...ריה כספי על מחירי הדירות, עמ' 10

מוסף הארץ

יום שישי 20.5.94

נדחק לפינה

טוביה צפיר, הבדרן האהוד בישראל, עוזב את ערוץ 2 מדוכא ומו[illegible]. בראיון לרות [illegible] מספר על [illegible] אותו [illegible] ורדת [illegible]

מעבודות הבית: ...מה המשעו ראשונ כל,

המשך בעמוד 13

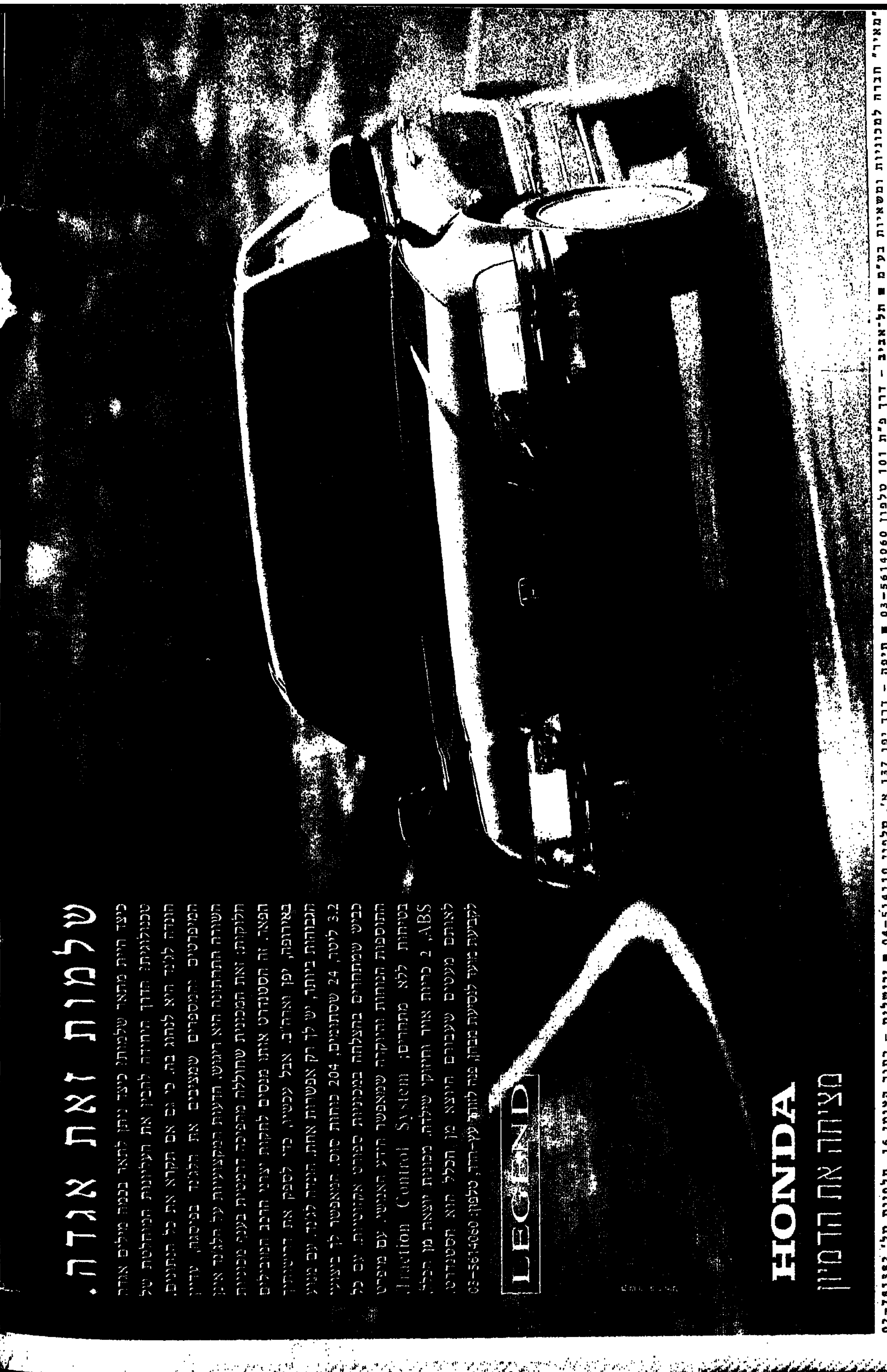

מוזיאון ישראל

ירושלים 20.5 - 26.5

תערוכות

קיקי סמית
מיצב חדש של האמנית האמריקאית קיקי סמית שיצרה במיוחד למוזיאון ישראל. בעבודתה הפרובוקטיבית של האמנית הצעירה, הגוף נתפס כמטפורה של האני והחברה דרך נושאים של מיניות, אירוטיות ואי-הנוחות שלנו עם גופנו.
הפתיחה: יום ג' 24.5, בשעה 19:00
הרצאת אורח: לרגל התערוכה תדבר האמנית על עבודתה ביום א' 22.5, 20:00 (באנגלית).

בחזרה לעיירה היהודית - אוסף אן-סקי
תערוכה חוויתית ייחודית על החיים בעיירה היהודית בתקופה שלפני מלחמת העולם הראשונה.
התערוכה מציגה אוסף נדיר של חפצים שנאספו ע"י המשלחת האתנוגרפית היהודית בראשותו של אן-סקי, נעלמו בעקבות המלחמות והמהפכות ברוסיה ונתגלו לאחרונה במרתפי המוזיאון הממלכתי לאתנוגרפיה בסן-פטרסבורג.
התערוכה מחזירה את המבקר ל"שטעטל" של תחילת המאה ה- 20. המבקר מטייל ברחוב יהודי משוחזר, שומע את קולות וצליל העיירה, צופה בדמויות, בעלי חיים וכלים, ונושם את ריחות העיירה ואורח חייה. בתערוכה גם מדור על אן-סקי, סופר, מהפכן, יזם המשלחת האתנוגרפית ומנהלה.
באדיבות: **דן גיאורג וכרי ברונר, דיסלדורף וחברת התעופה הגרמנית Lufthansa**

הדרכות בעברית (ללא תשלום) בימים א', ב', ג', ושבת בשעה 11:00.

תצוגה מיוחדת
לוח פסיפס ועליו דמות ציד שנתגלתה לאחרונה בחפירות ציפורי בגליל
לצד הפסיפס, תכנית אינטראקטיבית וסרטון.
(באולם הכניסה לאודיטוריום).

שם דוד המלך חקוק על מצבת זיכרון
האיזכור הקדום ביותר מחוץ למקרא. מצבת הבזלת מן המאה ה-ט' לפני הספירה, נתגלתה בחפירות תל דן שבגליל העליון.

אורית
כתב יד אתיופי מעוטר מן המאה הי"ח, הכולל שמונה ספרים מהתנ"ך. הספר נכתב בשפת געז - שפת הקודש המקומית שהיתה מקובלת על נוצרים כיהודים.

מוניו גתאי וינרויב: בניה לחברה עובדת
אדריכל יליד פולין וחניך הבאוהאוס, שהשכיל להתאים את עקרונות הפונקציונליזם האירופאי לצרכים של תנאי התשתית של "מדינה בדרך" שהפכה למדינת עליה. בתערוכה מסמכים, שרטוטים, תוכניות ופרטי בנין מקוריים ומשוחזרים, רהיטים ומודלים, פרי פעילות אדריכלית במשך ארבעה עשורים. התערוכה במקביל לכנס "הבאוהאוס"-אדריכלות הסגנון הבינלאומי, ת"א.

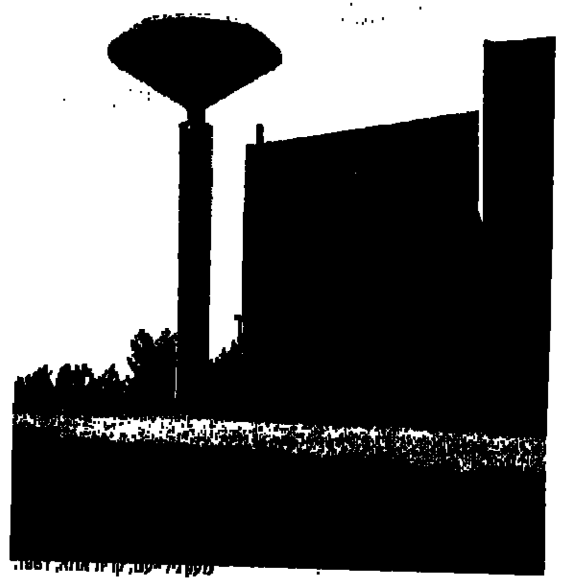

מבט מקומי
צילום ישראלי עכשווי מאוסף המוזיאון.

"מזל טוב" - כתובות מצויירות
כ-40 כתובות מפוארות ומעוטרות מכל קהילות ישראל, בתערוכה מיוחדת לרגל הוצאתו לאור של הספר "מזל טוב-כתובות מצויירות מאוסף מוזיאון ישראל" מאת ד"ר שלום צבר.

אמנות עכשווית
תצוגה חדשה של אוסף האמנות העכשווית בגלריות המחודשות, הכוללת רכישות חדשות של אנט מסז'ה, ז'נין אנטוני, אנסלם קיפר ואחרים.

נעמי סמילנסקי - דיוקנאות '94

אבי גנור - הר כשלעצמו - טריפטיכון
בצילומים ובטקסטים עוסק אבי גנור ביצירת דימויים מדוייקים ככל האפשר, תוך בריחה מקלישאות.
(בביתן לאמנות המאה העשרים).

מירית כהן 1945-1990
תערוכה רטרוספקטיבית הכוללת רישומים, פסלי עץ חרוטים עבודות חוטי ברזל וזכוכית מהקריירה הקצרה של אמנית מעניינת ומעונה.

אנה טיכו - פני ירושלים
במשך כשבעים שנה ציירה אנה טיכו באהבה רבה דיוקנאות של האנשים שנקרו בדרכה,הן במרפאתו של בעלה, והן ברחובות העיר ירושלים. גלריית בית טיכו, ברחוב הרב קוק.

נוף-תערוכה חוויתית באגף הנוער
מיפגש שבין אדם לנוף. הדרכים השונות שבהן האדם כובש לעצמו את הנוף כדי לשנותו, להתמודד עם מרחביו, או להפוך אותו ליצירת אמנות. בשיתוף עם "אמנות לעם".

אירועים

מוסיקה
קונצרטיכו
קונצרטים של עולים מנגנים
דריה מונטירצקי-פסנתר; גנאדי זגור- פסנתר; היידן, שופן, ברטוק, שצ'דרין
יום ו' 20.5, 11:00 בגלריית בית טיכו.

"שלום עליכם עכשיו" - נוסטלגיה בשיר וסיפור
לרגל התערוכה **"בחזרה לעיירה - אן-סקי והמשלחת האתנוגרפית היהודית 1912-1914"**
מופע המשלב שירים ביידיש עם דברי קישור וסיפורים בעברית: עיבודים בני זמננו ליידיש של פעם.
אסתר סבידנסקי - זמרת ושחקנית, **מישה גוניקמן** - קלרניט, **לאוניד קרסניק** - אקורדיון.
יום ב' 23.5, 20:00 באודיטוריום.
בשעה 19:00 - הדרכה בתערוכה "בחזרה לעיירה - אן-סקי והמשלחת האתנוגרפית היהודית 1912-1914"

שיח גלריה
אגם בגן - זוית אחרת לגן הפסלים
עם רונית שטיינברג
יום ג' 24.5, 19:00.

קולנוע
בית הרוחות במאי: ביל אוגוסט
עם ג'רמי איירונס, מריל סטריפ, גלן קלוז, ווינונה ריידר ועוד.. סאגה רחבת יריעה על שלושה דורות במשפחה דרום אמריקאית מראשית המאה העשרים ועד שנות השבעים, במקביל להתפתחות הפוליטיקה הדרום אמריקאית.
מוצ"ש 21.5, יום ג' 24.5, יום ה' 26.5 20:30, באודיטוריום.

אגף הנוער
מפעל המיחזור והספרייה
יום א', ב', ד', ה' 14:00-17:00, יום ג' 16:00-19:00.

שעת סיפור
יום א' 22.5, 16:00, (עברית) בבית טיכו.
יום ג' 24.5, 16:30, (עברית) באגף הנוער.
יום ד' 25.5, 16:00, (אנגלית) באגף הנוער.

הודעה לקהל
מסיבות שאינן תלויות בנו לא תתקיים השבוע ההרצאה: "שעשני אישה", עמכם הסליחה.

מרתון קיץ - יולי 1994
ציור ופיסול למסיימי גן חובה עד כתה ו' (לפי גילאים)
נוער שוחר אמנות - כתת אמן למסיימי ד'-ח'
ארכיאולוגיה וצילום למסיימי ד'-ח'
פרטים בטלפון 02-708835, 02-708869.

שעות הביקור במוזיאון

ימים א', ב', ד', ה':	10:00-17:00
יום ג':	16:00-22:00
(היכל הספר:	10:00-22:00)
יום ו':	10:00-14:00
יום שבת:	10:00-16:00

לרגל הכנות לתערוכות: "400 שנות ציור טבע דומם איטלקי" ו"לולה בר", יהיו גלריות אמני המופת והאולם לאמנות ישראלית סגורות לקהל.

בשיתוף מעריב

כניסה חינם למחזיקי ויזה זהב

מידע: מוזיאון ישראל ירושלים 02-708811 באדיבות יפעת - המרכז למידע תקשורתי

לנשום תרבות לחוות אמנות.

מעגלות הבית: ...מה הפשע? ראשית כל,

המשך בעמוד 13

ייזום והקמה: DEVELOPER JERUSALEM ENTERPRISES, INC.

מנוהל על ידי: MANAGED BY THE DANS

DAN PEARL - JERUSALEM

פנינת דן - ירושלים

פעם בעשור
נבנה בירושלים מרכז מסחרי
שמציג בפניך נתונים כל כך מרשימים

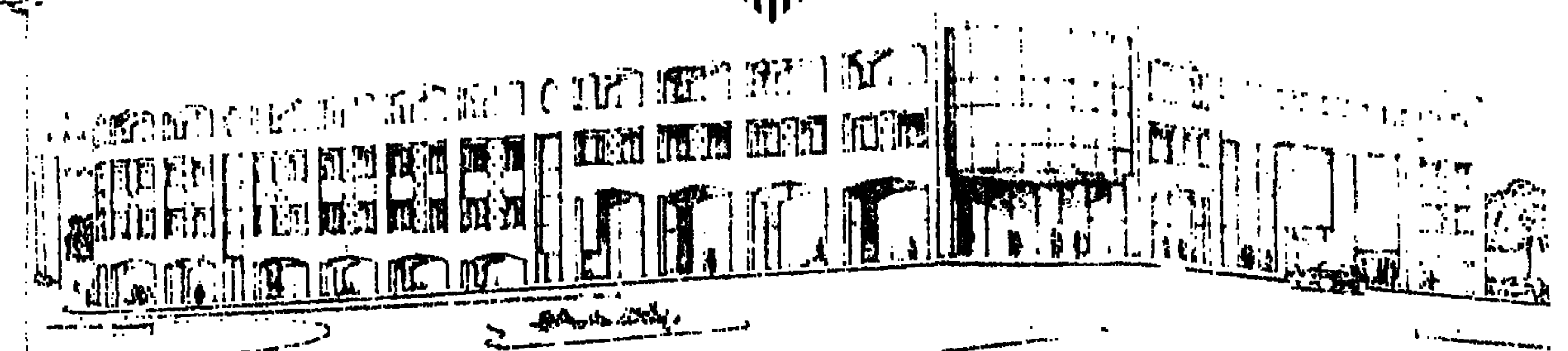

אז אל תחכה לעשור הבא!

מלון סויטות דה-לוקס ומרכז מסחרי מפואר
באיזור המרכזי ביותר בירושלים: ככר צה"ל- משולש הרחובות יפו, שלמה המלך וכורש. מול שער יפו, מגדל דוד והעיר העתיקה תכנון ארכיטקטוני מיוחד- אדריכלות עם אופי של רחוב פנימי ירושלמי המוביל לככר (אטריום) פתוחה לשמים

במיקום אכסקלוסיבי ומיוחד ביותר
במרכז המסחרי כ-3000 מ"ר שטחי מסחר בשתי קומות מקומות חניה בשפע, צמוד לפרוייקט מוקמים מגרשי חניה גדולים עבור כ-1200 מקומות, המיועדים לחניה פרטית, לאוטובוסים לתיירים המגיעים לאזור, וזאת בנוסף לקומת חניה תת-קרקעית המהווה חלק מ"פנינת דן"

בין פרוייקט ממילא לפרוייקט ככר העיר בירושלים
תמהיל החנויות כולל-סנטר פארם אומנות, גלריות, כלי כסף, יודאיקה, אופנה, נעלים, מוצרי עור, תכשיטים, מספרה ומכון יופי, צילום ופיתוח פילים, בתי קפה, מסעדות וקפיטריה. מעליות שקופות במרכז אטריום רחב. הפרוייקט כולל: מלון סויטות מהודר, אולמי אירועים, חוויה ירושלמית, בריכת שחיה, ומועדון בריאות

ניתן להשיג שטחים מסחריים וסויטות בכל הגדלים, בהשכרה ובמכירה

לקבלת פרטים: פארק סנטר, הר החוצבים, ירושלים טל' 02-870701 פקס: 02-870704 או טל' 02-389998 פקס: 02-389138

תוכן

כ ת ב ו ת

20 כבר לא צוחק
הקריירה המזהירה של טוביה צפיר נקטעה בערוץ השני, ותוכניתו "צפיר הנפש" יורדת מלוח השידורים. הכישלון הלא צפוי הכניס אותו למשבר עמוק. "הייתי מדוכא, הייתי שבור, הייתי רצוץ", הוא אומר בראיון ומפנה אצבע מאשימה לעבר זכייני "קשת": "בעלי ההון שעומדים מאחורי הערוץ השני מיד לוחצים. מהר, מהר, הם לא רוצים לראות הפסדים. ומהר מהר הם יכולים להמית את השתיל הזה". הערוץ הראשון כבר הציע לו לערוק ולהגיש תוכנית בידור בערב שבת. **רות יובל**

27 רופאה פרטית
הטיפול הנפשי בבית הרופאה התפתח לקשר אינטימי ולמגורים משותפים, ועכשיו טוען הגבר כי היה קורבן לניצול מיני. הפסיכיאטרית, ד"ר נחמה ויזר, טוענת בכתב ההגנה כי במהלך הטיפול היה ביניהם קשר רגיל שבין רופא וחולה, וכי בעקבותיו אף השתפר מצבו הנפשי. בית המשפט שוב נדרש להכריע באחת הסוגיות הרגישות ביותר של האתיקה הרפואית. **דוד שליט**

30 הקיסר האחרון
ישראל קיסר מפגין התעלמות, אך מלבד חיים הברפלד הוא הנפגע העיקרי מהמהפך בהסתדרות. בסיס כוחו הפוליטי נופץ, ואמניו ברחוב ארלוזורוב כבר זקוקים לפטרון אחר. הוא שר התחבורה, אבל שר הבינוי הוא שקוצר את התהילה על בניית המחלפים. מה הפלא שבליל התבוסה של המפלגה דאג קיסר להישאר רחוק מהמצלמות. **אורית גלילי**

34 גדול מהחיים
שלוש במות, שלושה מפלסי יציע, 1,500 מקומות, וכל זה בתל אביב כבר בסתיו הקרוב. המתכננים מודים שהיססו בין צניעות לאיכות. **צילום: גדי דגון**

37 אומרים לנו שיש סקס אחר
אנשים מדווחים תחת היפנוזה על יצורים "אפורים" מכוכב אחר שחטפו אותם וקיימו איתם יחסי מין, ופסיכיאטר מהרווארד משוכנע שזו אמת. "הם לא רוצים להאמין בזה", הוא מסביר, "הם רוצים שאומר להם שזה חלום, אפילו טירוף". **סטיוון ריי, ניו יורק טיימס**

43 כמה שיניים יכולות להיות במזלג
האם מוצר מעוצב ויקר יכול להיות גם שימושי? האם מוצר שימושי יכול להיחשב גם יצירת אמנות? במוזיאון תל אביב חושבים שכן, ופותחים היום תערוכה של כלי מטבח מתוצרת אלסי. מעצב התערוכה, יעקב קאופמן, אומר שיש כאן ניסיון להציע מוצר תעשייתי עם קריצה, רמז לכך שלא צריך להתייחס לחיים ברצינות גדולה מדי. **מיכל פלג**

ז י כ ר ו ן ד ב ר י ם

20.5.66: 400 ל"י בחודש

מוסף "הארץ" חושף את הפנים מאחורי הקולות. קרייני החדשות של "קול ישראל", רבקה אלדר, אריה אורגד, יעל בן יהודה, משה חובב ויורם ארבל בן ה-24 (בתמונה), מדברים על הגייה נכונה, על שגיאותיהם ועל אהבת הקהל. ארבל מספר כיצד נכשל בבחינות לגלי צה"ל, וכיצד כתב למשה חובב והתקבל לקול ישראל. "[illegible]" שואלת המראיינת [illegible]. "[illegible]", הוא עונה. [illegible] של קריין מתחיל: 400 ל"י, לא הרבה". (צילום: [illegible])

בגד של ז'יל סנדר, עמ' 46

46 הנשים של סנדר
"אני מתייחסת למה שאני עושה כאל פיסול בבד", מצהירה המעצבת הגרמנייה ז'יל סנדר, ומסבירה בראיון למה היא אדישה לביקורת: "המבקרים שלי רוצים לראות נשים לבושות כמו מדאם, כמו שגברים בורגנים חושבים שאשה צריכה להיראות". **יעל טבת**

51 הישראלים לא יקבלו טירמיסו
בניו־יורק גברה "רמי" על רבות מהמסעדות האיטלקיות המובחרות, בתחרות הקשה על כיסם של האמריקאים. לשם כך נאלצה להוסיף לתבשילים הוונציאניים שלה שום ולחזק ולעבות את הרטבים. בקרוב ייפתח סניף בארץ. זה לא יהיה זול. **חיים הנדוורקר, ניו יורק**

"רמי" ניו יורקי, עמ' 51

ט ו ר י ם א י ש י י ם

7 אלכס ליבק
הארץ שלנו

10 אריה כספי
על מחירי הדירות

16 גדעון לוי
אזור הדמדומים
ארבעה קציני צה"ל מדברים

78 עירית לינור
דרכים שונות להימנע מ"אהבה"

59 המלצות
מוסיקה
נעם בן זאב

60 תוכניות טלוויזיה

68 קול המוסיקה

69 סרטים

72 תערוכות

74 הצגות

מ ד ו ר י ם

6 תגובות

8 אנשים בחזית
דורון רוזנבלום על המצוחצחים

15 חגי חיטרון
מלים מעצבנות

54 סודות מהמטבח
נירה רוסו
השקשוקה של האיטלקים

76 שעשועונים

מ ד ר י ך

56 המלצות
טלוויזיה
אורי קליין

כלי מטבח במוזיאון תל אביב, עמ' 43

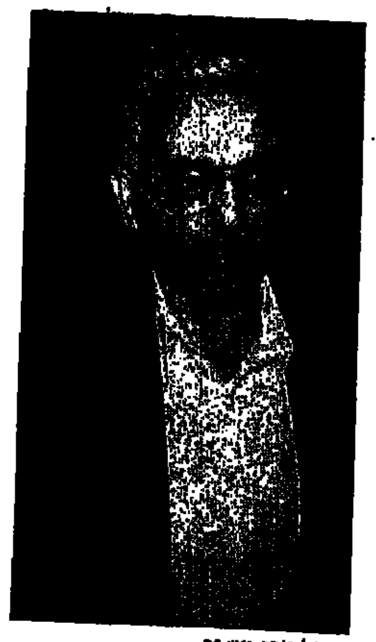

ישראל קיסר, עמ' 30

השער: טוביה צפיר
צילום: דניאל חכים

מוסף הארץ

עורך: דב אלפון. סגן עורך: חגי חיטרון. מעצבת: מיה ולך. המערכת: "הארץ", רחוב שוקן 21, תל אביב. טלפון 03-5121212. פקס 03-5121258.
כל הזכויות שמורות

תגובות

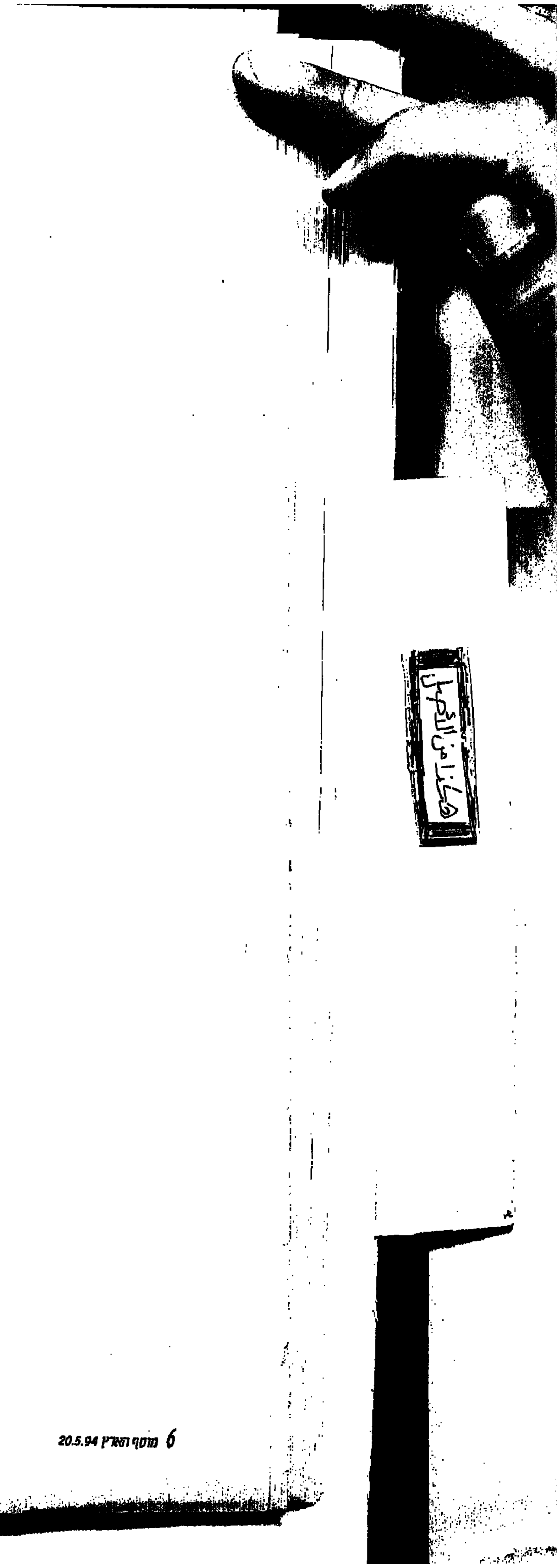

לא שכחנו את עיסאם

למיכה שגריר מגיעה תודה רבה על כי גילה את עקבותיה של ודאד, אלמנתו של גיבור השלום עיסאם אל־סרטאווי ("פגישה חוזרת עם ד"ר סרטאווי" מוסף "הארץ", 13.5).

זה שנים מנסים חברי ואני לאתר אותה, כדי לשתף אותה באירועים לזכר בעלה, אך עקבותיה כאילו נעלמו. ביום ההכרה ההדדית של ישראל ואש"ף – מהפכה שלמענה הקריב את חייו לפני 11 שנה – רציתי להריץ לה מברק, אך לא היתה לי כתובת. לכן אין זה נכון ש"הישראלים, כמו הפלשתינאים, ניתקו קשר". תמונת עיסאם תלויה מול עיניי בחדר העבודה שלי, ואין יום שאיני נזכר בו.

כמה הערות לכתבה: הסיפור, שלפיו בא לו רעיון השלום כהתגלות ברגע שמטוס ישראלי הרג את אחיו לנגד עיניו, הוא סיפור רומנטי, אך אין בו ממש. פעמים רבות סיפר לי איך התפתחו רעיונותיו בהדרגה, מאז הקים ארגון פידאיון שביצע פיגועים נגד ישראלים, וביניהם חנה מרון (אגב, לא בפרנקפורט, אלא במינכן). תחילה הגה תוכנית שעל פיה יוזמנו היהודים לחזור מישראל לארצות ערב. אולם בשיחות עם ראשי הקהילה במרוקו נוכח לדעת כי אין שום סיכוי לתוכנית כזאת. אז השלים עם העובדה שקיימת אומה ישראלית, ושאין לחזיוה. מכאן פיתח את מסקנותיו, בהגיון האנליטי הבלתי מתפשר שהיה אופייני לו.

יש להדגיש שבכל שלבי היוזמה הזאת, מ־1976 והלאה, פעל בשליחות יאסר ערפאת, ומאחוריו עמדו "שלושת האבואים" – אבו־איאד, אבו־ג'יהד ואבו־מאזן. אך בעוד אלה נשארו מאחור והכחישו בשעת הצורך את מעורבותם, סרטאווי חשף את עצמו והלך קדימה באומץ לב שאין שני לו – ועל כך תהילתו.

הוא היה מודע היטב לכך שהוא מסכן את חייו בכל רגע. פעם ניסיתי להעביר לו קורס בביטחון אישי, שקיבלתי מחבלן משטרת ישראל לפי בקשת קצין הכנסת, שדאג לחיי. עיסאם שמע והתעלם.

באשר לחלקו של שמעון פרס: שעה קלה לפני הירצחו של סרטאווי, סירב פרס לאפשר לווילי ברנדט ולברונו קרייסקי להזמינו לשאת דברים בכינוס האינטרנציונל הסוציאליסטי, מכיוון שייצג את אש"ף. דקות אחרי הרצח עלה פרס עצמו על הדוכן וספד את סרטאווי כגיבור השלום.

אין כל ממש בטענה שסרטאווי "נשכח" באש"ף. ההיפך הוא הנכון. שמו עולה בכל שיחה שלנו עם ראשי אש"ף, ובכללם יאסר ערפאת, וביחוד בשנים האחרונות. הכל מודים היום שהוא היה רוח השלום.

אגב, משפחתו של סרטאווי לא "הגיעה מהכפר סרטאווה, שכבר אינו קיים". כפר כזה לא היה מעולם. סרטאווי הוא בן הכפר סרטה ליד כביש "חוצה שומרון", כפר שסבל רבות מהצבא והמתנחלים בשנות האינתיפארה. בכפר זה ערכה לו "המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלשתיני" אזכרה מרגשת, בנוכחות כל בני משפחתו שנשארו בכפר.

את ספרי "אויבי, אחי", שהוא גיבורו הראשי, הקדשתי לוודאד סרטאווי, לחלידה חמאמי, שגם בעלה נרצח בגלל מאמציו למען השלום, ולרחל אשתי, שגורל זה נחסך ממנה.

כאשר תקום מדינת פלשתין, ייקראו כיכרות ורחובות על שם עיסאם סרטאווי, ואני מקווה שכך גם בישראל. הוא ראוי לכך אלף מונים יותר מכל לוחמי־השלום־בדיעבד, העולים עכשיו בהמוניהם על ה"אלטלנה" של השלום.

אורי אבנרי
תל אביב

הם אידיאליסטים

מאמרה של עו"ד תמר פלג שריק ("גבולות הייצוג", מוסף "הארץ" 6.5) קוממה אותי בגלל אפלייתה הבלתי מוצדקת בין דם לדם ובין דין לדין. כי אם תאמץ האגודה לזכויות האזרח בישראל את עמדתה של הכותבת, יהיה עליה להוסיף ל"אזרח" שבשמה את המלים "המוצא חן בעינינו".

מכיוון שעצירי "כהנא חי" הם עדיין אזרחי המדינה, הם זכאים ליהנות משירותי האגודה, ללא כל אפליה. עורך דין אינו מייצג את לקוחו משום האהדה שהוא רוחש לו – אילו כך היה, שום עורך דין לא היה מייצג רוצח – אלא בגלל הצו המוסרי למצוא את מיטב הנימוקים והטיעונים בעד הלקוח, ולסייע ככל האפשר בעשיית דין צדק.

וכעת לעובדות: לא כל העצירים המינהליים הביעו הזדהות בלתי מסויגת עם הרוצח מחברון, ברוך גולדשטיין. כמעט אף אחד מהם לא הפעיל כוח פיסי או אלימות נגד ערבים. הם אידיאליסטים אוהבי הארץ והעם, וחלקם הקדישו שנים לשירות המדינה.

א.י. מליטסקי
ארגון קהילות בלגיה
אנטוורפן

ומה עם הפושעים?

נראה כי לדעתה של עו"ד תמר פלג שריק, רק מי שמעשיו תואמים את השקפת עולמה, והוא ערבי המתגורר ביהודה, שומרון ועזה, זכאי להגנה משפטית של האגודה לזכויות האזרח.

פלג שריק מעלה שאלה קשה, ופוטרת עצמה בקלות רבה מדי מתשובה. היא כותבת כך: "סלידה מוסרית מלקוח עלולה להכשיל, ומשכבתו האתית של עורך דין להימנע מליטול תפקיד זה על עצמו".

האומנם? האם כל אותם משפטנים המייצגים, מדי יום ביומו, פושעים שונים, צריכים להפסיק לייצגם? או אולי (חלילה) אין עוד סלידה מוסרית ממעשיהם, אלא דווקא הערצה והערכה?

ישעיהו איתן
ראשון לציון

מלחמת הבורגנות

הכתבה "איזה כיף, כמעט נהרגנו" (מוסף "הארץ" 29.4) והתשובה של ישראל אריאל ("הטיול השנתי: תגובות", מוסף "הארץ" 6.5) מתמקדות בוויכוח בין התרבות הבורגנית האירו–אמריקאית ומאפייניה – דאגה לשלומם של הילדים, נוחות וחופש הפרט ויחס אמביוולנטי לצבא ולמלחמות – לבין תרבות הטיולים, שנולדה לכאורה מהמיליטריזם הישראלי, יחד עם סממנים הנלווים: מאצ'ואיזם ושוביניזם.

לדעתי, הוויכוח הוא אחר: הוא מתקיים בין הבורגנות לבין מפיצי המודעות הסביבתית. הבורגנות אינה מפחדת מהמיליטריזם ומהשוביניזם של החברה להגנת הטבע, אלא מאמירה משמעותית בהרבה שלה: נגמר תור ההפקרות וה"נוחות הפרטית העומדת מעל לכל". אמירה כזאת מאיימת על עיקרי האידאולוגיה הבורגנית – מסעי קניות ב"מול" העירוני, הבזבוז והראוותנות. ערכי הבורגנות מנסים להתקומם נגד מה שנראה כתחילת סוף העידן שלהם.

נעמי טיברג
ירושלים

מצליחנים בני דתנו

בכתבה של איריס מילנר "איזה כיף, כמעט נהרגנו" מובאת תגובתה של פרופ' אניטה שפירא, שלפיה "היהודים אף פעם לא אהבו לטפס על האוורסט או לחצות את תעלת למאנש, לכן הטיול ברגל הוא ההיפך הגמור של הגלותיות. המטייל הוא התגלמותו של היהודי החדש".

לי נראה שהערה הזאת היא קצה של קרחון אידיאולוגי. שפירא ממשיכה למעשה בטיפוח הסטריאוטיפ "הגלותי" של היהודי כ"לופטמנטש", אדם חלוש ותלוש, רחוק מהטבע.

לאמיתו של דבר, השתתפו היהודים כמעט בכל מסעי הגילויים, הכיבושים והמסחר בעולם. כבר במאה התשיעית לספירה נסעו סוחרים יהודים מאירופה המערבית לסין; יהודי היה בין שליחי קארל הגדול להרון אל ראשיד בבגדד; יהודים נסעו מבגדד לציילון להביא ספרי אסטרונומיה (925); אברהם אבן עזרא יצא למסעות רבים; תעודות מה"גניזה" מעידות על מסעות רבים של סוחרים יהודים מהמזרח התיכון להודו ולארצות אסיה אחרות. ועדיין לא הזכרנו נוסעים כבנימין מטודלה.

בתקופה המודרנית – מהמאה ה־18 עד המאה העשרים – אין כמעט מניין למגלים, החוקרים, וההרפתקנים היהודים. הם הגיעו לכל חלקי תבל: מקמצ'טקה למערב אפריקה, מהרי פמיר לאזורים הארקטיים, ממדבר גובי למקסיקו. הם טיפסו על הרי קווקז והרי טיאן שן, הגיעו לנהרות האוקסוס והניגר.

כל העובדות שהובאו לעיל נגישות לכל אדם, ומעניין לדעת מדוע היסטוריונית כה מיומנת כפרופ' שפירא מתעלמת מהן. דומה שאנו אוהבים את דימוי היהודי הסובל והנרדף, ואין לנו כל שימוש במצליחנים בני דתנו, המרמזים על היסטוריה אחרת מזו הנלמדת בישראל.

שמואל אמיר
תל־אביב

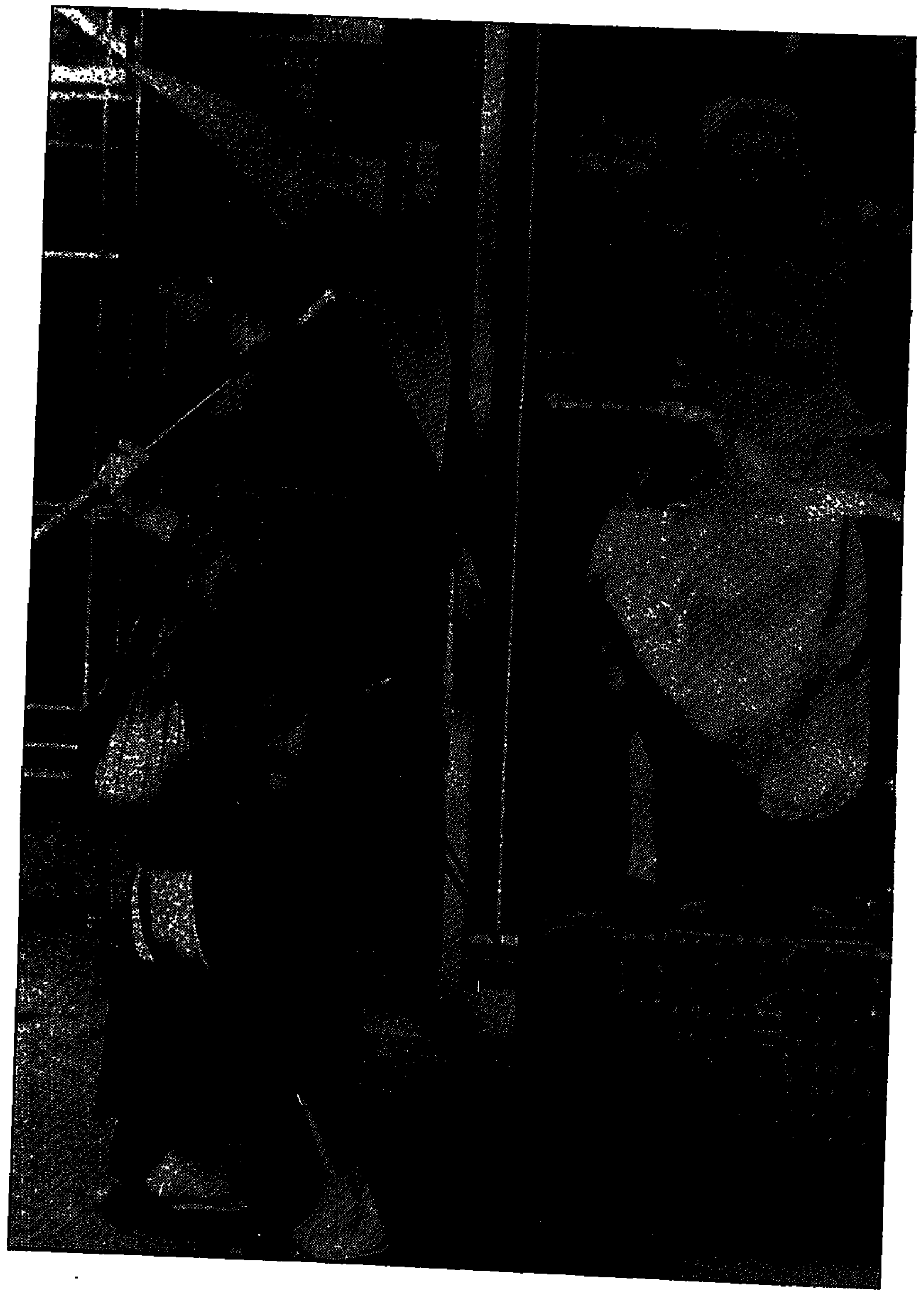

אלכס לי[...]
האר[...]
שלו[...]

רח' אלנבי, תל אביב, מאי 1994

המרצה כמעסיק

בתגובה לכתבתו של רמי רוזן, "השביתה המוצלחת מכולן" (מוסף "הארץ" 6.5), ברצוני להעיר שבכל הדיון הציבורי – לרבות בכתבה הזאת – על שכר המרצים ותרומתם, לא הועלתה נקודה חשובה, והיא קרנות המחקר שהמרצים משיגים, בעיקר מגורמי חוץ.

כל החוקרים במדעי החיים ומדעי הטבע מקיימים את קבוצות המחקר שלהם מקרנות מחקר שהם משיגים ביוזמתם ולאחר תחרות קשה, בעיקר ממקורות חיצוניים. מקרנות אלה הם משלמים משכורות ומלגות לתלמידים ועובדים אחרים. בנוסף לזה, 20 עד 30 אחוז מקרנות המחקר מועברות לאוניברסיטה. לדוגמה: בקבוצת המחקר שלי, בבית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית, אני משלם שכר – מלא או חלקי – לתשעה אנשים, חמישה פוסט־דוקטורנטים וארבעה תלמידים לדוקטורט. כל זה מקרנות מחקר שהשגתי ביוזמתי ממקורות חיצוניים. יש כמובן קבוצות מחקר גדולות יותר.

גם בין החוקרים במדעי החברה והרוח יש רבים המשיגים קרנות מחקר ממקורות חיצוניים. כלומר: מרצה באוניברסיטה, בנוסף להיותו מורה וחוקר, הוא גם מעסיק ויצואן. אבל הוא נשאר עם משכורת של שכיר.

אני מקווה שהנתונים בכתבה זו אכן נכונים, ואכן זה יהיה שכרנו. אין לי ספק שהמרצים ראויים לכך וליותר.

שאול ידגר
האוניברסיטה העברית
ירושלים

מעבודות הבית; ...מה הפשע? ראשית כל,

המשך בעמוד 13

קשר בראל

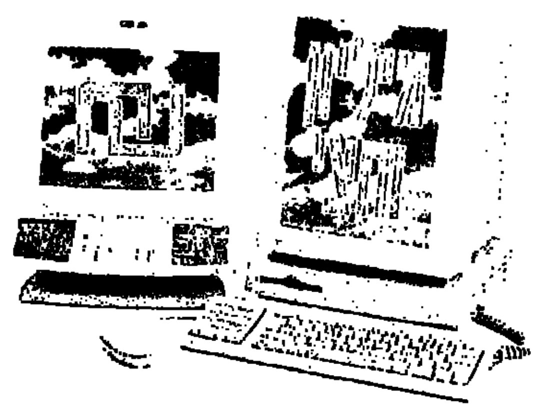

עד 1,500,000 ש"ח לפיתוח העסק
בנק הפועלים גאה להציע לך אשראי גבוה בריבית נמוכה ומעמיד לרשותך, ב- 2 קרנות לקידום עסקים, עד 1,500,000 ש"ח לפיתוח העסק או לפתיחת עסק חדש - ללא צורך בבטחונות חיצוניים.

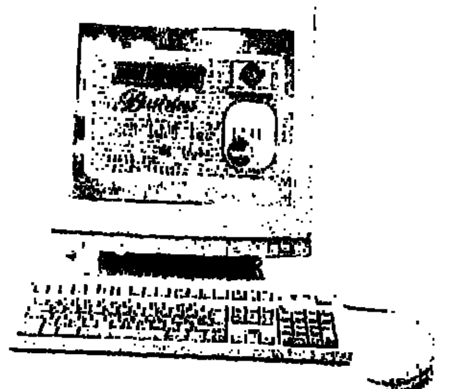

כרטיס אשראי ISRACARD BUSINESS
בנק הפועלים גאה להעמיד לרשותך את כרטיס האשראי היוקרתי לעסקים ISRACARD BUSINESS המעניק הטבות ייחודיות שיסייעו לך בניהול העסק שלך.

Bonus+
בנק הפועלים גאה להעניק לך מענק בונוס+. 20,000,000 ש"ח יחולקו השנה למגדילים פעילותם בבנק וללקוחות חדשים.

בנק הפועלים גאה להיות הבנקאי שלך
ומזמין אותך לפתוח חשבון עיסקי מועדף
Business Class

בעל עסק, העסק שלך מתפתח ויש לך תוכניות גדולות לעתיד. פתח עכשיו חשבון עיסקי מועדף ותיהנה מאשראי גבוה בריבית נמוכה למימון הפעילות השוטפת ומהלוואות גדולות-ללא צורך בבטחונות. בוא ליהנות משירות מקצועי-אישי במחלקת עסקים מתקדמת, ממיגוון שירותים טכנולוגיים (כולל המערכת הבלעדית EDI) ומאפשרויות ניהול החשבון ישירות מהמחשב שלך. אתה גאה בעסק שלך, אנחנו גאים להיות הבנקאים שלך.

בנק הפועלים
פועלים טוב יותר בשבילך

המשך בעמוד 13

סוד לא מוחלט בהחלט

חומרתה של פרשת האזנות הסתר לפלאפונים, שהרעישה את התקשורת בשבוע האחרון, עומדת בסתירה מסוימת לאקסהיביציוניזם התקשורתי של רבים בישראל! אם לשפוט על פי עוצמת הקול הנהוגה בשיחות בבתי קפה, במסעדות, במרפסות הבתים ובשיחות הטלפון והפלאפון – יותר משהם חוששים מציתות, רוב האנשים בארץ מוטרדים מהאפשרות שצד שלישי דווקא לא יאזין להם.

בהעדר תיחום ברור של טריטוריה אישית, ובהנחה שכל ישראל חברים – רבים בארץ אינם מתחילים בשיחה אישית בטרם וידאו היטב שיש לה תפוצת האזנה מקסימלית. הישראלי אוהב משום־מה שיראו וישמעו אותו מדבר עם מישהו אחר: בבית הוא ניגש עם הטלפון לחלון, או מסתובב עם האלחוטי במרפסת; בטלפון ציבורי הוא נותן לממתינים מאחוריו להבין מה הוא חושב על בן־שיחו; במטוס או בתור הוא מדבר אל שכנו במעין טיוח ארטילרי, המיועד לפגוע בכל האחרים. סוד שאין לו פומבי אינו סוד בארץ, כולנו משפחה אחת, ובעידן הפלאפון אין זה נדיר לשמוע נהג מונית המשתף את הנוסע שלו בוויכוח משפחתי אלחוטי, או איש ההולך ברחוב ומדווח לשפופרת בקולי קולות על מצב הטחורים או חשבון הבנק שלו.

אין תמה שגם רשימת מאות האנשים שצותתו לפלאפונים שלהם, שפורסמה השבוע, הפכה למושא של קנאה יותר מאשר של חמלה: הנה אנשים שצד שלישי לא רק שלא ניסה להתחמק מלהקשיב להם, אלא אפילו עשה מאמץ לשמוע.

ברשימת המצותתים הופיע שם הזהה לשמי, למרות שמדובר במישהו אחר: האם עלי איפוא לשמוח – או להתאכזב? ואיך יוודא מר כהן כלשהו שהוא־הוא ברשימה ולא מר כהן אחר? רבים רוצים להתחכך באבק הכוכבים של הציתות, ולכן כדאי שחברת "בזק" תשקול לשווק לציבור – בין שאר הגימיקים והכוכביות שהיא מנפקת לאחרונה – את השירות האטרקטיבי מכולם: חיבור הלקוח, תמורת תשלום מצרו, לחברת מצותתים מקצועניים.

דורון רוזנבלום

אריה כספי

עכשיו כדאי למכור

לרבין כדאי פשוט להירגע, כי נראה שעברנו כבר את שיא ביקוש הדירות. כמעט כל הנתונים מובילים למסקנה הזו. ברחובות שוחררה קרקע לבנייה של חמשת אלפים דירות, אבל בונים פחות מאלף

לא משנה מה תעשה הממשלה בעניין הדיור, את המכה שלהם הקבלנים כבר עשו. ביום שלישי השבוע אסף יצחק רבין את ראשי האוצר ומשרד השיכון במשרדו, לדון במחירי הדירות. זה יפה שראש הממשלה התפנה לרגע להתעניין גם בחיי היום־יום שלנו. רק מה, הוא עשה את זה קצת מאוחר מדי. נראה שחגיגת מחירי הדירות עומדת להסתיים. מיומו הראשון של גל העלייה הגדול מרוסיה התחילו מחירי הדירות לעלות. ב־1992 היה פסק זמן והם ירדו בחמישה אחוזים, ומאז הם שוב עולים. עלייה ריאלית של כ־50 אחוז בחמש שנים.

רבין דואג לבוחריו, אבל לא בטוח שהוא מזהה נכון את האינטרס הפוליטי שלו. הוא עשוי דווקא להרוויח מעליית מחירי הדירות. עלייה כזו היא בדרך כלל סימן להתאוששות הפעילות הכלכלית. היא גם יוצרת אצל רבים אשליה של התעשרות. מי שרוצה להחליף דירה צריך אמנם להוסיף סכום גבוה יותר, אבל כמה אנשים יחליפו השנה דירה? בשנת 1993 נרשמו 122 אלף עסקאות במשרדי מס רכוש. על כל אחד שקנה דירה יש אחד שמכר והרוויח, ופי עשרה אנשים שלא קנו ולא מכרו.

רבין הוא ראש ממשלה קצת היסטרי, עם נטייה לתגובת יתר. בשיא ההיסטריה בנושא האבטלה מכרו לו כמה אנשי־עסקים מארצות הברית רעיון שרלטני על אזורי סחר חופשיים, שיספקו אלפי מקומות עבודה. רבין תמך ברעיון, למרות התנגדות האוצר ובנק ישראל. בהזדמנות אחרת הוא מנע מבייגה שוחט להטיל מס על הבורסה. שוב, בניגוד לעמדת הפקידות הבכירה באוצר. נראה שבנושאים כלכליים, שבהם אינו מרגיש בטוח, כל חבורה של צעקנים יכולה להוביל אותו באף. אז עכשיו הוא מחפש איזה הוקוס־פוקוס שיוריד את מחירי הדירות.

לתלות את הביורוקרטים

תחזית צורכי הבנייה של משרד השיכון מניחה שבחמש השנים הקרובות יידרשו כ־270 אלף דירות חדשות, כ־50 אלף בכל שנה. 20 אלף דירות יתוספו לחשבון הכולל "בגלל שינויים פוליטיים", או בתרגום לעברית: פינוי יישובים בשטחים. זו כנראה תחזית מנופחת. היא מבוססת על כ־100 אלף עולים בשנה. בקצב הנוכחי יגיעו רק כ־70 אלף עולים. התחזית גם אינה מביאה בחשבון את העובדה, שכמעט כל משפחת עולים שרוכשת דירה גם מפנה את הדירה שהיא מתגוררת בה כעת בשכירות. כמעט כל העולים שבאו בשנים האחרונות מתגוררים כבר בדירה כלשהי.

בעיתונות נוטים לייחס את עליית המחירים לביורוקרטיה, שמעכבת לכאורה את הבנייה. הביורוקרטיה היא התחליף המודרני לשטן ולמכשפות של ימי הביניים. אם היה אפשר, היו שורפים אצלנו כמה פקידים במרכז העיר. אבל האמת היא שהביורוקרטיה סביב ענף הבנייה היתה קיימת תמיד. המחירים בעבר עלו וירדו לא בגלל הביורוקרטיה. בשנים האחרונות היו עליות היסטריות במחירי הדירות בארצות המערב, ואחריהן באו נפילות היסטריות. לא הביורוקרטים משפיעים על השוק הזה. מחירי הדירות מתנהגים באופן די דומה למחירי המניות. רק קצב השינוי הרבה יותר אטי. שינוי מחיר שמתרחש ביום אחד בבורסה של תל־אביב מתמשך בשוק הדיור על פני חודשים.

כשמדברים אצלנו על נזקי הביורוקרטיה מתכוונים לשתי מערכות: ועדות הבנייה ומינהל מקרקעי ישראל. מאשימים את המינהל שלא מכר די אדמות לבנייה. מינהל מקרקעי ישראל תרם את חלקו לאטיות שבה מתנהלים הדברים בענף הבנייה, אבל קצת מוגזם לייחס לו את עליית המחירים. מינהל מקרקעי ישראל הוא הבעלים של רוב אדמות המדינה. אבל דווקא במרכזים העירוניים הגדולים, רוב הקרקע הפנויה נמצאת בידי אנשים פרטיים.

בארה"ב לא פועל מינהל מקרקעי ישראל, וגם לא מינהל מקרקעי אמריקה. יש אנשים שמאמינים שהביורוקרטיה האמריקאית היא גן עדן לעומת הישראלית. מתברר שבשורה התחתונה, ההבדל לא גדול כל כך. בארה"ב מספר התחלות הבנייה בשנה הוא דירה אחת לכל 200 תושבים. זה בערך גם שיעור התחלות הבנייה בשוק הפרטי בישראל. לכל משק יש צרכים שונים, וקצב גידול האוכלוסייה בישראל מהיר יותר מהקצב האמריקאי, אבל מעניין לראות שהשוק הפרטי בישראל מייצר, באופן יחסי, לא פחות דירות מהשוק האמריקאי.

בשלושת החודשים הראשונים של השנה פיגר מינהל מקרקעי ישראל אחרי תחזיות השיווק שלו עצמו. המינהל גם לא בדק מה עושים הקבלנים עם הקרקע שקיבלו. המינהל דרש מהקבלנים לסיים בנייה תוך שלוש שנים מהיום שבו זכו במכרז. אבל קבלנים רבים מחזיקים ללא שימוש בקרקע לעשרות אלפי יחידות דיור. כמה בדיוק? איש אינו יודע. בסוף מארס השנה נטל משרד השיכון את כל השליטה על שיווק הקרקעות מידי מינהל מקרקעי ישראל. מאפריל נדרשים הקבלנים לסיים בנייה ולמכור תוך שנתיים, אחרת יוטלו עליהם קנסות. במשרד השיכון מבטיחים שמעכשיו הם יישבו לקבלנים על הזנב.

התוכנית היא למכור השנה קרקע ליותר מ־50 אלף יחידות דיור. מאז שהעסק עבר מהמינהל לידיים של הנהלת משרד השיכון, טוענים שם לקצב מכירה של כ־1,200 יחידות דיור בשבוע. באוצר מטילים ספק בנתון הזה.

השד הביורוקרטי השני הוא ועדות המאשרות את תוכניות הבנייה. יש שני שלבי תכנון. השלב הראשון הוא תכנון אזור המגורים בוועדה המחוזית, והפיכתו מקרקע חקלאית לקרקע לבנייה. השלב הזה אורך שנתיים ויותר. בשלב השני מגיש הקבלן את תוכניות הבניין עצמו לוועדה המקומית. עיכוב תוכניות במשרדי ועדות הבנייה הוא, בין השאר, תוצאה לוואי של השכר העלוב בשירות הציבורי. נוצר שם ריכוז של פקידים ברמה נמוכה, כי המינהל הציבורי הפך לעיר המפלט של השלימזלים והלא יוצלחים במשק.

אבל קבלן מנוסה יתגבר על השלב הזה תוך חודשיים־שלושה. יש עשרות אלפי דונמים במרכז הארץ שעברו כבר את שלב התכנון הראשוני, אבל הקבלנים לא בונים עליהם – לא בגלל עיכוב ביורוקרטי, אלא משום שלא כדאי להם לקחת סיכון רב מדי.

בעיר רחובות שוחררה קרקע לבנייה של חמשת אלפים דירות. הכל על אדמה פרטית, לא אדמת מינהל. בפועל נבנות ברחובות פחות מאלף דירות. הקבלנים לא ממהרים, ומבחינתם בצדק. אף קבלן לא רוצה להיתקע עם מלאי דירות שיימכרו במחירי הפסד.

לראש הממשלה כדאי פשוט להירגע, כי נראה שעברנו כבר את שיא הביקוש. כמעט כל הנתונים מובילים למסקנה הזו. מינואר השנה החלה ירידה אטית במספר הדירות שנמכרו. בדצמבר 93' היה השיא: 12,755 דירות. במארס נרשמו רק 10,085 עסקאות. מגמה דומה אפשר לראות גם בתחום המשכנתאות. בראשית 93' יותר מ־6,000 משפחות לקחו משכנתה בחודש. שנה מאוחר יותר, במארס 94', ירד מספר לוקחי המשכנתאות ל־4,500. הירידה הזו אינה מקרית. עולים זכאים לקבל משכנתאות מועדפות תוך ארבע שנים מיום עלייתם לארץ. 1990 היתה שנת השיא בעלייה. הזכויות של עולים שבאו אז מסתיימות בימים אלה. מי שלא לקח משכנתה, כנראה כבר לא ייקח. גם כמחצית עולי 1991 כבר רכשו דירה, ובסוף 1991 החלה ירידה דרמטית בעלייה.

ביקוש הדירות הגדול של העולים הולך ומסתיים. כשיגמרו הקבלנים לבנות את הדירות שכבר נרכשו, יפַנו עשרות אלפי משפחות עולים את הדירות השכורות ויציפו את השוק.

צילום: עוזי קרן

הקבלנים לא חיכו לרבין

הגורם השני שהביא לעליית מחירי הדירות היה הגאות בבורסה. היו כאלה שעשו כסף והחליטו לשפר את הדיור או לרכוש דירה נוספת. התייבשות הבורסה בחודשים האחרונים תקטין את הביקוש גם מהכיוון הזה.

הגורם השלישי לעליית המחירים היה הכסף הזול. בשנים האחרונות היתה ירידה דרמטית בשיעורי הריבית. הבנקים הציעו בשוק החופשי משכנתאות יותר זולות מהמשכנתאות המסובסדות שקיבלו בעבר עולים וזוגות צעירים. גם כאן יש סימנים ראשונים של שינוי כיוון.

אבל מאחורי התחזיות שמבטיחות המשך עליית מחירים מסתתרים קבלנים ומתווכים. לאלה יש אינטרס בהיסטריה, שמביאה לעליית מחירים גבוהה מהמתבקש מהנתונים הכלכליים. שוק הדירות מגיב לאט, וייתכן שיידרשו חודשים רבים עד שנראה את פירות התהליכים שיעצרו את מירוץ המחירים.

ממשלת ישראל סובלת מהתמכרות לכוחות השוק. לפני שנתיים, מיד אחרי המהפך, עבר ענף הבנייה טיפול בהלם. הממשלה הפסיקה לחלוטין את הבנייה הציבורית. בעיתונות כתבו על הפסקת הבנייה בשטחים, אבל המציאות היתה שהפסיקו לבנות בכל הארץ. הבעיה היא שהשוק מגיב בקצב שלו, ולקח לקבלנים זמן להתרגל למצב החדש. בשנה שעברה צמחו התחלות הבנייה הפרטית ב־50 אחוז. אבל הדירות שהחלו להיבנות ב־1993 עדיין נמצאות בשלבי בנייה.

הקבלנים הפרטיים לא בנו בקצב כזה מאז ראשית שנות השמונים. אבל לאט לאט הם מגדילים את קצב הבנייה. בשלושת החודשים האחרונים היה גידול של למעלה מ־20 אחוז נוספים בהוצאת רשיונות בנייה. אבל לא בהתחלות בנייה. הקבלנים מחכים עם הרשיון ביד לראות לאן נושבת הרוח.

קיבלו בזול, מכרו ביוקר

בינתיים מגלה משרד השיכון יצירתיות, שנועדה לרצות את ראש הממשלה ולהפגין שינויים. התוכנית האווילית מכולן נקראת הבטחת רכישה. הממשלה מבטיחה לקבלנים שתרכוש לפחות חלק מהדירות, אם הקליינטים לא יבואו. אריק שרון הפך בזמנו את הבטחת הרכישה למנוף בנייה באזורים שאיש לא רצה לגור בהם, וממילא גם לא לבנות בהם. הממשלה נאלצה לרכוש עשרות אלפי דירות שהקבלנים לא הצליחו למכור במחיר המינימום שקבע שרון. עד היום מכר משרד השיכון את רוב הדירות שרכש. מי שספג את ההפסד היתה כמובן המדינה.

הביורוקרטיה היא התחליף למכשפות של ימי הביניים. אם היה אפשר, היו שורפים כמה פקידים במרכז העיר. אבל האמת היא שמחירי הדירות עולים ויורדים לא בגלל הביורוקרטיה

הבטחת רכישה היא דרך בדוקה לגרום עליית מחירים דווקא. כדי להוריד את מחירי הדירות, כמה קבלנים צריכים להגיע לסף פשיטת רגל. קבלנים במצב קשה נאלצים למכור מהר כדי להשיב מזומנים. הם מורידים מחירים ומושכים איתם למטה את כל השוק. כשהממשלה מבטיחה רכישה, היא מגינה עליהם מנפילה ומונעת מהם להוריד מחירים.

תוכנית מיותרת אחרת מציעה תמריצים לקבלנים, והקטנת המיסוי על מרכיבי הבנייה. זה כסף שיגיע רק לכיסי הקבלנים. כל פעם שרוצים לעזור לעניים, מחלקים כסף לעשירים. הקבלנים יורידו מחירים רק אם לא תהיה להם ברירה. כימי אריק שרון העליזים, חלק מהקבלנים בראשון לציון קיבלו מגרשים בחצי חינם. מינהל מקרקעי ישראל השווה את מחירי הדירות המסובסדות למחירי הדירות שלא זכו בסובסידיה. כצפוי, לא היו שום הבדלים במחירים. הקבלן צריך להיות אוויל גמור כדי להפחית את המחיר כשהקליינטים מתדפקים על הדלת.

במצב הנוכחי בשוק הבנייה לא רק שאין טעם להפחית מסים, אלא שצריך לעשות את ההיפך. הדרך האפקטיווית ביותר להכריח את הקבלנים לבנות היא מיסוי רצחני על מי שמחזיקים מגרשים ריקים שאושרו לבנייה. לרווחים מעסקי מגרשים אין שום הצדקה כלכלית או מוסרית. מגרש חקלאי יקר עולה כ־5,000 דולר. הסבתו לבנייה מעלה את ערכו ל־200 אלף. בעלי המגרשים לא תורמים דבר לשינוי הזה. לכאורה מרוויח בעל המגרש ואיש איננו חסר, אבל זו טעות אופטית. קפיצת המחיר הזו באה כולה מהכיס הציבורי, מבלי שאנחנו חשים בכך. דונם בדרך למצפה רמון לא שווה כמעט כלום. דונם בתוכנית ל' שווה הון עתק, משום שהוא מנצל את כל ההשקעה הציבורית שנעשתה במשך השנים בתל אביב: נתיבי איילון, גימנסיה הרצליה, אוניברסיטת תל־אביב ואולם האופרה החדש. המגרש שווה יותר כי החברה עשתה אותו שווה יותר.

הצעתו של שמעון שבס, שזכתה לביקורת קטלנית בעיתונות, עשויה להועיל אם תבוצע נכון. שבס הציע שהממשלה עצמה תבנה 3,000 יחידות דיור, כתוספת לבנייה הפרטית. עם מעט מחשבה אפשר לבנות בנייה ציבורית שלא תאיים על הקבלנים הפרטיים. עד לרגע זה לא החלה הבנייה בעיר החרושה מודיעין. כרגע עובדים שם רק הדחפורים של משרד השיכון, שמכינים את התשתית. אם הממשלה תתחיל בבנייה, יילכו הקבלנים הפרטיים בעקבותיה, כי הקונים יהיו מוכנים לשלם מחירים גבוהים יותר כשיראו דיירים אחרים במקום.

במשרד השיכון מתכננים להפוך את בית שמש לעיר של 100 אלף תושבים. לשם כך צריך להביא לשם אוכלוסייה משכילה ואמידה, ולשבור את הסטיגמה של עיירת פיתוח. הקבלנים הפרטיים לא יחפשו בצפון תל אביב קליינטים לבית שמש. הם יבנו בבית שמש למי שגר שם ממילא. הממשלה יכולה לעשות את השינוי. רק שתי אפשרויות עומדות היום לפני מי שבא לעיירה כזו: בית פרטי ודירת שיכון סטנדרטית. דירות ענק באיכות גבוהה מאוד, ובמחירים נמוכים יחסית לירושלים ותל אביב, יכולות לעשות את בית שמש תחליף לערי המבצר בשטחים.

שליש מהעולים לא ירכשו דירה

אך את רוב הבנייה הממשלתית צריך לייעד למי שלא יכול לרכוש דירה. כשליש מהעולים לא ירכשו כנראה דירה אף פעם. הם גם לא יכולים לעמוד בשכירות במחירי השוק. כבר היום משתתפת המדינה בהוצאות שכר הדירה של כ־140 אלף איש. ההשתתפות בשכר הדירה של העולים מוגבלת לחמש שנים. תוך שנה־שנתיים יצטרפו רבים מהם אל דיירי הגנים הציבוריים של תל אביב.

לפי הנתונים שפירסם השבוע שר הקליטה יאיר צבן, יש כרגע כ־30 אלף משפחות עולים – קשישים, חולים וחד־הוריים – שזקוקים לדיור בשכירות סוציאלית. לפי הערכת משרד הקליטה, יש כנראה עוד עשרות אלפי אנשים שיצטרפו בעתיד לרשימה הזו: קשישים בודדים וזוגות זקנים לפני פנסיה. לאוכלוסייה הזו חייבת המדינה לבנות בעצמה במרכז הארץ. את שכר הדירה שלהם צריך יהיה לסבסד עוד שנים ארוכות, אולי עד יומם האחרון.

לבנייה בשכירות סוציאלית יש השלכה גם על המחירים בשוק הדירות. עולים שיעברו למבנים מיועדים להשכרה יפַנו דירות שיצטרפו למאגר הדירות של המשק כולו. הממשלה מעודדת גם היום בנייה להשכרה. אבל במקום לסבסד את העניים היא מסבסדת, כדרכה, את העשירים. בשנים האחרונות נבנו כעשרת אלפים דירות נופש ובתי אבות יוקרתיים למאיון העליון, תחת הכותרת "דירות להשכרה". הפרויקטים האלה זכו לסיוע ממשלתי כ"מפעל מאושר". היוזמים בוודאי מאושרים.

בדיון שהיה ביום שלישי אצל רבין הוחלט לדחות את קבלת ההחלטות לשבוע הבא. מי שלא מוכרח לקנות היום דירה, כדאי לו לחשוב פעמיים לפני שהוא הולך לקנות. או שעליית המחירים תיעצר מעצמה בחודשים הקרובים, או שהממשלה תעשה הכל כדי לעצור אותה. בכל מקרה, לא כדאי להתרגש מהתחזיות של הקבלנים.

מעלוּות הבית: ...מה המשען ראשית כל,

המשך בעמוד 13

העתיד הוא אף פעם לא מה שמצפים לו.

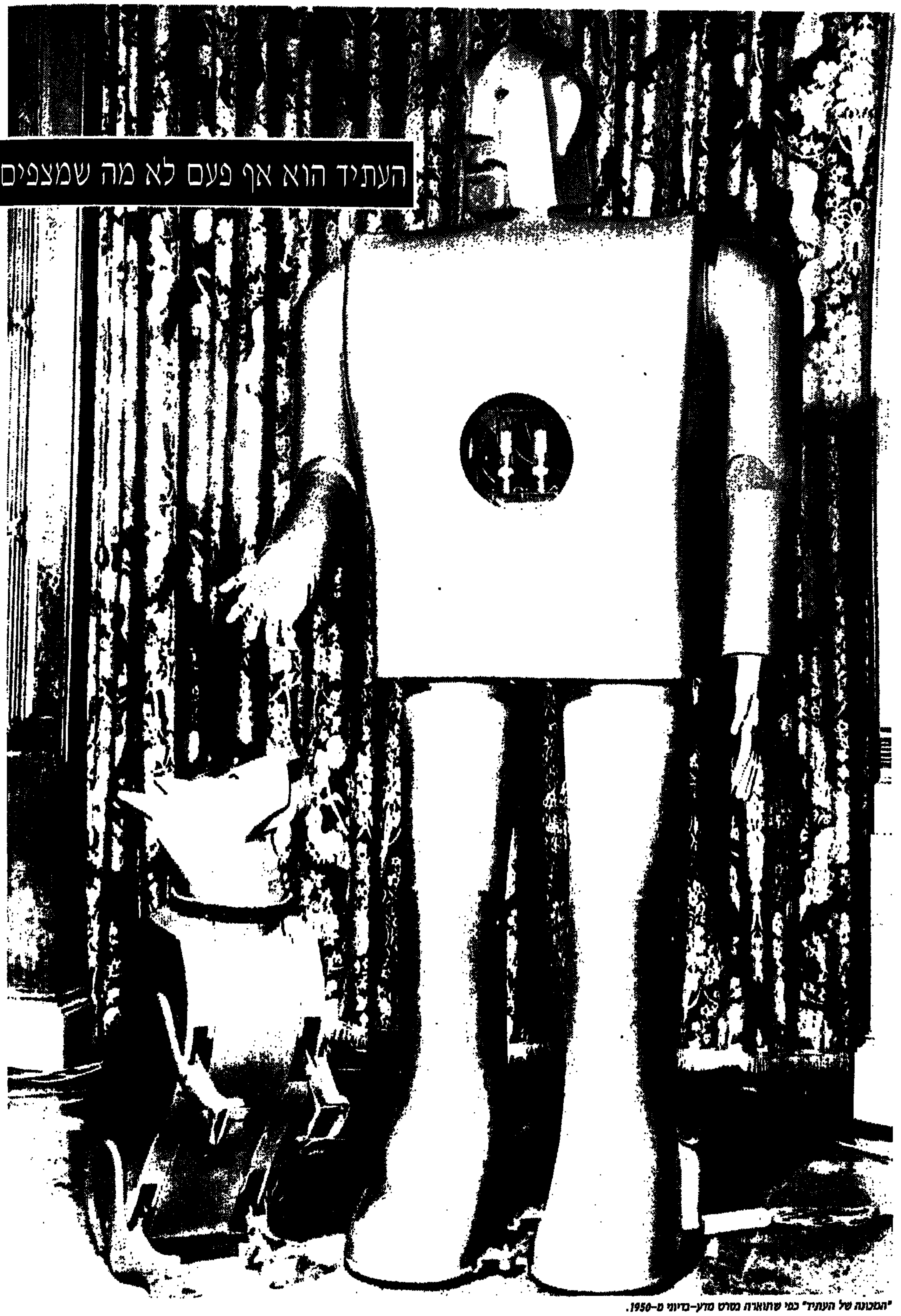

"המכונה של העתיד" כפי שתוארה בסרט מדע-בדיוני מ-1950.

איש לא ציפה שהעתיד יוליד מקינטוש שהוא חזק יותר מה-PC החזק ביותר, או מחשב אישי אנושי יותר ממקינטוש - ובוודאי שאיש לא חלם שהמחשב הזה יהיה תואם גם לזה וגם לזה. עד שהגיע Power Macintosh. זה לא העתיד שציפינו לו. זה

Power Macintosh הוא ההוכחה הטובה ביותר.

עתיד הרבה יותר טוב. **איש לא ציפה ש-Apple, י.ב.מ ומוטורולה ישתפו פעולה.** בליבו של ה-Power Macintosh פועם השבב החדיש PowerPC 601, הראשון במשפחת שבבים אולטרא-מהירים שפותחו תוך שיתוף פעולה נדיר בין Apple, י.ב.מ, ומוטורולה. התוצאה היא מחשב מהיר להדהים, בעל עוצמה רבה יותר מכל מחשב 486 או מכל PC בעל שבב פנטיום*. הוא מהיר עד כדי כך, שעם תוכנות שנכתבו עבורו, הוא מהיר עד פי 10 מכל מחשב המבוסס על שבב קונבנציונלי.

איש לא ציפה למצוא את עוצמת ה-RISC במחשב אישי.

ה-Power Macintosh פועל בטכנולוגיית ה-RISC, אשר השתמשו בה עד כה רק בתחנות עבודה כבדות ויקרות מאוד. היום, כשטכנולוגיה זו פועלת במקינטוש החדש, מתאפשרת למשתמש עוצמה אולטימטבית המקנה לו שני יתרונות: א. התוכנה המשמשת אותו היום עובדת מהר פי כמה. ב. הוא פתאום מסוגל לעשות דברים שעד כה לא חשב שהוא מסוגל להם. יכולת זו הופכת את Power Macintosh למחשב המתאים ביותר למולטימדיה, להוצאה לאור שולחנית, להנדסה, לעסקים, וליישומים אקדמיים - תוך ניצול עכשוי של הכוח שיישומים אלה ידרשו מכל משתמש כבר בעתיד הקרוב.

איש לא ציפה שמקינטוש יעבוד גם עם Windows, גם עם MS/DOS וגם עם תוכנות מקינטוש.**

כל Power Macintosh בנוי להריץ במקביל, ובמשולב, תוכנות MS/DOS, Windows ותוכנות מקינטוש -תוך שיתוף במידע, בלחיצת עכבר קטנה. בכך הוא הופך אידיאלי לאדם החפץ לעבור לדור הבא של המיחשוב האישי מבוסס ה-RISC אך אינו רוצה לזנוח מאחור את המאגר הקיים של תוכנות ה-MS/DOS וה-Windows שברשותו. תאימות זו של ה-Power Macintosh המתקדם מאפשרת לו עבודה משותפת עם מחשבי ה-PC הקיימים, המשך השימוש באלפי תוכנות המדף הקיימות עבור PC. ואת כל היתרונות שבעבודה עם מקינטוש.

איש לא ציפה שמחשב כזה ישאר מקינטוש.

ניתן היה לצפות שמחשב כה חזק ומהיר, אשר תואם לכל PC, יפסיק להיות "מקינטוש". אבל לא כך הדבר. ה-Power Macintosh שומר על אותם עקרונות עבודה, על אותו מראה ידידותי, ועל תאימות עם מוצרי המקינטוש העכשויים - מה שמשמר את ערך ההשקעה של כל בעלי המקינטוש בהווה. הוא פועל עם מערכת ההפעלה המתקדמת System 7, מריץ את כל תוכנות המקינטוש הקיימות, וכולל את כל אפשרויות ההרחבה, יציאות למדפסות ופקס, ולכל ציוד היקפי נדרש.

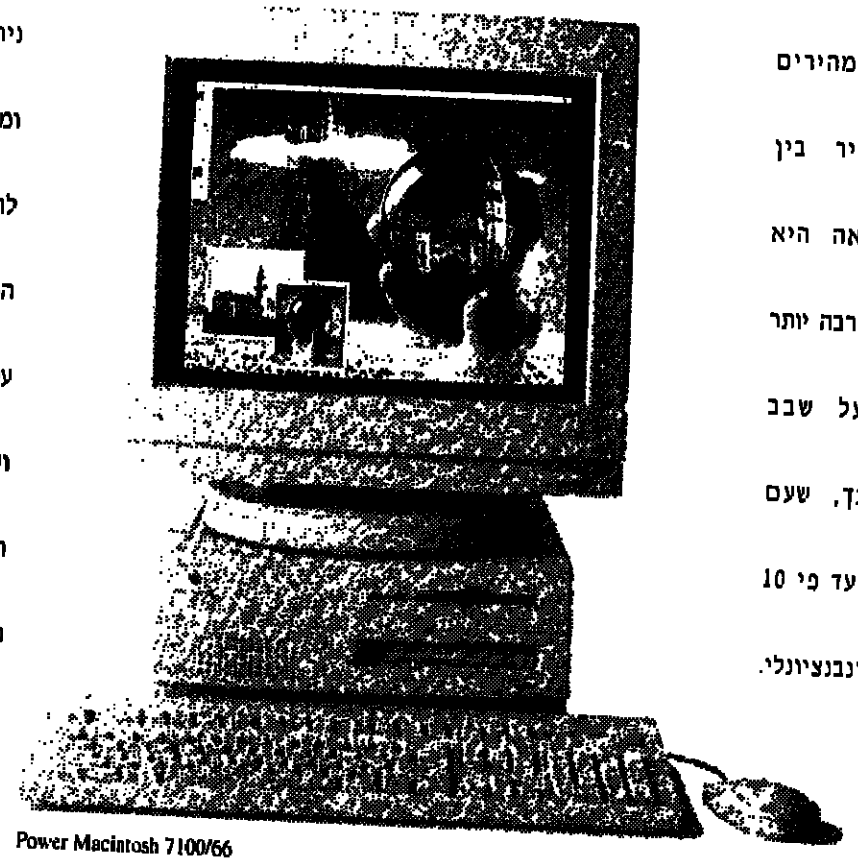

Power Macintosh 7100/66

איש לא ציפה שמחשב כזה יעלה כל כך מעט. דגם ה-6100/60, הראשון בסדרת ה-Power Macintosh, עולה כיום הרבה פחות מהמחשבים בעלי מעבד הפנטיום. הרווח הוא לא רק כספי: בעל Power Macintosh מרוויח גם את אותו זמן יקר שיבזבז בעל מחשב אחר בהמתינו ארוכות ל"סיום הפעולה" - מה שבמקינטוש יושלם כהרף עין.

Apple

Power Macintosh הגיע. והעתיד טוב יותר מכפי שציפינו לו.

למידע נוסף: תל אביב: אפל סנטר ת"א 03-6966141; אפל סנטר יופיטר 5615622-8; אלודה מחשבים 03-5662387; אלי שרון בע"מ 03-492181; מעיין-תוכנה ומחשבים 03-5044667; ש.ע.ר 03-5370106; רמת גן: טי.פי.אמ. 03-7521122; תומר-ר"ג 03-5754996 ירושלים: אפל סנטר ירושלים 02-256253; תומר-ירושלים 02-793073 חיפה: אפל סנטר חיפה 04-678787; אפל סנטר מיקרו ג'וק 04-418447; תומר-חיפה 04-847757

Comparing PowerPC with Pentium, a Competitive Analysis - an independent study commissioned by Apple Computer Inc., Competitive Analysis Group

PowerPC הוא סימן רשום של י.ב.מ. Apple, Macintosh, Power Macintosh are registered trademarks of Apple Computers Inc. Windows and MS/DOS are registered trademarks of Microsoft Corporation.

באומן בר ריבנאי

מעבודות הבית: ...מה המשעו ראשית כל,

המשך בעמוד 13

מלים מעצבנות

חגי חיטרון

מה רע בשלום: אל מבול הפניות מצד העוינים את "צהריים טובים" (נימוקם: הברכה מתאימה רק ב-12 בצהריים בדיוק) נוסף עתה וידויו של א"ק מתל אביב, האלרגי לביטוי "לילה טוב". א"ק מכור לשידורי לילה מרתוניים של תוצאות בחירות והבעיה שלו אינה נדירה, להשערתנו. "אני רוצה להקשיב לתוכנית, והי תוצאות מעניינות אותי, אבל עדיין, בגיל ארבעים ושתיים, כשאני שומע את מגישי המשדר מברכים את המאזינים, וזה את זה, ואת הכתבים, ואת המרואיינים ב'לילה טוב' – זה יותר מדי משפיע ומרדים. קשה להמשיך לעקוב".

בינתיים זה מדגם: כמה התגובה הזאת צפו־יה, ולא עוזרת, ורק מרגיזה את הצופים. מי לא יודע שזה מדגם? והרי כולם כבר מגיבים, והפרשנים מפרש־ים, ואם מישהו צריך להזהיר שזה רק מדגם או זה הסטטיסטיקאי, והוא באמת מוזהר, ולך היה זמן להכין תגובה יפה ומהירה וקולעת, בלי שום הסתייגויות שזה רק מדגם – גם על הפתעה לכאן וגם על הפתעה לשם, וגם על תוצאה צפויה, וגם על ניצחון/תבוסה זעיר, שאולי יכול להשתנות. אז תגיב עכשיו יפה, כשכולנו בשיא הקליטה, ואל תעצבן.

ואם כבר משתמשים בנימוק המדגם, אז עד הסוף. ארז טל כבר העיר כי חברפלד, למשל, היה יכול לחכות עוד יום שלם עם התגובה שלו, כי קודם כל "זה רק מדגם", וחוץ מזה קלפי אחת הרי סגורה ביהוד, אצל חרב משולם, אז התמונה עוד יכולה בכלל להתהפך.

מלקקת את פצעיה: מיז ממלגת העבודה. כל הכלביים וההתוליים עושים כך, כשהם פצועים, וולליקוק יש פונקציה של עזרה ראשונה, כי לחיות האלה יש ברוק חומר אנטיספטי. האם הדימוי מתאים למפלגה? יש לה גמישות שמאפשרת להגיע עם הלשון לכל מקום?

מסקנות אישיות: שיא עריכות הנפש. נסו לשאול פוליטיקאי בצרפת או באנגליה "האם אתה שוקל להסיק מסקנות אישיות", והוא יחשוב ששואלים אותו אם הוא מתכוון לכתוב ספר. כאן המכה הנוסחה לסמל של עיתונאות ביישנית ומתחשבת. הרי הכל פתוח, והעולם מציע המון אופציות. פוליטיקאי שנכשל או סרח מוכרח דווקא להתפטר? אולי הוא שוקל להמשיך בכהונתו וללמוד פרק יומי בתלמוד, או להירשם למכון כושר, או לספרייה, או לצאת לחודש חשבון נפש בטיבט?

הצליל הדיגיטלי: "בשירות מילואים הבחנ־תי לאחרונה", כותב עודד עמיר מתל אביב, "שהאונומ־טופיה צ'יק צ'אק, המציינת מיידיות, הוחלפה בביטוי דל: 'טיק טאק'. העסיסיות הסלאווית, המעלה בזיכרון קטרי קיטור ומכונות ישנות, נזנחה לטובת חיתוך די־גיטלי יבש. סימן נוסף לדלדול לשוננו".

מכל הלב: מתברר שקוראים רבים מתפתלים לשמע הצירוף השכיח חזה. בעיניהם "מכל הלב" הוא סימפטום של יחסים עסקיים קטנוניים, שהם הכלל, עד כדי כך שהחריגה ראויה להרגשה. במישור המילולי אין מה לגנות כאן, לדעתנו? הביטוי מעביר בצורה קולעת את העובדה שקשה למספק המוצר או השירות לתת תמורה הוגנת, ועלייה לדרגה כזאת היא אתגר רגשי בשבילו. בניסוחו של אבי אבירעם מתל אביב: "מכל הלב פירושו במציאות הישראלית – תמורה מל־אה. כשמוכר שווארמה נותן פיתות רחוסות יותר מהמ־תחרה שלו, הוא מוכר מכל הלב, וגם טכנאי שירות למכונות כביסה הבטיח לי בטלפון שירות מכל הלב, ובכך שידר לי שאם אזמין אותו – לא אצא פראייר".

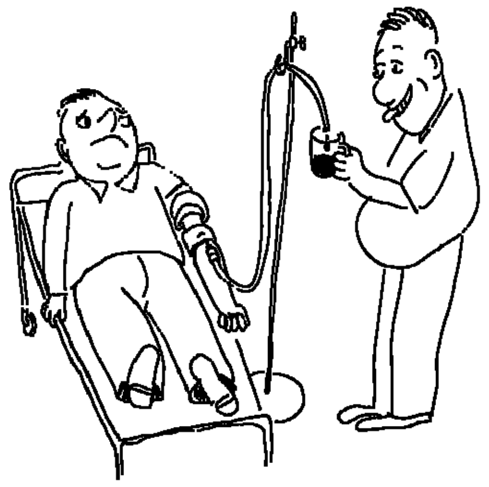

צמאים לדם: "יהודי ודם, היש שני הפכים גדו־לים מאלה?" קבע כבר אחד העם, והתכוון לאבסורד שבקשירת העם היהודי למעשי רצח, הזרים לו מטבעו. אבל אחד העם לא העלה על דעתו עד כמה ישתעשעו לימים נבחרי ציבור בדימויים של דם, וחיתוך בשר, ושתיית דם, וצימאון לדם. שר האוצר הורוביץ, כמדו־מה, היה הראשון שהמליץ על "חיתוך בבשר החי", כדי להמחיש שגזרות כלכליות צריכות לכאוב, ומאז התי־אורים הקצביים הוריפו. השיא היה החכמה הכל כך פלסטית בין מחבל שיש לו דם על הידיים", וכין מי שידיו שלו נקיות, ורק תיכנן או הסית, או עזר.

ואחר החישגים הנאים של הדימויים האדומים היה עכשיו, לאחר הבחירות להסתדרות. מה מוגזם יותר? דימוי האויבים לחיות דו־רגליות, או דימוים לחבורת קניבלים, שטורחים בהכנת סעודת זוועה? "לא ארווה את מי שצמא לדמי", הבטיח נסים זוילי ביום רביעי שעבר; "ישנם צמאי דם, שמחפשים לערוף ראשים", אמר ארטור ישראלוביץ' באותו יום וחיים הברפלד פירט יותר: "יש צמאי דם ששמחים מכל מה שקורה פה, עושים חגיגה גדולה ומחכים לעריפת ראשים".

הנושא בטיפולת: "בתור חיילת טרייה למדי, הדבר הראשון שהדהים אותי בצה"ל הוא השפה", כות־בת דקלה מנידור מרמת גן. "נדהמתי מאוצר של מלים מעצבנות ומוזרות". שתי דוגמאות היא מביאה:

פָּגַשׁ: למשל, "ביום ראשון ייערך פגש סא"לים". האם זו אנלוגיה לכָּנָס? תשובתנו מבחינה דקדוקית זה כנראה המקור, שהרי לשורש פגש קיימת הטיה בפיעל ("הוא פיגש"), וגם בהתפעל ("יעקב התפגש עם המל־אך"), כמו לשורש כנס. המלה השנייה שמטרידה את הכותבת היא טיפולת, וקשורה בבעיה קשה יותר: "האם כשעניין נמצא בטיפולת פירושו של דבר שהטיפול בו יסודי יותר, מעמיק יותר?"

מאיגרא רמא: כולנו אוהבים ארמית, והושבים ארמית, ואימרות ארמיות פשוט נפלטות לנו, כשיד העברית קצרה מהביע. הביבה מכולן "מאיגרא רמא לבירא עמיקתא", שבניסוחו של אברהם אבן־שושן היא "משל למי שירד פתאום מגדולתו". אבל מעצבן שיש עדיין אנשים, מעטים אמנם, שממשיכים להגות איגרא עם שווא בגימל, איגְרא, ולא מצטרפים לרוב שמקפיד על איגָרא.

סבתא לנכדים: עינו של אברהם ברעם מחיפה איתרה המצאה שהשתרשה בסגנון העיתונות והיא אמצעי מגושם, לאימודע אולי, לכתוב גריאטריקלי־קורקט. משפט כמו "היא כבר סבתא לנכדים, אבל עדיין זוהרת ומושכת". לשם מה המלה "לנכדים"? שואל ברעם ובצדק, כולם יודעים לשם מה. כדי לעדן. לציין שמישהי היא סבתא, סתם? לא הולך. עד שיגיע הקורא ל"זוהרת ומושכת" עוד יחשוב שהאשה המתוא־רת ראויה רק לשמוע סיפורי סבתא.

איגרת לנבחן:

לפני שבועיים התקיימו בחינות הבגרות בהבעה בכתב, וכרגיל הומרצו התלמידים להיות במיטבם, לעמוד באתגר, להתנור מעזרה הדדית ולעבוד עבודה עצמית. המינהל הפדגוגי/אגף הבחינות לא הצליח להראות דוגמה ולהשיג אפס ליקויים בכתיב של מסמך קצר ופשוט.

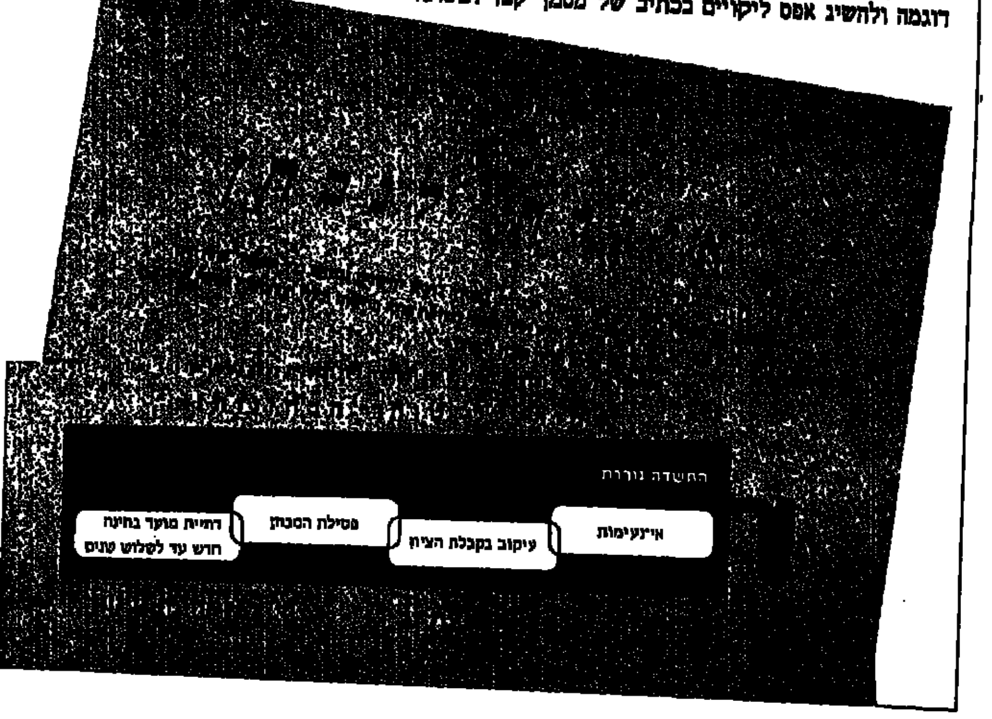

המשך בעמוד 13

כמה סוסים אפשר להכניס למכונית אחת קטנה?

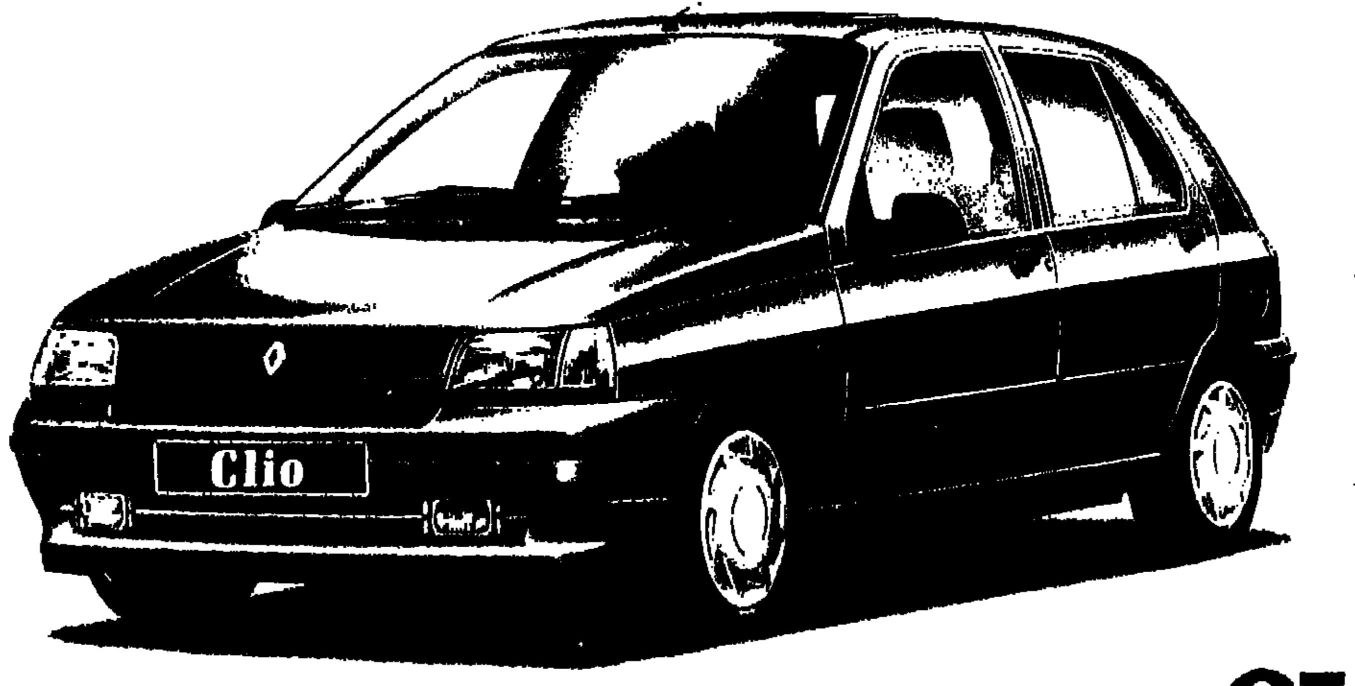

CLIO - המכונית היחידה בגודלה שמציעה לך מנוע 1400 סמ"ק, גיר אוטומטי ו-80 כוחות סוס !

יש עוד מכוניות קטנות. יש גם עוד מכוניות חזקות. אבל רק רנו קליאו נותנת לך גם יופי, גם הנאה, גם כוח אדיר וביצועים גדולים- במכונית קטנה אחת. אז אם בא לך להנות מהנהיגה... זה הזמן להכנס לאולם התצוגה של רנו ולבחור לך את הקליאו שלך.

49,750

56.990

RENAULT

המחיר כולל מ.ע.מ, אינו כולל מס בולים ולפי מחירון מס' 94-005 מיום 10.4.94

בני משה קרסו: לקוחות רנו אצה הקשר · זוזון בשלב״ם (177) 0224848

■ תל אביב - דיבל 22 טל' 03-6394848 ■ חיפה - צומת וולקן שדרות ההסתדרות 163 טל' 04-723294-5

■ ירושלים - רח' הרכבים 15 אזור התעשיה תלפיות טל' 02-786633 ■ רכב חיפה - יפו 32 חיפה טל' 04-510296-8 ■ טבריה - א.ד. אוטוסטרם בע"מ, יהודה הלוי, אזור התעשיה טל' 06-790483

■ באר שבע - טמינל רח' הפלדה, אזור התעשיה עמק שרה טל' 07-270911-3 ■ הרצליה-קרסו, סוקולוב 99 טל' 09-572911,584686 ■ רחובות - טל' 08-362003/5 ■ ק. גת - טל' 07-811534

■ נצרת-אליאס ב. זהר בע"מ בנין פורמה טל' 06-571305 ■ נתניה - אזור התעשיה רח' פנקס טל' 09-340404 ■ אשקלון-אלבי את סושה בע"מ את. צפוי טל' 07-750757 ■ אילת - טל' 07-378025

■ חדרה - "חיים בורקין" תחנת דלק פז, צומת חדרה טל' 06-337499 ■ כפר סבא - מוסך רון הע"ש פיתה הראשונה 6 א.ת. ב' טל' 09-956746, 956837 ■ אשדוד - טל' 08-521713

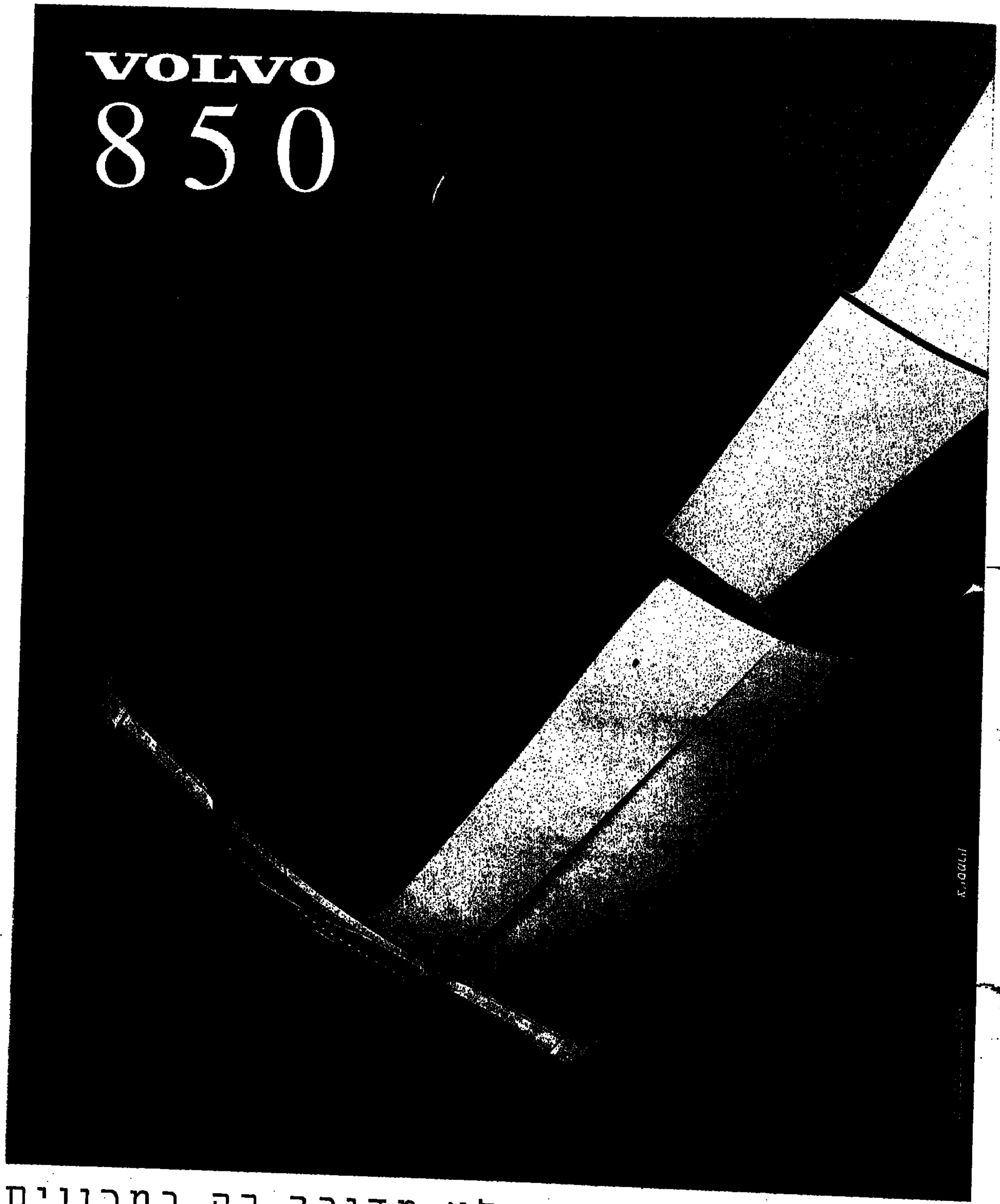

וולוו 850. כבר מזמן לא מדובר רק במכונית

וולוו 850 נועדה לאוהב נהיגה אמיתי, המחפש במכונית שילוב של ביצועים, נוחות, תחכום וחדשנות טכנולוגית עם מסורת הבטיחות רבת השנים של וולוו. וולוו 850, מצויידת במנוע רב עוצמה, 5 צילינדרים, 20 שסתומים, תזניק אותך בבטחה לחווית נהיגה מענגת.

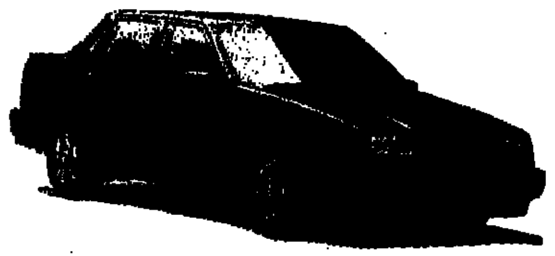

וולוו 850 מצויידת כסטנדרט במערכת בלימה ABS, מתלה אחורי ייחודי: DELTA-LINK, מערכת SIPS ייחודית לוולוו, להגנה מפני פגיעות צד, כרית אויר לנהג (בדגם GLT גם לנוסע לידו). לאנשים שאינם מתפשרים - וולוו 850 GLT: מנוע 2.5 ליטר, 170 כ"ס. וולוו 850 GLE: מנוע 2.0 ליטר, 143 כ"ס.

"מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ • תל-אביב: קרליבך 23, טל. 03-5614433 • ירושלים: האומן 16, טל. 643486, 02-781382-4 • חיפה: דרך יפו 137 א', טל. 04-510511 • מוסך ארז, טל. 04-410345
קריית ביאליק: רכב הצפון - דרך עכו 192 (קריון), טל. 04-772999 • כפר-סבא: סוכנות השרון - רח' טשרניחובסקי 28, טל. 09-915811 • רחובות: מוסך רפי את רפי - אזור התעשייה, דרך יבנה, טל. 08-469575 • באר שבע: א.ל. שרותי רכב-
הנגרים 9 (בית היוצר), טל. 278236, 057-276382 • נצרת: ג'ונקאר-כביש עוקף נצרת. טל. 06-556966 • אשקלון: מוסך בני את דוד-א.ת. הצפוני, טל. 750399, 07-750649 • אשדוד: סוכנות אשדוד, רח' האורגים 12, א.ת. אשדוד, טל' 08-523440

אזור הדמדומים

גדעון לוי

המקצוענים

אבי, שלום, בני וערן הם סגני אלופים, ארבעתם מפקדים על גדודים בחילות השדה. השיחה איתם נגעה בחיי המשפחה שלהם ובעולמם, ולעתים דמתה למין "שיח לוחמים מאוחר עם קציני מפח"ש", לסיכום הכיבוש בעזה, לפחות

ערן ובני: לפקד על איקס טנקים זה השיא

צילום: יואב רוקס

אחד מהם מזוקן, שני ממושקף, שלישי בהיר שיער ורביעי כהה. ארבעה גברים בני שלושים ומשהו, כולם עם אשה וילדים בבית, שניים מהם גרים ברעות, אחד בקיבוץ, אחד במושב. כולם הלכו פעם לאוניברסיטה, בקולנוע כבר לא היו מזמן. אבי התחיל לא מזמן לקרוא את "שתי שלגיות" של עירית לינור, אמרו לו שזה טובן שלום קרא לא מזמן את "מלחמת יום הכיפורים" של חיים הרצוג; בני קרא איזה ספר שנקרא "קריסה ולקחה" אבל, לכל הרוחות, הוא לא זוכר מי כתב אותו; ערן קרא במקביל את "קופסה שחורה" של עמוס עוז ואת "גברים בשינוי" של חן נררי. נורא מעניין אותו הקטע הזה של המאצ'ואיזם של הגבר הישראלי. לא, הוא לא חושב שהוא מאצ'ו.

נפגשנו במשרד צבאי אופייני בתל־אביב: שולחן וכיסאות מרופטים, טלפונים בכל מיני צבעים, צבע לכל מטרה, קירות עירומים וחמולת חיילות מהחדר השני. ארבעה קצינים בכירים בחילות השדה – סגני אלופים, מג"דים. בני מהשריון, אבי מהנדסה קרבית, שלום מהתותחנים וערן מהצנחנים. דיברנו שעתיים, מדי פעם הם השתמשו בראשי תיבות צה"ליים שהייתי צריך לשאול לפשרם, מדי פעם היסה אותם הקצין של דובר צה"ל: "על זה אסור לכם לדבר". גם נציגת ביטחון שדה ישבה קשובה וגם עוד כמה חיילים ישבו מסביב, ורשמו "סיכום".

דיברנו על חיי המשפחה שלהם ועל עולמם, ובחלקים אחרים של השיחה נראינו קצת כמו איזשהו "שיח לוחמים" מאוחר לסיכום הכיבוש, בעזה לפחות. סיפרתי להם שאף אחד מחברי, מכרי או קרובי לא נשאר בקבע וזה קצת מוזר בעיני. בני אמר שרק מי שאוהב את העבודה הזאת נשאר ואני שאלתי אותו מה הוא כל כך אוהב בעבודה שלו. "אני אוהב את חוסר השגרה, את האתגרים ובעיקר את היכולת להשפיע על חיילים, לבנות אנשים".

בעברית יותר פשוטה קוראים לזה כוח.

בני: "זה לא רק כוח. חלק זה כוח, אבל לבנות אנשים זה לא רק כוח. לבנות זה לקבל חיילים בעייתיים. אני רואה איך קיבלתי אותם ואיך הם השתחררו. זה סיפוק".

אתה בטוח שהם ייצאו ממך בני אדם טובים יותר?

המשך ◀

המשך

בני: "משוכנע. עזרנו להם לגבש ביטחון עצמי, גרמנו להם לרצות לתרום".

אבי: "אסור להגיד שזה לא כוח, זה כוח. לקחת חייל מהאזרחות, שלא יודע מי הוא ומה הוא, ולגבש אותו ולעשות אותו לוחם שמשתחרר כאזרח יותר טוב – זה מביא לי סיפוק".

אם זה העניין, למה שלא תלכו להיות מורים?

בני: "שכחנו להגיד שקודם כל המקצוע שלנו הוא לחימה. זה העיקר".

אתה אוהב להילחם?

בני: "לא. זה רק מביא אותנו לתחומים שאין בשום תחום אזרחי. אתה יודע מה זה טנקים, מה זה טנק בשבילי?"

מה זה?

בני: "מלכתחילה נקשרתי לטנקים ותפקיד מג"ד זה השיא. לפקד על איקס טנקים זה השיא. זה הסיפוק. זה האתגר".

מדובר בכלי ברזל.

בני: "מה פתאום, לכל טנק יש נשמה. כשהייתי צעיר אפילו נתתי שם לכל טנק. זה משהו שאתה חי אתו ונקשר אליו".

ערן: "מה אני אוהב? היכולת שלי לעצב את פני החטיבה שלי. יש לי הרבה מאוד חיילים והיכולת שלי להשפיע עליהם זה הקטע שהכי מושך אותי. אבל לפעמים אני אומר לעצמי בלב: באיזו זכות? אני מנסה לסייג את הכוח הזה. זה לפעמים עודף כוח שיכול להביא לשורה".

שלום: "אני מסתייג מהמושג הזה – לאהוב את מה שאנחנו עושים. אני לא פציפיסט, אני רחוק מזה, אבל אני לא יכול להגיד שאני אוהב את מה שאני לומד, כי אני לומד להרוג. בעבודה היומיומית אני משתדל להתנתק מהמטרה, שהיא להרוג כמה שיותר אויב, כמה שיותר מהר. אבל בצבא יש דברים אחרים. יש לנו לאן לתעל את האנרגיות שלנו. אם הייתי מוצא באזרחות תחום עם כל כך הרבה אתגרים הייתי אוהב את זה במידה שווה. אבל אני כבר בגיל כזה שאני מתחיל גם להסתכל על המחיר שאנחנו משלמים".

מה המחיר?

שלום: "המחיר זה המשפחה והמחיר זה העבודה, שאי אפשר בכלל לשלם את התמורה שלה. מסתכנים ומסכנים אחרים ומעידה אחת יכולה למחוק עמל של שנים".

ערן: "השירות בשטחים, מול ילדים? בתור אבא לילדים זה קשה. פרט לזאת, פעילות אינתיפאדה מכניסה 'רעל' לחיילים, וזה טוב. זאת פעילות מבצעית"

הזכרת את המשפחה. אני לא בטוח ששיעור הגירושים במשפחות אנשי קבע גבוה יותר מאשר במשפחות אחרות.

בני: "עניין הנזק נכון בעיקר כלפי הילדים".

אבי: "זה באמת קורבן רציני. הנה, טרי מהיום: תיכננתי סוף־שבוע עם אשתי בצפון ועכשיו יש כוננות והלך הסוף־שבוע. זה חוזר על עצמו שוב ושוב".

יש כעס עליך בבית?

אבי: "כעס יש, השאלה איך מטפלים בו. אין לי רגשות אשמה כי אני אוהב את מה שאני עושה".

בני: "לי יש לפעמים רגשי אשם. אתה מגיע הביתה ביום שלישי והקטן שלי שם כיפה על הראש כי הוא בטוח שזה יום שישי. והגדול שמטלפן לפעמים ואומר לי שהוא רוצה שאני אבוא עכשיו, מיד".

אולי יש דווקא משהו אגואיסטי, באורח החיים שלכם?

בני: "לפעמים כן. בטח. אתה מנותק מכל כך הרבה דברים בבית, אין לי מושג מתי משלמים חשבון חשמל, אשתי בוחרת לבד את הריהוט, היא מנהלת את הבית".

שלום: "יש בזה משהו אגואיסטי לחלוטין. תמיד יש התלבטות בין משהו בצבא – אנחנו הרי כבר כוסים לעצמנו – ובין קפיצה הביתה. וכשיש התלבטות בין הגדוד למשפחה, תמיד הגדוד מנצח".

ערן: "לי יש רגשי אשם. כן. אני מקרה מיוחד כי הייתי תשע שנים מחוץ ליחידת השדה, ואז לקחתי אורח חיים נורמלי של משפחה ופתאום הפכתי אותו, וחזרתי לאורח החיים של היום. זה מביא רגשי אשם גדולים. וזה אגואיסטי, הרצון שלי לסגור את המעגל שאני רוצה לסגור. זה מחיר כבד שמשפחה שלמה משלמת בגלל השיגעון הפרטי שלי".

שלום: "עניין המשפחה הוא הדבר הכי ברור והכי כואב. אבל יש עוד דברים. אף אחד מאתנו לא מקיים אורח חיים תרבותי או מממש את התחביבים שהיה רוצה לממש. רק חלומות. אף אחד מאתנו לא יכול לשחק טניס ביום שישי, או ללכת לסרט פעם בשבוע, או לבריכה בבוקר. כשאתה כבר מגיע הביתה אתה בקושי רוצה לזוז. וכמה מאתנו נסעו לחו"ל שבוע וחצי בטורקיה אי אפשר, וזה כבר לא בגלל הכסף. ואתה מתחיל להגיע לגיל שאתה מרגיש שפיספסת הרבה במהלך הדרך. כשהייתי שנתיים וחצי בחו"ל הלכתי לקונצרטים ואופרות ולא האמנתי. יש לי עכשיו אוסף ענק של דיסקים קלאסיים שהיום אני לא יודע מה לעשות איתם".

הם הגיעו ישר מהשדה, חגורים כלי הנשק שלהם. מדי א' כמובן. לאחד יש סיכת "פו"מ ברק", שזה משהו כמו קצינים מחוננים, ולשני יש סיכת מ"מ מוזהבת, שזה מדריך בקורס קצינים. ביותר מ־6 שנות אינתיפאדה, למרבה הפלא, כל אחד מהם שהה בסך הכל פחות משנה בשטחים.

היתה למישהו מכם איזושהי בעיה, בשירות בשטחים?

בני: "לא".

ערן: "כן".

בני: "אני מסתכל על זה כמו על כל משימה אחרת. אני מנצל את השירות שם לדברים שלא יכולתי לעשות במקומות אחרים. למרות שזה לא שיא האימון, זה מוסיף עניין לחיילים. זה בכל זאת טיפה שונה. וגם המינון היה נכון, ככה שאצלי לא היתה שום בעיה".

בעיות מוסריות?

בני: "לא. ההכנות שאתה עושה, עם הסרטים וכו', כוללות גם הכנות נפשיות. המודעות לפני הכניסה מבטיחה שלא תגיע בכלל לפינות האלה של העניין המוסרי".

וזה טוב?

בני: "לטעמי, כן".

אבי: "עכשיו אני מכניס את הפלוגה השלישית שלי לשטחים, וההכנות טובות מאוד. ברגע שיש מודעות של מפקדים, הבעיות נפתרות. היתה לי פלוגה של הסדרניקים והיה האירוע של הנהג של הרב דרוקמן. הקמתי חייל הסדרניק ושאלתי אותו מה היה עושה למתנחל שירה בערבים, והוא על המקום אמר לי שהיה רץ להפסיק את הירי".

ערן: "הבעיה שלי זה הילדים. בתור אבא לילדים קשה. לפני שבוע ראיתי ילד שמרים אבן. היה ברור לי שהוא לא מתכוון בכלל לזרוק אותה, אבל הוא ראה אותי והתמלא פחד. אמרתי לנהג: איזה אידיוט הילד הזה. הוא לא יודע שאני בחיים לא אירה עליו. ילדים הם מחוץ למשחק אצלי. זאת הבעיה שלי בשטחים. פרט לכך, כל משימה היא משימה. אין לי שום בעיות. פעילות אינתיפאדה מכניסה 'רעל' לחיילים, וזה טוב. זאת פעילות מבצעית. יש לזה צדדים מאוד חיוביים. ללכוד מבוקשים למשל. יש תחרותיות עצומה בין החיילים מי ייצא לתפוש מבוקשים, וזה מצוין. גם התעמתות עם אוכלוסייה זו משימה, אבל זה קורה פחות ופחות".

אבי: "היום הפעילות בשטחים היא בדיוק כמו עבודה בט"ש בקו הסגול".

לאיזו פקודה הייתם מסרבים?

אבי: "עבור לשאלה הבאה".

בני: "אני לא חושב שיש בכלל פקודה כזאת. אני לא חושב שמישהו ייתן אותה. אני לא נתקלתי במפקד שאני לא מאמין בו".

שלום: "זו לא תשובה. מחר יבוא מפקד חדש. הרי כבר קרה שנתנו פקודות לא־חוקיות".

ערן: "קשה להניח שזה יקרה ברמה שלנו. לא ייתנו לגדוד פקודה להיכנס בטול כרם. הבעיה יכולה להיות ברמה של חייל. מבחינתי כל פקודה שאין מעליה דגל שחור, כמו שקבע בית המשפט, היא פקודה".

יש רגעים ששנאתם, בשטחים?

שלום: "לבוא בארבע בבוקר לבית עם איזה 100 איש שישנים בו ולהעיר אותם זו סיטואציה מאוד לא לעניין. אמא ואבא וילדים וכשאתה נכנס לתחתונים שלהם זה מצב מתורבן. אני לא רוצה להגיד מה היה קורה אם זה היה הפוך".

בני: "גם אני נכנסתי לבתים ואם אתה יודע מה אתה מחפש שם אין לך בעיה עם זה".

אבי: "לי יצא לפוצץ חמישה בתים ובוודאי שיש בהתחלה תחושה קשה. אבל תמיד ידעתי את הבית של מי אני מפוצץ".

למישהו מכם תהיה בעיה לפנות מתנחלים?

רס"ן עופר מדובר צה"ל: "אני מבקש לא להתייחס לשאלה".

• • •

בני לא היה בקולנוע שנים; אבי דווקא ראה לא מזמן סרט – ביום השואה הכריחו את כל הקצינים אצלם בפיקוד לראות את "רשימת שינדלר", והוא אומר שנורא נהנה; שלום ראה סרט לפני חודש, אבל לא זוכר איזה; ערן ראה בחנוכה את "ספר הג'ונגל", עם הילדים. בני כבר לא היה עשרה ימים בבית, השאר דווקא קפצו השבוע. בערב הם אמורים להיפגש עם נשותיהם. ערב חגיגי של המפח"ש, בהיכל התרבות.

אתם קוראים עיתונים?

אבי: "זה הזבל העיקרי אצלי בחדר. אני קורא כל יום".

ערן: "אני קורא פעם בחודש את מגזין 'אטמר'".

שלום: "אני קורא את שני העיתונים, 'מעריב' וידיעות', וביום שישי בבית את 'הארץ'".

בני: "רק בסופי שבוע כשאני בבית".

מה דעתכם על העיתונות?

ערן: "אני רוצה להתייחס לזה. אני מאוד יודע להעריך את תפקידה של העיתונות אבל לפעמים אני מקבל את הרושם שבהתחלה לאמת היא עושה הרבה עוולות בדרך. אני מאוד מזדהה עם השיר של אריק איינשטיין".

שלום: "העיתונות בעיקרה שמאלנית והיא מבליטה נקודות שמחזקות את ההשקפות השמאלניות".

ערן: "אני לא חושב שהעיתונות הרגישה מספיק את ההתמודדות עם המצבים הבלתי אפשריים של החיילים שזרקו עליהם חרא. תמיד הרגישו בשטחים את התוצאות ולא את הסיבות".

העיתונות השפיעה במשהו על התנהגות חיילים בשטחים?

שלום: "אולי העיתונות השפיעה על מקבלי ההחלטות. עלינו היא לא השפיעה".

אבי: "להגיד לך שהתחושה היתה טובה, מהעיתונאים? לא. כי לא תמיד הם הראו את מה שבאמת היה".

בני: "זו דרכה של עיתונות".

אולי היה עדיף לסגור יותר את השטח, בפני העיתונות?

ערן: "זו שאלה מאוד עדינה. לפעמים העיתונות מלכה. אתה הרי לא צריך להגיש את הראש מתחת לגיליוטינה ועימות עם אוכלוסייה אזרחית אף פעם לא מצטלם טוב. בפוקלנד הרי לא נתנו בכלל דריסת רגל לעיתונות. אבל כמפקדים אנחנו בונים את אזרחי המדינה הזאת וצריך להיות לנו אינטרס בעיתונות אובייקטיווית".

שלום: "אנחנו לא עוברים בחלל ריק. העולם השתנה ואם לא תיתן לעיתונאים להיכנס, יש מצלמות בעזה ויש לוויינים ולכן עדיף שתדע מי נכנס ומה יוצא. אבל הרבה פעמים קרה שהחיילים שלי השתתפו באירוע ואחר כך כאב להם לקרוא בעיתון מה כתבו שם".

בני: "או אתה מסכם להם ונגמר הסיפור. מה הבעיה?"

כמה זמן עוד ישארו בצבא? הם אומרים שהם בודקים את הנושא, כל שנה. וחוץ מזה הם כבר ממהרים עכשיו כי קבעו עם נשותיהם בעשר דקות לשמונה בכניסה להיכל התרבות וחסר להם שיאחרו גם היום.

ארווה דגין. רצה לצלם מעצר

חזר בריא מסראייבו

ארווה דגין הוא עיתונאי צרפתי צעיר שהיה בשנה האחרונה בכמה מוקדי סכנה ומלחמה בעולם. ארבע פעמים היה בסראייבו, פעם במאלאווי, פעם בבורונדי ופעם באוגנדה. ביום רביעי שעבר הגיע אלינו, מעמאן, דרך גשר אלנבי.

אחרי שחצה את הגשר לקח אוטובוס ליריחו. שם נכנס לבית קפה, לפני שימשיך לירושלים. דגין עובד בארגון "כתבים ללא גבולות" ובא אלינו להכין פרויקט עיתונאי ערבי־ישראלי על השלום.

הקפה עוד לא הוגש לשולחנו וכבר הבחין דגין באיזשהו אי־שקט והתקהלות, בכיכר העיר. לאחר רגע בא בעל הבית קפה ואמר לו – אנחנו סוגרים, ומכניס את השולחנות פנימה וסוגר, ליתר ביטחון.

דגין יצא אל הרחוב, חשב לחצות את הכביש, כדי לעלות על האוטובוס לירושלים. לפתע ראה חיילים שמנסים לעצור מישהו. דגין, עיתונאי בנשמתו, מיהר להוציא מצלמה כדי לתעד את המעמד. פלשתינאי שעמד לידו עוד הספיק לסמן לו ביד לבל יעשה זאת, אבל כבר היה מאוחר מדי. דגין ראה את החייל מולו, פחות מחמישים מטר ביניהם, שמע ירייה ומיד אחריה עוד אחת. עכשיו התערפלה הכרתו והוא נפל על הרצפה. מהלחי שלו זב דם. כדור גומי, שלושה סנטימטר מהעין.

בסוף השבוע נפגשנו, סימן הפציעה עדיין ברור על לחיו. העלינו זיכרונות משותפים מסראייבו. איך נפל קרוב לנו פגז בזושה, ואיך רצנו ברחובות כשכדורי הצלפים שורקים. מסראייבו חזרנו בריאים ושלמים.

טיולי החברה הגאוגרפית - נאות הכיכר
עולם אחר לגמרי

מסלולים מעולם אחר
מסין ועד מרוקו
מקמבודיה ועד אוגנדה תגלו איתנו עולם אמיתי ונסתר - אחר לגמרי. כי זוהי זכות קיומה של החברה וזהו סוד הצלחתה: ההשקעה העצומה - בתכנון המסלול כדי שיהיה עשיר ומלא תוכן, בחיפוש אחרי תרבויות ונופים חדשים, ובבניית תשתית מקצועית המכירה כל פינה בשטח.

חדש לגמרי
אינדונזיה
באותה מסורת של ראשוניות וחדשנות בה פתחנו את שערי החומה הסינית ואת נתיבי הסהרה כבר לפני שנים, פרצנו שוב את הדרך לאחד מיעדי הטיול המרתקים בעולם - אינדונזיה על 14,000 איה. הרי געש פעילים, ארכיטקטורה מדהימה ופולקלור ומסורת במיזוג מושלם של כל הדתות הגדולות בעולם.

ואחרת לגמרי
טיולים בראש צעיר
תפיסה חדשה של טיולים. שילוב של טיול תרמילאי עצמאי, במסגרת קבוצתית קטנה ותומכת - לצעירים ולצעירים ברוחם.

הטיולים הטובים בעולם
היהלום שבכתר הטיולים המיוחדים. מסלולי "הטיולים הטובים בעולם" חודרים לאזורים מרוחקים ומיוחדים מאלסקה והרי האנדים ועד לטיבט, בוטאן ודרך המשי.

מריצים עונה
מבצע לנרשמים עד ה-31.5.94 לטיולי הקיץ והסתיו
10 תשלומים שקליים שווים ללא ריבית והצמדה, למחזיקי ויזה כ.א.ל.
או 8% (עד $200) הנחה במזומן

החברה הגאוגרפית נאות הכיכר מגיעים רחוק ביחד

6 חוברות הטיולים: אירופה, אסיה, אפריקה, אמריקה, "טיולים בראש צעיר" ו"הטיולים הטובים בעולם" בכל משרדי הנסיעות

המשך בעמוד 18

...יובל

בתוכנית השלישית הרמתי ידיים

הקריירה המזהירה של טוביה צפיר נקטעה בערוץ השני, ותוכניתו "צפיר הנפש" יורדת מלוח השידורים. הכישלון הלא צפוי הכניס אותו למשבר עמוק. "הייתי מדוכא, הייתי שבור, הייתי רצוץ", הוא אומר בראיון ומפנה אצבע מאשימה לעבר זכייני "קשת": "בעלי ההון שעומדים מאחורי הערוץ השני מיד לוחצים. מהר, מהר, הם לא רוצים לראות הפסדים. ומהר מהר הם יכולים להמית את השתיל הזה". הערוץ הראשון כבר הציע לו לערוק ולהגיש תוכנית בידור בערב שבת

רק לפני יומיים, כשהסתכל במראה, גילה טוביה צפיר שויעור סביב עיניו נעשה יותר מתוח. "בגיל שלי מתחילים לספור קמטים", הוא אומר בארשת רצינית וטון משועשע, ולפעמים להיפך, "ואני אומר לך שפתאום כשהסתכלתי בקמטים מסביב לעיניים ראיתי שאני במצב הרבה יותר טוב מאשר הייתי לפני שלושה שבועות. רק לפני שבועיים עוד הייתי מדוכא, הייתי שבור, הייתי רצוץ, הייתי סחוט. הייתי ממש במשבר, זו היתה התקופה אולי הקשה ביותר בעשרים השנים האחרונות שלי, ורק עכשיו אני יוצא ממנה".

קשה להאמין, אבל מה ששבר את רוחו של צפיר היה כישלון. צפיר, שחקן ובדרן, התרגל להצלחות, בישראל וגם בחו"ל: "טוביה על הגג" היתה התוכנית הישראלית היחידה שזכתה עד כה בתחרות העולמית לתוכניות בידור טלוויזיוניות. אבל בערוץ השני נאלץ צפיר לחוות בעלייתה ונפילתה של תוכניתו "צפיר הנפש". מה שהוציא אותו מהמשבר היה דווקא השידור הטלוויזיוני של ערב איגוד המפרסמים לפני שבועיים, שבמהלכו הוקרנו שלוש פארודיות שעשה ב"צפיר הנפש" על שלושה מתשדירי הפרסומת הפופולריים של הערוץ המסחרי.

כשיוסי צמח, מפיק הערב, ביקש ממנו אישור לשדר את הפארודיות, צפיר היסס. "היו לי המון חששות, פחדתי", הוא מתוודה. "האמת? יצא לי הביטחון בעצמי, אחרי שעשיתי ועשיתי ולא היה לזה שום פידבק". אבל צמח שיכנע, וצפיר הסכים והקהל באולם ובבית ראה את צפיר־ערפאת פורם את כפתורי מעילו, ומראה את מה שיש לו מתחת לצפיר־רבין שכמעט־כמעט פותח בתמורה את המעיל שלו ואז עוצר ואומר בקול הבס הרביני: "שיזיע קצת".

והקהל ראה את חבורת הצעירים שמתיישבת על הספסל בגן הציבורי מול צפיר־דמול, הגנן בכובע טמבל, ובולעת "מצומצמת של צומת" (רמיזה למקופלת של עלית). והקהל ראה את צפיר־דיניץ יושב בכריעה סקסית על כרטיס אשראי מרחף בשמים ולוחש בקול נמוך: "יש לך רגע זמן בשבילך? יש לך טעם טוב?... אין לך כסף? בוא תהיה יו"ר הסוכנות" (ברוח התשדיר לשטיחים של "דיאמנט"). ואז הקהל גילה מחדש את צפיר, וצפיר גילה מחדש את טעם הקיום הבדרני.

צפיר: "פתאום אני רואה שאנשים לא ראו את זה בכלל. מה רפי רשף אמר און־אייר: רק אתמול נבחרה הפרסומת הזוכה, וכבר עשו על זה פארודיה. זאת אומרת, כולם היו משוכנעים שעשיתי את זה רק אתמול ובאיזשהו מקום רטרואקטיווית אפילו נעלבתי בשביל התוכנית שאנשים בכלל לא הכירו אותה. כי אני בערוץ 2 כאילו נדחקתי קצת הצדה מבחינת ההתעניינות הציבורית והתקשורתית, ופתאום כשמשדרים את זה בערב שכנראה היתה בו צפייה גדולה, וככה פאק־פאק־פאק שלושת הבריליאנטים האלה מופיעים אחד אחרי השני, אז פתאום שוב נהפכתי לשיחת היום ואנשים ברחוב נושאים אותי על כפיים. זה נורא שיפר לי את המצב רוח וזה נתן לי פרספקטיווה לראות את הדברים באור הנכון שלהם".

מטפס על ההימלאיה

שמי עולם התקשורת היו בהירים מאוד באביב 93', וציפיות המתמודדים על הזיכיונות לערוץ השני נגעו בשמים. אלכס גלעדי, ראש קבוצת "קשת" שנערכה למכרז, יצא לקטוף כוכבים שישתלבו בקבוצתו, כשהוא מציע להם את הירח. לטוביה צפיר, למשל, הוא הציע חוזה מפתה שיישאר שריר וקיים למשך שנה גם אם הקבוצה לא תזכה במכרז; הוא כלל אותו בצוות המוביל שהכין את הפרזנטציה ושיתף אותו באופן פעיל גם בפרזנטציה עצמה. וכשזכתה הקבוצה החמיא לו גלעדי: אם כל אחד פה תרם גרם, אתה תרמת קילו.

עד כאן הצד הטכני של ההתקשרות. כאשר לצד התוכני, הדברים היו קצת פחות חדים וחלקים. כבר בפגישתם הראשונה הפגין גלעדי שליטה בחומר וזיקה לתוכניות אירוח מעובדות לעברית (כמו גבי גזית בתפקיד דייוויד לטרמן ומרגלית צנעני כאופרה וינפרי). שמעתי שאתה אוהב את רונהיו, אמר גלעדי לצפיר, היית רוצה לעשות אצלנו תוכנית כזו? זה לא התחום שלי, הגיב צפיר מיד, זה לא מושך אותי וזה גם לא החלום שלי. ומה החלום שלך? שאלה הפיה הטובה בשבתה כאלכס גלעדי. סיט־קום, השיב צפיר, קומדיית מצבים מצחיקה, על רמה, משהו משפחתי, אולי מין ארצ'י בנקר ישראלי כזה.

גלעדי, לזכותו, לא השאיר מקום לאי הבנות. תשמע, הוא אמר לו, סיט־קום אתה לא תעשה בשנה הראשונה, לזה לא יהיה לנו כסף. סיט־קום צריך לעלות כך וכך וההערכה שלנו לספוט פרסומת היא כזו וכזו (הערכה שהתבררה מהר מאוד כגבוהה בערך פי שלושה מהמחיר היום) – זה לא יילך. לגלעדי היתה הצעה חלופית: למה שלא תכין 12 תוכניות בידור, תוכנית אחת לחודש, ובתוך כל תוכנית תעשה עשר דקות של סיט־קום. אנחנו נמדוד את שיעור הצפייה של התוכנית, המשיך באותה אמריקאיות שהשתלטה אז על כל אורחותיו, ובנפרד נמדוד את הצפייה בפינת הסיט־קום. אם תהיה היענות ציבורית, נלך על זה בשנה השנייה.

תוכנית כזו השתלבה יפה בתכנון שידורי יום שישי שהתגבש אז ב"קשת", שהיו אמורים להיבנות סביב שעת בידור חודשית אחת שיגיש כל אחד מהאמנים שהחלו להיקלט בקבוצה. שעה בחודש לרבקה מיכאלי, שעה למני פאר, שעה ליהורם גאון או למרגלית צנעני או לטוביה צפיר. אבל צפיר נלחץ קצת מהרעיון: "הלב שלי דפק. לעשות שנים־עשר ספיישלים, זה נראה לי יותר קשה מאשר אם היית אומרת לי שעכשיו אני אטפס בריצה על ההימלאיה".

צפיר הבין שאת ההימלאיה הזאת הוא יצליח לעבור בשלום רק עם קצת עזרה מידידים. על פי הרעיון שהתגבש אצלו, כל תוכנית היתה אמורה להתבסס על אורח מרכזי, כל פעם מישהו אחר, כולם אמנים שאתם עבד במשך השנים: משלום חנוך שהיה אתו בלהקת הנח"ל, דרך מני פאר וספי ריבלין ודובי גל ואסנת וישינסקי ועד מיקי קם ודור צווייגנבוים, ששיחקו לצדו בתוכניתו האחרונה. "חשבתי שבמקום לקחת הרבה אורחים מספיק לקחת אחד על אחד ולעשות למשל עם ספי קטע מהעבר וקטע חדש משותף לשנינו, ואני שר שיר של שלום ושלום משתתף אתי במערכון. גם האמן השני היה מביא מעצמו. גם אני הייתי עובר פחות קשה, זה היה שוחק פחות וזה היה יכול לתפוס".

אבל כשהתקרב תאריך היעד והגיע זמן ספירת המלאי המעודכנת, התברר שמני פאר ורבקה מיכאלי נשארו בערוץ הראשון, יהורם גאון לא השתלב בקבוצה ומרגלית צנעני קיבלה תוכנית אירוח ביום חול. וכך, אומר צפיר, "נשארתי חשוף בצדיה וככל שהתקרבנו למועד, אני יותר נלחצתי. בדיעבד אני יודע היום שגם הם נלחצו. בא ארנו טל, שהוא מנהל התוכניות, ואמר: שמע, למה שלא תעשה את הדבר שבו אתם הכי טובים. תאריכו את 'האגף הסגור' לחצי שעה. באיזשהו מקום ההצעה שלו די מצאה חן בעיני. כי בשבילי זה היה תחום שהרגשתי בו יותר בטוח. וגם להם זה התאים, כי הם ירדו מהקונספט הפחות מוכר של תוכניות בידור".

טוביה צפיר. "זה מה שעבר לי בראש: די, אתה זקן מדי, אין לך כבר יכולת לחדש, איבדת את הקומוניקציה עם הקהל, לא אוהבים אותך"

צילום: דניאל חכים

יעל צפיר, אשתו, אמרגניתו ושותפתו להפקה מאז שנת 84', הגישה להם הצעת תקציב בסכום של שש ספרות בדולרים ל־12 תוכניות, מההפקות היקרות ביותר בערוץ. אנשי הכספים של "קשת" קיבלו את ההצעה כמו שהיא בלי שום מיקוח, והחוזה נחתם. כשהקבוצה זכתה במכרז בא גלעדי לצפיר ואמר לו: עכשיו יש לך כסף, תגשים את כל החלומות שלך. אני אשתדל, השיב אז צפיר, והיום הוא אומר: "וכבר בתוכנית הראשונה השתדלתי לעשות הרבה יותר ממה שחלמתי שאני מסוגל".

ערפאת במלמלה

התוכנית הראשונה אכן נראתה כחלומו של כל בדרן. אפרים סידון כתב אותה על פי מנגינת "Make Them Laugh" של דונאלד או'קונור ("לצחוק על מי שכאן עושים ת'חרשות/ ואין לי פה פרים ולא פרות קדושות"). יואב צפיר, הבן, ביים מגנן אקרובטי רב רושם, וצפיר האב, בתפקיד הפסיכיאטר ד"ר צפיר הנפש (דמות שנכתבה בהשראתו של פרופ' הנס קרייטלר, שלימד את צפיר פסיכולוגיה לפני הרבה שנים), מרפא בשיטת הצחוק, שר כשהוא מונק על קירות הקליניקה המהודרת ועושה סלטות באוויר ופירואטים על קורת בניין ("כמעט נפחתי את נשמתי שם בגלגול על הרצפה. החבר'ה באולפן צרחו על יואב איך הוא מעז להתעלל כך בזקן"). ובסוף התוכנית ריאיין הדוקטור את טוביה צפיר הסכיזופרן שמתלונן: "אשתי מחכה לי, לטוביה, ומקבלת את זבולון המר, מתעוררת עם ירוחם משל, ועם ביבי – כל בוקר שהיא קמה יש קלטת".

בתוך שתי תוכניות, אולי פחות, גילה צפיר שכל ניסיונו והמשאבים שעמדו לרשותו לא מספיקים כדי להצליח בעולם התקשורתי החדש שנולד בן לילה. "ביום אחד קרתה פה מהפכה", הוא אומר, "פתאום, באבחה אחת, זזזט, אני בעולם אחר. אני הבנתי את זה מיד. ובתוך המהפכה הזאת לי היה תסכול מסוים. כי אני פתאום כאילו נדחקתי קצת הצדה מבחינת ההתעניינות הציבורית והתקשורתית. כבר לא הייתי בעולם של ערוץ אחד שכולם מסתכלים בו, לא בתוכנית שכולם מדברים בה אחרי השידור, ואני צריך להבין שאני מתחרה פה במולטי־מדיה, במולטי תוכניות, בתופעות חדשות ומרעננות ויש לי הרבה מתחרים וצריך לקחת את כל הדברים האלה בחשבון. הדבר היחיד שצריך לעשות זה להשתפר".

זה לא היה כל־כך פשוט, כי צפיר לא הגיע מצויד כמתבקש למערכה החדשה. כשלאוויר החלו לעלות טילי ניסוי מתוחכמים מסוג חדש, הוא יצא לקרב חמוש רק בתותח יחיד ודי שחוק: אפרים סידון, כותב הטקסטים. סידון העמיד בשנים האחרונות לבדו את כל הלהיטים של צפיר, מ"חגיגות סיום הרוטציה", דרך פינת הסאטירה הטלוויזיונית "האגף הסגור" ועד התוכנית הנוכחית "הערב מחזבל", וצפיר בטח בו. "היה לי ביטחון בנוסחה", הוא אומר היום.

בדיעבד התברר שאין די בכותב אחד לשאת תוכנית מהסוג הזה, מה עוד שסוג התוכנית לא היה לגמרי ברור ליוצריה. "אנחנו באמת התגלחנו על הזקן של הציבור. זו היתה עוד פעם תקופה של ייבוש ביצות, כמעט כמו שהרגשתי ב'ניקוי ראש'", אומר צפיר. בתוכניות הראשונות היה קל להבחין שהצוות עובד בשיטת הניסוי והטעיה, ונע בבלבול על הציר שבין תוכנית בידור לסאטירה, בין בדיחות לכל עת לבין אקטואליה.

גם מבקרי הטלוויזיה הבחינו בכך, "ואנחנו חטפנו פליקים כאלה מהביקורת שהיינו בהלם", מספר צפיר. "היה פער די גדול בין הדברים שעשינו ונראו טוב על המסך, לבין התגובה שהיתה מאוד לא נלהבת: כי הציפיות היו גדולות מדי והתוצאות בשטח היו רחוקות מאוד מהציפיות. אני הייתי המום. ראשית, אני הגעתי בלתי מחוסן למפגש הזה עם הביקורת הקשה

המשך ←

...שהיא משותפ...
מעבודות הבית: ...מה המשען ראשון כל,
המשך בעמוד 18

*ההצעה העסקית הטובה ביותר שתקרא היום בהארץ.

*פונטיאק גרנד־פרי החל מ־120,770 ש"ח

יוניברסל מוטורס ישראל בע"מ יבואנים בלעדיים לדגמי: GM, אופל, איסוזו, סאאב אולם תצוגה ראשי רכבים פרטיים GM: ת"א דרך פ"ת 76, טל: 03-5616363

GM

UMI Israel

עוצמת ג'נרל מוטורס לשרותך

◆ המשך

מאוד, משום שחוץ מפעם אחת, אחרי הסרט 'האינסטלטור', כשאיזה מבקר כתב עלי באכזריות 'שיחפש מקצוע אחר', הביקורת תמיד פינקה אותי. שנית, אני בפירוש פגיע. גם במובן הקונסטרוקטיווי, כי אני תמיד רוצה להיות יותר טוב אז אני מחפש בביקורת את גרעין האמת".

הקורבן הראשון שגבו הביקורות היה ד"ר צפיר הנפש, שגורש מהמסך אחרי שתי תוכניות, ואחרי שהתברר שמכל הסלטות על הקיר מה שאנשים זכרו היה הקטע של טדי קולק יושב על המזוודות בכביש ירושלים־תל אביב למחרת הבחירות. וכך, במסגרת הפקת הלקחים, הועבר הדגש מבידור קל לסאטירה אקטואלית.

אבל גם האקטואליה היא כבר לא מה שהיתה פעם. למשל, שיר הדיאלוג בין הבעל־רבין והאשה־פרס, אחרי שנים של נישואי אין־ברירה, גרף מהקהל בעיקר פיהוקים. למי יש סבלנות לשמוע שוב על הריב בין פרס לרבין, ועוד בשיר? כי גם השירים כבר נס ליחם. שירים ארוכים, כך התברר, מריצים את הצופים למקרר, לשירותים או, חמור מכל, לערוץ האחר. מכסת השירים בתוכנית קוצצה באחת, ויתור לא פשוט לאמן שהישגיו הטלוויזיוניים הגדולים היו עד כה כמעט כולם שירים, וגם לכותב כסידון, שאין לו מתחרים בהתאמת טקסטים סאטיריים לשירים מוכרים.

כך מצא סידון את עצמו נוסע בנתיב שמלכתחילה לא התכוון ולא רצה לצאת אליו. "זו היתה אמורה להיות תוכנית אירוח ואני מראש לא הייתי נכנס לזה בדעה צלולה אם הייתי יודע שזה הולך להיות סאטירה. כי זה נורא קשה וזה גם קצת פחות מעניין אותי היום. אבל נוצר מצב שטוביה התחייב על משהו ואני, מתוך חברות, לא רציתי להשאיר אותו ללכת לבד על המים ונשארתי. כולנו הרגשנו שנגררנו לעניין שלא ברצוננו ולא בדעה צלולה. נכנסנו למכונית ופתאום הסתבר שאין לה ברקסים".

והתחושה של סידון, כאילו נקלע שלא מרצונו להרפתקה מיותרת, בתוספת ריבוי עיסוקיו (באותה תקופה הוא כתב לעיתון וגם כתב מחזה אחד לתיאטרון חיפה ואחר לתיאטרון הקאמרי), נתנה אותות מיידיים. כשהחומרים התחילו להגיע באיחור, וכשהתחילו להגיע חומרים ישנים, התקומם צפיר. "אמרתי: לא רוצה, לא מגיע לי, לא נעבור עם זה. אנחנו לא מתעסקים פה עם איזה חלטורה. זה חלון הראווה שלנו. אי אפשר להתמודד היום עם תופעות חדשות ורעננות כמו 'החמישייה הקאמרית' או 'לילה גוב', שאני מאוד אוהב את שתיהן, עם חומר ישן. צריך הרבה יותר. אנשים רוצים לראות את מה שהם לא מכירים. הבעיה הגדולה היא מאיפה לשלוף את ההפתעה הבאה, איך להעלות בכל פעם את הרף".

סידון: "טוביה הרגיל כל הזמן את הקהל להרים את הרף. פעם הוא חיקה שני אנשים, אחר כך הוא חיקה חמישה אנשים, אחרי זה הוא כבר עשה מקהלה. היום אם הוא לא עושה את כל מקהלת הצבא האדום רוקדת על הראש, כבר לא מקבלים את זה. גם לא מתייחסים כבר למה הוא אומר, אלא למה הוא יעשה שעוד לא ראינו. הוא יכול להגיד את הדברים הכי תמים והכי מצחיקים בתור רבין, אבל אנשים את רבין כבר ראו ועכשיו הם רוצים זיקוקין די נור. וזו קצת בעיה בתוכנית סאטירית, כי הדמויות כאן לא מתחלפות. פרס, רבין, שמיר, וכל אלה נגררים כבר שנים על שנים. אנשים מתים, אנשים נולדים, ואלה חיים לנצח".

אם קאדר הגיבורים לא מתחלף כבר עשרים שנה, צריך לפחות לרענן את קאדר הכותבים כדי לשמור על הקשב של הצופים. כך הוחלט, בהסכמה משותפת בין צפיר לסידון, להרחיב את צוות כותבי הטקסטים. ראשון הצטרף, ככותב סמוי, דורון נשר. אחר כך בא שלמה משיח, שכתב בעבר ל"זהו זה" ואת התוכנית של חנה לסלאו. ומשיח הביא את עופר קניספל ומאוחר יותר את אורי אידלמן. צפיר: "קנאת סופרים זה לא סתם ביטוי. יש משהו מאוד מפרה בישיבה משותפת של כמה מוחות טובים כאלה. היום אני מגיע למסקנה שבתוכנית מהסוג הזה, בקצב כזה, איש אחד לא מספיק וגם לא צוות אחד. צריכים שני צוותי חשיבה, אם לא רוצים רק לעשות אימפרוביזציות כמו שיש גם היום בתוכניות מסוימות".

הצוות המורחב יצר כמה אבני חן מבהיקות, שבליטושו המוצלח של הכמאי יצרו רגעי טלוויזיה מזהירים. למשל, משחק השש־בש של מלאכי המוות, היהודי והפלשתינאי, על פי סצינת משחק השחמט ב"החותם השביעי"; או האמרגן שמסדר לחברי הכנסת הופעות בתוכניות אירוח; או האיש ברחוב שהופיע מדי שבוע, וגם הריקוד המקסים של ערפאת בשמלת מלמלה ורדרדה, מלווה בתריסר בחורים חסונים ושר את שירה של מרונה "אני רק נערה שלא יכולה להגיד לא".

החומר המועשר סיפק לצפיר סולם לטפס בו לכמה פסגות חדשות. זה לא היה פשוט, בהתחשב בעובדה שגם בשלב הזה דבקה התוכנית בקונספט המיושן שלא השתנה מהותית מאז ימי "ניקוי ראש" בשנות השבעים. בתוך ים תוכניות הגוד־סגס והומור השטות, מול צוותי הצעירים שמצטלמים ברחובות במצלמות אי.אן.ג'י ומפליאים כוחם בבדיחות מעל ובעיקר מתחת לחגורה, הוא עמד כמו צוק איתן של פדאנטיות, המדקדקת בפרטים של תלבושות וג'סטות ומתעקשת לעסוק בנושאים שעל סדר היום. מה שהציל אותו משקיעה במלכודת הארכאיות, והפך את "צפיר הנפש", בעיקר בתוכניות האחרונות, ליצירה מקורית ומלוטשת, היה כשרון גדול ועוד טור מקצועי אחר: צניעות.

הצניעות הזו של מי שיודע את מקומו ("אני סקונד־רייט ארטיסט, אחרי הכותבים והמלחינים שאמנותם נצחית. לי יש כשרון מסוג אחר, מבורך כפני עצמו – אני מתווך טוב בין החומר הכתוב לחומר המבוצע. אני לא מזלזל בזה, אבל זה בפירוש בן חלוף"), מטפחת אצלו ביקורת עצמית נוקבת ("כשהארץ סגרה לי אחרי הביצוע של 'עם אחר שיר אחר', אני ראיתי את זה בטלוויזיה, והתאכזבתי. זה לא נראה לי מספיק טוב"). היא גם משמרת אצלו הרפתקנות של ילד שלא חושש לקחת על עצמו אתגרים חדשים בלי לחשוש שמא כישלון אפשרי יפוצץ בלון של אגו מקצועי.

והאגו הקטן עושה חסד גדול גם עם מלאכתו כחקיין. הוא מאפשר לו את החיקוי מתוך התבוללות, את הזהות המושלמת שגורמת לרבין להישמע כמו חיקוי של צפיר (ועל כך מעידה גם ירדנה, מנהלת משק הבית שלו, שעובדת כבר שלושים שנה גם בביתם של יצחק ולאה רבין), ולרמול להיראות כמו העתק דהוי שלו.

המבוגרים האחראים נעלמו

כשהעניינים החלו להתגלגל כמו שצריך, והצוות כבר הרשה לעצמו להרים קצת את הראש מעל ההפקה המטורפת, פתאום שמו לב לשקט חשוד מסביב. שום מלה לא באה מלמעלה. לא טובה, לא רעה. "מעולם לא היתה התייחסות של מה שנקרא המבוגרים־האחראים", אומר סידון, "היתה הרגשה שב'קשת' אף אחד לא רואה את התוכנית ושזה גם לא משנה להם. זה עובר להם מעל הראש. אני חושב שגם אם הייתי מלחין את ספר הטלפונים, זה היה עובר מבחינתם. היתה הרגשה שאתה עובר בשביל מישהו שלא יודע ממך, ולא רוצה לשמוע ממך וההרגשה הזו הוציאה את כל הרוח מהמפרשים".

לא כולם הגיבו באופן דומה על השתיקה הרועמת. טוביה צפיר, שהוא האחראי במשפחה על חצי הכוס הריקה, חוה מיד שחורות: "אמרתי אוי ויי, מתבשל שם משהו. אפילו הוקל לי כבר. אמרתי, נו טוב, לפחות הם יורידו את התוכנית, ולא אני הרמתי ידיים. ואני לא אעבור כל כך קשה ואני לא אתלבט ולא אהיה במשברים".

יעל צפיר. הגיעה לנקודת שבירה

"יעל היא אחת שחולה במחלת העליוות וכשראיתי שגם היא נשברת, זה הפחיד אותי. אמרתי: אוי ואבוי, רק שאת לא תהיי לי עצובה. דיכאון זה התחום שלי"

יעל צפיר, האחראית המשפחתית על חצי הכוס המלאה, הרגיעה אותו בתוקף תפקידה הכפול כרעייתו וכאמרגניתו. אבל שניהם הרגישו שהם עובדים בוואקום.

טוביה צפיר: "אני כל הזמן הייתי אומר, למה הם לא מדברים? לא קיבלנו אף פעם פידבק".

יעל צפיר: "הפידבק היחיד היה מכתבים שהיינו מקבלים מדי פעם מאלכס: 'תודה על הרייטינג ועל התוכנית'".

טוביה: "קודם הרייטינג, אחר־כך התוכנית. אני לא רוצה להתחיל להטיח האשמות ודברים כאלה. אני לא יודע מה קורה שם. מה שברור לי זה שכש'רשת' רצו להעלות את הרייטינג לתוכנית 'אין עם מי לדבר', הם שמו לה שלטי חוצות בגודל של בתים והריצו כל הזמן פרומואים. נתנו להם כיסוי, רשת ביטחון. ואנחנו בפירוש לא קיבלנו את הכיסוי הזה ולא שום תמיכה".

יעל: "כשאני הייתי מצלצלת ושואלת, מה עם פרומו? היו אומרים לי, למה? ביום שלישי בשעה חמש אחר הצהריים היה פרומו".

טוביה: "אני יודע מה הכוח של התוכנית ואני עדיין חושב שעם תמיכה כמו שצריך אפשר היה להגיע לצפיית שיא בתוכנית הזו. ולנו בפירוש לא נתנו את זה וזה כואב לי. אז אני כמו ילד, אני מתרגש. אבל יעל יכולה לספר לך את זה באופן הגיוני".

יעל: "אני חושבת שהם כנראה היו עסוקים יותר מדי בהתארגנות ולכן הם בחרו בשיטת ניהול לפי תריגים. הם אמרו, אנחנו נתנו להם את הכסף, אז שהם יסתדרו לבד. ואם הכל בסדר, הרייטינג בסדר, הפרסומות בסדר, הם עובדים בסדר, אז שימשיכו, אנחנו לא צריכים להתערב".

טוביה: "וכך גילינו שמה שאתה לא עושה לעצמך, אז אין. הם פשוט לא עשו כלום. אז בסופו של דבר לקחנו באמת איש יחסי ציבור וסוף סוף התחלנו להיכנס לעיתונים והתחלנו להיות קיימים בתקשורת. אבל זה היה קצת מאוחר מדי לצערי".

יעל: "יכול להיות שזה שהם לא עשו בעצמם קידום מכירות ושלטי חוצות, נבע מקשיי המימון שהתחילו להיות להם".

טוביה: "לקראת התוכנית החמישית־השישית התחילו להגיע שמועות שהציעו לדודו טופז לעבור לפעם בשבוע, על חשבון התוכנית שלנו".

יעל: "ואז שאלתי את אלכס מה עם השמועות האלה, והוא ענה: מה פתאום? התוכנית 'צפיר הנפש' יקרה ללבנו, עזבי את השמועות".

טוביה: "בכל אופן, השמועות האלו התחילו לעצבן. היתה בפירוש הרגשה שאין עם מי לדבר ואנחנו המשכנו להתבשל במיץ של עצמנו".

אצלי משבר זה דבר טוטאלי

זה אכן היה תבשיל משפחתי סמיך. כי הפעם, בניגוד להפקות קודמות, התרחב המתכון המשפחתי הרגיל וכלל גם את הבן יואב שביים ואת רעייתו, מיכל נחמן־צפיר (בעבר בשלישיית "מנגו"), שהיתה מפיקה בפועל, וטוביה צפיר מאשר בהכנעה: "אני חושב שחלק מהביקורת עלינו ניזונה מהאנטגוניזם שמעוררת המשפחה הזאת, שהיא מתוקשרת ומדוברת, וזאת ארץ קטנה ויש המון קנאה. זה טבעי ואני לא מתקומם על זה, אני רק מנסה להתרחק מזה. מה שכן, אני חושב שזה שכל המשפחה נמצאה אתי בתוך הפרויקט הזה עשתה אותי יותר פגיע. מה לעשות, יש לי קצת תכונות של אמא אווזה".

מסיר הלחץ הזה אף אחד לא יצא בלי כוויות. יואב, למשל, ש"חונך לפרפקציוניזם" כדברי האב הגאה, "הרגיש שהוא מתחיל לעשות ויתורים בגלל כל מיני אילוצים, הגיע לנקודת משבר ובא אלי: די אבא, קח מישהו אחר. ואני פתאום נהייתי חזק מאוד. וכשהוא היה אומר: הקטעים האלה לא טובים, הייתי אומר: אז נעשה כך וכך וכך וזה יהיה מצוין".

אפילו המפיקה הבלתי נשברת יעל הגיעה לנקודות משבר בהתמודדות עם המערכת הטלוויזיונית הלא מוכרת והמנוכרת, "ובפעם או בפעם וחצי שזה קרה", מתוודה בעלה, "זה הפחיד אותי נורא. כי יעל היא אחת שחולה במחלת העליוות וכשראיתי שגם היא נשברת, אמרתי: אוי ואבוי, רק שאת לא תהיי לי עצובה. דיכאון זה התחום שלי".

והוא היה מדוכא בצורה פרפקציוניסטית כמו כל מה שהוא עושה, והמשבר שלו היה מוחלט וגורף. "אם אני מפרק את המשבר שעברתי לפרוטות, אז זה מה שעבר לי בראש: די, אתה זקן מדי, כבר הכירו אותך, אתה לא מחדש שום דבר, אין לך כבר יכולת לחדש, אתה לא מגיע, איבדת את הקומוניקציה עם הקהל, הם אוהבים צעירים ואוהבים טוק־שואו'ס ואוהבים קשקושים ואותך לא אוהבים. משהו השתנה".

משלב די מוקדם הביקורות שיבחו אותך והבחינו בין הכתיבה למשחק, זה לא שיפר את ההרגשה שלך?

"זה לא ניחם אותי בכלל, כי התוכנית היא שלי והאחריות היא עלי וזה שאוהבים אותי ולא אוהבים את התוכנית – זה היה בשבילי כישלון. וזה גרם לי לעבור בלחצים איומים, תוך דיכאון. וזה לא קל. אצלי משבר זה דבר טוטאלי".

עד כמה טוטאלי?

"עד הולכת קריירה. הטוטאליות הזו מלווה אותי כל החיים. למעשה המשבר הגדול הראשון שלי היה כששיחקתי בהצגה 'שידוכים' של גוגול, שהועלתה בבימת השחקנים של מייקל אלמרוס. אחרי חודש חזרות, הוא קרא לי ופיטר אותי מההצגה. זה היה בשבילי משבר ענק. אמרתי לעצמי: אני עם המקצוע הזה גמרתי. אני לא שייך לזה, אני לא מבין בזה, אז צריך לחזור לעבוד במכולת של אבא שלי וגמרנו.

"ואז הלכתי ברחוב עם הרצון למות, פגשתי את איציק רחמימוב, ששמע מה קרה ותוך יומיים הוא סידר לי להיכנס להצגה הסאטירית של חנוך לוין 'קטשופ'. ומהקטשופ הזה יצאה תוכנית רדיו סאטירית וממנה התגלגלתי ל'לא הכל עובר' בטלוויזיה ומשם ל'ניקוי ראש' והתפתחה קריירה. אבל כל פעם שאני במין משבר כזה אז המחשבה היא טוטאלית. אז גם עכשיו אמרתי לעצמי: די, גמרת את הסוס. עשית שם לא רע, יש לך היום בסיס כלכלי מצוין, יותר ממצוין. ולפחות

המשך ◆

מעבודות הבית: ...מה המשען ראשית כל,

המשך בעמוד 13

המשך

בעניין הזה אל תדאג".

על איזה תחליף חשבת?

"ללכת לעסקים, והיה תסכול גדול במחשבה הזו, משום שתוך כדי עשיית התוכנית התברר לי שמבחינת כושר משחקי אני בכושר מצוין ומבחינת זיכרון, הדבר שהכי מפחדים עליו עם הבגרות, אני רק הולך ומשתבח עם הזמן. אז למה אני צריך ללכת לעסקים?"

זה מה שהשאיר אותך בסופו של דבר במשחק?

"מה שהשאיר אותי זה שאחרי כל המחשבות הקשות אני קם בלילה ואני פותח את הטלוויזיה ורואה את התוכנית כולה עוד פעם. פעם שלישית, רביעית, חמישית. ואני שואל את עצמי, בעצם מה רע פה לעוזאלז אני אוהב את זה. ואני מעיר את האשה ואני שואל אותה: את אוהבת את זה? והיא אומרת כן. או אני אומר: את יודעת מה, זה מספיק לי. ואני באמת אוהב את זה. לא בגלל שהתאהבתי בעצמי אלא בגלל שזה טוב, או שילכו כולם קיבינימאט".

היו רגעים שחשבת לוותר על התוכנית? לפרוש?

"בפירוש כן. כבר בתוכנית השלישית אמרתי: חבר'ה, אני מרים ידיים, אני פורש. ועשיתי את זה מתוך דיכאון עמוק, כי לא רציתי להיכנע. אבל הייתי תשוש אחרי התוכניות הראשונות בגלל המאמץ הפיסי ובגלל כל הלחץ, הרגשתי שאני עשיתי את המאבק הגדול ביותר שעשיתי בחיים שלי ושאין לי ברירה, אני צריך להיכנע. ואז פרויקה (סידון), שהוא איש מאוד אופטימי, אמר לי: 'לא, אסור לך להפסיק עכשיו. זה יהיה כישלון. אחרי שש תוכניות נדבר'. זה היה יפה. כי קודם כל שמחתי שהוא נחוש לכתוב שש תוכניות ויחד עם זה, גם אצלי התעוררו כמה תכונות טובות והחלטתי לא לוותר. ואז אתה אומר לעצמך, אתה אמנם התאמצת מעל ומעבר ולא השגת את התוצאה הרצויה, אבל תמשיך, אל תפסיק, כי בסופו של דבר הצדק ינצח. ואני מאמין בזה. ואז שינסנו מותניים והבנו שבעולם הזה אי אפשר לשבת בשקט על זרי הדפנה, אתה חייב להילחם כל הזמן".

התחיל לכאוב להם בכיס

המלחמה, בלי המטרייה האווירית של החברה ועם הדממה האלחוטית מסביב, לא היתה קלה. את המכה הסופית על רוח הקרב של המשפחה הלוחמת הנחיתה פרשת הרייטינג. טבלת אחוזי הצפייה, הרייטינג, אותה אלוהות נסתרת המורצת גורלן של תוכניות לחיים או למוות, חייכה עד אז אל התוכנית שטיפסה שם בהתמדה מהמקום החמישי לרביעי לשלישי. ופתאום, אחרי כשני חודשי שידורים, התפרסם הרייטינג החודשי הראשון שמודד מכון גאלופ. 60 תוכניות דורגו שם ו"צפיר הנפש" לא הופיעה אפילו מתחת לקו ה-10 אחוזי צפייה.

בירור מהיר ועצבני שערכה המפיקה אצל אנשי הסקרים של גאלופ, העלה שהסיבה היא בעיה טכנית: כל תוכנית שמשודרת פחות משעתיים בחודש, אינה מספקת להם נתונים סטטיסטיים, ועד שלא תצבור לפחות שתי שעות מסך, אין הם מודדים אותה. כיוון ש"צפיר הנפש" נמשכה רק חצי שעה, ולפעמים נפער מרווח של יותר משבועיים בין התוכניות, הסוקרים כלל לא התייחסו אליה בסקר הראשון.

יעל צפיר: "בנקודה הזו פשוט יצאנו מדעתנו. זו היתה המכה המוראלית הכי קשה לצוות. אני מקבלת כל שבוע את דו"חות הצפייה של 'קשת' והם מצוינים, ומה זה פתאום לא מפרסמים רייטינג שלנו? זה עורק מסתרי ואתה נבוך בכמה רואים אותך. גם נוצר פה איזה מעגל קסמים, כי אם אתה לא קיים ברייטינג, גם המפרסמים חושבים שזו תוכנית שלא רואים אותה. אז באנו אל אנשי 'קשת' ואמרנו להם: פה אתם כבר חייבים לעזור לנו, ובאותה הזדמנות העלינו את כל הטענות שלנו. ורק בעקבות הטענות התברר שבעצם התוכנית כואבת להם בכיס".

טוביה צפיר: "פתאום אלכס אמר לנו: חבר'ה יש בעיה, זה עולה הרבה כסף. תחשבו על פתרונות איך לעזור לנו. עלו הצעות לעשות תוכנית יותר ארוכה שיהיו בה שתי פריצות לפרסומות, או לשנות קונספט או משהו. אני יצאתי מהישיבה וכיוון שיש לי חושים של איש עסקים, הבנתי בדיוק לאן נושבת הרוח. אמרתי לרעייתי: אני הולך לעשות להם את החיים קלים. לא בגלל שאני רוצה לרדת מזה, אלא בגלל שאי אפשר להתמודד עם זה. אני בקושי מצליח לעמוד בתוכנית של חצי שעה, או אני אקרע את עצמי לגמרי ואעשה תוכנית של שעה?

"ואז באתי אל אלכס לבד. אמרתי לו: תראה אלכס, אין שום בעיה אם אתה רוצה להוריד את התוכנית עכשיו. אני מוכן לזה ואני אפילו מבין את זה אם אתה או בעלי הכסף לא רוצים למשוך יותר תוכנית שמפסידה הרבה כסף. הוא אמר: לא. לך תעשה עוד שתי תוכניות. רק תעשה לי טובה, אתה רוצה אחוזי צפייה יותר גבוהים? תוריד את המינון של הסאטירה הפוליטית. אני אומר לך, לך על זה ואנחנו נצליח בסוף".

וכדי להוכיח שגם קודם לא היתה הסאטירה הפוליטית בתוכנית חריפה במידה שתשבש את עיכולה של ארוחת השבת, די לאזכר את המערכון שהביא להתערבות הפוליטית היחידה במשך כל תשע התוכניות: במכירה פומבית של בית בשומרון נאלץ המנחה להוריד את המחיר עוד ועוד באין קונים, ולבסוף הוא מסיים בהצעה אחרונה ומבצע תנועה של מציצה. המערכון הזה הרגיז מאוד דווקא את ח"כ חיים אורון ממפ"ם, שהתקשר במחאה לגלעדי שהתקשר במחאה למפיקה. מה שהרגיז את אורון לא היה מכירת הבית. מה שהרגיז אותו היה התנועה הלא צנועה.

גם סידון וגם צפיר מודים שמלכתחילה הם לא התכוונו לסאטירה פוליטית משוננת ונשכנית מדי, גם בגלל היום והשעה (סידון: "לעשות סאטירה ביום שישי בשעה הכי מגונגנת, זה כמו לשחק כדורגל עם נקע ברגל") וגם בגלל התחשבותם בשיקולי מסחריות. הסייגים שנכפו עליו לא באמת תיסכלו את צפיר: "אני אענה לך כמו מפיסטו שהקים תיאטרון בגרמניה הנאצית: אני רק שחקן. זאת המהות שלי, ואני מוכן לעשות כמעט הכל בשביל תפקיד. נכון, אני גם אוהב שאכפת לו, או במשך הזמן שהייתי מעורב בסאטירה ששירתה את הדעות שלי נעשיתי גם יותר ויותר מעורב באמירות הפוליטיות. ולפעמים באמת השתמשתי בכוח שלי כדי להרביץ איזה קטע כמו 'שיר הזיקו', שנעשה על פי רעיון שלי. אחרי שאנשי כך אילצו ירקן במעונה יהודה למסר 'עובד ערבי', עשיתי שיר על ירקן שכשהיה ילד בשואה ירקו אותו מהחנות שבה עבד, ועכשיו הוא יושב בהצגה שצועק לו כי הוא לא פיטר את הערבי. אני אפילו מספיק תמים לחשוב שאולי לטווח הארוך קטעים כאלו קצת תרמו לדברים שקורים היום. אבל להגיד את האמת, אני לא פובליציסט, אני שחקן והייתי שמח לשחק גם את התפקיד של השטן".

סידון: "היתה הרגשה שב'קשת' אף אחד לא רואה את התוכנית, ושזה גם לא משנה להם. זה עובר להם מעל הראש. אני חושב שגם אם הייתי מלחין את ספר הטלפונים, זה היה עובר מבחינתם"

צפיר: "פתאום אלכס אמר לנו – חבר'ה יש בעיה, זה עולה הרבה כסף. תחשבו על פתרונות איך לעזור לנו. וכיוון שיש לי חושים של איש עסקים, הבנתי בדיוק לאן נושבת הרוח"

גלעדי: אנחנו לא חכמים, מה לעשות

אלכס גלעדי, מנכ"ל "קשת": "'צפיר הנפש' היתה תוכנית שבהחלט תפסה את הקהל. הבעיה היתה שלפי הכללים של הרשות, בחצי שעה אפשר להכניס רק בריק פרסומות אחד, ובשלוש דקות פרסומות אי אפשר לממן עלות של סאטירה".

ואת זה לא צפיתם כשאישרתם את התקציב?

אנחנו לא חכמים, מה לעשות. מישהו ידע שהשוק הזה לא יבין שטלוויזיה זה הכלי החזק ביותר שיש? על פי המחירון שלנו כשיצאנו בנובמבר לאוויר, מחירי ספוט פרסומות היו גבוהים מ-12 אלף דולר? זה לא סוד שזה לא קרה.

הבעיה היתה שלעשות תוכנית של שעה זה היה עולה לטוביה עוד כל כך הרבה כסף, שזה לא היה כדאי, ולכסות תוכנית כזו רק בשלוש דקות פרסומת זה לא היה אפשרי. זה המלכוד.

תחשיבים כאלה לא גורמים לכך שבטלוויזיה המסחרית יהיו רק תוכניות מסוג הזול לתעשיה, כמו תוכניות אירוח ומלל, ושום יצירה טלוויזיונית ממשית?

מה זה נקרא יצירה? הכבלים יצרו את תדמיתם על דב גרונר בצפייה של 1.9% בחצי השעה הראשונה ו-0.8% בחצי השני. יש בארץ חבורה של מאתיים איש, בעיקר עיתונאים, שכל הזמן אומרים שצריך יצירה. אבל אנחנו צריכים לעשות מה שאנשים רוצים לראות, ומה שמוכיח את עצמו יותר מהכל זה תוכניות בידור שמבוססות על אירוח. הבידור הטוב ביותר בינתיים הוא דודו טופז ודן שילון. ומיד אחריהם באות 'צפיר הנפש', שיש בה יצירה מקורית והיא לא תוכנית אירוח ובכל זאת הקהל אהב אותה. אבל היא ירדה כי היא עלתה הרבה כסף.

טוביה עומד בהחלט במקום גבוה מאוד ברייטינג, והעסקים משתפרים כל הזמן ומרגע שיהיה מאיפה לשלם תוכניות כאלה נעשה את זה. הרי אנחנו בעסק הזה לא כדי לתת שירות לציבור, את זה עושה רשות השידור.

גלעדי: "אנחנו לא שירות לציבור"

וגם להשתתף בסאטירה שתעלה מסרים מנוגדים לאלה שאתה מאמין בהם?

"קשה לי לענות לך. אני היום במעמד שלא הייתי עושה דבר כזה. נקודה. אבל כדי להיות פייר אני אומר: זה מקצוע קצת זנותי ואני לא שולל את האפשרות שהייתי עושה את זה לפני עשרים שנה".

איך שלא יהיה, הנמכת הפרופיל הפוליטי של התוכנית לא ממש עזרה. ואחרי שש תוכניות קרא גלעדי לצפיר והראה לו שעל אף הרייטינג הנאה (שהגיע גם ל-33% ובממוצע עמד על 22%, כשלפניו צועדים רק דודו טופז עם 29% ודן שילון עם 26%) ועל אף הפרסומות הרבות שהתחילו לזרום, המשיכה התוכנית היקרה לצבור הפסדים. השניים לחצו ידיים, הבטיחו הדדית להפיק עוד שלוש תוכניות להשלמת מכסת התריסר המוזמנת, ונפרדו כידידים, פחות או יותר.

צפיר: "אני חושב שמתברר לאט לאט לזכיינים שהריצה שלהם אחרי הערוץ השני היתה קצת מוקדמת מדי. הם מזרימים כל הזמן כסף, די נמאס להם. אין להם סבלנות, לחברות האלה, עד שרבבים יעמדו על הרגליים. הם לא רוצים לסחוב הפסדים ולנו היתה כותרת של תוכנית מפסידה. ככל שאני יודע משמועות, ועד המנהלים, במיוחד מוזי ורטהיים, מנכ"ל 'קוקה קולה', שהיה מעורב מאוד בקבוצה, לחץ על אלכס להוריד אותנו.

"אז אין לי על זה תסכול וטענה, אני יודע שכך זה נעשה בעסקים מסחריים, אבל בעניין הזה אני חושב שהוא עשה טעות. יכול להיות שזה עולה בהפסדים, יכול להיות שרבים אחרים בקבוצה צריכים לכסות את זה, אבל אסור לזרוק פנינה כזו, במיוחד כשיש לפראיירים כמונו שמשקיעים את חלבם ודמם. מבחינה זאת אנחנו היינו רק קצה הקרחון, כי היחס של מוזי ורטהיים מאפיין את היחס של כל בעלי ההון שעומדים מאחורי הערוץ השני. הם מיד לוחצים. מהר, מהר, הם לא רוצים לראות הפסדים ומהר מהר הם יכולים להרוג את השתיל הזה" (את תגובתו של משה (מוזי) ורטהיים לא היה אפשר להשיג).

מובן שתמיד אפשר לזמן את חבורת קלי הלשון של "אין עם מי לדבר", ולשלם להם כסף קטן כדי שיכינו שיעורים בבית ויפיקו מרגליות באולפן. וכך, בתקציב זעום (שעל פי ההערכה נע בין 10,000 ל-15,000 דולר), שהוא בערך תקציב הבוטנים של "צפיר הנפש" ועוד משהו קטן, מפיקים שם תוכנית. אם בעבור פרסומת גובים כ-5,000 דולר ולאורך התוכנית משודרים כשישה פרסומים, הרי הזכיינים עם קופה נאה. עכשיו הם יכולים לקחת את הכסף וללכת הביתה, להתיישב בנחת מול הטלוויזיה ולא לראות שם שום תוכנית של טלוויזיה אמיתית.

כי בסופו של דבר, בלי יצירה אמיתית אין טלוויזיה, והפקה של יצירות אמיתיות, כמה שמבל, אינה זולה. השתלטותם של המאזנים הכלכליים על לוח התוכניות, ואי ההבנה של בעלי ההון שרווח והפסד בתחום הזה אינם נמדדים רק בכסף, מנבאים חזות קשה לטלוויזיה המסחרית שהוקמה על מיגונים של ציפיות גדולות מאוד.

טוביה צפיר, אחרי התנסותו המתכימה בערוץ השני, אומר היום: "כמו שהדברים נראים עכשיו, היחידים שיהיה להם כסף ליצירה אמיתית בטלוויזיה זה הערוץ הראשון". אבל בינתיים הוא עדיין מתלבט אם לקבל את ההצעה שקיבל לאחרונה מהערוץ הראשון, להגיש תוכנית בידור של ערב שבת. מצד אחד, "לעשות כל שבוע תוכנית כזאת, בגיל שלי, עם המשקל שלי, זה להזמין התקפת לב בטוחה. אני עוד צריך לחשוב באופן עקרוני אם אני כבר מוכן נפשית ופיסית להיכנס לסחרור כזה".

אבל מצד שני, "קיבלתי עכשיו הצעה לקמפיין פרסום שאני ארוויח בו מה שאני ארוויח בשלוש שנים ב'קשת', ואני לא רציתי לעשות את זה. די. אני יכול לעשות כך הרבה כסף, אבל אני ברוך השם כבר הסתדרתי כלכלית, ויש לי אספירציות אחרות. והאספירציות שלי הן בפירוש להמשיך להצעיד את הטלוויזיה קדימה, ואני חושב שאני – והוא בגלל שאני מין ילד חולם כזה שבגיל חמישים עוד מוכן לקפוץ על קירות ובטח עכשיו, עם כל הניסיון שצברנו בניהול ההפקה הזאת, בלהקה הזאת והרמה כזו – אני חושב שאני אחד האנשים במדינה שיכולים לעשות את זה". ■

יצרן המכוניות מס' 1 בקוריאה

HYUNDAI

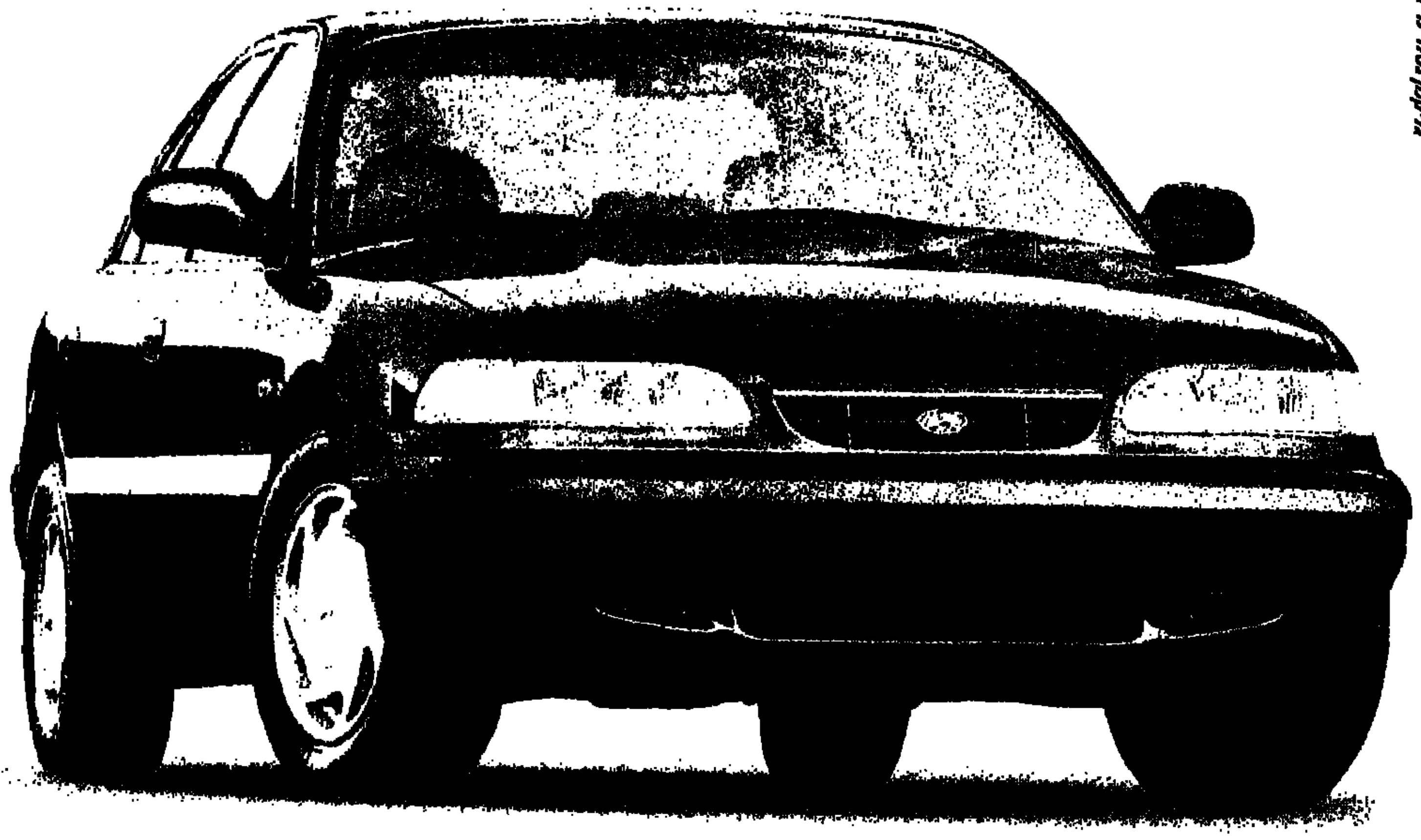

יונדאי סונטה 3.0/2.0
הסטנדרט החדש במכוניות יוקרה.

יונדאי - יצרן המכוניות מס' 1 בקוריאה, מציג לראשונה בישראל את יונדאי סונטה

הסטנדרט החדש
כל התוספות כסטנדרט – ללא תוספת מחיר.

- כרית אויר לבטיחות AIR BAG
- מערכת בלמי ABS
- בקרת שיוט CRUISE CONTROL
- כסא נהג אורטופדי עם כוון גובה
- כורסאות וריפודי דלתות מעור אמיתי*
- הגה מצופה עור אמיתי*
- ידית הילוכים מצופה עור אמיתי*
- גג נפתח חשמלי*
- כסא נהג חשמלי*
- הגה כח מתכוונן
- מרחב פנימי מדהים
- מזגן אויר מקורי מקו היצור
- רדיו–טייפ אוריגינלי+אנטנה חשמלית + 4 רמקולים
- אזעקה מקורית + שלט רחוק
- נעילה מרכזית
- 2 מראות חשמל
- 4 חלונות חשמל
- פתיחת תא מטען חשמלית
- מנוע רב עוצמה 2000 DOHC סמ"ק
- מנוע 3000 V6 סמ"ק
- הזרקת דלק רב נקודתית ממוחשבת ECI MULTI
- צמיגי מישלין רחבים 205/60 HR15
- ג'נטים מגנזיום
- תאורה פנימית+תאורת מפות
- מפשיר אדים אחורי עם טיימר
- פגושים, מראות וידיות בצבע הרכב
- צבע מטלי
- אביזרי בטיחות עפ"י תקן אמריקאי

*בדגמי 3 ליטר

הסטנדרט החדש מגיע במחיר מדהים שהופך את הסונטה לעסקה הטובה בישראל.

עוד אוטו מוביל מבית כלמוביל יבואן: כלמוביל בע"מ סוכנות ראשית: ת"א-רח' יגאל אלון 92 טל: 03-5685444
מפיצים מורשים: ירושלים-אוטולין בע"מ רח' האומן 17 א.ת. תלפיות טל: 02-789777. חיפה-יונקאר בע"מ רח' המגינים 86 טל: 04-552682. אדרת רכב בע"מ שד' ההסתדרות 202 מפרץ חיפה טל: 04-411704 הרצליה-לי-קאר רח' מדינת היהודים 91 הרצליה פיתוח טל: 09-508021. חולון-יונדאי מכוניות בע"מ-רח' המלך 33 א.ת. חולון טל: 03-5599020. נתניה-שיא סוכנויות רח' פנקס 9 א.ת. ישן נתניה טל: 09-821675. פתח תקוה- סופר קאר בע"מ רח' ז'בוטינסקי 110 (בנין גן הלוטוס) טל: 03-9228080. ראשל"צ-יונדאי ראשון בע"מ כביש בית דגן א.ת. ישן טל: 03-9677766. רעננה-רמי ספיר יונדאי השרון רח' החרושת 16 א.ת. רעננה טל: 09-984468. אילת-יונדאי אילת א.ת. אילת 07-335093.

3 שנים אחריות או 100,000 ק"מ

15,000 ק"מ בין טיפול לטיפול

יונדאי–הסטנדרט החדש שקוריאה את האחרים

מעבודות הבית ....מה המשעו ראשית כל,

המשך בעמוד 13

מה שטוב לחולה

הטיפול הנפשי בבית הרופאה התפתח לקשר אינטימי ולמגורים משותפים, ועכשיו טוען הגבר כי היה קורבן לניצול מיני. הפסיכיאטרית, ד"ר נחמה ויזר, טוענת בכתב ההגנה כי במהלך הטיפול היה ביניהם קשר רגיל שבין רופא וחולה, וכי בעקבותיו אף השתפר מצבו הנפשי. בית המשפט שוב נדרש להכריע באחת הסוגיות הרגישות ביותר של האתיקה הרפואית

דוד שליט

הקשר המיני בין מטפל ומטופל עומד להעסיק את היכל המשפט הירושלמי בקיץ הקרוב. בית המשפט העליון ימשיך לדון בערעורו של הפסיכולוג אלי סלח, שנשלח לארבע שנות מאסר לאחר שהורשע באונס ובמעשים מגונים במטופלות, ואילו בית המשפט המחוזי ידון בתביעת נזיקין אזרחית שהגיש מ', תושב מרכז הארץ, נגד ד"ר נחמה ויזר, פסיכיאטרית בבית החולים גהה. מ' תובע פיצוי בסך 7,717,000 שקל על הנזק שנגרם לו, לטענתו, כאשר ד"ר ויזר "ניצלה את מצוקתו הנפשית והתלות שפיתח כלפיה עת טופל על-ידיה וגררה אותו למערכת מתמשכת של יחסי מין ואישות אשר הובילה לגירושיו וניתוקו ממשפחתו, וגרמה להתדרדרות חמורה במצבו ולנזק נפשי בלתי הפיך".

התובע, בן 42, מילא בעבר כמה תפקידים ציבוריים וכן היה מבעליו של משרד פרסום מצליח. לאחר מות אביו בשנת '86 אובחנו אצלו התקפי חרדה, מיחושים ונדודי שינה. על-פי כתב התביעה, בתחילת שנת '89 הופנה מ' לטיפולה של ד"ר ויזר על ידי רופאת המשפחה שלו בקופת חולים, והוא טופל על ידה ברציפות עד לשנת '92. לטענת מ', זמן קצר לאחר תחילת הטיפול החלה ד"ר ויזר, גרושה ואם לשניים, לחזור אחריו ולהזמינו לטיפולים בביתה, מחוץ למסגרת ימי הקבלה הרגילים. לפעמים התארכו הפגישות הללו בביתה למשך שעות ארוכות של שיחות נפש, במקום טיפול רגיל של שעה. בשיחות אלו, נטען בכתב התביעה, חשפה ד"ר ויזר לפני מ' את קורות חייה, "ציגנה עבורו בפסנתר שבביתה את המוסיקה האהובה עליו ועשתה כל שניתן על מנת לגרום לו להתקרב אליה".

ד"ר ויזר דוחה את הטענות הללו. בכתב ההגנה שהגיש עורך דינה חיים זליכוב לבית המשפט, טוענת ד"ר ויזר כי טיפלה בתובע במשך שישה חודשים בלבד, מאוקטובר '89 ועד אפריל '90 – 21 פגישות שבועיות. לדבריה, הפגישות נערכו בביתה ולא במרפאה הציבורית, על-פי דרישתו של מ' שרצה לשמור על סודיות מרבית. ד"ר ויזר מכחישה את הטענות, לפיהן נהגה כביכול להתקשר טלפונית אל התובע ולהשאיר לו הודעות רבות באיתורית. לטענתה, היה זה מ' "אשר עשה כל שביכולתו על מנת לשכנע אותה להיפגש עמו ולקיים עמו קשר מחוץ לקשר הטיפולי".

ד"ר ויזר מדגישה כי במהלך הטיפול נשמר ביניהם קשר מקצועי בלבד. מ' טוען בכתב התביעה שלו כי עד לתחילת הטיפול על-ידי ד"ר ויזר היו חיי הנישואין שלו מאושרים

המשך ◆

מעבודות הבית: ...מה הפשע ראשית כל,
המשך בעמוד 13

gargoyles ltd.

גרגוילס ישראל בע"מ
פילדלפיה • ניו יורק • כפר שמריהו
יבוא פריטי עיצוב לבית ולגן

● המשך

ותקינים לחלוטין, וכי הגיע לטיפול בשל מיחושים ומצבי חרדה בלתי מוסברים בלבד. ד"ר ויזר טוענת מצדה, כי מ' סבל מהפרעות נפשיות קשות כל חייו והגיע אליה לאחר שהיה כבר בטיפול פסיכולוגי ותרופתי. "יחסיו של התובע עם משפחתו וחיי הנישואין שלו היו מרודרדים ביותר, כפי שסיפר קודם לתחילת הטיפול בו".

לטענת מ', זמן קצר לאחר תחילת הטיפולים בביתה, פיתתה אותו ד"ר ויזר לקיים איתה יחסי מין. "הנתבעת גילתה לתובע את צפונות לבה ומאוויה בתחום המין ודרשה מהתובע לשתף עמה פעולה. עובדה זו גרמה לתובע לדיכאון נפשי עמוק ולמתח רב ביחסיו עמה, שכן התובע מטבעו הינו אדם שמרן בכל הקשור לחיי המין שלו", נאמר בכתב התביעה. תדירות יחסי המין הלכה ותכפה, ובשלב מסוים עבר מ' להתגורר בביתה של ד"ר ויזר. הוא התגרש מאשתו בנובמבר 90'.

• • •

קשר מיני בין מטפל למטופל מקובל כאיסור מקצועי. בשבועת היפוקרטס מוזכרת חובת הרופא "לעמוד בפני כל הפיתויים" ובמיוחד "בפני תענוגות האהבה עם אשה או גבר". אבל מתברר שלא כולם עומדים בפיתוי. בסקר שנעשה בארצות הברית לפני שנתיים בין רופאי משפחה, רופאים פנימיים, גינקולוגים ומנתחים, הודו 9% כי קיימו יחסי מין עם מטופלות. שש שנים לפני כן, בשנת 86', בדקה הפסיכיאטרית נאנט גארטרל את המצב בין עמיתיה. 7% מהמטפלים ו-3% מהמטפלות הודו בקיום יחסי מין עם מטופלים שלהם. הפסיכו־תראפיסטים, אם כן, אינם חריגים או שטופי־תאווה במיוחד. אבל נשאלי הסקר של גארטרל סיפקו בכל זאת נתון מעורר מחשבה: 65% מהם טיפלו בחולים שסיפרו על יחסי מין עם מטפלים קודמים; הפסיכיאטרים דיווחו הלאה רק על 8% מהמקרים הללו.

זיגמונד פרויד כבר זיהה את הבעיה וכתב על רגשות מיניים חזקים הנוצרים במהלך הטיפול הנפשי, ועל הבעיות הקשות שרגשות אלה מעמידים לפני המטפל. אבל עד אמצע שנות ה-70 לא נקבע בצורה ברורה שיחסי מין בין מטפל למטופל הם עבירה על קוד אתי. ממדי התופעה, שנתונים עליה נאספו בעיקר בשאלונים ובסקרים שערכו חוקרים בין המטפלים, לא יצאו עד אז מחוגי המקצוע. קשר השתיקה נפרץ בעשור הבא, שבמהלכו יותר מ-100 פסיכולוגים בארצות הברית הוזמנו לוועדת האתיקה של אגודת הפסיכולוגים בגין קיום יחסי מין עם מטופלים.

בארצות הברית אנשים לא מתביישים לומר שהם הולכים לטיפול נפשי, ובאותה קלות גם מכריזים "אני אתבע אותך". בשנים האחרונות גדל מספר התלונות על ניצול מיני בטיפול. כיום יש יותר תביעות נגד פסיכולוגים על רשלנות בטיפול בשל ניצול מיני, מאשר תביעות על רשלנות מכל סיבה אחרת. זהו גם הסעיף הכספי הגדול ביותר בהוצאות חברות הביטוח על ביטוח פסיכולוגים.

גם בישראל, מתברר, גילו את השיטה ותובעים כיום יותר מאי־פעם בעבר, על רשלנות רפואית. מאות תביעות מוגשות לבית־המשפט מדי שנה בגין רשלנות רפואית, אך רק מעטות בעקבות טיפול נפשי. מספר התביעות שהוגשו בשנת 93' עלה על המספר הכולל של התביעות בשלוש השנים שקדמו לה (רובן מסתיימות בפשרה ורק מיעוטן בפסק דין). הדברים הגיעו לידי כך שתאגיד הרופאים הבריטי MDU, שסיפק הגנה משפטית לאנשי רפואה בישראל מאז שנת 80', הפסיק לעשות זאת בסוף שנת 92' ובמקומו נכנסה לשוק הישראלי חברת ביטוח הולנדית.

רבים מהמטפלים שהואשמו בניצול מיני של מטופליהם טוענים שעשו זאת כדי להעלות את הדימוי העצמי של המטופלים או להעניק להם חוויה מתקנת, דוגמת יחסיהם של ניק נולטה וברברה סטרייסנד בסרט "נסיך הגאות והשפל". אבל מחקרים מצאו כי קשרים כאלה גורמים נזקים נפשיים למטופלים, עד כדי צורך לאשפוז וניסיונות התאבדות. בשנת 92' התאבד מטופל שהיה לו קשר מיני ממושך עם המטפלת שלו בבוסטון. מקרה זה והליכי משפט סנסציוניים אחרים הביאו להחשת חקיקת החוק, לפיו יחסי מין בין מטפל ומטופל הם עבירה פלילית.

זהו כעת המצב החוקי בתשע מדינות בארצות הברית, ובארבע מדינות נוספות נפתחו הליכי חקיקה בכיוון זה. בכמה מהמדינות מוטלת על מטפלים החובה לדווח לרשויות על מידע שקיבלו ממטופל, לפיו היה לו קשר מיני עם מטפל בטיפול קודם. במדינות אחרות גם יחסים עם מטופל־לשעבר מהווים עבירה פלילית. בשנת 91' תוקן הקוד האתי של הפסיכולוגים בארצות הברית, ולפי הקוד החדש נקבע כי פסיכולוג לא יקיים יחסים מיניים עם מטופלים ולא יקבל לטיפול אנשים שאיתם היה לו קשר מיני לאחרונה. בקוד של האיגוד הפסיכיאטרי האמריקאי נכתב: "מעורבות מינית עם מטופל לשעבר מנצלת בדרך כלל רגשות, שנוצרו בטיפול, ולכן כמעט תמיד אינה אתית".

עד כה לא פורסם מידע מחקרי המעיד על ממדי התופעה בישראל. להסתדרות הרפואית בישראל יש תקנון אתי ובו הצהרת כוונות כללית, אך לא עמדה ספציפית באשר לקשר המיני מטפל־מטופל. בשנת 92' נידונו בוועדת האתיקה של הסתדרות הפסיכולוגים 15 תלונות משני סוגים: מטופלים נגד מטפלים, ופסיכולוגים נגד עמיתיהם על התנהגות לא אתית. רק תלונות ספורות נבעו מ"התנהגות אינטימית וקיום יחסי מין עם מטופלים". בשנה שעברה כבר נסערו חוגי הפסיכולוגים בישראל, כאשר נשפט הפסיכולוג אלי פלח על אונס ומעשים מגונים במטופלות. ועדת האתיקה פירסמה הצהרה, שלפיה היא רואה "בחומרה רבה התנהגות שיש בה ניצול מיני, ושוללת כל ניסיון

ד"ר ויזר בכתב ההגנה: התובע "טען כי הוא מאוהב בה במהלך הטיפול. הנתבעת סירבה בתוקף להיפגש עמו מחוץ למסגרת הטיפול כל עוד היה בטיפולה. גם לאחר תום הטיפול היה זה התובע שיזם את הקשר עמה"

מתוך כתב התביעה: "הנתבעת גילתה לתובע את צפונות לבה ומאוויה בתחום המין ודרשה מהתובע לשתף עמה פעולה. עובדה זו גרמה לתובע לדיכאון נפשי עמוק, שכן התובע מטבעו הינו אדם שמרן בכל הקשור לחיי המין שלו"

לקשר מיני מצד המטפל בסיטואציה הטיפולית ובמשך תקופת הטיפול". ועדת האתיקה של הסתדרות הפסיכולוגים בישראל תבעה, ועדיין תובעת, לפרט בצורה מדויקת ובהירה את כללי האתיקה בנושא. חוסר בהירות קיים גם בתקנות של האיגוד הפסיכיאטרי, איגוד העובדים הסוציאליים ושאר מגזרי הטיפול הנפשי.

• • •

בכתב התביעה של מ', שהוגש בשמו על ידי עורכי הדין דורון כספי ודניאל סרוה, נטען כי ד"ר ויזר המשיכה ביחסי מטפלת־מטופל גם כאשר המעורבות ביניהם היתה כבר על בסיס אישי. הוא מרגיש בכתב התביעה כי לכל אורך מערכת היחסים הזו, ד"ר ויזר סיפקה לו כדורי הרגעה שהשפיעו על יכולת השיפוט שלו. מ' מרגים כיצד ד"ר ויזר השפיעה עליו, לטענתו, להינתק מאשתו: באחת הפגישות צפו השניים בסרט הווידאו של חגיגת בת־המצווה של בתו. ד"ר ויזר ניתחה את "הופעת" מ' ואשתו בסרט על פי הבעות פניהם והתנהגותם, וקבעה כי הוא אינו אדם מאושר וכי אשתו "חסרת חוש שרדה ואינה מתאימה לו". לדבריו, ד"ר ויזר גרמה לו להיפרד מאשתו ולעבור להתגורר עמה בביתה, בטענה שזהו הפתרון הטוב ביותר לשיקומו הנפשי. ד"ר ויזר האיצה בו להתגרש מרעייתו, "ואף הטריחה עצמה לביתו של עורך הדין שערך את הסכם הגירושין על־מנת לשלם את האגרה הדרושה לצורך פתיחת הליכי הגירושין בבית הדין הרבני".

לדברי מ', ד"ר ויזר כעסה עליו בעקבות כל פגישה שלו עם אשתו. מ' דחה את מועד הגירושין ובהתקרב המועד החדש "שיכנעה אותו כי זו תגובה טבעית ביותר במצבו, ליוותה אותו לבית הדין הרבני ושהתה במקום עד לאחר סיום הליכי הגירושין". לאחר הגירושין, גורס כתב התביעה, ניסה מ', אשר חש כי מצבו הנפשי הולך ומתדרדר, להיחלץ מהמלכודת שבה היה מצוי לכאורה ושקל את האפשרות לחזור לאשתו, אך אז "הגיבה הנתבעת בתקיפות רבה, ניצלה את אופיו החלש, התלותי והנתון להשפעתה המוחלטת, והפעילה עליו את מלוא כושר השכנוע שלה להוכיח לו כי גרושתו אינה מתאימה לו וכי היא האשה האידיאלית עבורו שתביא פתרון לכל תחלואיו. בלית ברירה ויתר התובע על רצונו להתנתק מהנתבעת והמשיך בקשר אינטימי עמה".

לטענת מ', ד"ר ויזר גרמה לקרע בינו ובין ילדיו ובכך הגדילה את התלות שלו בה. מ' טוען כי גם הקשר שלו עם חבריו התנתק. הוא חדל מכל פעילות ציבורית והפך אדם אפטי, "החל לשוטט בחוצות משך שעות ארוכות, ובפרט בשעות הלילה, על־מנת להימנע ככל האפשר מפגישה עם הנתבעת, כאשר הוא מבלה את שעות היום בשינה". עסק הפרסום של מ' התמוטט, והוא החל להמר בסכומי כסף גדולים, עד כדי אובדן מוחלט של כל רכושו ומקור הכנסה. ד"ר ויזר, לדבריו, ידעה כל זאת ולא עשתה דבר להניא אותו מדרכו.

בשלב זה, נטען בכתב התביעה, רקמה ד"ר ויזר תוכנית אשר הביאה לסילוקו של מ' מביתה. ביוני 91', כשנה לאחר שעבר להתגורר בדירתה, החתימה אותו ד"ר ויזר על הסכם חיים משותפים, שעותק שלו עם חתימתה מצורף לכתב התביעה. "הואיל וברצון הצדדים לחיות יחדיו חיי משפחה משותפים כבעל ואשה המנהלים משק בית משותף", נכתב בחוזה, המפרט את מערכת הזכויות של הדייר החדש בביתה של ד"ר נחמה ויזר. באחד מסעיפיו נכתב: "הרשות (להתגורר בדירה), המוענקת למ', ניטלת לביטול על־ידי נחמה, בכל עת שהיא, על־פי שיקול דעתה המוחלט של נחמה ומכל סיבה שהיא ללא כל צורך לנמק, ובלבד שתינתן הודעה מוקדמת על כך למ' במכתב רשום 60 יום מראש".

זמן קצר לאחר חתימת החוזה, הפעילה ד"ר ויזר את סעיף הפינוי, ובן־זוגה נותר, לטענתו, ללא פרוטה ומקום דיור חלופי. "מימוש סעיף הפינוי בהסכם, בסמוך ביותר לאחר מועד חתימתו", נכתב בכתב התביעה, "עומד בסתירה גמורה לתוכנו של ההסכם המעיד על כוונה רצינית כביכול של הנתבעת למסד את חייה המשותפים עם התובע". כתב התביעה מוסיף, כי ממילא התגוררו השניים בדירתה של ד"ר ויזר במשך שנה, ולכן פרטים אלה "מובילים למסקנה הבלתי נמנעת, לפיה החתימה הנתבעת את התובע במגמה ברורה להביא לסילוקו מדירתה".

מ' עבר להתגורר במשרד הפרסום הנטוש שלו, בלי מים זורמים, מטבח או שירותים. לדבריו, "המשיך לספק את צרכיה המיניים של הנתבעת אשר העניקה לו בתמורה מרשמים ותרופות להן נזקק". יחסי המין עם ד"ר ויזר, טוען מ', נפסקו רק בסוף 92', לאחר שעבר להתגורר בדירת אמו, ואולם הקשר ביניהם נשמר עוד תקופה מסוימת.

על־פי כתב ההגנה של ד"ר ויזר, התובע מ' "טען כי הוא מאוהב בה במהלך הטיפול", ואילו היא "סירבה בתוקף להיפגש עם התובע מחוץ למסגרת הטיפול כל עוד היה התובע בטיפולה". ד"ר ויזר טוענת כי הקשר הטיפולי הסתיים באפריל 90', ולאחריו, כפי שזה מנוסח בכתב ההגנה, היו "קשרים חברתיים" בינה ובין מ'. ד"ר ויזר מרגישה, "כי גם לאחר תום הטיפול היה זה התובע שיזם את הקשר עמה".

ד"ר ויזר מכחישה את כל טענותיו של המטופל שלה, באשר לתקופת המגורים המשותפת ביניהם, דרישותיה־כביכול ביחסי המין וחלקה בהתדרדרותו הנפשית. לדבריה, היא לא גרמה בשום אופן לקרע בין מ' וילדיו. אדרבה, טוענת ד"ר ויזר, "היא אירחה אותם כאשר באו לבקר אותו בביתה".

לכתב התביעה מצורף מכתב שכתבה ד"ר ויזר באוקטובר 91', יותר משנה לאחר שהקשר הטיפולי ביניהם הסתיים לפי גרסתה. "מ' הגיע לטיפולי לפני כשנה בשל מצב דיכאוני חדתי שהתפתח סביב הליכי הגירושין שבהם היה נתון", כתבה במכתב, "מאז הינו מטופל על־ידיי בתרופות נוגדות דיכאון וחרדה ובשיחות אינטנסיביות. בתקופה האחרונה חלה התדרדרות קשה ביותר במצבו הנפשי, הוא שרוי בדיכאון ואינו מסוגל לתפקד. עקב מצבו הנפשי הינו נטול יכולת לעבוד ולקיים את עצמו". ד"ר ויזר טוענת, כי את המכתב הזה כתבה לאחר שהקשר בינה לבין מ' נפסק, על־פי דרישתו ובלחצו: "לאחר הפסקת הקשר היה התובע נתון במצב כלכלי קשה, בעקבות הימוריו ומשחקי הקלפים שבהם שיחק והפסיד את כל כספו, והיא נכנעה והסכימה לכתוב מכתב זה עבורו".

לפי כתב התביעה, בשל מצבו פנה מ' למוסד לביטוח לאומי בבקשה לקבל קצבת נכות. ד"ר ויזר הכינה חוות דעת רפואית ביולי 92', ונקבעו לו 50 אחוזי נכות. במהלך שנת 93' החמיר מצבו, והוא אף הובא לבית החולים בתל־השומר בעקבות ניסיון התאבדות. ביוני 93' התבקשה ד"ר ויזר על־ידי המוסד לביטוח לאומי להגיש דו"ח עדכני על מצבו. הפעם, טוען מ', הפנתה אותו ד"ר ויזר לטיפולה של עמיתה למקצוע, ד"ר רבקה טסלבוב. לטענת מ', הוא קיים מספר קטן של פגישות עם ד"ר טסלבוב, ובהן דיבר רק על מערכת היחסים שלו עם ד"ר ויזר. אובחנה החמרה במצבו, ונקבעו לו 70 אחוזי נכות.

באוגוסט 93' נבדק מ' על־ידי פרופ' עטרה קפלדרינגר, מנהלת המחלקה הפסיכיאטרית בבית־החולים הדסה. היא מצאה שהוא מעורפל ומבולבל ומתקשה במתן תאריכים למגעיו עם ד"ר ויזר. לשאלתה, מדוע המשיך בטיפול אצל ד"ר ויזר תקופה כל כך ממושכת, לא מסר מ' תשובה סבירה, פרט לכך שהיה זקוק לוואליום. במבחנים שנערכו לו במחלקה הפסיכיאטרית של בית־החולים הדסה, איבחנו הרופאים "קווים של הפרעת חרדה פוסט טראומטית, שמקרינים על כל רמות התפקוד ועל ביקורת המציאות; הפרעת אישיות תלותית עם קווים היסטריוניים". פרופ' קפלדרינגר, שחוות דעתה מצורפת לכתב התביעה, מרגישה כי "בלא טיפול, מצבו הנפשי עלול להתדרדר לכיוון של פסיכוזה גלויה. כמו כן קיימת סכנה לניסיונות אובדניים".

ואכן, בנובמבר 93' שוב ניסה מ' להתאבד. הפעם אושפז במחלקה הסגורה של בית־החולים אברבנאל בבת ים. פרופ' קפלדרינגר סבורה כי "לקשר האינטימי היתה השפעה על התדרדרות מצבו. מדובר באישיות תלותית, הפגיעה לנטישה. זו התחיל באמצע שנות ה-80 בעקבות 'הנטישה' (מוות) של אביו והתהליך החמיר בצורה קיצונית בגלל הקשר הבעייתי עם הרופאה המטפלת שלו".

בכתב ההגנה טוענת ד"ר ויזר כי "במהלך הטיפול היה ביניהם קשר רגיל שבין רופא וחולה, וכי בעקבותיו אף השתפר מצבו הנפשי של התובע". לפי גרסתה, הטיפול היה בהסכמתו המלאה של מ' והיא מרגישה כי "כל ידידיו וקרובי משפחתו של התובע עודדו את קשריה עמו לאחר תום הטיפול. אין כל קשר סיבתי בין נזקו של התובע ובין טיפולה בו. ההתדרדרות במצבו היתה מתרחשת בכל מקרה, גם אלמלא טיפולה של הנתבעת בו וגם אלמלא קשריה החברתיים עמו בשלב מאוחר יותר, כתוצאה בלתי נמנעת ממצבו הכלכלי הקשה". ■

אתה מוזמן להתקשר לחברה טובה

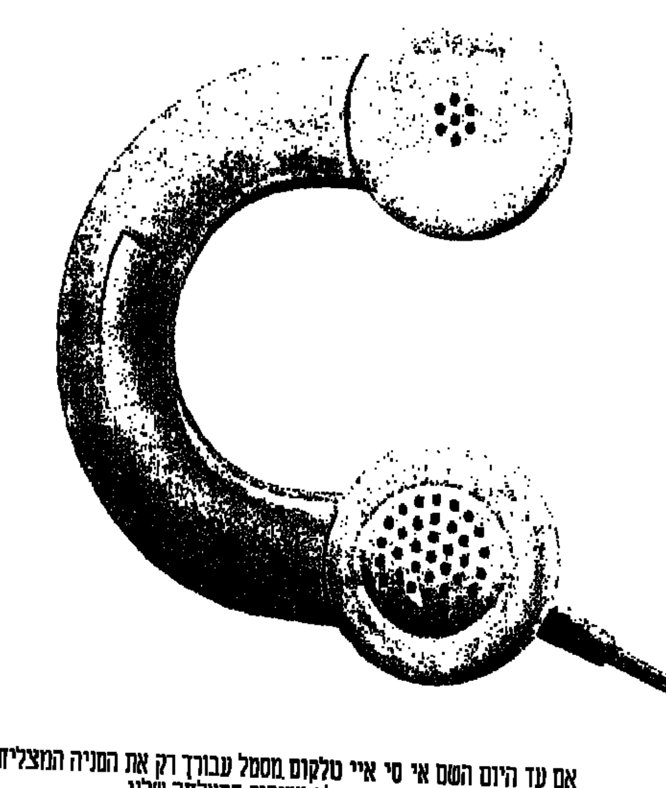

אם עד היום השם אי סי איי טלקום מסמל עבורך רק את המניה המצליחה בוול סטריט, אתה מכיר רק חלק מסיפור ההצלחה שלנו.

אי סי איי טלקום הינה החברה המובילה בעולם בשיווק, בפיתוח ובייצור מערכות תקשורת, המבוססות על טכנולוגיות סיפרתיות של ניתוח דיבור, מיתוג וניתוח אותות. מערכות אלו מיועדות להגדיל קיבולת ולייעל רשתות תקשורת קיימות.

אי סי איי מעסיקה מעל 1200 עובדים, 95% ממחזורה מופנה לשוק הבינ"ל. על לקוחות החברה נמנים משרדים וחברות תקשורת מהגדולים בעולם, כ-AT&T ועוד BRITISH TELECOM, DEUTSCHE TELECOM ,PACIFIC TELESIS, GTE ,MCI

בשנת 1993 הסתכמו מכירות החברה בלמעלה מ - 210 מליון דולר. בדצמבר 1993 חתמה החברה על עיסקת מיזוג עם חברת התיקשורת האמריקאית "טלמטיקס" המתמחה בתקשורת נתונים. מיזוג זה מאפשר מתן פתרונות מערכתיים המשלבים טלפוניה, העברת נתונים ממוחשבת ווידאו.

אנו מרחיבים את פעילותינו לתחומים עתידיים:
- מוצרי תקשורת המשלבים טכנולוגיות ISDN וטכנולוגיות אנלוגיות בחוג המנוי.
- מוצרי SDH המבוססים על טכנולוגיית תקשורת עתידית המחליפה את התימסורת הבינעירונית הקונבנציונאלית ובחוג המנוי.
- מוצרי ATM המבוססים על טכנולוגית מיתוג תאים בגודל קבוע, המאפשרת מיתוג במהירויות גבוהות מאד של דיבור, נתונים ווידאו.

אנו ממוקמים במרכז הארץ ומציעים לעובדינו סביבת עבודה מלאת אתגרים מקצועיים, אווירה דינמית והרגשה של חלוציות טכנולוגית.

אם יש לך ניסיון בפיתוח חומרה/תוכנה בתחום הטלקומוניקציה תוכל להשתלב אצלנו בתפקידים הבאים:

פיתוח חומרה
לפיתוח מערכות טלקומוניקציה חדשניות משובצות מיקרו מחשבים ולהובלת פרויקטי פיתוח.

פיתוח תוכנה
למערכות זמן אמת ומערכות שליטה ובקרה (MMI)

שיווק
לניהול דסק בינלאומי, שיווק ומכירות.

קורות חיים מפורטים ניתן לשלוח לפקס 9266900 - 03 מחלקת משאבי אנוש או בדואר: מחלקת משאבי אנוש רח' הסיבים 30 ת.ד. 3083 פתח תקווה 49130

eci TELECOM

אי סי איי טלקום

מתקשרים לחברה טובה

יוזמה

מעבודות הבית: ...מה הפשע ראשים כל,

המשך בעמוד 13

SOHO

החולצה שתפורה עליך

משווק ע"י חברת טנגו בע"מ. להשיג ברשת גולף, המשביר לצרכן ובחנויות המובחרות.

קשר בדאל

אני לא בעסק

אורית גלילי

ישראל קיסר מפגין התעלמות, אך מלבד חיים הברפלד הוא הנפגע העיקרי מהמהפך בהסתדרות. בסיס כוחו הפוליטי נופץ, ונאמניו ברחוב ארלוזורוב כבר זקוקים לפטרון אחר. הוא שר התחבורה, אבל שר הבינוי הוא שקוצר את התהילה על בניית המחלפים. מה הפלא שבליל התבוסה של המפלגה דאג קיסר להישאר רחוק מהמצלמות

סניף מפלגת העבודה ברחוב יהודה הלוי, לב תל אביב, הוא בעל אופי ספרטני. שריד מעולם שעומד להיעלם. ביום שני שעבר בערב, 12 שעות לפני פתיחת הקלפיות, חיכו שם לשר התחבורה. ישראל קיסר בא לסניף לדבר עם גימלאים, להמריץ אותם להצביע הברפלד. 70 היה הגיל הממוצע של הנוכחים, והיו גם כמה צעירים בני 40 פלוס.

אל שולחן הכבוד ניגש מזכיר הסניף, דני בילקר, התקין את המיקרופון וסיפר לחברים שהרגע הודיעו לו בפלאפון מהוולבו של השר, שקיסר קצת מתעכב, בגלל שיחות ספונטניות עם אוהדים בשדרות רוטשילד. הנוכחים קיבלו את האיחור בהבנה.

קיסר מרבה לשלב בדיחות, בנאומים ובשיחות. בעיקר כשהוא בלחץ. את הגימלאים, שכמה מהם באו לכינוס בנעלי בית, ניסה לעורר לחיים בבדיחות על חיים רמון: "תראו מה קרה לו, הוא נהיה לפתע רב ראשי", ליגלג שר התחבורה והוציא מכיסו תמונה של רמון חובש כיפה.

הנוכחים צחקו בנימוס, אף על פי שביום האחרון של הבחירות להסתדרות והתקפה הזאת היתה כבר תבוסה, ורק צעיר אחד כבן ארבעים, משה צירקל שמו, תומך רמון היחיד באולם, קם והתחיל להפריע. פעם גר בלב תל אביב, היום הוא בראשון לציון אבל עדיין חבר בסניף. "אפשר לחשוב שאתה לא הלכת ככה לרבנים בבחירות," התריס לעבר קיסר, "אז אל תספר לנו פיליטונים". נאמני הברפלד שמסביב ניסו להשתיק את צירקל. "לא יפה להפריע לשר שמתארח אצלנו," אמרו לו, "תן לשר לגמור". ישראל קיסר המשיך להצחיק את הגימלאים עם "הרבנית שולמית אלוני והרב אריה דרעי".

העוזרים חיכו לשר בחוץ, עם פלאפונים, והקרינו אופטימיות. הם חזו ניצחון להברפלד. למרות הקסם של רמון, האמינו, שום דבר לא יוכל להרכיב את כושר הארגון של המנגנון ההסתדרותי. אבל למחרת התברר שתחזיתו של קיסר, שאמר לגימלאים שלרמון יש שלטים אבל אין לו אנשים, הופרכה כליל. ביום הבחירות להסתדרות תמה למעשה הקריירה הפוליטית של ישראל קיסר.

• • •

ב-1985, כשנבחר למזכ"ל ההסתדרות, הציפיות מקיסר היו גבוהות. הוא נתפס כאנטיתזה לירחמיאליות של קודמו, ירוחם משל, בלט כארם קל דיבור וכנציג אותנטי של הפועלים. הסיסמה שלו היתה "מהלך חדש בהסתדרות", ובקומה החמישית אפילו הודפסה חוברת עם כותרת כזאת. אבל עד מהרה התברר שלא מתחיל להתבצע שום מהלך. בשמונה שנותיו של קיסר על כס המזכיר הכללי הוא בלט בעיקר כאמן של הססנות ואי־עשייה.

הבעיות שהובלטו עכשיו עמדו גם אז על הפרק: הפרדת החברות בקופת חולים מהחברות בהסתדרות, מצבה של קופת החולים, כוחם של האיגודים המקצועיים, עתידן של קרנות הפנסיה. קיסר רחק את הבעיות הצדה ולא הפגין חזון או יכולת לטפל בהן. בשנות כהונתו המשיכה ההסתדרות להתנהל כבסיס כוח וג'ובים לעסקנים, ומה שהדאיג את קיסר בעיקר, כמו את קודמיו, היה הרחבת הפריסה: סניף פה וסניף שם, עוד מועצת פועלים ועוד לשכת מס, נוכחות בשטח היא עוצמה. בכל זאת, בסוף הקדנציה השנייה, קיסר חיפש נתיב התוצאה – מההסתדרות ומהבעיות הקשות שלה. בשנתיים האחרונות שלו כמזכ"ל חיפש נוסחה שתתאר יפה את עזיבתו גם מזווית ציבורית והודיע כי יש לחייב מזכ"ל לפרוש אחרי שתי קדנציות.

המשך

מעבודות הבית: ...מה המשעז ראשית כל,

המשך בעמוד 13

אלכסנדר הגדול, מרקו פולו, קליאופטרה, מרק אנטוני... קוראים לך.

כן הם קוראים לך לתייר ב"אפסוס" המרכז לאמנויות מתקופת אלכסנדר הגדול, בבזארים מתקופת מרקו פולו, באמפיתיאטראות מתקופת קליאופטרה ומרק אנטוני, ב"פתיא" מקור הולדתו של סנטה קלאוס, במוזיאון אתאתורק בעיר "טראפזון", בטופ-קאפי, בהר אררט ובארמון אישאק פאשה ובעוד מאות אתרים היסטוריים ומוזיאונים הפזורים בכל רחבי תורכיה.

תייר תורכיה וכאילו תיירת בעשרות ארצות בתבל. בקר במקור הפרת והחידקל ובריביירה התורכית. צא לבילוי עם להקת הבלט, במועדוני לילה, בבתי קזינו או טייל לאורך חופי הים-התיכון, הים האיגאי, הים השחור או במיצרי הבוספורוס והדרדנלים האגדיים.

תייר תורכיה ותהנה מאירוח כיד המלך, יחס חם ואווירה חמה וידידותית.

התיור בתורכיה מחירו כל-כך נוח וכדאי לצאת עם כל המשפחה. יש תיורי קמפינג, תיורי 5 כוכבים, תיורי יאכטות ועוד. טיסה של כשעה ויהיה לך תיור בלתי נשכח. המטבח הגסטרונומי התורכי ... אלף טעמים! ומה ביחס לשופינג? יש הכל במחירים אטרקטיביים. אופנת עור המובילה בעולם, שטיחי משי, שטיחים תורכיים, תכשיטים וכל אשר נפשך חושקת בו. ההיסטוריה ושכיות החמדה מחכים לך! וויזה מקבלים בו-במקום בנמל התעופה.

תיירו וטיילו באירופה של המזרח. תורכיה.

TURKEY
PARADISE PRESERVED

פרטים בכל סוכנויות הנסיעות ובלשכת התיירות התורכית בת"א (בן-יהודה 1, טל' 03-5176157)

גולה גולה לתורכיה.

מעבודות הבית: ....מה המשען ראשים כל,

המשך בעמוד 13

...חברות בהסתדרות לחברות בקופת ...לתה שוב בראשית שנות התשעים, ...חוק ביטוח בריאות ממלכתי של אהוד ...רט. קיסר לא רצה להתמודד עם הבעיה, ...תפק בכמה פגישות עם פרופסורים ושירת בכך את האינטרסים של אנשי מנגנון ההסתדרות, עסקנים שניתוק הזיקה מאיים על כיסאותיהם. עכשיו, כמה שבועות לפני הבחירות להסתדרות, הציע אחד מחברי מטה הבחירות של העבודה לחיים הברפלד לנקוט יוזמה בכיוון שקיסר חשש ממנו. אולי נקטין את מצבת כוח האדם בוועד הפועל ב-40%, אמר לו, הציבור יאהב מהלך כזה. הברפלד לא היה יכול לעשות את זה. הוא הגיע לכיסאו כממלא מקום מזכ"ל, והיה חייב הרבה לאנשי מנגנון שעזרו לו להיבחר. אבל הברפלד רק המשיך את המדיניות של קיסר, שלא הפגין מעולם אומץ לבצע מהלך דומה.

המסלולים של קיסר ושל הברפלד דומים במובן חשוב אחר: שניהם מונו למזכ"לים לאחר שמילאו את תפקיד יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, שניהם הפנימו את הרעיון שהזמן פועל לטובתם. קיסר, כהברפלד, היה רגיל לסיטואציות של משא ומתן מרתוני, שמטרתן להתיש את היריב. אבל ב-1994 התגלה שהזמן כבר לא משרת את השלטון. ברגע מפלתו של הברפלד, ביום שלישי שעבר בעשר בערב, ישראל קיסר – בניגוד לשרים אחרים ממפלגת העבודה – לא נכח בבית המפלגה. "ישראל יודע שלא טוב להצטלם עם הפסד", אמר לי אחד ממכריו.

איך היה בכלל הברפלד יכול להצליח כשנשארה לו ירושה כזאת – בקופת החולים, בקרנות הפנסיה, באיגודים המקצועיים? קיסר נשאל על כך בשבוע שעבר, וסירב להשיב. נוסף לבעיות הקבועות של ההסתדרות נאלץ הברפלד לעמוד מול התעסקות תקשורתית בתקציב הענקי של הוועד הפועל, בסוגיית השימוש בכספי ההסתדרות לתעמולת הבחירות של קיסר ושל מאשה לובלסקי לכנסת, ובוועדה המרכזת המנופחת.

עוד ב-1985 התחיל קיסר לראות עצמו מועמד ראוי לראשות הממשלה. עודדו אותו מקורביו, אנשי מנגנון הוועד הפועל, שהבולטים בהם היו ארטור ישראלוביץ' ונחום פסה. ב-1992 התמודד קיסר על ראשות מפלגת העבודה ועל תפקיד מועמדה לראשות הממשלה. הוא השיג 18%. עיקר התמיכה בו היה ביישובים ערביים וביישובים של בני עדות המזרח, חברי מפלגה שנחשבו תומכים מסורתיים בשמעון פרס. המעבר של חלק מהם לקיסר נתן ליצחק רבין את הניצחון. כשהבין קיסר שעיקר תרומתו הוא בעזרה לרבין, דאג להתקרב אליו. כך זכה להיות שר בממשלה. בתקופת הבחירות לכנסת קיסר דווקא הוסתר – מנהל ההסברה של העבודה, בנימין בן־אליעזר, דאג לטפטף נבואות שחורות והזהיר שהליכוד ישתמש בבעיות ההסתדרות כדי לנגח את העבודה בתשדירים.

קיסר הלך לממשלה, אך השאיר בהסתדרות את אנשיו. בחוגי ההסתדרות אומרים שכך קיווה קיסר לשמור על נאמניו עד הבחירות ב-1996, כשייצא להתמודד מחדש על כהונת שר בממשלה ואולי יותר מזה. בחירתו של רמון מוטטה את התוכנית – ראשי המנגנון החדש שיצמח בהסתדרות ישרתו את המזכ"ל החדש, ולשרידים מימי קיסר והברפלד לא יהיה כוח להגשים אמביציות פוליטיות של מיטיביהם.

כשיצחק רבין חילק תיקים, התמודדו מיכה חריש וישראל קיסר על כהונת שר התחבורה. קיסר, לטענת יריביו, רצה במשרד הזה משום שידע שבמשרדים אחרים הוא עשוי למצוא עצמו בעימותים עם חבריו שנשארו בהסתדרות. לכן לא נאבק לקבל משרדים שעניינם מקרו־כלכלי או סוציאלי – משרד העבודה והרווחה או משרד התעשייה והמסחר. בנוסף, משרד התחבורה נהנה מתקציב גדול, 7 מיליארד שקל.

אבל המשרד עתיר התקציבים לא ביסס לשר מעמד פוליטי בממשלה. ההרגשה הכללית בחוגו של ראש הממשלה ושל שרים אחרים היא שקיסר שר מאכזב ואפרורי, נטול יכולת ביצוע. בישיבות הממשלה הוא לא מורגש כמעט, בולט רק בנאמנות מוחלטת לרבין. התכונה הזאת הניבה לו כבוד קטן: פעמיים קיבל מינוי לימים, כממלא־מקום ראש הממשלה. יצחק רבין וישראל קיסר גם נועדים לדקות אחדות מדי יום שישי, ומוליכים הערכות על ההתפתחויות הפוליטיות.

בכל המטרות שמשרד התחבורה הציב לעצמו, כמו רכבת הפרוורים והטרמינל החדש בנמל התעופה בן־גוריון, ההתקדמות מועטה. לקיסר היה מזל לגזור סרטים של פרויקטים שהתחיל קודמו, כמו הגשר העליון שמחבר את נתיבי איילון עם חולון, בת ים וראשון לציון, קבלת שני מטוסי בואינג 747 לאל על, פתיחת מסלולים נוספים בנתיבי איילון ומסלולים חדשים בנתב"ג. כל אלה תוכננו והתחילו להתבצע בימי משה קצב. כך גם הקרונות החדשים לרכבת, שנקנו מרומניה בתקופת קצב.

בכיר במשרד התחבורה, שפרש, אומר כי המחדל הראשון והגדול של ישראל קיסר היה הוויתור על מע"צ. ותיקי המשרד הסבירו לו שכדי להציג הישגים במאבק בתאונות הדרכים, יש לשלוט בכל התשתית התחבורתית. הילולי שלטון הם הזדמנות להעביר את מע"צ למשרד התחבורה ולהגשים שינוי שקצב נאבק עליו ללא הצלחה עם אריאל שרון.

אבל קיסר העדיף שלא להתעמת עם רבין ועם בן־אליעזר, ויתר בקלות על מע"צ. בן־אליעזר קצר איפוא את כל הקרדיט על בניית מחלפים מודרנים, וקיבל לשם כך תקציב של מיליארד שקל.

אבל הישג אחר נוסף לזכות קיסר כשר תחבורה: הפעילות במגזר הערבי. במפלגת העבודה מציינים שברמה הלאומית זה לא הדבר הכי חשוב, וממילא הממשלה הקצתה לכך תקציבים מיוחדים, אבל ברמה הפרקטית־הפוליטית קיסר עושה מה שמצפים ממנו, מקיים הבטחות לאלה שתמכו בו במערכות הבחירות שלו ומכין תמיכה לקראת הבחירות ב-1996.

בחודשיים האחרונים הקדיש קיסר זמן רב לבחירות להסתדרות, והתרוצץ בארץ כדי לעזור להברפלד וכדי לשמור על בסיסי הכוח שלו במועצות הפועלים. במשרד אומרים שגם כאשר השר נמצא בלשכתו הוא נמנע מהתוויית מדיניות, וכתום ישיבות עבודה אתו לא תמיד ברור מה הקו המעשי שאומץ. אין פרוטוקולים מסודרים מישיבות עבודה, מסמכים מגיעים ברגע האחרון ומנהלים לא מצליחים להתכונן כראוי לדיונים. טוענים גם נגד השר שהוא לא נוהג לקחת אתו את המנהלים המקצועיים לישיבות וועדת השרים לענייני כלכלה.

בישיבות במשרדו משמיע הקיסר הרבה מלל על העדפת התחבורה הציבורית, אך עושה מעט. קבלת ההחלטה לבדוק אפשרות הפעלת רכבת קלה ארכה שנתיים. עכשיו מתגלגלת על לשונו מלת קסם חדשה: הפרטה. אבל ספק אם כישוריו ועברו של קיסר כמזכ"ל הסתדרות שמרן יועילו לו דווקא בתחום הזה.

מבקריו של השר טוענים שמשרד התחבורה, גם ללא מע"צ, הוא זירת פעולה נוחה ועל להשיג בו הישגים נראים לעין. שר עם קצת יוזמה יכול להצליח במשרד הזה. לישראל קיסר יש חוש הומור והוא אדם חביב. זה כנראה לא מספיק. ■

אנשי קיסר

המודאגים הם עסקנים שקיסר השאיר אחריו במשרות בכירות בוועד הפועל. ביניהם בולטים נחום פסה וארטור ישראלוביץ'. פסה היה מנכ"ל קופת חולים, ולאחר שנאלץ לוותר על תפקידו שם, התקרב עוד יותר לקיסר ועזר בהרצתו בפריימריס לראשות המפלגה. אחר כך, כאשר פסה החליט לרוץ בעצמו לכנסת, היתה התרחקות בינו ובין קיסר. לאחר שנכשל בניסיון להיבחר לכנסת שלח הברפלד את פסה לבריסל, לתפקיד שליח ההסתדרות שם.

ארטור ישראלוביץ', גזבר ההסתדרות וחבר הוועדה המרכזת, היה מזה שנים איש של קיסר. כשקיסר עזב גברו בהסתדרות הקולות להדיחו והוא לקה בלבו.

חבר הוועדה המרכזת, ישראל בן־יהודה, היה ראש המחלקה לשכונות בוועד הפועל וממריצי קיסר בפריימריס לראשות העבודה ולראשות הממשלה. כשקיסר עבר למשרד התחבורה קודם בן־יהודה לדרגת ראש האגף לתרבות, נוער וספורט.

ד"ר רן כוהן מנהל את מועדוני "מופת", מועדוני התרבות של ההסתדרות בכל הארץ. אף הוא חבר הוועדה המרכזת, וככזה הוא נהנה ממשכורת קרובה למשכורת של שר בממשלה.

חבר אחר בוועדה המרכזת הוא מרדכי ששון, לשעבר מזכיר מועצת פועלי בת ים וכיום ראש אגף ארגון ומועצות פועלים בוועד הפועל. במו הבחירות הגיש נגדו חיים רמון תלונה במשטרה, והאשים אותו שאיים על פעילים ותבע מהם להצביע אמת.

עוד שני מקורבים בולטים הם חגי כרמון, מבכירי הוועד הפועל, שהיה ממקורביו של חבר הוועדה המרכזת גרשון שגיא, הנחשב לסכלן קולות מובהק במפלגה. לאחר ששגיא נבחר לכנסת מצא עצמו כרמון חסר תעסוקה. קיסר פתר את בעייתו ולקח אותו אליו למשרד התחבורה. בשנה הראשונה שימש כרמון עוזר אישי של קיסר, והיום הוא ראש המכון להכשרת נהגים.

את [illegible] שהיה מנכ"ל משרד התחבורה, מינה קיסר [illegible] ישראלוביץ'. מעבר, כשקיסר היה עדיין מזכ"ל ההסתדרות, הוא מינה את [illegible] להכין תכנית הבראה [illegible] "דבר".

יש לי ראש פתוח

ישראל קיסר לא אוהב להתראיין. "בגלל זה אף פעם גם לא רואים אותי רץ לכתבים לאחר ישיבות ממשלה, לא הברזלים", הוא אומר. אחרי הפצרות הוא נאות להשיב על כמה שאלות, אבל אז מתברר שכל כוונתו היא למנות את הישגיו. "אני שיניתי את עיר הפיתוח, בניתי שם קאונטרי קלאבים, עשיתי את פרויקט המחשב כלנית ודאגתי להשכלת מבוגרים".

בכל זאת ביקשתי להציג לו סדרת שאלות, ואז התגלו הרגישות הזאת הכאן: מרובים שהניצחון של חיים רמון קשור בירושה הקשה שהשארת לחיים הברפלד.

אני לא מקבל את זה. עובדה שיצאתי לבחירות ב-89', כשהייתי כבר בקדנציה שנייה כמזכ"ל, וניצחתי לבדי ב-56 אחוז.

אבל נכון שמאז 89' תדמיתה של ההסתדרות נעשתה גרועה מאוד מאוד?

יש לצעיר נושא של דימויים, ועם דימויים קשה להתמודד. בדרך כלל אוהבים לשנוא את ההסתדרות. על עצמי אני יכול לומר שהבאתי למהלך חדש בהסתדרות, שהוא הפרדת חברת העובדים מההסתדרות והבאת אנשים כמו עמירם סיון, פרופ' איתן ברגלס ז"ל, בני גאון, עוזי ודרייזר ופרופ' אפרים צדקא.

אתה מייחס לעצמך חלק מתהילתם של האנשים האלה – בני גאון מ"כור", עוזי ודרייזר מ"סולל בונה" ועמירם סיון מבנק הפועלים?

קודם כל הם הצליחו בגלל שמיניתי אותם, ושנית בגלל שנתתי להם גיבוי.

איזה שינויים עשית בהסתדרות?

שיניתי את פנקס ההסתדרות ושיניתי את הימנון האינטרנציונל.

כנראה זה לא היה דרסטי, הציבור היה צמא לשינוי גדול יותר ובוטה יותר.

באופי שלי אני לא רדיקלי. על הישגים שלי בהסתדרות הבאתי חברה, ומישהו היה צריך להבליט את ההישגים האלה במערכת הבחירות. מצד שני אני לא מזלזל בא בחור צעיר שמתקומם נגד המערכת ודורש שינוי, ומצליח לשכנע. אבל הכל עניין של תדמיות. כנראה זה מה שהעם רצה. אני לא בוחן כליות ולב. אני עצמי הופתעתי מגודל הניצחון של חיים רמון.

יש לך מסקנות אישיות ממנו?

כואב לי עכשיו, ואני עוד לא יכול לשתף במסקנות שלי.

אם היו שינויים בתקופתך, איפה בכל זאת [illegible]

לא יודע. אני רק יודע שאני יכול לזקוף לזכותי הרבה שינויים בהסתדרות.

אז איפה נכשלת?

מה את רוצה ממני? אני לא יודע. [illegible]

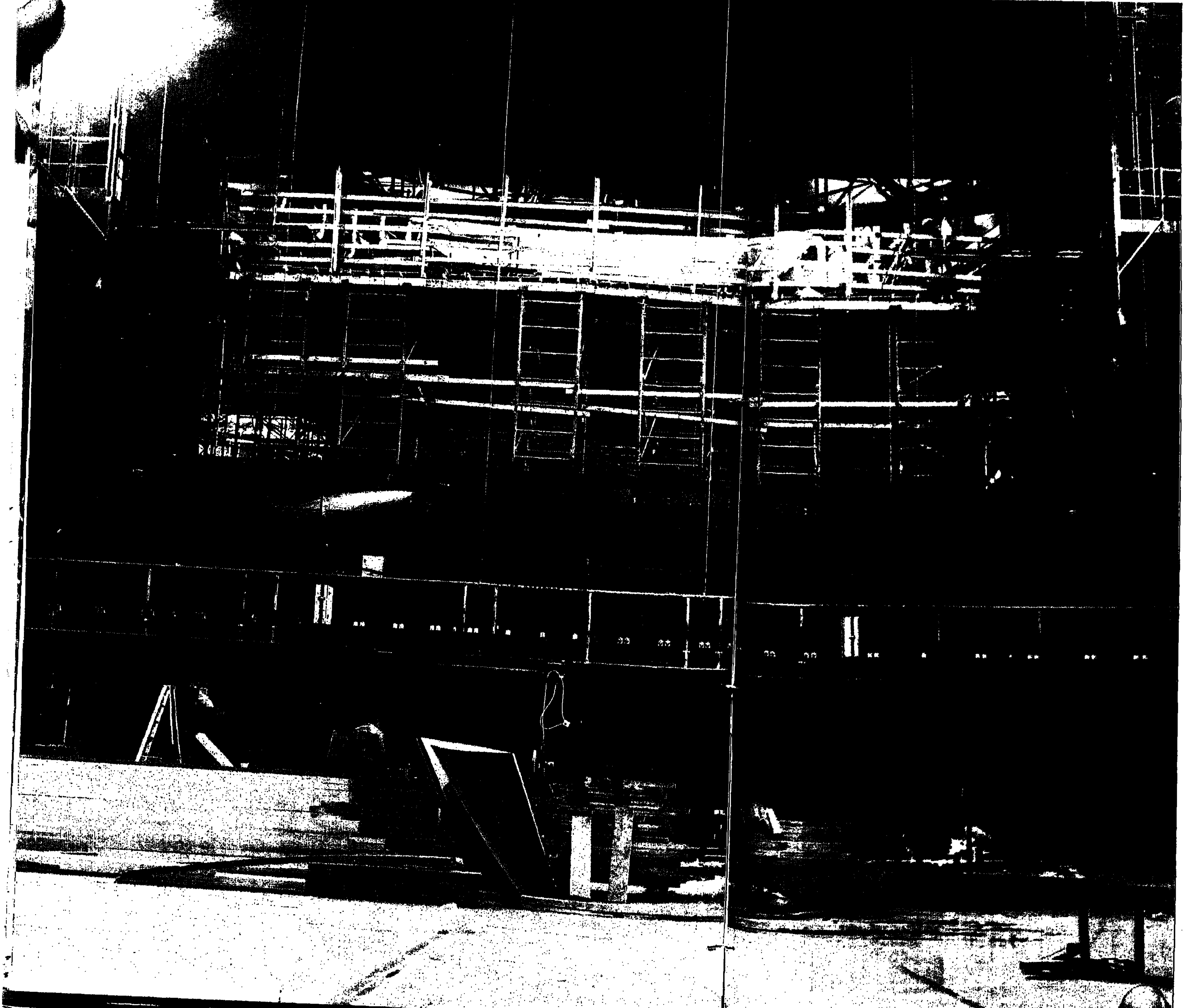

אופרה אחרת

שלוש במות, שלושה מפלסי יציע, 1,500 מקומות, וכל זה בתל אביב כבר בסתיו הקרוב. המתכננים מודים שהיססו בין צניעות לאיכות

צילום: גדי דגון

המשכן לאמנויות הבמה (תיכנן יעקב רכטר) מוקם במרכז גולדה בתל אביב, בקרן שדרות שאול המלך ורחוב ליאונרדו, ליד מוזיאון תל אביב ובית אריאלה.

יהיו במשכן שלושה אולמות, והשלב הראשון יושלם באוקטובר השנה: בית האופרה הישראלית החדשה ואולם האופרה, שיוזמיו מציגים אותו כמתחרה עם כל אולם אופרה מודרני בפאריס, פרנקפורט או ברלין. העיקרון של הפרויקט, הם כותבים, הוא "מציאת שביל הזהב בין אי־התפשרות על איכות ובין הישמרות מפני הגוזמה והתהום יתר, המגרים את היוצרים להפקות שמחייבות תקציבי ענק". מנהל המרכז לאמנויות הבמה אורי עופר מסביר כי מרוכב במספר הבמות: בתל אביב תהיה מלבד הבמה הראשית במה צדדית אחת ובמה אחורית אחת. בבית האופרה החדש בפאריס, למשל, יש שש במות אלטרנטיוויות, שמפתות את המפיקים להשקעה גדולה במערכות תפאורה מתחלפות.

אולם האופרה תלת מפלסי, ויהיה אפשר לשנות את גודלו באמצעות סגירת המפלס העליון, להפקות אינטימיות יותר. גם את מיפתח הבמה אפשר להצר ולהרחיב לפי הצורך. הפיט לתזמורת יכיל עד 90 נגנים ואפשר להגביהו אל מפלס הבמה הראשית ולהושיב תזמורת סימפונית מלאה.

הכיסאות הוזמנו מחברה צרפתית ונוחות הישיבה בהם, מבטיח עופר, היא מעל מה שהורגלנו עד היום באולמות בארץ. עם זאת הוא מציין כי לעומת הקונצפציה של אולמות קולנוע מודרניים, שבהם הכיסא אמור לאפשר גם לישון, כיסא תיאטרון אמור לספק ישיבה מפנקת תוך שמירת ערנות למה שמתרחש על הבמה.

קיר הזכוכית של אכסדרת האופרה משקיף דרומה על שדרות שאול המלך ועל הכיכר, שהיא מעבר רחב, לא־מקורה, שנכנסים אליו דרך שער ענק ומוביל מהרחוב אל האכסדרה עצמה. משני צדי הכיכר יהיו חנויות ובתי קפה.

עיצוב האכסדרה הוא נושא ש"היתה בו התלבטות רבה", כותבים המתכננים, "בשל חשיבותו הרבה ומיעוט מודלים מוצלחים גם ברחבי העולם". בסופו של דבר, מבטיחים, עוצב חלל תלת־מפלסי מומין והרמוני – הפסל רון ארד תרם לו אובייקטים פיסוליים – והקהל ייהנה לשהות בו. גם באכסדרה יהיה בית קפה, וכן חנות ספרים ותקליטים ואמפיתיאטרון קטן. היא תהיה פתוחה לקהל בכל שעות היום וגם בשעות מופעים, בלי צורך בכרטיס.

כ־90 ערבים בשנה שמורים לאופרה הישראלית החדשה, ועופר אומר שמספר המנויים כבר הוכפל, בגלל עצם המעבר למשכן החדש, והביקוש עולה על ההיצע. בשאר 150 הערבים יהיו הופעות באלט ומחזות זמר. בעונה הראשונה יופיעו 4 להקות: בת שבע, בלט פרנקפורט, באלט שטוטגרט ותיאטרון המחול ההולנדי, כל אחת בשתי תוכניות שונות. הפקת המחזמר הראשונה באולם האחורי של המשכן לאמנויות הבמה תהיה קופרודוקציה עם התיאטרון הקאמרי: גרסה חדשה של "שלמה המלך ושלמי הסנדלר", בעיבוד יוסי רכטר ומרדכי ארגוב. ■

מעבודות הבית ...מה הפשעו ראשית כל

המשך בעמוד 19

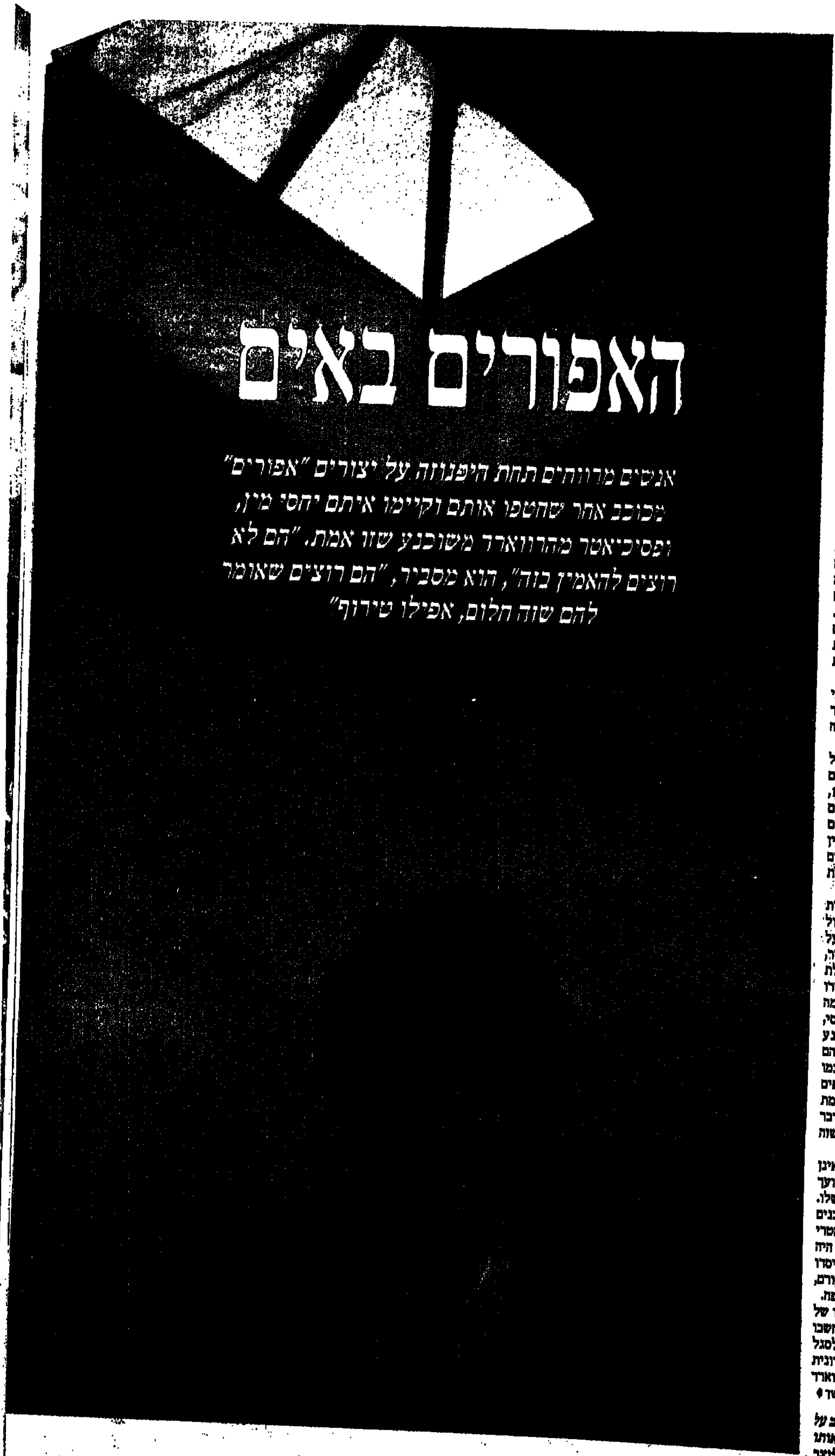

האפורים באים

אנשים מרוותים תחת היפנוזה על יצורים "אפורים" מכוכב אחר שחטפו אותם וקיימו איתם יחסי מין, ופסיכיאטר מהרוואדר משוכנע שזו אמת. "הם לא רוצים להאמין בזה", הוא מסביר, "הם רוצים שאומר להם שזה חלום, אפילו טירוף"

סטיוון ריי "ניו יורק טיימס"

"לפני כמה חודשים עוד לא ידעתי שאני מקיים יחסי מין עם יצורים מכוכב אחר", אומר פיטר פאוסט על כוס קפה בחדר המגורים של ביתו בווטרטאון, מסצ'וסטס. "זה התברר בהדרגה: תחילה, כדגימות זרע שנועדו לבדוק אם יש לזה קשר עם צאצאים בני כלאיים, ובסוף – בידיעה שאני נפגש עם נקבה מכוכב אחר". הפרשה הזאת נגולה בתוך שנה וחצי, בשמונה מפגשי היפנוזה של פאוסט עם ג'ון מק, פסיכיאטר מהרווארד, חתן פרס פוליצר.

פאוסט, מרפא בדיקור בן 36, לא היה היחיד שסיפר סיפורים למק. בשנים האחרונות, כמאה "נחטפים" אחרים בידי עב"מים פנו לפסיכיאטר בן ה–64 וסיפרו לו, במרפאתו בבית החולים בקיימברידג', מסצ'וסטס, סיפורים מוזרים יותר מכל מה ששמע ביותר מ–30 שנות עבודה. שוב ושוב שמע על בני אדם החולפים מבעד לקירות כשהם רכובים על קרני אור ונכנסים לספינות חלל, ועל בני אדם המוטלים משותקים על שולחנות ומותקפים בידי יצורים מכוכב אחר. סיפרו לו על אמצעי "תיוג" שהושתלו בסינוסים ובעיניים, אחר כך נשלפו והושתלו שוב. יחסי המין מוזכרים בכל סיפור מעשיהם של יצורים אלה, הדומים לעוברים – והידועים בעגת העב"מים בשם "אפורים" – החל בתיאורם וכלה בניסויים שהם מבצעים: גברים סיפרו על חדירה לפי הטבעת ונטילת דגימות זרע בכפייה; נשים סיפרו על הזרעה מלאכותית והוצאת העוברים. מק שמע על גזע של בני כלאיים – של בני אדם ויצורים מכוכב אחר – שאותם מגדלים בספינות חלל: ילדים חסרי מרץ, בעלי עיניים ענקיות ודלולי שיער.

החומר הזה מרתק פסיכואנליטיקן פרוידיאני כמו מק. התעניינותו במטופלים האלה, והספר שהוא כתב עליהם, לא היו מעוררים סערה אלמלא האמין בכך הוא עצמו.

בעבר כבר יצאו לאור ספרים על מפגשים של בני אדם עם יצורים מכוכב אחר. בולט ביניהם הספר "מפגש" של ויטלי סטריבר, משנת 1987, רב מכר שעל עטיפתו נראה יצור בעל עיניים גדולות. אבל אף לא אחד ממחברי הספרים האלה אינו בעל מעמד אקדמי מכובד ומוניטין כג'ון מק, שספרו "חטיפה: מפגשים של בני אדם עם יצורים מכוכב אחר" יוצא לאור בהוצאת סקריבנרס.

"כששוחחתי עם האנשים האלה, בפגישות הראשונות, ידעתי שזה משהו שאני לא יכול להסביר באופן פסיכיאטרי", אומר מק על המטופלים שלו. הוא יושב במשרדו הזעיר, שמכיל בדוחק מכתבה וכיסא, ספה ומחצלת טיבטית. "זה לא נשמע כמו משהו שמקורו בפסיכיאטריה. זה נראה כמו טראומה". טראומה באה מבחוץ. מק, מחברו של הספר הקלאסי, "סיוטים ולבטים אנושיים", משוכנע שהסיפורים הללו לא היו חלומות: היתה בהם רציפות סיפורית, אצל כל מטופל כשלעצמו וגם בין המטופלים. הוא משוכנע שהחטופים שלו לא בדו מעשיות כדי למשוך את תשומת הלב שלו. "הם לא רוצים להאמין בזה וזה הדבר האחרון שהם רוצים: הם רוצים שאומר להם שזה חלום, אפילו טירוף".

ידיו של מק הן הדבר המרתק ביותר: הן אינן חדלות לנוע, לצייר באוויר, לאחוז בזרועך לנסות להעמידך במרכז שדה הראייה שלו. שוחחנו בבניין מאכט, המבנה העשוי לבנים אדומות, שבו שוכן האגף הפסיכיאטרי המפורסם של בית החולים בקיימברידג'. היה אפשר לקרוא לו בניין מק, על שם מייסדו ומנהלו, אבל פסיכיאטר ושמו מאכט מת קודם, ואילו עמיתיו של מק חששו שדעתו נטרפה.

לא היתה זאת הפעם הראשונה ששפיותו של מק הועמדה בספק. בתחילת שנות השישים חשבו שמק השתגע, כאשר בחר להצטרף לסגל הפסיכיאטרי במחלקת הבריאות העירונית המוזנחת. אבל אז פרסה אוניברסיטת הרווארד

המשך ◆

ג'ון מק. ספר שכתב על הבדווים בירדן זיכה אותו ב–1977 בפרס פוליצר

...שהוא משום...
מעבודות הבית: „...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 13

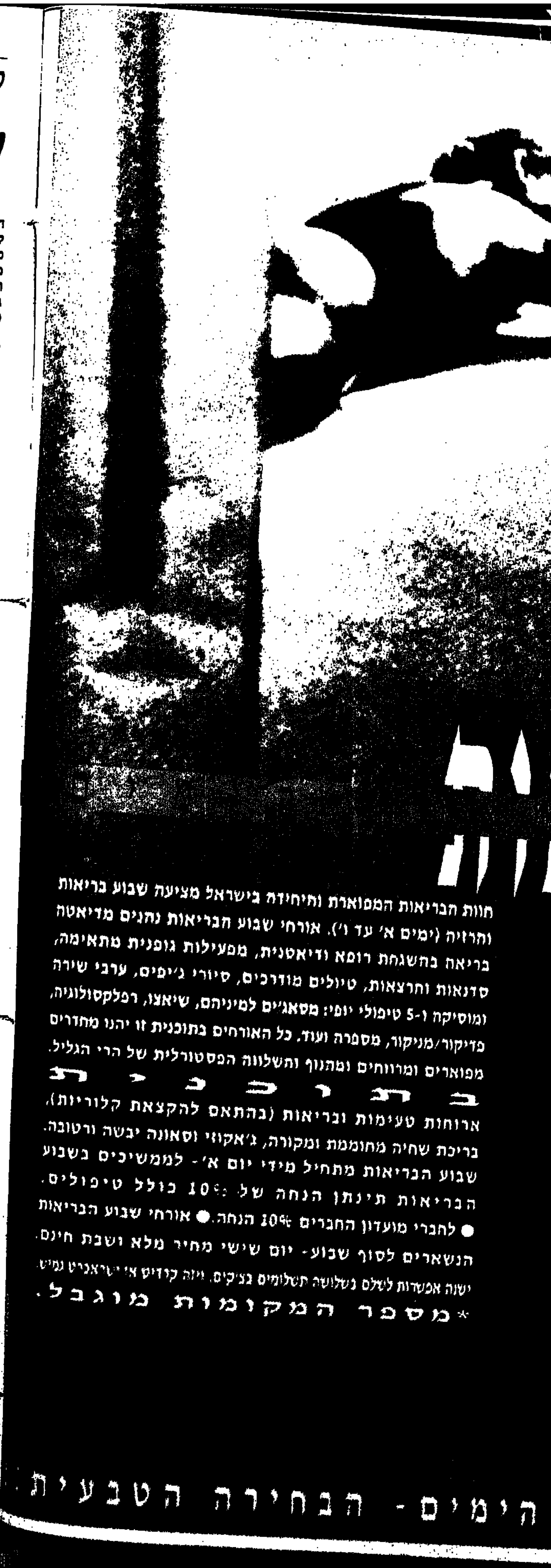

...על בית החולים העירוני, במסגרת ...יחסים עם העירייה. ברור שמק לא היה ...טורף; הוא בנה את האגף הפסיכיאטרי ועזר בפיתוח המחלקות האחרות. במידה רבה הודות לו נעשה בית החולים יהלום נוסף בכתר ההוראה של הרווארד.

אחר כך נעשה מק, יהודי מניו יורק, דמות דון-קישוטית הרוכבת על גמל בממלכת ירדן ומנסה לתהות על קנקנו הפסיכיאטרי של לורנס איש ערב. הספר שכתב על כך זיכה אותו בפרס פוליצר ב-1977. "שוטטתי בין הבדווים בניסיון ללמוד את עקרונות הדיפלומטיה והמשא ומתן שלהם, שאותם יישמתי במגעי עם העירייה שלנו", הוא אומר. מק השתדל תמיד לגשר על פני משהו. ב-1980 נפגש עם יאסר ערפאת במקום מסתור בביירות.

ב-1983 ייסדו מק ורוברט ג'יין ליפטון, פסיכיאטר מאוניברסיטת ייל, את "המרכז למחקרים פסיכולוגיים בעידן הגרעין", ליד בית הספר לרפואה של הרווארד. היום נקרא המוסד הזה "המרכז לתמורה פסיכולוגית וחברתית" והוא מתמקד בתפיסות הפסיכודינמיקה של הלבטים האנושיים, לרבות תפיסה שנקראת "הם ואנחנו". מרכז זה קישר בין רוסים לאמריקאים, בין ערבים ליהודים, ועזר להם להכיר בתחושת הקורבן של "הצד האחר" ולקרוא תיגר על הזהות התרבותית בנוסח: "אני קיים בניגוד לך".

"הוא אוהב לעזור", אומר ידיד. והוא סקרן נצחי. "בבית הספר לרפואה הוא היה הראשון שהתנדב לעבור פסיכואנליזה, ועבר לא אחת כי אם שתיים". הוקרתו של מק עם לורנס היתה עזה כל כך שידידים קראו את ספרו כחלק מאנליזה עצמית שערך. "(לורנס) היה מבולבל מבחינת זהותו, ברומה לי", מסכים מק. "קסם לי משחק הגומלין בין העולם הפנימי ובין העולם החיצון, הפוליטי, ואיך אנו מנסים לשנות את פני העולם על פי לבטינו הפנימיים וצרכינו האישיים". הוא מצטט את חזונו המפורסם של לורנס בדבר "חברה חדשה" שבה "לבנים וארומים וצהובים ותומים ושחורים יתייצבו שכם אחד... לשירות העולם". אם נביא בחשבון את האפשרות ש"חטיפה" של מק תאפיל על כל הישגיו בעבר, זו יכולה גם להיות הכתובת על מצבתו – אם נוסיף לרשימה את ה"אפורים".

כבר לפני מחקריו על חטופי העב"מים, הביאה אותו סקרנותו לדרכים שעמיתיו רואים בהן כפירה. למשל, כאשר החבר הנכבד הזה של האגודה הפסיכואנליטית של בוסטון עירער על תקפותה של הפסיכואנליזה. "אני חושב שיש מקומות שבהם מתקשה השיטה הפרוידיאנית לפעול", הוא אומר, ומביע חוסר שביעות רצון מן האנליזות שהוא עצמו עבר ואשר דשו "עד אין סוף" באירועים מתקופת הילדות.

ואז מצא מק את שיטת ה"אסט" (EST), ראשי תיבות של ארהארד סמינרס טריינינג. "הוא התרשם מאוד מחריפות ההשפעה של ההתנסויות הללו בקבוצות גדולות, על חייהם של בני אדם, לרבות חייו שלו", אומר ד"ר ארוארד חנציאן, עמית ותיק. "ואמרתי לג'ון לפני זמן רב כי נראה לי שהוא גילה את עוצמת הקבוצות בשלב מאוחר מדי בקריירה שלו ושהוא נסחף מדי". מק היה חבר מועצת המנהלים של אסט וב-1982 הזמין את המייסד, ורנר ארהארד, להרצות בהרווארד. "הרצאה זו עוררה תמיהה משום שהיו שראו בארהארד נוכל", אומר חנציאן. "הממסד מתח עלי ביקורת חריפה", מאשר מק.

ב-1987, בכנס רופאים אמריקאיים-סובייטי שנערך במכון אסאלן, הוא פגש בסטניסלב גרוף, פסיכיאטר יליד צ'כיה שכתב וערכה על אודות אל-אס-די והרחבת התודעה. גרוף ואשתו כריסטינה פיתחו תראפיה שהם קראו לה "נשימה הולוטרופית". שיטתם כללה טכניקה של נשימה מזרחית ומוסיקה של כלי הקשה, כדי ליצור שינויים דמויי אל-אס-די בתודעה, בלי להסתכן בעבירה על החוק.

שיטתם היתה כהתגלות בעיני מק. "בעת ההיא השפיעו עלי מאוד מותה של אמי ואבלו של אבי על מותה", הוא אומר. שיטת גרוף, פסיכולוגיה טראנס-אישית, ניתצה גם את המגבלות שמציבה הפסיכואנליזה, בהכירה בעובדה שבכל קשר אישי מתרחשת "יצירה משותפת" או "התמזגות של תודעות".

מק התמסר לפילוסופיה מזרחית. הוא קרא את "שערי התודעה" של אלדוס הקסלי ואת "תורתו של דון חואן" של קרלוס קסטנדה.

ג'ון מק: "כששוחחתי עם האנשים האלה, ידעתי שזה משהו שאני לא יכול להסביר באופן פסיכיאטרי. זה לא נשמע כמו משהו שמקורו בפסיכיאטריה. זה נראה כמו טראומה". טראומה באה מבחוץ

כמה מהאנשים שסיפרו על מגעיהם עם האפורים

בשנות החמישים היה מק "מרובע" ולא צרך אל-אס-די כאשר הסם הזה הוצע לפסיכיאטרים חברי הסגל בהרווארד כאמצעי לחיקוי מצב של שסעת (סכיזופרניה). בשנות השישים הוא לא הצטרף לחגיגת הסמים. עכשיו מילא את החסר.

ג'ון מק שיצא מן המסעות הללו האמין כי המצוקה הנוכחית של האנושות נובעת מן הדואליזם המערבי בן 300 שנה, אשר ניתק את תודעת הקשר שבין האדם לבין זולתו, בין הסביבה לבין הקוסמוס. ושורש אחר של המצוקה נעוץ במטריאליזם אשר ניתק את עולם הרוח. כל תרבות קודמת קיבלה "קשת עצומה של ישויות ואלים ורוחות" אשר "חילקו עימנו את היקום", אומר מק.

משום כך היה מק מוכן לראות ישויות באותו יום חורפי ב-1990 שבו פגש כבוב הופקינס, אבי תנועת החטופי-העב"מים. הופקינס הראה למק את ההוכחות שהוא צבר: תצלומים של צלקות מוזרות ואוסף של סמלים שנראו בספינות חלל. מק פגש אנשים שטענו כי נחטפו וחזרו כשהם משוכנעים בקיומם של יצורים מן החלל החיצון. "אלה היו אנשים שפויים והגיוניים לגמרי, שעברו התנסויות יוצאות דופן", הוא נזכר. "סיפוריהם תאמו זה לזה, וככל שיכולתי לקבוע זאת, הם לא שמעו סיפורים אלה מפי אחרים, והכל נראה ממשי מאוד".

והישויות הללו קסמו לו מאוד. "נדמה שהם פועלים רוב הזמן כיצורים רוחניים", מציין מק, אבל הם "חודרים ונכנסים לעולם הגשמי, ומבחינה זו הם שונים במקצת מרוחות".

באביב של אותה שנה החל מק להיפגש עם חטופים. בהתעלמו מהמצרותיהם של ידידים ש"ישמור זאת לעצמו", הוא הרצה בכנסים על עב"מים ונבחר למועצת המנהלים של "רשת העב"מים". הוא היה יועץ מדעי לסרט הטלוויזיה "הפולשים", שבו ריצ'רד קרינה, פסיכיאטר שמגלה חטופים בין מטופליו, מילא תפקיד שהיה מורכב מאישיותם של מק ושל הופקינס. והוא כתב הקדמה לספר "חיים חשאיים: עדויות ממקור ראשון של חטופי יצורים מן החלל", מאת דייוויד ג'ייקובס, היסטוריון מאוניברסיטת טמפל.

"תוכנית ענקית, מוזרה, ליצירת מין מעורב או יצורי-כלאיים פלשה למציאות הגשמית שלנו ומשפיעה על חייהם של מאות אלפים, אם לא מיליוני בני אדם", כתב מק.

"אוליבר סטון, טילפן אל משרדך", ליגלג על כל השבועון "ניו רפבליק".

נדרש כל כישרונו הדיפלומטי של מק כדי ליישב את הסוגיה של אנחנו והם: בני כדור הארץ מול היצורים מהחלל החיצון. כדי לעזור לחטופים להתנער מבירודם, ייסד מק את "התוכנית לחקר התנסות יוצאת דופן". הוא עזר להם לשחזר זיכרונות בהיפנוזה. מק טוען שכאשר ההיפנוזה משולבת בשיטת הנשימה המזרחית, היא משחררת את הזיכרונות המורחקים על ידי היצורים האלה. כאשר הטראומה צפה ועולה אל התודעה, והאדם שב וחי אותה "בהרגשות של אימה, זעם ועצב חריפות מכל מה שפגשתי כפסיכיאטר" – מתמוגגת עוצמתה של הטראומה הזאת.

היה קשה יותר לגבור על מה שהוא מכנה "הלם אונטולוגי": "ההכרה הקודרת שהם התנסו בפועל בדברים הללו וכי המציאות כפי שהם הגדירו אותה שונתה לצמיתות". רוב החטופים באים אל מק כשהם מוטרדים על ידי מה שהם מגדירים כחלומות ואילו מק טוען שזו התכחשות. "סילוק ההתכחשות", הוא כותב, נעשה על ידי אילוצו של החטוף להסתכל אל תוך "העיניים הבולשות, החובקות-כל" של היצורים מהחלל. "כך הם נעשים ממשיים ומסולקת, אחת ולתמיד, ההתכחשות ששימשה הגנה פסיכולוגית". כאשר מסתיימת ההתכחשות בא "שינוי ביחסים ליצורים", מוסיף מק. מתפתחים יחסים יותר הדדיים "ואפילו אוהבים". מצטמצם היחס של "אנחנו והם". הורים המיטיבים ליצור קשר אולי מספקים "מידע מועיל על אודות סכנות בטיפוח אקולוגיות וגלובליות", כמו מלחמה גרעינית. לשיטתו של מק, הנוהג תמיד כדיפלומט, המפתח הוא – לחדול להילחם.

בתארו את התנסותו של אחד החטופים, כותב מק: אחרי ש"נכנע", הוא הבין את "האופן שבו מתנהגים בני אדם כאן במונחים של פוליטיקה בינלאומית, הסביבה, האלימות שלנו איש כלפי רעהו, מזוננו וכיוצא בכך" – באמצעות יצור שנשמע בדיוק כמו מק.

מק דוחה את הטיעון, שזה נשמע כמו "יצירה משותפת של תודעה". "יש בכך רמז שאני יוצר את הרעיונות", הוא מתנגד בלהט. "קשה מאוד להוביל את האנשים האלה. אתה מטיח בהם שאלות קשות, מכשילות: 'האם השיער שלהם היה חום או צהוב?' – הם היו קירחים. אין אפשרות להשפיע עליהם. הרעיון שהמתחקר מוביל אותם בדרך כלשהי, פשוט אינו נכון".

הוא מאשר שאפשר לשתול זיכרונות כוזבים בהיפנוזה, ואולם רק זיכרונות של אירועים זניחים; סוגיה זו ניצבת במוקד של פולמוס עז על אמינותם של זיכרונות מפולחנים שטניים ומהתעללות מינית בתקופת הילדות. ואנשים המשתתפים בתוכנית המחקר של מק מספרים לי על פסיכיאטר מבית החולים בקיימבריג' שמחקריו מאששים קביעה זו, ואולם הוא אינו מחזיר לי טלפון, ונוכחתי לדעת שכך נוהגים גם עמיתיו האחרים של מק.

"איש אינו מאמין בכך", מתריסה ד"ר מלכה נוטמן במשרדה בבית החולים בקיימברידג'. היא ראש המחלקה הפסיכיאטרית והיא המעסיקה של מק. "הייתי מעדיפה שיעסוק במשהו אחר. זה חריג בולט כל כך". כמו עמיתים אחרים של מק שאינם מתחמקים ממני, נוטמן נראית כמי שהיתה מעדיפה לבלוע זכוכית. "אני חושבת שזה חלק מחיפוש מתמשך שלו אחר עניינים שהוא מגדיר אותם כרוחניים", היא אומרת מתוך אהדה. "זה משתלב בהתעניינותו באסט וגם בסוגיות של מלחמה גרעינית ולאומנות – אתה מבין, מעין נוכחות בינלאומית או שיתוף פעולה בינלאומי".

יותר ויותר משווים את מק לטימותי לירי, שנתן אל-אס-די כשיעורי בית לסטודנטים שלו עד שהודח מהרווארד ב-1963. אולם למק יש קביעות בעבודה וכסיוע הגנת החופש האקדמי מובטחות לו זכותו להמשיך במחקריו. "אינני מכירה איש מעמיתיו שיאמר לו: 'עליך לחדול מכך'", מצהירה נוטמן ומותחת קו בין אמונה בעבודתו של חוקר לבין זכותו לחקור, "כל עוד אין זה גורם נזק כלשהו".

אבל יש שחוששים שמא מק "גורם נזק לעצמו, למטופליו ולפסיכיאטריה", אומר ידיד שמייחס ל"שיגעון" החטיפות שלו את פרידתו של מק מאשתו, לה הוא נשוי 34 שנים. הוא מזכיר את וילהלם רייך, הפסיכיאטר שרעיונותיו בדבר אנרגיה אורגונית הרסו את הקריירה שלו.

"כמעט הייתי מוכן לקנות ממנו את גשר ברוקלין", אומר פיליפ קלאס על מק. קלאס, המוציא לאור של "ידיעון המפקפקים בעב"מים", אומר שהחטופים אינם מטורפים. אלה מהם שאותם פגש אינם אלא "אנשים שמחפשים מעמד של אישים", בני אדם שבנסיבות אחרות לא היו מוזמנים לתוכנית הראיונות הטלוויזיונית של אופרה וינפרי. "הם אפסים קטנים", הוא אומר.

עם הדואגים נמנה גם קרל סגן, מכר ותיק שפעם קשר את עיניו ואטם את אוזניו ונשם במהירות, נשימות עמוקות, לצליליים של כלי הקשה, כאשר מק עסק בטכניקת הנשימה המזרחית. ב-1991 הוא בא מאוניברסיטת קורנל לדון בתקפותן של הטענות שבפי החטופים בידי עב"מים.

המשך בעמ' 71

גברים סיפרו על חדירה לפי הטבעת ונטילת זרע בכפייה; נשים סיפרו על הזרעה מלאכותית והוצאת העוברים. מק שמע על גזע של בני כלאיים שאותם מגדלים בספינות חלל: ילדים חסרי מרץ, בעלי עיניים ענקיות ודלדולי שיער

פיליפ קלאס (על המתמגנטים של מק): "הם אפסים קטנים"

1903

פורד מפתיעה את העולם

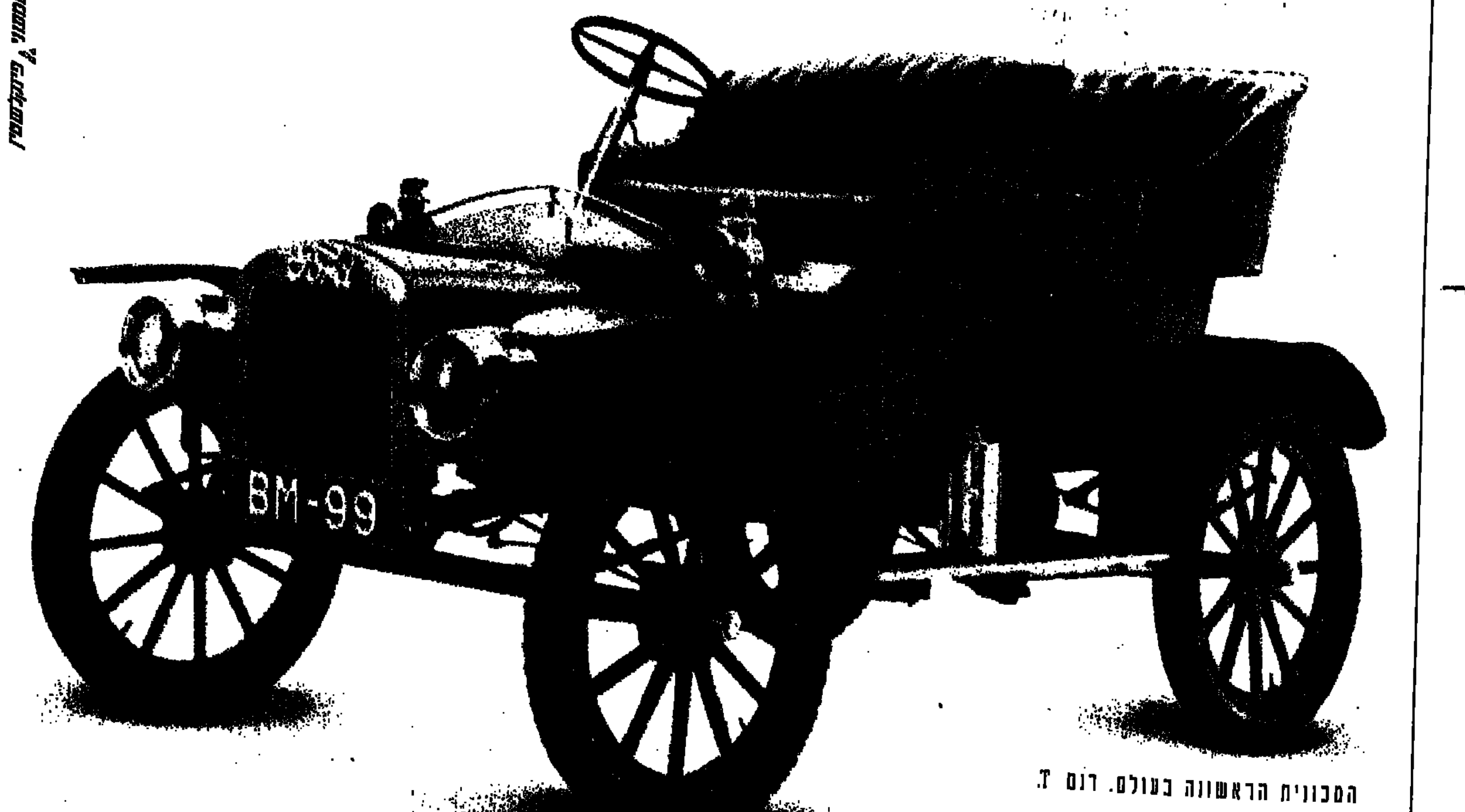

המכונית הראשונה בעולם. דגם T.

...שוא משום...
מעבודות הבית: ...מה המשעו ראשית כל,
המשך בעמוד 13

1994

פורד לא מפסיקה להפתיע

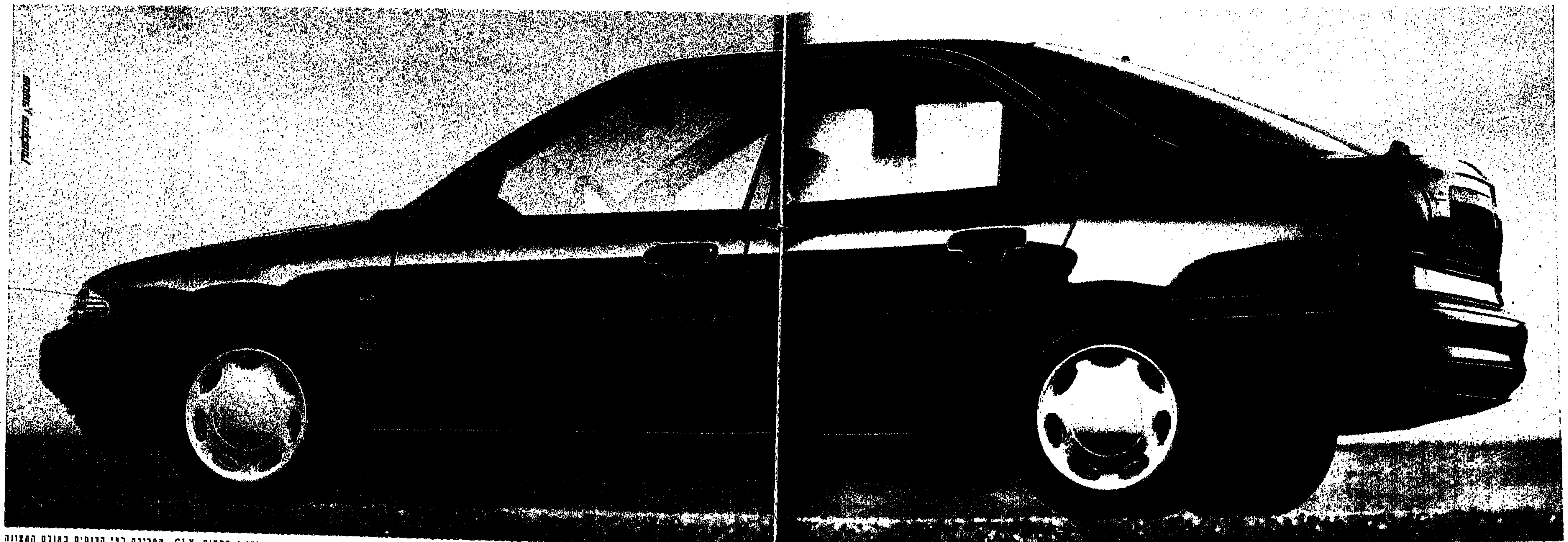

בתמונה פורד מונדיאו 5 דלתות CLX. המכירה לפי הדגמים באולם התצוגה

Mondeo

מכונית השנה 1994

Car of the year 1994

58 כתבי רכב בקלאסיים- מוסים, מקצועות, קפדנים, ביקורתיים. החליטו להעניק את התואר "מכונית השנה 1994" למונדיאו של פורד כדי לזכות בתואר הנכסף. על המכונית לעמוד בסטנדרטים הגבוהים ביותר האפשריים. בכל הקטגוריות מצריכת דלק עד עיצוב. מבטיחות עד רואה בהנעה. נוחות, אדיות כביש ושרות. זהו התואר המשמעותי ביותר בענף הרכב העולמי, והוא מדגיש את ההישגים בכורת המונדיאו: בבטיחות, בטכנולוגיה, בעיצוב ובשרות השנים ההופכים אותה למכונית המובילה מסוגה בעולם

בבטיחות

DSE. הורסת בטיחות דינמית. המשלבת את כל הנחוץ לבטיחות חוץ שמירה על ביצועים מושלמים והיתה מרבה כדית אויר מתנפחת ומגנות בטיחות "חכמות" להגנה מקסימלית על הפנים. הראש והחזה. פנים הרכב מוגן ע"י תא קורות פלדה מחוזקות. המתקנות לא רק בדלתות, אלא גם בחזית ובגג הרכב. מתג בטיחות עוצר אוטומטית את הזרקת הדלק לסנוע במקרה הצורך. להפחתה סכנת שריפה מערכת ABS כל אלו מותקנים במונדיאו כסטנדרט וכלולים במחיר

בטכנולוגיה

6 מיליארד דולר הושקעו בפיתוח המונדיאו והתוצאה - הגאה עצורה כוחה המונדיאו משוכללת ביותר בטכנולוגיה מצוידת במנוע ZETA חדשני 16V עם 16 שסתומים עם הזרקת דלק רב נקודתית. המשלב עוצמה גבוהה ופליטת גזים נמוכה עם מומנט מצוין בסל"ד נמוך. יבטיח נהגה חלקה וביצועים מושלמים. ההתנעה קלה. המנוע מוש במהירות לטמפרטורות עבודה ופעולתו תקינה. כל פעולת המנוע מופקד מחשב EEC IV המחשב

לשוכלל מסוג במחשב ו סורבבות מערכות לאבחון תקלות והטיפול בהן. אלו קולטות כל הפרעה וליקוי בפעולות המנוע ומזכות בהתאם. המונדיאו בעלת תו תקן האיכות האירופאי המתקדם ביותר ISO 9000, ISO 9002 המונדיאו מבגנת נקיה מצוידת במפזר קטליטי. ידידותי לסביבה נוסף על איכותה פנים הרכב מצוד במערכת סינון אויר ומפהרי אויר Micronite Filter השומרים על איכות הנשימה

בעיצוב

המונדיאו יפהפיה - מכל זווית. מבנה אוירודינמי מרשים ואלגנטי מיועד להקל על הנסיעה. מבטיח לנהג שדה ראיה רחב ושקט מקסימלי. פנים הרכב בנוי להבטיח מקסימום הנאה, עם הרגשת בטחון ונוחות לנהג ולנוסעים. כורסאות מפוארות, כסא נהג מתכוונן, הגה כח מתכוונן, תאי חפצים אישיים נעול, מקום לכוס, ניירות ואפילו - למטו! המונדיאו מעוצבת בקו מודרני. העונה על טעמם של מליוני נהגים בכל העולם.

בשרות

רשת של 42 מוסכים מורשים ברחבי הארץ, בכולם אתה והה מטיפול מקצועי, מדויק, וידידותי יותר. במוסכי פורד משתמשים אך ורק בכלי העבודה המקצועיים של פורד ובחלקי חילוף מקוריים, כלי איבחון תקלות ממוחשבים FDS 2000. הדרכה ע"י מומחי פורד העולמיים. בכל המוסכים ישנו חוף אחיד לטיפולים ותיקונים ומחירון אחיד לכל החלפים. ומעתה- "ביטוח רשת": משפחה שלמה של מוסכים אחים. ימשיכו את הטיפול ויתקנו תקלות באותה רמה בדיוק.

V.I.D פורד

מעתה, ורק בפורד, אתה Very Important Driver פורד ישראל פיתחה עבורך תכנית, המחזיקה לך את המכונית ברמה הגבוהה ביותר, עם בונוסים ופינוקים, בשיתוף ישראכרט. הכנס אליו לקבלת פרטים (ראה פירוט בעמ' הבא) או טלפן

1 7 7 - 0 2 2 - 1 9 8 9

וכל זה גם במחיר מפתיע

החל מ-85,550 ש"ח לדגם 1.8L בעל תיבת הילוכים ידנית, כולל מע"מ. לפי מחירון 94046 לא כולל אביזרי רישוי ומס בולים (אחרי אביזרי רישוי). לבחירתך דגמי 4 ו- 5 דלתות. תיבת הילוכים ידנית או אוטומטית בנפחי מנוע 1.8L ו-2.0L וברמות גימור CLX ל- 2.0L הבוס אליו עוד היום

קח אותה לנסיעת מבחן

Ford

מעבדות הביוו ...מה המשעו ראשית כל,

המשך בעמוד 18

נא להסתכל בקנקן

האם מוצר מעוצב ויקר יכול להיות גם שימושי? האם מוצר שימושי יכול להיחשב גם יצירת אמנות? במוזיאון תל אביב חושבים שכן, ופותחים היום תערוכה של כלי מטבח מתוצרת אלסי. מעצב התערוכה, יעקב קאופמן, אומר שיש כאן ניסיון להציג מוצר תעשייתי עם קריצה, רמז לכך שלא צריך להתייחס לחיים ברצינות גדולה מדי

עיצוב: פיליפ סטארק

קומקום "ברטה החמה". מים מרתיחים במטבח, ואת הקומקום של סטארק מציבים במקום שבו יוכלו האורחים להתפעל ממנו

קומקום "פיטו": בדולפינים יש השתחררות מהמבנה של כלי מטבח מכובד ורציני לעולם וותר עליו

עיצוב: פרנק גארי

מיכל פלג

כשאדם קונה קומקום של פיליפ סטארק, הוא לא מתכוון להרתיח בו מים. מים מרתיחים במטבח בקומקום חשמלי מפלסטיק, ואת סטארק מציבים במקום שבו יוכלו האורחים להתפעל ממנו, וגם מטעמו, מעמדו ואמצעיו הכספיים של בעל הבית. "אם הקומקום גם יעבוד טוב", אומר המעצב יעקב קאופמן, "זו תהיה הפתעה. זה גם לא בון-טון לשאול אם הוא יעבוד טוב, ואם האדים יעשו לך כווייה ביד או לא. אם אתה באמת מתכוון להשתמש בו – מגיע לך."

היום נפתחת במוזיאון תל אביב תערוכת כלי הבית המעוצבים של החברה האיטלקית Alessi. שמה של התערוכה, "אלסי – לשם שימוש", מעורר סימן שאלה. "סלחנות לגבי המוצר", מסביר מעצב התערוכה, "היא היום חלק מהיחס לעיצוב – לא מצפים ממנו שיהיה שימושי. אנשים מפסיקים להשתמש במוצרים מעוצבים, אם מפני שאינם רוצים לקלקל את הקומקום היפה שקנו במיטב כספם, או משום שהכלי המעוצב מחליף את מקום הרפרודוקציה או הפסל".

גם אם יש עדיין אנשים שמצפים ממסחטת הלימונים שלהם לסחוט לימונים, שמתרגזים כשהם כושלים באפלה ליד מנורת הקיר ששכחה את תפקידה ושקונים כורסה כדי להתרווח בה, להרים רגליים ולהסתכל בטלוויזיה, מותר היום למעצב למשוך בכתפיו ולהתעלם מהם. מבשרי המודרניזם, בעקבות המהפכה התעשייתית, התייחסו בכובד ראש לדרישות כמו שימושיות, או קו ייצור שווה לכל נפש, שהוצבו לפני העיצוב התעשייתי. המעצבים ניסו מעת לעת להתמרד. ב־1940 פירסם "יומון המלחמה" האיטלקי ביקורת על מקלטי רדיו שהציגו המעצבים קאצ'יה דומיניוני והאחים קסטיליוני בתערוכת העיצוב התלת־שנתית. המבקר זיהה את הדמיון של המעצבים, אך טען כי יש להצטער על תשומת הלב המופרזת לצורות ולחומרים, על חשבון העלויות והמידות הרצויות. "יש סכנה שכך לא נעמוד במילוי פקודותיו של הדוצ'ה, הרוצה מקלט רדיו בכל בית", ציין העיתונאי המודאג.

המעצבים הגיבו מעל דפי המגזין "דומוס" בתיאור נלהב של מכשירי הרדיו הביתיים הראשונים, אותן קופסאות מסורבלות, "בעלות מראה מדעי חמור, כפתורים וידיות מוכספות, סלילי חוטים צבעוניים ורמקולים בעלי 'צוואר ברבור' או 'שרוולי רוח' בצורת כלי נשיפה מוזיקליים חרישים, עם חיבורי חוטים וכבלים שמתפתלים על השולחן או הרצפה בערבוביה ציורית". כל אוהב רדיו, הצהירו שלושת המעצבים, נתקף נוסטלגיה ל"מכניזמים המורכבים" ההם, כשהוא רואה את ארגזי הרדיו המשמימים שהתעשייה הרדיופונית מתיימרת להציג ברוח המאה ה־20.

דומיניוני והאחים קסטיליוני הצהירו שמטרתם הראשונה היא "לבטל את ההגדרה המוטעית 'ארגו רדיו'", ושעבודתם בתחום העיצוב תתרום לכך ש"בקרוב, בבתים שבהם שולט הטעם הטוב, לא יהיה עוד הרדיו אותו חפץ רגיל, שמתקבל בחוסר רצון למרות היותו שימושי כל־כך".

אקילה קסטיליוני, שהצטרף לאחיו באמצע שנות ה־40, הפך למפורסם שבהם ולאחד ממובילי העיצוב האיטלקי, שביסס את מעמדו הבינלאומי לאחר המלחמה. "אין זה חשוב כל־כך מי תיכנן את האובייקט", טען קסטיליוני, "אלא מה התועלת המעשית שאפשר להפיק ממנו. הדבר העיקרי הוא שעל המוצר להפוך לאובייקט לשימוש יומיומי, זמין לכל". אבל בחפצים שעיצבו הוא ואחיו כבר בשנות ה־40 וה־50 אפשר למצוא את בשורת הפרידה מהעקרונות הנוקשים של המודרניזם, שחייבו פשטות ללא קישוטים וצורות גיאומטריות נוחות לייצור תעשייתי. "מטרתו של המעצב

המשך ◆

"הציפור בקצה הקומקום", מסביר מעצב התערוכה, "זה כמו להגיד שהחיים לא כל כך כבדים"

עיצוב: מייקל גרייבס

המשך בעמוד 13

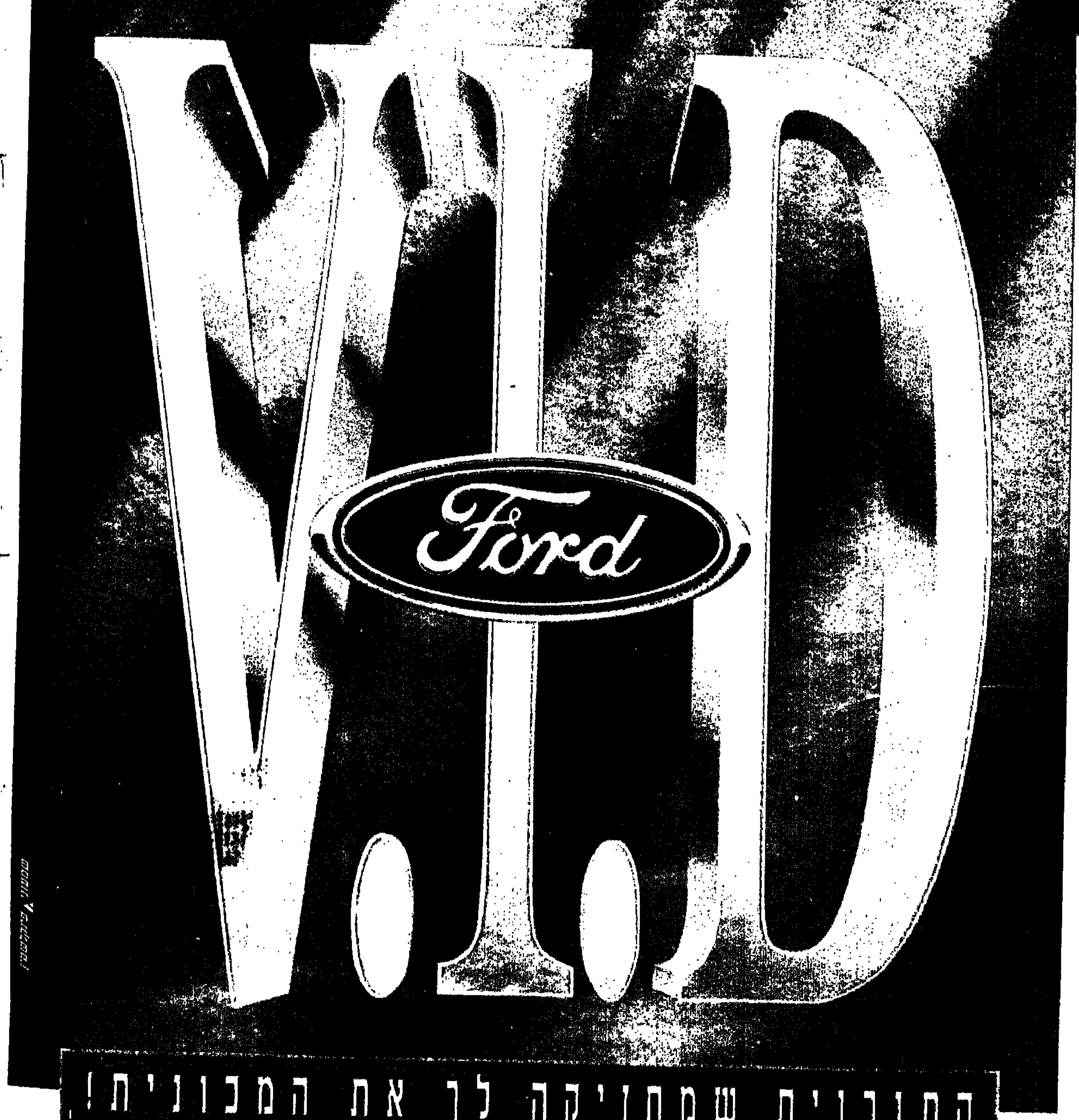

התוכנית שמחזיקה לך את המכונית!

1994. פורד לא מפסיקה להפתיע. גם בשרותי קנית פורד - אתה Very Important Driver עם שרות חדשני בישראל. בלעדי ל-V.I.D. שיפתיע אותך במחיר וביתרונות (למעט רכב מסחרי ומוניות) רכשת חברות במועדון V.I.D. אתה זכאי גם לתנאי מימון ואשראים יחודיים. אחריות ואחזקה שוטפת ל-3 שנים. הנחות. הטבות ופינוקים.

GOLD MASTERCARD לשנתיים חינם. או כרטיס ישראכרט לשמוש מקומי. היום זכאות לקבלת הכרטיס בכפוף לאישור סניף הבנק שלך.

אחריות ותחזוקה שוטפת ל-3 שנים. האחריות- ללא הגבלת ק״מ. טיפולים שוטפים ע״פ תוכנית האחזקה של פורד. תיקונים אם יידרשו. חלפים מקוריים. שימוש במערכות בדיקה מודרניות וכלי העבודה המומלצים ע״י פורד. בדיקות תקופתיות קיץ וחורף במוסכי השרות של פורד.

בלעדי ל-V.I.D

רכב חלופי-חינם! לאחר שהרכב יושבת ליותר מ-24 שעות. וכן בעת שהרכב יושבת כתוצאה מתאונה. עם שידרוג לדרגה C

ביטוח מקיף בתנאי V.I.D בתשלומים לשווה. ללא ריבית. למעט ביטוח החובה במוסך (על פי החוק) כנ״ל לגבי חידושו. מידי שנה למשך 3 שנים

V.I.D TRADE IN מכירת הרכב (פורד) לפי המחירון של לוי יצחק בעת רכישת מכונית פורד חדשה. במשך 3 שנים בתנאי שהרכב לא נפגע בתאונה

רכישת הרכב בתנאי V.I.D אפשרות לתשלום מלוא הסכום או חלקו באמצעות כרטיסי ישראכרט. אפשרויות מימון עד 85% ממחיר הרכב

הנחות והטבות נוספות 10% על רכישת אביזרים לרכב בסניפי החברה ת״א. ירושלים. חיפה. קרית מטרון. 5% על רכישת פלא-פון באמצעות החברה. הנחות מהמחירון בעת שכירת רכב ע״י Reliable 20% בארץ ו-10% בחו״ל. 1% בעת רכישת רכב שני של פורד למשפחה. הנחה על רכישת צמיגי Bridgestone (בסניפי חברת ברידוסטון).

וזה עוד לא הכל. פורד תמשיך ותפתיע אותך. בלעדי ל-V.I.D. הכנס עוד היום לאולמי התצוגה שלנו. לקבלת מידע משלים והרשמה לחברות V.I.D או טלפן חינם 177-022-1989.

Ford

...רונות מזויפים",
...להעביר לאחרים מסרים
• המשך
אינה להיו... שעשוע וחיבה".

...ה–60 וה–70 התחוללה במילנו מהפכה ששינתה את תפיסת העיצוב והפכה את המעצבים לכוכבים בעלי סטטוס חברתי, כדומה לאמנים. שתי תנועות אוונגרד בולטות, ממפיס ואלכימיה, דחפו את העיצוב להיפרד הן מהצורות הטהורות של הבאוהאוס והן מהקופסאות השחורות של הטכנולוגיה היפאנית, לטובת עולם דמיוני פרוע בהשראת תנועות אמנותיות כמו הדאדא והסוריאליזם, או הפופ־ארט ותרבות הקומיקס. החפצים שעיצבו, למרות שיוצרו בפס ייצור, לא שאפו להיות דומים אלא "שונים", לא אנונימיים אלא בעלי סיפור ייחודי.

"איננו דור של 'חסרי היגיון'", אמר אנדראה בראנזי, אחד השותפים למהפכת ממפיס ובמשך שנים מנהל "דומוס", האקדמיה הידועה לעיצוב של מילנו, "אלא דור שיצא לחיפוש אחרי היגיון שונה, שיכיל בתוכו גם את האי־רציונליות והחלום, המהווים חלק ניכר מהמציאות".

המעבר מרוח המרד של אי־רציונליות למגלומניה העיצובית של שנות ה–80 התאפשר בזכות השפע הכלכלי הגדול במערב בכלל, ובאיטליה בפרט; וחתימת המעצב על המוצר הפכה בשנות ה–80 למרכיב מרכזי בקנייה. די להשוות בין שתי דמויות מרכזיות בעשורים האלה: אטורה סוטסאס, הנביא הגדול של העיצוב במילנו בשלושת העשורים האחרונים, ומי שייצג יותר מכל את רוח ממפיס ואת מהפכת התפיסה הכוללת של עיצוב, משעונים ועד סביבות חיים וציור משרדי בצבע; והכוכב התקשורתי של עולם העיצוב כיום, הצרפתי פיליפ סטארק, שבורא מתוך עולם הדימויים האמורפי של הדאדא, הסוריאליזם וג'ורג'ו דה־קיריקו סביבות, בניינים, ריהוט ומסחטות לימונים.

סוטסאס הסביר את ההתקרבות לאדם בתהליך העבודה על מכונת הכתיבה החשמלית שעיצב לאוליבטי: "כשהתחלתי לעצב מכונות התחלתי גם לחשוב שהאובייקטים האלה, שמונחים זה ליד זה ומסביב לאנשים, יכולים להשפיע לא רק על תנאים פיסיים אלא גם על רגשות. הם יכולים לגעת בעצבים, בדם, בשרירים, בעיניים ובמצבי הרוח של אנשים. מאז לא עיצבתי מעולם מוצר באותה צורה שבה הייתי מעצב פסל, והמחשבה שכאשר אני מעצב חפץ או מכונה אני משחרר תגובת שרשרת שאותה אני מבין מעט מאוד – בעוד שהייתי רוצה לדעת, או לפחות לחוות, את הסיפור שלה – הפכה עבורי לאובססיה גמורה".

ואילו פיליפ סטארק, בהתייחסו לשעון שעיצב, כבר מתקרב לאלוהים: "לאחר שפתרתי את הבעיה ה'מוסרית', הייתי צריך למצוא גוף לשעון הזה. ואם כך, למה לא לעשות אותו בשר ושרירים בהתחשב בעתיד הצפוי לנו, דרך האוסמוזה של טכנולוגיה עם בשרנו שתהפוך אותנו סוף סוף דומים לאלוהים. ואני מקווה ש'הוא' לא ימנע מהשעון להתקתק, מתוך קנאה, אלא יגביל את עצמו להערה: 'ובכל זאת נוע תנועו'"

• • •

חברת Alessi היא המובילה בעולם בעיצוב כלי בית. בניגוד לתערוכות עיצוב קודמות שהוצגו במוזיאון תל אביב, התערוכה של אלסי משרתת באופן מובהק אינטרסים מסחריים. היוזמה והגיבוי הכלכלי הם של חברת טולמנ'ס, שמייבאת לישראל את כלי המטבח של אלסי. האוצרת מאירה יגיד־חיימוביץ' אינה מוטרדת מכך: "תערוכות כאלו הן חלק מתוכנית העבודה של מוסדות תרבות בכל העולם. מציגים באופן שוטף תערוכות של אוליבטי, סוני או AEG, ואין סתירה בין העובדה שאפשר לקנות את זה לבין העובדה שאנחנו מציגים את זה כמוזיאון. הקשר לתעשייה, הרצון להכניס אמנות לתעשייה ותעשייה לאמנות, הוא חזון שנראה היום מובן מאליו".

בדרך כלל מעוצבות התערוכות של אלסי על־ידי מעצבים בעלי שם בינלאומי שעובדים עם החברה באופן שוטף, ומוצגות באופן התואם את סגנון הכלים המהווים שהיא מייצרת. ד"ר אלסנדרו אלסי הוא שהציע לבחור ביעקב קאופמן, מעצב ישראלי שעובד עם חברות ידועות באיטליה ומרצה במחלקה לעיצוב באקדמיה בצלאל, לעצב את התערוכה בישראל. קאופמן ואוצרת התערוכה החליטו ליצור עימות בין המוצגים המעוגנים בתרבות אירופית לבין המציאות הישראלית השונה כל כך, על־ידי אופן הצבתם. "בחרנו בתל אביב כנקודת מוצא", אומרת מאירה יגיד־חיימוביץ', "כדי לראות איך המוצרים האלה, שמשייטים בעולם כסמלי־סטטוס, נוחתים כאן על גריד לא מוקצע, רעוע למחצה, נייר, מתקפל, תפור בתפרים גסים ואופייניים לגישה האנטי־זוהרית, אנטי־מונומנטלית, של המקום".

כך יהיה אפשר לראות במוזיאון תל אביב את אחד הפרויקטים היוקרתיים ביותר של אלסי, "Piazza Te e Cafe" (מערכות להגשת תה וקפה מיוצרות מכסף טהור), מוצג על כיכר מרוצפת אריחי בטון תל אביביים; או מוצגים מהפרויקט האחרון והחדשני של החברה (Family Follows Fiction) – מוצרים שהם כמעט צעצועים, מעוצבים בפלסטיק צבעוני ובהשראת גיבורי סדרות טלוויזיה מצוירות – כשהם מונחים על בלטות משחק קלאס בפינת "גן התענוגות"; מאחוריהם תתנשא קערת שוקולד דמוית פרצוף של מנדיני וכלי לפרמזן בהשראת ראש פרה של פיליפ סטארק.

קאופמן עיצב למוצרים כנים מוצמרים ואופי משלהם, לפעמים מנוגדים לאלה של המוצר ולפעמים מכילים אזכור או "קריצה" להיסטוריה של העיצוב. כלי המטבח ה"רציניים" והקומקום המזמר של ריצ'ארד סאפר, מעצב שדבק בגישה המודרניסטית, מוצגים לצד מכונות הקפה הפרועות של ריקרדו דאליסי, נפוליטני ששואב השראה מגאודי ומהסוריאליזם. הרצף ההיסטורי יוצג דרך סדרת מגשים שעוצבו באלסי מאז תחילת דרכה של החברה המשפחתית ב–1921 ועד היום, וכן בעבודות של מריאן בראנדט, שהיתה פעילה בבאוהאוס, וכריסטופר דרסר, מעצב אנגלי מפתיע מהמאה ה–19; שניהם נכללים בין המעצבים שסדנאות העבודה של אלסי חקרו את מוצריהם והביאו אותם לייצור מחודש בסדרות ובחומרים עכשוויים. קאופמן בנה לדרסר תבנית תצוגה דמוית ארון מעץ, ולבראנדט מרפי זכוכית במסגרת לבנה שמרמזים לחדר המדרגות בבתי הסגנון הבינלאומי.

"הגדולה של אלסי", אומר קאופמן, "היא שחברה כזו, שמייצגת מין מתיחת־פנים קבועה, יכולה להרשות לעצמה לעשות מהפכה כענף, לשחרר את החומר מהנוקשות שלה. זו חברה שעוברת על ייצור תעשייתי, והם מסתכנים ומכניסים לעולם הזה דברים שאחרים רואים בהם קוריוז חד־פעמי. אלסי עשה דבר שאין לו תקדים בתחום הזה: הוא איש רוח, שיצר קשר עם ארכיטקטים ומעצבים – אם כפרטים או במסגרת קבוצות עבודה שהקים – ויזם איתם תוכניות עתידיות למפעל, שאותן הוא מיישם. התוכנית האחרונה שהרכיב צוות מחקר כזה היא סדרת מוצרים שעוסקים ב־transitional objects, אותם חפצים שהילד מתקשה להיפרד מהם, כמו השמיכה או המוצץ, והם משמשים לו אובייקט־מעבר מהחום החם של אמו לעולם החיצוני. הם זיהו כאן תחום רחב יותר: אנשים קונים ואוספים חפצים שהם לא צריכים, והם לא יכולים להיפרד מהם. הצוות בנה שורת מוצרים שהם אנטיתזה לקו הרגיל של אלסי – דברים חמים, קלים, מבודחים, קצתם ממש לא פונקציונליים, מין קריצה של החיים, כמו קערת פרות עם קקטוס ומנקה אסלות בצורת עציץ".

זו לא בגידה בערכים של עיצוב שימושי, דקאדנס של התחום?

"זה דקאדנס, כן, אבל באותה מידה שנעלי עקב בגובה 11 ס"מ הן דקאדנס: אם אתה רוצה תלך בהם, לא רוצה – לא תלך. אם אתה רוצה קומקום שיהיה כל־כך נפלא ויפה, כנראה שהוא לא יכול להיות גם שימושי. יש כאן משחק מסוים, גמישות וסלחנות שהיא לדעתי חלק מהתרבות האיטלקית, בכל תחומי החיים. אבל לאלסי יש שתי אונות: אחת שהיא מאוד רציונלית ופונקציונלית, וממשיכה את המסורת של הדברים הטובים; כלי מטבח שהם ברמה הטובה ביותר, שנוצרו במסגרת תוכנית שנעזרה בייעוץ מהשפים הטובים ביותר, והיא ממשיכה במסורת של עיצוב טוב והוגן. האונה השנייה עוסקת בקריצה שבחיים".

עקרונות העיצוב של המודרניזם, של הבאוהאוס, התבססו על טוהר צורני ואסתטיקה שנובעת מפונקציונליות. היה בהם גם מסר סוציאליסטי, של מוצרים זולים לכל. זה די רחוק מייצור סמלי סטטוס, כמו שעושה אלסי.

"הבאוהאוס צוין אמנם ברציונליזם, אבל אנחנו מגלים בו דברים פרדוקסליים, והיום ברור לנו שהבאוהאוס הוא בעצם זרם סגנוני שיוצר אשליה של פונקציונליות, אבל גם הוא לא היה פונקציונלי. בתקופת הבאוהאוס היתה סיסמה: במקום כל קישוט הבה נעשה דבר אחד נוסף, ונספק את הצורך להמונים. היום העולם הולך ונחרב ואנחנו נחנקים מבעיות אקולוגיות, אז יש סיסמה חדשה; וגם הסיסמאות החדשות האלה מנוצלות כדי ליצור זרמים אסתטיים חדשים, כמו פלסטיק גרוס וממוחזר, נייר לא מולבן או מיון פסולת. יש בעיה אמיתית שקיימת, אבל סביבה נוצר הרבה קשקש. בעין צינית אפשר לומר שכל האווירה מנוצלת כדי ליצור צרכנות חדשה ולשרת את גלגל העסקים, וכך זה מחטיא את המטרה. בעין לא צינית אפשר לומר שעל אף הכל זה יוצר מצב חדש, כמו שהבאוהאוס היה מצב חדש; ואני חושב שזה כך".

אבל הבעיות האקולוגיות נובעות במידה רבה מייצור שגורר עודף צריכה.

"נכון, הצריכה מייצרת הרי אשפה. אני זוכר שבשנות ה–60 וה–70, כשהתחיל הגל הראשון של המודעות לאקולוגיה והוא היה קשור לראייה סוציאלית, אנטי־קפיטליסטית, נזרקה השאלה מי צריך את כל הזבל הזה; במקום לייצר עוד ועוד, צריך פשוט להסתפק במועט. היום, עם נפילת מסכי הברזל, השיטה הקפיטליסטית בכל זאת מכתיבה את התנאים והיא עוברת על הונה ופליטה מתמרדת. יש כאלה שמנצלים את זה לרעה ויש הגונים יותר, אבל בסך הכל הכוח של המעצב – במעמדו וביכולת שלו לעצב או לא, לעשות יותר ירוק או פחות – הוא זניח. באופן גלובאלי אין לו כמעט כוח מעמדי, כי כמו בשאר הדברים בעל הכוח הוא מי שנמצא על־יד הכסף".

האם באמת לא היה למעצבים כוח השפעה בתקופה האחרונה? הרי אחד המאפיינים המובהקים של שנות ה–80 במערב היה הרגש על העיצוב, עם מעצבים כוכבים ומכתיבי הטון.

"מעט מאוד מעצבים ייקחו עבודה או יסרבו לה על בסיס מה שהם חושבים. זה חלק מהדינמיקה. ועוד הרבה פחות מאלה ייזמו דברים שלדעתם נחוצים, ולא יחכו לפנייה מיצרן שיזמין אצלם את העבודה. בנוגע לשנות ה–80, אני לא חושב שהן היו שונות: הרבה יותר אנשים נכנסו לקטגוריה של הבורגנות השבעה בשנים האלה, ולכן פלח השוק הזה גדל, אבל האדם תמיד עשה לעצמו דברים שהוא לא צריך. תמיד היה צורך בקצבים השונים, בהחלפה – כמו שמסתפרים, קוצצים ציפורניים, מחליפים בגד".

אבל זהו קצב שינוי מהיר הרבה יותר: פעם היית מקבל בירושה כלי ומשתמש בו כל חייך, היום אתה זורק אותו אחרי שנה.

"גם חוויות שאדם מערבי עובר היום הן פי מאה או פי אלף מאלה שעבר אדם שחי לפני מאה שנה. האדם היום חי המון 'חיים'. כשהוא רואה סרט אחד, או שלוש דקות של MTV, הוא מקבל גירויים של חודש בכפר. יש אנשים שמחליפים קריירה בגיל 40 כדי לחיות עוד 'חיים'. אנשים לא מחליפים היום רהיטים או בגדים כי הם התבלו, אלא כי נמאס להם. לא נותנים כבוד לבליה".

בעיקר מפני שזה משרת את מחזור העסקים. הרי המעצב קובע מראש את כושר העמידות של מוצר, למשל מכונית, כך שנצטרך להחליף אותה בעוד שלוש שנים.

"יש מדד מאוד מסוים ומדויק. פעם המדד היה תקופת חיים של בן־אדם. תקופת חיים של כיסא היום, למשל, זה לא כמו כיסא של פעם. לכיסא, או למכונית, המדד הוא נניח חמש שנים, או ארבע, או שמונה – אבל זה זמן, אתה יכול לתכנן את זה. במפעל תעשייתי הם צריכים לתכנן את תקופת החיים של המוצר, כי הם צריכים לעשות דבר חדש, נוסף".

בשוק פשפשים או חנות עתיקות אפשר למצוא כיסא מהמאה הקודמת, ולפעמים מלפני כמה מאות שנים. מה יישאר מהדברים שאתם עושים? הכל יתבלה?

"יש חישוב זמן, מידה של תחילת ההתפרקות ותהליך התיקון. היתה תקופה שבה תיקנו ושימרו דברים, היום פחות. בתקופה הנוכחית, התעשייה מתייחסת לכך שלא עוסקים בתחזוקה כמו בעבר. למרות זאת יש גם היום מוצרים שישרדו תקופת חיים, כמו פעם. סוג מסוים של מכוניות, אולרים שוויצריים – בכל תחום יש סוג מסוים של דברים שהם האליטה, מוצרים שנכנסים לקלאסה, שלא מתכלים. גם לאלסי יש דברים שלא מתכלים ולא מתכלים. זה תחום צרכנות בפני עצמו, ויש חברות שבאופיין בנויות לכך יותר".

או באלה שמתפצלות לשני התחומים, כמו אומגה שמייצרת שעונים קלאסיים וגם את שעוני סווטש.

"כן, את יכולה לראות שלאומגה, או שעונים אחרים מסוג זה, יש מאפיין צורני שהוא מה שנקרא קלאסי, כלומר, את לא יודעת מתי השעון יוצר, וזה קיים גם במוצרים אחרים. בכל זאת, יש כאן שיקול כלכלי והנדסי: אם מתכננים חפץ לשמונה שנים הוא צריך להיות במחיר כזה וכזה, ואם לחמש שנים – במחיר אחר. לפעמים על־פי השיקול הזה משחילים את המוצר לתחום עמידות מסוים, כדי שיוכל לצאת לשוק ולהיות כדאי".

אם כך אתה מבריח אותי להחליף אותו, ומעודד צרכנות.

"זה מעגל הדדי, אני לא חושב שיש כאן כפייה או עידוד. אנחנו חיים בחברה של בחירה: אפשר לקנות ג'ינס או חולצת קורדרוי לשמונה, עשר או 15 שנה, או חולצה שאחרי שנתיים תיראה כמו סמרטוט. זו החלטה של הצרכן. יש גם כלי רכב שישרוד הרבה זמן. בכל תחום אפשר לבחור את סוג החיים שנחיה, לקנות וילון משומש או סובארו חצי חדש".

האם המעצב התעשייתי צריך להתמחות רק במעטפת החיצונית, או גם בקרביים של המוצר?

"אין קו הפרדה. זה רצף אחד. יש מעצבים שנוטים להמציא תוך ירידה לעומקם של התהליכים, ויש כאלה שנוטים להמציא בתחום הצורה, בביטוי הצורני. עיצוב הוא תחום מאוד רחב: יש מעצבים שיצאו מאותו בית ספר והם עוסקים בדברים שונים לגמרי. זה בעצם מקצוע דילטנטי לחלוטין, שבו אתה צריך כל הזמן ללמוד מחדש מה אתה עושה. אבל ישנו דפוס מסוים, הצטברות של למידה מחדש, כשאתה ניזון מאנשי מקצוע סביבך ומומחים בתחומים שונים, מהנדס, מומחה לצבע או לארגונומיה (הנדסת אנוש) וכדומה, ואוסף אליך את כל האינפורמציה".

עד כמה המקצוע הזה שונה מעבודתו של האומן בתקופות קודמות?

"האומן יצא מתוך דבר צר ומסוים מאוד, מתוך האומנות והכישורים שלו. יש גם היום מעצבים שמתפקדים בצורה כזו, ומתמקדים בהתמחויות שונות, כמו עיצוב תאורה, פורצלן, סכו"ם. כך שיש רצף של אומן־מעצב, בסקנדינביה למשל זה מאוד מקובל. אבל גם בין האומנים של פעם אפשר לזהות כאלה שהגיעו לרמות של המצאה ופיתוח, למשל בשריונות־אבירים. אני רואה את אומנות השריונות, במקביל לארכיטקטורה המפוארת של אותה תקופה, כמקור למקצוע העיצוב. סיפרו לי גם – אני לא יודע אם זו אמת או אגדה, אבל זה לא חשוב – שהאומנים שבונים היום את מרכבי המכוניות באיטליה הם נצר למשפחות שייצרו שריונות אבירים, שהיכולת לטפל ביריעות מתכת עקומות היא מעין גאווה משפחתית אצלם. כך שיש רצף.

"המעצב התעשייתי הוא אמנם בעל מקצוע של העידן המודרני והתקופה התעשייתית, אבל גם האומן ששירת את הכפר שלו בסלסלות נצרים ויצר מאות או אלפים כאלה במשך חייו, עבד בייצור. נכון שהחלה מהפכה תעשייתית, והחל ממלחמת העולם השנייה מעמד העיצוב הוגדר – רוב בתי הספר לעיצוב צמחו אחרי המלחמה – אבל זה מקצוע שנטוע רחוק, כמו האדריכלות. ההבדל הוא שההיסטוריה של האדריכלות נכתבה, ואילו העיצוב נחשב תחום נחות, אפילו בהגדרתו: עד היום במוזיאון הוא נכלל תחת השם Minor Arts". ■

כלים להכנת אספרסו מסידרת Family Follows Fiction
עיצוב: קינג קונג (סטפנו ג'ובאני וגווידו ונטורינו)

פומפיה וכלי לגבינת פרמזן, בהשראת ראש פרה. עולם הדימויים של הסוריאליזם
עיצוב: פיליפ סטארק

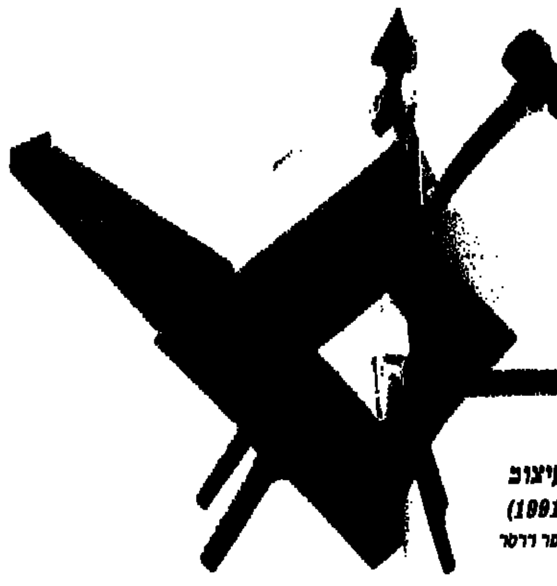
קומקום על־פי עיצוב מ–1880 (ייצור: 1991)
עיצוב: כריסטופר דרסר

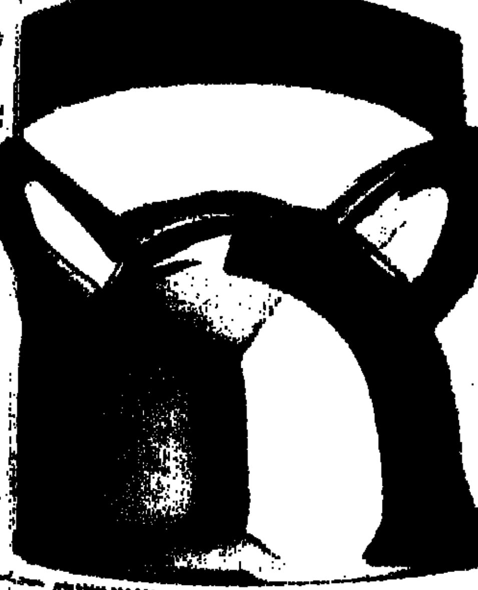
קומקום "מאמאיאו". המעצב חיפש "היגיון שונה"

עיצוב מחדש

תוכן העניינים: מוצג בתערוכה "כלים המוכים" של יעקב קאופמן

בזמן שהוא מעצב את התערוכה במוזיאון תל אביב, מציג יעקב קאופמן תערוכה משלו בבית הספר לעיצוב גרפי "אסכולה". גם התערוכה הזו מציגה סירים וקומקומים, אבל הם לא נראים כמו קרובי משפחה של אלסי: קאופמן לוקח כלי מטבח בסיסיים, אנונימיים, עשויים אלומיניום פשוט וזול, ומטפל בהם עד שהם מאבדים את צורתם הראשונית בתהליך של פירוק והרכבה מחדש. הוא חותך סירים, הופך ידיות ופורס כלי קיבול, כדי לברור את התכנים והמאפיינים של הכלי ולמצוא בו אפשרויות חדשות. זהו, לדבריו, תהליך עיצוב־מחדש ש"לא מתחיל מדף לבן אלא מהכלי עצמו". והוא עובר ללא קושי מסירי הפח המעוקמים בסטודיו שלו לעולם המוצרים המבהיקים של אלסי.

יעקב קאופמן וכיכר מרוצפת אריחים שעליה תוצג מערכת כלים מכסף טהור
צילום: דן פיינר

מעבודות הבית: ...מה הפשע? ראשית כל,
המשך בעמוד 13

ז'יל סנדר. החצלחה הגיעה בגיל 50

תצוגת קיץ 94' במילנו. "הבדים הכי טובים"

מינימליזם מתוחכם ומפתיע

"אני מתייחסת למה שאני עושה כאל פיסול בבד", מצהירה המעצבת הגרמנייה ז'יל סנדר, ומסבירה בראיון למה היא אדישה לביקורת: "המבקרים שלי רוצים לראות נשים לבושות כמו מאדאם, כמו שגברים בורגנים חושבים שאשה צריכה להיראות"

יעל טבת

ה אמריקאים תולים את הסיבה להצלחתה בשיעורי הבית שהכינה. אחרים, בתוכניות החומש שלה, שלדעתם, היו גאוניות. כששאלתי את ז'יל סנדר האם חלמה על פסגת העולם כשפתחה בוטיק בהמבורג לפני 25 שנה, ענתה "בכלל לא, הייתי עסוקה מדי במלחמה על החזון שלי".

"חזון הדקיות" של ז'יל סנדר, מעצבת אופנה מגרמניה, נולד כריאקציה ל"גליץ" ול"קיטש" של בני ארצה. "אחרי המלחמה היה להם כסף, אבל לא היה להם טעם, והם קנו בטירוף כל מה שנצץ והיה חרש".

סנדר, בת 50, לא שינתה מעולם את התפיסה שלה - "מה שפוחת". גם בשנות ה-70 העמוסות ובשנות ה-80 הכוחניות דגלה במינימליזם, עיצבה בקווים נקיים, גורה בקנאות של מילימטרים ותפרה בגדי נשים בבדים של בגדי גברים.

ורק סבדים משוכחים: האובססיה של סנדר לחומרים מעולים נולדה בימי המצוקה הגרמנית של אחרי המלחמה. "הבדים היו קשים נורא והבגדים עמדו מעצמם", היא אומרת.

סנדר בוגרת "בית הספר לטקסטיל של קרפלד", ליד דיסלדורף, נסעה בתום לימודיה לקליפורניה שחגגה אז את שנות ה-60. שם למדה את המלים "Aura", "Soul" ו"Spirit", שהיא משלבת באופן קבוע בתארה את סגולות בגדיה.

אחרי שנתיים שבה להמבורג ועבדה ארבע שנים ככתבת אופנה בעיתונים "פטרה" ו"קונסטנס" של הרסט. גם מן העיסוק הזה הפיקה תועלת, אומרים מעריציה: היא למדה על שווקים, על טעם קהל וחידדה את גישתה. ב-1968 פתחה בוטיק בהמבורג,

הדוגמנית סטיאנה סאמיץ' בשמלת ערב של סנדר. "נשיות היא לא בהכרח פרחים קטנים"

וחמש שנים אחר כך עיצבה את האוסף הראשון שנשא את שמה. ב-1979 כבר היה לה קו מוצרי קוסמטיקה; ב-1982 עיצבה פרוות, וב-1984 מוצרי עור, משקפיים ואחר כך גם אביזרים.

ב-1989 מכרה 30% ממניות החברה שלה, ומאז היא נסחרת בבורסה הגרמנית. יש לה מפעל לייצור בגדים ליד המבורג ו-200 נקודות מכירה ברחבי העולם: אירופה, הונג קונג, יפאן, ארצות הברית, ואפילו ישראל. ב-1992 היה מחזור המכירות שלה 200 מיליון דולר, וההערכה היא שב-1993 יהיה גבוה עוד יותר.

אבל ז'יל סנדר עשתה את זה לאט מאוד. "טרם ומנה" יהיה הסבר קל מדי לעיכוב בהצלחתה של מי שנחשבת היום למעצבת האולטימטיווית של שנות ה-90 - זו שהמראָה שהיא מציעה והרעיונות שמאחוריו הם התגלמות האשה המודרנית.

במארס השנה פירסם "פייננשל טיימס" תוצאות משאל שערך בקרב אנשים המקורבים לעולם האופנה. עורכי עיתוני אופנה, כתבים, צלמים וסטודנטים לאופנה התבקשו לדרג מעצבים לפי שלוש קטגוריות: יצירתיות, מסחריות, והשפעה לטווח ארוך, והמיקום בטבלת "המעצב הטוב בעולם" נקבע בשקלול ציוני הקטגוריות.

במקום הראשון זכה ג'ורג'ו ארמאני, בשני ז'אן-פול גוטייה ובשלישי איסי מיאקה. בקטגוריה של היצירתיות זכתה במקום הראשון ויוויאן וסטווד, ואחריה איסי מיאקה וז'אן פול גוטייה. בקטגוריה המסחרית זכה ארמאני במקום הראשון ואחריו קלווין קליין ורלף לורן. בקטגוריה של ההשפעה לטווח ארוך זכה במקום הראשון ג'ורג'ו ארמאני, בשני איסי מיאקה ובשלישי יוג'י יאממוטו.

בסך הכל דירגה הטבלה 15 מעצבים. ז'יל סנדר דורגה במקום ה-14, לפני ג'ון גאליאנו האנגלי ואחרי אן דאמילמייסטר הבלגית. אבל בקטגוריה המסחרית היא שביעית ברשימה, ולפניה ענקים כמו רלף לורן, קלווין קליין ודונה קארן, שהיבשת האמריקאית היא כור מחצבתם.

ביצירתיות קיבלה סנדר ציון גבוה יותר מארמאני, המעצב הראשון בעולם, לפי המשאל. ממשאל ה"פייננשל טיימס" משתמעת מסקנה חד משמעית: באמצע שנות ה-90, המעצב מס' 1 בעולם הוא מסחרי, לא יצירתי.

בקטגוריית ה"מסחריות" מפרידים בין ארמאני (ראשון) וסנדר (שביעית) מעצבים אמריקאים, צרפתים, יפאנים ואיטלקים. וכאן טמון אחד ההסברים לאטיות הטיפוס של סנדר: היא גרמנייה, ולגרמניה אין מורשת עיצוב אופנה ואין לה מעצבים גדולים להתפאר בהם. כשאומרים "גרמני", בקונטקסט של אופנה, המשמעות שלילית. מבקריו של קרל לגרפלד, למשל, אומרים על הקו הנושא את שמו "זה נורא גרמני", ומתכוונים למראה נוקשה, זוויתי ולא מחמיא. לא משנה העובדה שלגרפלד, המעצב הגרמני, בהא הידיעה, חי ועובר מגיל 14 בפאריס. אמרת "גרמניה", בהקשר של אופנה, אמרת שיווק של בגדים המופיעים בקטלוגים, ונשלחים לבית הלקוח בדיוור ישיר: טעם המוני

המשך ←

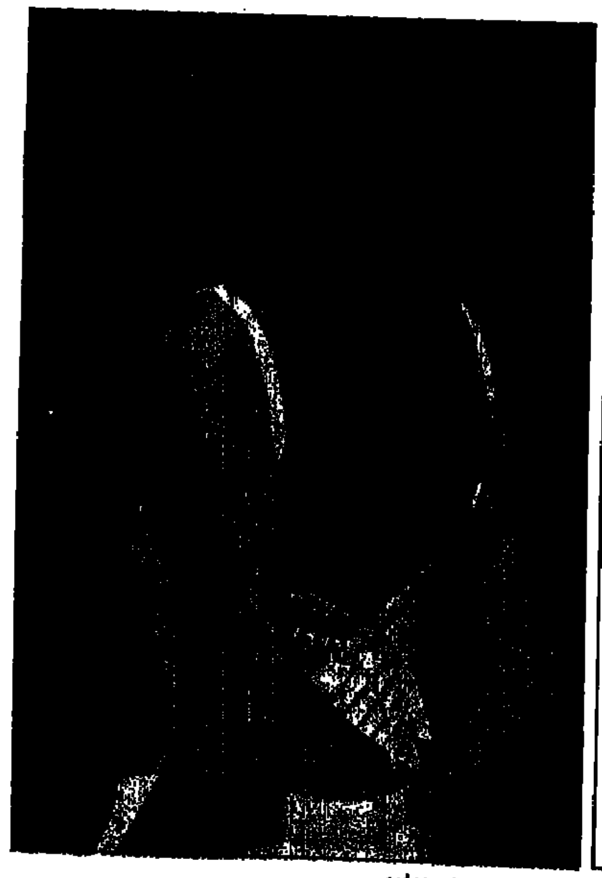

תצוגת קיץ 94' מילנו

קטלוג קיץ 94'. "תמיד יש טריק בבגדי"

מעבודות הבית ...מה הפשעו ראשית כל,

המשך בעמוד 13

AMERICAN Classics

חדש בישראל

מחיר הנוחות אף פעם לא היה נמוך יותר!

כורסאות הטלוויזיה של "אמריקן קלסיקס" הן סמל הנוחות בארה"ב, ועכשיו הן בהישג ידך, כאן בישראל. לרשותך עומדים מספר רב של דגמים שיאפשרו לך לבחור (עם יעוץ מקצועי שלנו) את הכורסא המתאימה לך ביותר. איך תדע שבחרת את הכורסא הנכונה? פשוט מאוד, יהיה לך כל־כך נוח שלא תרצה לקום מהכורסא...

10% הנחה
למציגים תעודת נכה
2,600 ש"ח

להשיג עכשיו בחנויות המובחרות הבאות:
ירושלים: ויסמן תצוגת רהיטים בע"מ, דרך בית לחם 120 תלפיות, טל' 02-734069. **תל אביב:** רהיטי ביתן - רח' בן יהודה 110, טל' 03-5246888. רהיטי "ידורון" - רח' הרצל 50, טל' 03-6822405. **חיפה:** ר. חלבי - רח' מקלף 12, ציק פוסט, טל' 04-411752. **א.ת. קרית ביאליק:** גליק רהיטי איכות - רח' יוסף לוי 5, טל' 04-766226. **כרמיאל:** ר. זילבר - רח' החרושת 11, מול בזק, טל' 04-9985130. **טבריה:** קלאסה - רח' אוהל יעקב 7, טל' 06-720037. **נתניה:** בית אלי (רויקט רהיטים בע"מ) - רח' המסגר 11, איזור התעשייה הישן, טל' 09-619068. **כפר סבא:** ר. קולמן - רח' ירושלים 50, טל' 09-951559. **הרצליה:** איטל דזיין - בית מרכזים, רח' משכית, א. התעשייה, טל' 09-585738. **פתח־תקווה:** עיצובים - רח' אפעל 23, בית פריטמה, קרית־אריה, טל' 03-9246369. שקם פתח־תקווה - רח' אורלוב 92, טל' 03-9301732. **רמת גן:** בית קלאס - רח' בן גוריון 3, טל' 03-5792705. **רחובות:** ר. ליקר - רח' יעקב 3, מול מוניות רחובות, טל' 08-361019. **באר שבע:** טל רהיט - דרך חברון 4, בניין סופר־סנטר, טל' 07-231322

המשך בעמוד 18

"אני לא רואה את עצמי כמעצבת גרמנייה. מי שמוכר בגרמניה, ארה"ב, צרפת ויפאן, החשיבה שלו חייבת להיות גלובלית"

המשך

ומחירים עממיים.

גם על זה היתה צריכה סנדר להתגבר, כשבאמתחתה תיאוריות לא פופולריות בשאלה איך נשים לא צריכות להיראות (כמו בובולינות, למשל), ומה הן לא צריכות ללבוש (בגדים שעונים על פנטסיה גברית, ובגדים בורגניים שמייצגים את העולם הישן, שבו מלך ה"קוטור"). היא גרה בהמבורג ומנהלת את עסקיה משם, וזה מקשה על יחסי הציבור שלה.

כשהציגה את אוספיה בפאריס, בסוף שנות ה־70, התקבלה שם בצינה שהגיסה אותה מיד למילאנו: "זה היה מוקדם מדי בשבילם, הם בכלל לא הבינו מה אני עושה. הם השתגעו אז על בגדים עם מלמלות". חוכם של הצרפתים לסנדר נפרע בשנה שעברה. ב"אבניו מונטיאן", מעוז ה"קוטור" הצרפתי, פתחה את חנות הדגל שלה. החנות בפאריס היא חנות החברה הראשונה שמחוץ לגרמניה.

חשיבות המיקום אינה רק תקיעת יתד בין "דיור" ו"ולנטינו", אלא הקשר ההיסטורי של החנות אל אחת מגיבורות האופנה הצרפתית: בשנות העשרים והשלושים פעלה באותו מקום "מארס ויאונט", שהיתה אחת המתחרות הגדולות של קוקו שאנל. ויאונט קנתה את מקומה בהיסטוריה של האופנה בעזרת השמלות שגזרה ותפרה בקו אלכסוני. היא נחשבת לממציאה בגזירה, תחום הקרוב במיוחד ללבה של סנדר. לה גם מיוחס משפט מפורסם שאמרה לנכדתה, כדי ללמדה חשיבה צרכנית נכונה: "אנחנו לא מספיק עשירות, בכדי שנוכל להרשות לעצמנו לקנות בגדים זולים". מלים אלה נראות כלקוחות ממשנתה של סנדר, שבה "לוקס" היא מלת מפתח. "אם אין לך כסף", היא אומרת, "קני דבר אחד טוב ולא שלושה זולים". זו גם הסיבה שעד היום אין לה קוו־משנה במחירים נמוכים. אגב, סנדר טוענת כי לא ידעה את ייחוסה של החנות באבניו מונטיאן. "זה נודע לי רק אחרי שקניתי את הבניין. זו יד הגורל".

לשוק הישראלי נכנסה סנדר בסערה. בבוטיק "טקטיק" בתל אביב, שם נמכרים הדגמים שלה, נחטפה הסחורה בתוך שעות למרות המחירים הגבוהים. "הרפרס באזאר" האמריקאי מצטט בעלי חנויות המתארים את תחושת התסכול והזעם של "נשות סנדר", כאשר אין הן מספיקות לשים יד על דגם שאול, או כשנשארה רק המידה הלא־נכונה. "כל עונה אנו מפנים יותר ויותר מקום על המדפים בשביל הסחורה שלה", הם אומרים.

בימים אלה נפתחת בשיקגו החנות הראשונה של סנדר בארה"ב. איך פתאום הפכה סנדר רצויה כל כך?

בשיחה טלפונית איתה נשמעה לי ג'יל סנדר רכה באופן מפתיע למי שהצטיירה בעיני כרובוט ממוחשב. ציפיתי למבטא גרמני כבד וקיבלתי אנגלית במבטא זר קל.

מעצב צרפתי מביא "שיק", מעצב איטלקי מביא אלגנטיות. מה מביאה מעצבת גרמנייה?

"אני כלל לא רואה את עצמי כמעצבת גרמנייה. 70% מהייצור שלי נעשה באיטליה, התצוגות שלי נערכות במילאנו, ואני מסתובבת המון בעולם. כשאתה מוכר בגרמניה, ארה"ב, צרפת ויפאן, החשיבה שלך חייבת להיות גלובלית".

חשבתי שתגידי שבגרמנייה את מביאה דיוק, במיוחד משום שמעצבים אחרים מדברים על השראה ואת מדברת על חשיבותם של מילימטרים.

"נכון. אני באמת חושבת שגזירה צריכה להיות על המילימטר. אני חושבת שמאוד קל למעצב לתפור כמה שמלות רחבות, להלביש אותן זו על זו ולהגיד שההשראה היא אתנית ושזה בגד יצירתי. נראה אותו גוזר ז'אקט שיישב כמו שצריך. אני מתייחסת למה שאני עושה כאל פיסול בבד, שצריך להוציא את הגוף הכי טוב שאפשר. זהו דבר שמצריך הרבה דיוק, במיוחד בבגדים 'פשוטים', שבהם רואים כל שגיאה, כי אין הדפסים של פרחים גדולים או ביוצים שיכולים לטשטש ולהסתיר".

סנדר מגדירה את הסגנון שלה מינימליסטי טהור, עם דגש על פרופורציות נכונות ואיכות שמושגת על ידי ניואנסים. "הבגדים שלי נוסכים ביטחון, כי הלובשות יודעות שהן בתוך משהו טוב. 'וממילא'", אומרת סנדר, "הסגנון שלי מדבר אל נשים שבטוחות בעצמן, נשים שבטוחות שהן נראות טוב גם בבגדים נטולי כפתורי־זהב ועלולי טכניקולור".

מבקריה מפהקים: מונוכרומטי מדי, גברי מדי, קודר מדי, הם אומרים. איך למישהי יכול להיות מצב רוח טוב בבגדים האלה ובכלל, קשה להבחין אצלה מה עיצבה השנה, מה בשנה שעברה, ומה תעצב בשנה הבאה. הכל כל כך דומה.

כשאני משמיעה באוזניה את הטענות האלה, סנדר לא מתרגשת: "זה ברור, אלה אנשים מן העולם הישן. אנשים שחושבים 'קוטור' ורוצים לראות נשים לבושות כמו 'מאראס', כמו שגברים בורגנים חושבים שאשה צריכה להיראות: מין גברת מכובדת מרופדת במה שהם חושבים שזה לוקסוס. הם לא מבינים ש'קוטור' היום עוסק בעיקר בדבר אחר: יוצר תדמית ויזואלית ברורה של המעצב, כדי למכור בשמים ורשיונות. יש לי גם בעיה גדולה עם מראה הבובה. אני מאוד אוהבת נשים נשיות, אבל אני לא חושבת שנשיות צריכה להיצמד לסטנדרטים המקובלים של בדים מרשרשים והדפסים של פרחים קטנים. לכן אני כמעט לא עובדת עם בדים של בגדי נשים. לבדים של בגדי גברים יש איכויות נפלאות והם יכולים להיות מאוד מרגשים. נשים היום חזקות בהרבה. יש להן העבודה שלהן והדעה שלהן. הן לא צריכות לרצות אף אחד בהופעה שלהן".

אומרים שאת משעממת

"יש אנשים שבשבילם אופנה היא השוק של החדש, כל עונה משהו אחר. אני כמעט שלא שיניתי את התפיסה שלי. אני מינימליסטית וזה מה שאני אוהבת. מי שאומר שהבגדים שלי משעממים או קלאסיים מדי, פשוט מתעצל להסתכל. תמיד יש אצלי טריק בבגד. אנשים שחושבים שאם הם ישימו קצת תכשיטים מזהב על הבגדים שלי הם ירימו אותם, לא מבינים מה אני עושה. הם מגסים לבלף. בתצוגות אופנה אני הרי יכולה לאבזר בלי סוף, לשים כובעים, משקפיים, תיקים. לא, אני חושבת שהדבר הכי יפה הוא בגד יפה נטו".

ההשוואה בין סנדר לארמאני כלתי נמנעת. שניהם התחילו פחות או יותר באותו זמן. שניהם מינמליסטים ומקפידים על חייטות ובדים ברמה גבוהה. הוא התחיל בבגדי גברים ועבר לבגדי נשים. היא התחילה בבגדי נשים ובשנה הבאה תעצב גם לגברים. שניהם העניקו מגע גברי לבגדים נשיים או מגע נשי לבגדים גבריים. שניהם אפילו משתמשים באותו צלם: פיטר לינדברג.

מה את חושבת על ארמאני?

"אני מודה לו על שהוא קיים. הוא והמעצבים היפאנים סללו בשבילי את הדרך, בכך שהצליחו להפוך קווים נקיים למסחריים".

רוהה?

"כן"

כשלובשים ארמאני הבגדים משדרים "זהו ארמאני", וכשלובשים אותך, הבגדים משדרים "זוהי אני"?

"אולי. אבל אני לא עסוקה באחרים, אני מרוכזת בעצמי. אני עושה את הדבר שלי ואפילו ללקוחות היפאנים שלי אני לא מקצרת שרוולים ולא משנה את המידה של הצווארון. אני עושה בגדים פשוטים, וזה לא דבר פשוט". ■

מתוך תצוגת קיץ 94' מילנו

הדוגמנית אמבר ולטה בקמפיין קיץ 94' שצילם פיטר לינדברג

הכל בזכות מרקו פולו

בניו־יורק גברה "רמי" על רבות מהמסעדות האיטלקיות המו־חרות, בתחרות הקשה על כיסם של האמריקאים. לשם כך נאלצה להוסיף לתבשילים הוונציאניים שלה שום ולחזק ולעבות את הרטבים. בקרוב ייפתח סניף בארץ. טירמיסו לא יוגש כאן וזה גם לא יהיה זול

חיים הנדוורקר ניו יורק

אם מסעדת "רמי" התל אביבית תצליח לחקות את האב־טיפוס הניו יורקי שלה, צפויה כאן הצלחה בטעם איטלקי־ונציאני. הארכיטקט אדם טיהאני, בן 46, הוא בעל המסעדה שתיפתח בתחילת יולי במלון הדירות "מגדל דוד" בתל אביב, ליד מלון "דן". אין לו ספק שהתל אביבים יעברו "מהפכה בתחום האוכל האיטלקי".

יש לטיהאני על מה להתבסס. אחד המבקרים של "ניו יורק מגזין" הכתיר את "רמי־ניו־יורק" כמסעדה האיטלקית הטובה בעיר. בכתבה אחרת, שעסקה במלחמת המסעדות האיטלקיות בניו יורק, ציין השבועון את "רמי" ברשימת עשר המסעדות הטובות בעיר, מכל הסוגים. "רמי" סוגרת את רשימת 50 המסעדות הפופולריות ביותר של מדריך "זאגאט", מדריך המסעדות הניו יורקי הנחשב ביותר (ואת המקום הראשון בין המסעדות האיטלקיות מעניק "זאגאט" ל"איל מולינו").

"רמי" אופנתית מאוד. בין השאר סועדים שם מדונה, דייוויד לטרמן, רון סילבר ואד קוץ'. אלה שלא סועדים ב"רמי" לא מתלוננים על טיב האוכל, אלא על המחירים המופרזים. אבל רבים אחרים לא נרתעים מהמחיר, ומחזור המכירות של המסעדה מגיע ל־7 מיליון דולר בשנה.

ב"רמי" מגישים אוכל ונציאני, מפארים את זכרו של מרקו פולו ומזכירים כי הוא שהביא את טעם המזרח הרחוק אל המטבח של ונציה. מאכלי הדגל של המסעדה הם קרפצ'יו, סלמון, כבד אווז, רביולי (בנוסח מרקו פולו, כמובן), ריזוטו – טיהאני אומר שזה הריזוטו הטוב באמריקה – ככר בסגנון ונציאני ודג עם בצל המוץ מתוק. לקינוח – זביונה, הזוכה כאן לשם "שרה ונציה", על שם בתו של טיהאני שנולדה בוונציה.

ב"רמי תל אביב" הושקעו 1.1 מיליון דולר, והיא יכולה לאכלס 120 סועדים. טיהאני אומר כי המשקיעים הם אמריקאים וישראלים, אבל מסרב לנקוב בשמם. הצוות לא יהיה איטלקי. מנהלת המסעדה היא אורנה קרוש, לשעבר מנהלת אוורית ברשת "פיצה האט", והטבח הראשי יהיה רובי פורטנוי, לשעבר השף של "שבוך" ביפו. יפה דהאן תאפה את העוגות.

המשך 4

"רמי ניו יורקי". התפריט מעודכן לטעם האמריקאי

המשך בעמוד 13

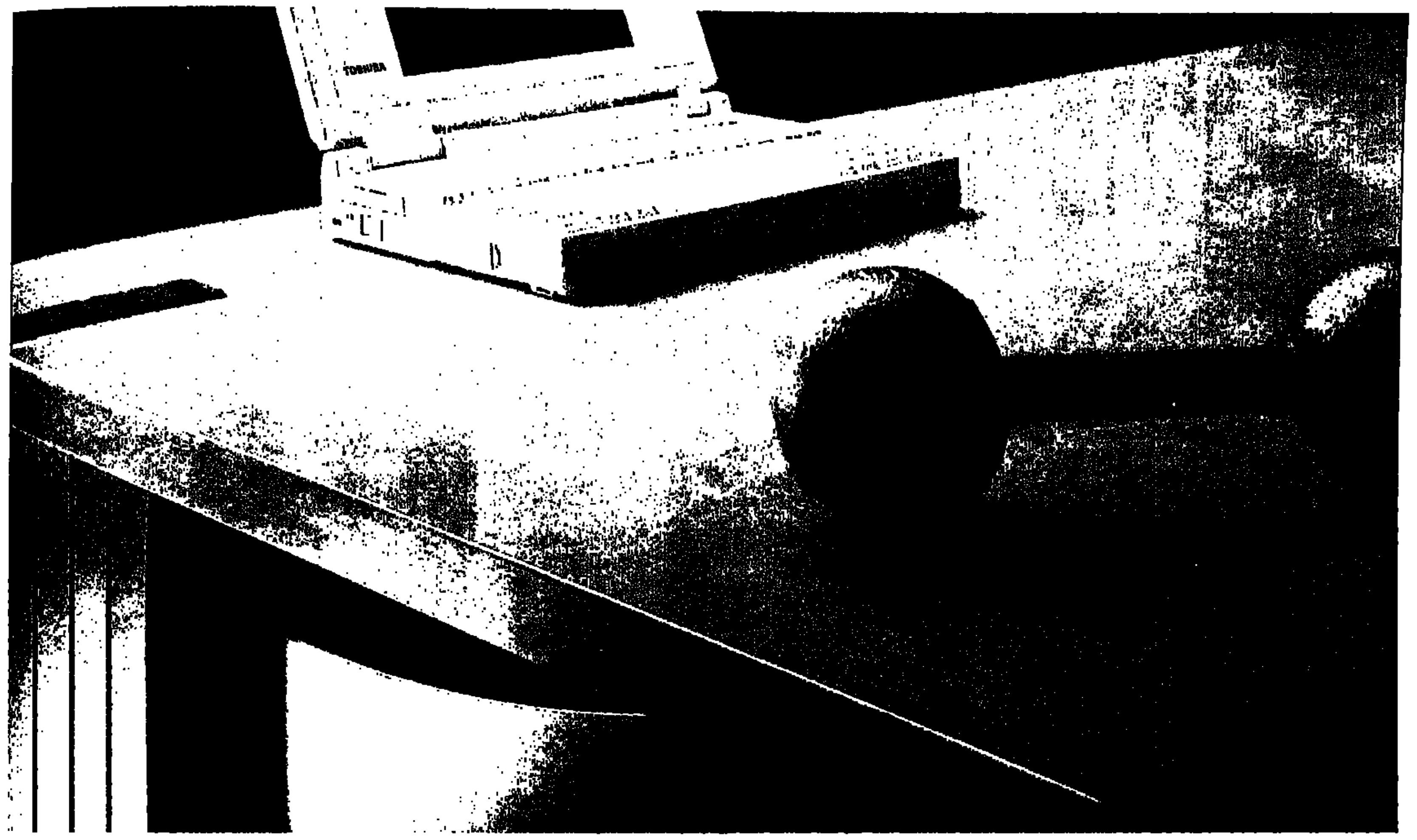

שולחן למנהלים עם רגליים יפות.

KEROS FINISH
שפה חדשה במשרד

רגליים חכמות, רגליים יפות. זו התפיסה החדשה בשולחנות משרדיים קרוס של פיניש. שולחנות עם רגליים המצניעות את החווט, ומאפשרות העברת כל מערכות התקשורת המתקדמות, בלא להפריע למראה הנקי של המשרד. כך יראו המשרדים הבאים בעולם. כי כך נראים המנהלים החדשים בעולם: נועזים, מעיזים, בעלי תושיה ובעלי טעם מעודן, בחיים כמו בעבודה. קרוס. כל החוכמה של פיניש - על שתי רגליים.

עיצוב - גד צירני KEROS

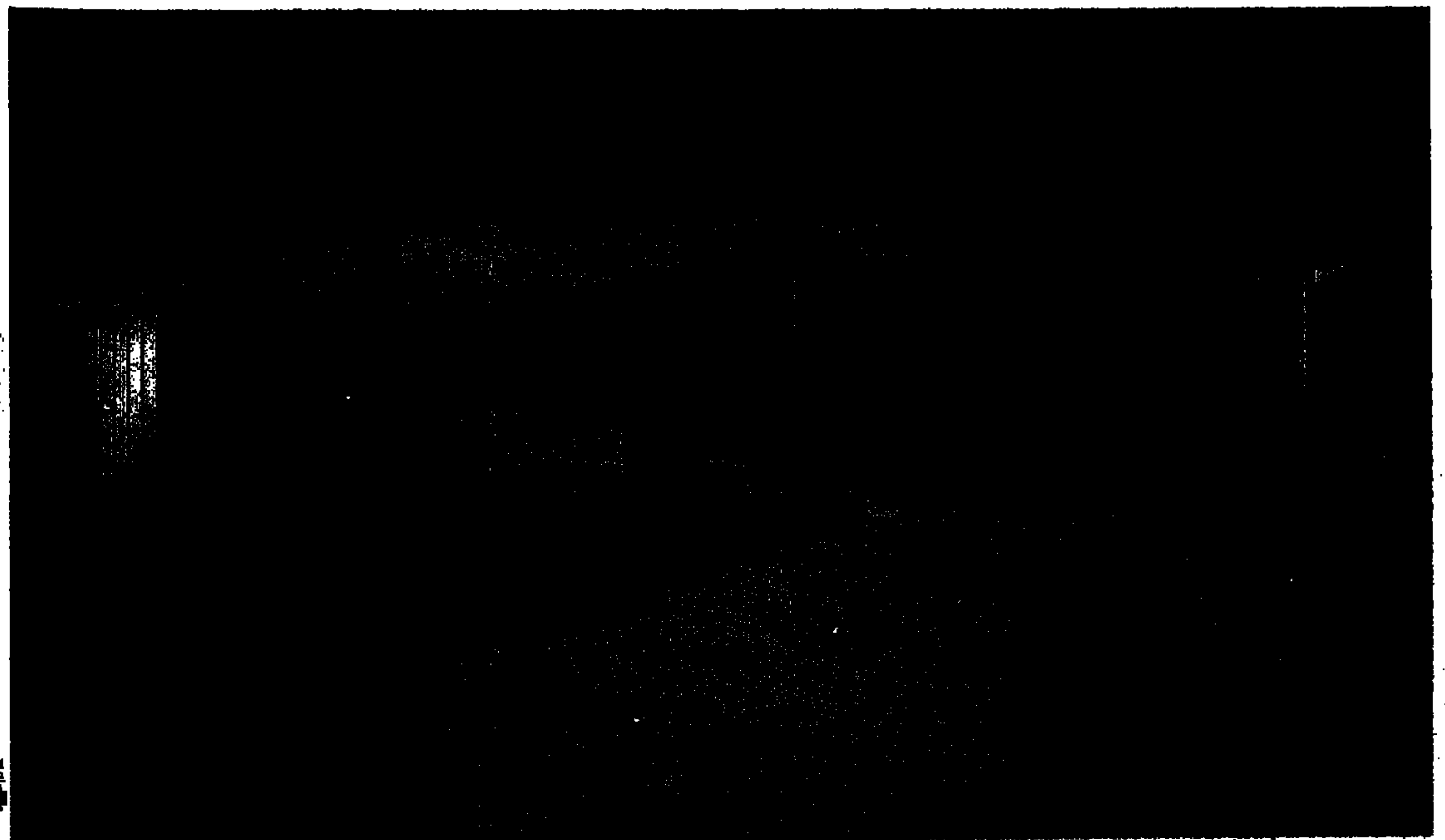

אולם תצוגה תל-אביב: רחוב צקלג 21 (חניון אבן זיו) טלפון 5610757, 03-5610755 מפעל ואולם תצוגה חיפה: רחוב דשנים 46, קרית אתא. טלפון 04-727236

● המשך

כל החבורה בילתה שלושה חודשים במטבח של "רמי" בניו יורק ולמדה מפי השף פרנצ'סקו אנטונוצ'י, שהוא גם שותפו של טיהאני במסעדה בתל אביב. לקראת הפתיחה יגיעו טיהאני ואנטונוצ'י לתל אביב וישהו כאן כחודש.

על אף הפיקוח הצמוד, "רמי תל־אביב" תהיה שונה מ"רמי ניו יורק". התפריט יהיה זהה, אבל, אומר טיהאני, כאן ישתמשו בדגים, תבלינים ועשבים מקומיים. טירמיסו לא ייכלל בתפריט. אחת הבעיות היא שגם הפרמזן שיוגש כאן יהיה מקומי (תנובה), ולא איטלקי אמיתי, כמו שאוכלים באמריקה. ואת הפרמזן האיטלקי אי אפשר להחליף.

"הדבר היחיד שבו לא נוכל להתפשר הוא האורז לריזוטו", אומר השף האמריקאי. "וגם בסוג המיוחד של הבצק לפסטה, שאותו מוכרחים לייבא. את הפרושוטו לא יביאו מאיטליה, כי יש בארץ. בכלל, יש בארץ מוצרים מעולים, צריך רק לדעת מה לקנות ואיפה".

כמו בניו יורק, ייקבע שולחן מיוחד סמוך למטבח, ואליו יוזמנו פעם בחודש חבריו של השף ומנהלי מסעדות. את השולחן־מועדון הזה בניו יורק מכנה אנטונוצ'י, ובצרפתית דווקא, "החברים של הכולסטרול". לידו נפגשים מדי חודש שוחרי הנאות חיך ונהנים ממנות רוויות שומנים.

והמחירים? "אני חושב שנהיה מסעדה יוקרתית", מנסח טיהאני, "אבל המחיר לא יהיה ברמה של 'קרן' או 'תפוח הזהב'. קסמו של האוכל האיטלקי שהוא קצת יותר זול".

• • •

אדם טיהאני נולד בטרנסילווניה, וכשהיה עוד תינוק עלה עם הוריו לישראל והם השתכנו בירושלים. לאחר השירות הצבאי נסע לאיטליה. ישראל, כך הרגיש, "לחצה אותו". הוא למד אדריכלות ותכנון אורבני ב"פוליטכניקום די מילנו", וב־1975 עבר לארה"ב. כעבור עשר שנים היה מעורב באחד הפרויקטים הגדולים באותם ימים: עיצוב דירתו הניו יורקית של עדנאן חשוגי. הדירה ב"אולימפיק טאואר" במנהטן השתרעה על 3,000 מ"ר שהתחלקו בין 110 חדרים. "זה היה פרויקט חלומי, שהושקעו בו 10 מיליון דולר. בנינו בריכה בקומה ה־46, עם מפל מים. יותר מוזיאון מאשר דירה. בלי מפה היה אפשר ללכת שם לאיבוד. פעמים בודדות בחיים מקבלים פרויקטים שכאלה".

מסעדות התחיל טיהאני לעצב לפני 12 שנה. הראשונה היתה "לה קופול ניו־יורק", ואחריה גם מועדון הלילה "זנון", "פלייבוי קלאב", המסעדה היוקרתית "ביצ'ה", מסעדת "מטרו", המסעדה הסינית "שאן לי", וכמובן – "רמי ניו־יורק" ו"רמי מקסיקו סיטי". טיהאני שיפץ ועיצב מחדש את אחת המסעדות הנחשבות בניו־יורק, "לה סירק", ועיצב את הלובי והמסעדות של מלון דרייק. הוא עיצב גם מסעדה לארנולד שוורצנגר. בעיקר גאה טיהאני ב"גונדל" בבודפסט, מסעדה עם 1,500 מקומות ישיבה. המסעדה היתה פופולרית לפני מאה שנה, וכשהקומוניסטים עלו לשלטון הם הכניסו בה שינויים ברוחם – בין השאר שולחנות פורמייקה. טיהאני עיצב אותה מחדש, והחזיר לה את תפארת העבר.

אל האוכל הוונציאני הגיע טיהאני בעקבות ההיכרות עם פרנצ'סקו אנטונוצ'י, שעבד באחת המסעדות של רינו דה לורנטיס. הם התחילו כידידים והפכו גם לשותפים. אנטונוצ'י, ממוצא ונציאני, רצה לפתוח מסעדה שתתמחה באוכל ונציאני, שלא היה מוכר בניו יורק. הצלחתה של "רמי" ("משוטים" באיטלקית) היתה מיידית, ולשניים הוצע לפתוח מסעדה בסנטה מוניקה שבחוף המערבי.

במשרד האדריכלים של טיהאני עובדים 15 איש. את סגנונו הוא מתקשה להגדיר. "אנו מקפידים על כל פרט, מהכוס והסכו"ם ועד הנברשת. אני חושב שזה הסוד שלי. אני מקווה שקשה לעבוד אתי. בכל מקרה, יותר קשה לעבוד כטבח אצל פרנצ'סקו".

הוא מגדיר את עצמו "עימרון נוסע": מזמינים אצלו עבודה – הוא בא. ארבע שנים הוא עובד בישראל, ופרט ל"רמי" עיצב את אולם האירועים של מלון "דן פנורמה", שייפתח בקרוב. בשנה הבאה יושלם פרויקט גדול שלו במלון "דן אילת", וכן יעצב את "המלך דוד" בירושלים.

טיהאני: "כשמסעדה איטלקית מקבלת שלושה כוכבים מ'ניו יורק טיימס' זו חגיגה לכל המסעדנים האיטלקים. רק לפני זמן לא רב הצרפתים קיבלו את כל הכוכבים. האיטלקים עבדו קשה ולא קיבלו שום כוכב"

אדם טיהאני

פרנצ'סקו אנטונוצ'י ליד שולחן "החברים של הכולסטרול"

את ההצלחה של "רמי ניו יורק" אי אפשר לנתק מהצלחת האוכל האיטלקי בעיר. כ־60% מהמסעדות בעיר הן מסעדות איטלקיות. במדריך האוכל "זאגאט" מסוקרות 1,350 מסעדות. רבע מהן איטלקיות. מספרן של המסעדות האיטלקיות במדריך כפול מזה של המסעדות הצרפתיות.

האוכל האיטלקי הגיע לניו־יורק בעקבות הקהילה האיטלקית הגדולה שהיתה שם. המסעדות האיטלקיות שירתו בתחילה רק את האיטלקים, ובעלי המסעדות למדו כי כדי למשוך את האמריקאי הממוצע צריך להתאים את המזון לטעמו. אנה תרזה קאלן, המלמדת בישול איטלקי, אמרה ל"ניו־יורק מגזין" כי האיטלקים אינם נוקשים כמו הצרפתים. "אנו אוהבים להשביע את רצונם של האנשים. האמריקאים באו למסעדות שלנו ורצו רטבים סמיכים יותר ואוכל עם תבלינים חזקים ומודגשים יותר, ואנו הסכמנו. האוכל, אגב, נהפך לאוכל איום".

טיהאני אומר שהאוכל האיטלקי הטוב ביותר בעולם נמצא בניו יורק. "זה בגלל האווירה. אפשר לנסות כל דבר, להמציא כל דבר, להעז. באיטליה האוכל מאוד שמרני, על בסיס ביתי, לא של שף. האוכל המוגש במרבית הבתים והמסעדות הוא חסר דמיון. כאן יש טבחים עם מעוף ודמיון ואת מרכיבי המזון אפשר למצוא בכל ימות השנה. ומה שחשוב הוא שיש כאן אנשים שמחפשים חידושים באוכל".

טיהאני תולה את הצלחת האוכל האיטלקי בניו יורק באופנת מזון הבריאות הרווחת שם בעשר השנים האחרונות. "לפני 15 שנה, כשהחלו להיזהר מעודף כולסטרול, ומכוני כושר נפתחו בקצב מסחרר, התפרסמו המון כתבות על כך שבישול עם שמן זית בריא יותר, שחובה לאכול סלטים. פסטה נחשבת אוכל בריא. באופן כללי זה נכון. אתה יכול לאכול אוכל איטלקי בכמויות הרבה יותר גדולות מאשר אוכל צרפתי למשל.

"האמריקאים רגילים לאכול אוכל לא בריא. אוכל מטוגן. אבל הם קוראים עיתונים ומאמינים לכל מה שהם קוראים. קח למשל את עניין העישון והשתייה. אם אתה לא נדבק בהיסטריה הקבוצתית הזאת, כעבור זמן אתה מתחיל להרגיש שאתה עושה משהו לא חוקי. אתה יושב במשרד ואנשים מסתכלים עליך בעין לא טובה אם אתה מזמין המבורגר ואם אתה לא אוכל סלט בצהריים.

"האוכל האיטלקי בא לארה"ב עם ראשוני המהגרים מאיטליה. אך האוכל האיטלקי שנהגו לאכול כאן היה בנוסח דרום איטליה. אוכל די כבד, עם הרבה רטבים אדומים וקציצות בשר. מאוחר יותר התחילו לגלות גם את צפון איטליה. את מילנו, טוסקנה, אוכל קצת יותר צרפתי. אנשים הוקסמו. האוכל האיטלקי היום כבר איננו בקבוק קיאנטי עם מפה משובצת. המטבח האיטלקי המודרני הוא ממש עולם אחר.

"האכילה במסעדות היא חלק מהתרבות כאן. הדירות בעיר מאוד קטנות. לאנשים יש בקושי מטבח. אם אתה רוצה לחיות בעיר ולחוש את העיר עליך לצאת למסעדות. אתה רואה אנשים, הם רואים אותך. אתה לא מבזבז זמן ואתה גם אוכל. אני מאמין שבתל אביב זה אותו הדבר".

אומרים שהתחרות בין המסעדות האיטלקיות קשה.

"בניו־יורק יש כ־17 אלף מסעדות, מהן כעשרת אלפים איטלקיות. רוב בעלי המסעדות הם אקס־מלצרים או טבחים שתפסו אומץ. מיותר לציין שבעל בית שעובד שלו עזב והקים מסעדה משלו לא ממש מרוצה. התיאוריה שלי היא שהתחרות טובה לכולם. ככל שיש יותר תחרות, עובדים יותר קשה והתוצאה טובה יותר. הלקוח הוא זה שמרוויח.

"צריך לזכור, שכשמסעדה איטלקית מקבלת שלושה כוכבים מ'ניו יורק טיימס' זו חגיגה לכל המסעדנים האיטלקים. רק לפני זמן לא רב המטבח האיטלקי־אמריקאי היה עממי. הצרפתים קיבלו את כל הכוכבים. האיטלקים עבדו קשה ולא קיבלו שום כוכב".

האשימו את בריאן מילר, המבקר הקולינרי של "ניו יורק טיימס", שלא אהב את המסעדות האיטלקיות ולכן הותיר אותן מאחור.

"מילר היה מבקר עם טעם מעולה. נכון, ככלל לא התייחסו לאוכל האיטלקי ברצינות, למרות שכולם אוכלים אותו. היום האוכל האיטלקי נכנס לזרם המרכזי של המטבח האמריקאי. אין מסעדה שלא תגיש פיצה, פסטה, מוצרלה או טירמיסו. זה כבר לא אוכל איטלקי. במקום המבורגר אוכלים ספגטי".

טוענים נגדכם שמחיר האוכל מופקע. כמה כבר יכולה פסטה לעלות?

"המחיר הגבוה הוא פונקציה של מה שאתה מקבל. נכון, פסטה מורכבת מקמח, מים וביצים. אבל אם שמים על זה פטריות כמהין, משתנה התמונה. באופן בסיסי האמריקאים אוהבים להתלונן. אני מסתובב בכל העולם ואני יכול להגיד לך בשקט שבניו יורק וארה"ב אתה מקבל את הדברים הכי טובים הכי בזול. כאשר אתה נכנס למסעדה יוקרתית באיטליה שוחטים אותך גם אם אתה מזמין פסטה".

טוענים נגדכם גם שהאוכל שלכם איבד את האיטלקיות שבו והפך לגרסה אמריקאית של אוכל איטלקי.

"התפריט שלנו מעודכן לטעם האמריקאי בצורת ההגשה. לא תמצא צורת הגשה כזאת באיטליה. לכל מנה עיקרית מצורף סלט טרי. יש לנו מנות שעירוב התבלינים בהן שונה לגמרי. אנו משתמשים הרבה בשום. בצפון איטליה או בוונציה צריך להתחנן כדי שישימו לך שום באוכל. כאשר רק פתחנו את המסעדה, פרנצ'סקו בישל בדיוק כפי שהיה מבשל בוונציה. אמרו שאם ימשיך לבשל כך, הוא ייאלץ לסגור את המסעדה, כי איש לא יאכל את זה. באותו יום למדנו שאנו באמריקה. אם אתה רוצה להתקיים באמריקה האוכל צריך להיות אחר. לרטבים צריך להיות טעם מורגש. השום צריך להיראות. פרנצ'סקו המציא מעדן של רביולי עם טונה וג'ינג'ר. באיטליה אין שום סיכוי לעשות דבר כזה. במקסיקו אנו מכפילים את כמויות התבלינים".

ומה תעשו בישראל?

"לא נכניס חומוס לרביולי, אך הוא יהיה מותאם למוצרים המקומיים".

אכלת אוכל איטלקי בישראל? מה דעתך?

"מה שאכלתי אינו שווה התייחסות. אני לא רוצה להילחם במסעדות איטלקיות אחרות. אני רוצה לכבד גם את האחרים".

מה היתה האכזבה הגדולה בקריירה שלך?

"הייתי אמור לקבל פרויקט גדול ביורודיסני, שכלל עיצוב 12 מועדוני לילה ו־46 מסעדות. היה לי משא ומתן עם דיסני שנמשך ארבעה חודשים. כבר התחלתי לעבוד על התוכניות, אבל בסוף התפוצצה העסקה. הייתי שבור כי חשבתי שזו פסגת חיי. הם ראיינו 48 ארכיטקטים מכל רחבי ארה"ב ואמרו לי שהם רוצים בי, אבל זה לא יצא אל הפועל בגלל שלא הצלחנו להסכים על המחיר. כיום, כשיורודיסני בצרות, איני יכול לומר לך כמה אני שמח שלא קיבלתי את הפרויקט הזה. זה מסוג הפרויקטים, שאם הוא נכשל – אתה נכשל אתו, ולהיפך. מאז אני צנוע". ■

אם האצבעות היו מדברות
הן היו אומרות רק מלה אחת-

WORD מעבד התמלילים הנפוץ בעולם, בעברית.

WORD הינו מעבד התמלילים המתקדם והנפוץ בעולם לסביבת חלונות, ההופך את עבודת עיבוד התמלילים לקלה ומהירה מתמיד. מיקרוסופט, חברת התוכנה הגדולה בעולם, עיצבה את WORD לפי צרכי המשתמשים.

WORD מצטיינת בידידותיות רבה למשתמש: מרגע שהפעלת את מעבד התמלילים תוכל לייצר תוך מספר דקות, מסמכים פשוטים ומורכבים כאחד, תוך שימוש מהיר וקל בעכבר, ולשלבם ביישומים אחרים.

- ABC - בלחיצת כפתור ניתן לבדוק איות של המסמך
- יישור - בלחיצה אחת מיישר טקסט לימין, לשמאל או למרכז
- גרפים - בלחיצה אחת משרטט גרפים מרשימים
- עמודות - חלוקת הטקסט למספר עמודות כבחירתך
- טבלאות - יצירת טבלאות מורכבות בקלות בלחיצת כפתור

- ◆ מבחר סרגלי כלים (TOOL BARS) - בלחיצת עכבר על הצלמיות בסרגל יש לך גישה מהירה לפקודות שימושיות.
- ◆ WYSIWYG - התצוגה על המסך זהה לפלט הסופי.
- ◆ DRAG & DROP - העברת טקסט וגרפיקה באמצעות עכבר לכל מקום על גבי המסמך.
- ◆ שילוב של גרפיקה וטקסט.
- ◆ מכתבי תבנית (TEMPLATES).
- ◆ מיזוג הדפסה ליצירת מסמכים ומדבקות לדיוור ישיר.
- ◆ השוואה בין גרסאות שונות של המסמך.
- ◆ ניקוד טקסט, יצירת תוכן עניינים ואינדקס.
- ◆ קישוריות לפקס, לדואר אלקטרוני ולרשתות תקשורת.
- ◆ הסבת קבצים ממעבדי תמלילים אחרים ל-WORD.

ואלו רק חלק מן התכונות ההופכות את WORD למעבד התמלילים המתקדם והנפוץ בעולם...

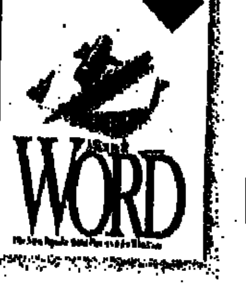

עכשיו במבצעי מחירים מדהימים:	
מעבד תמלילים WORD	749₪
חבילת OFFICE - (WORD+EXCEL+POWER POINT+MAIL)	1790₪

המחירים אינם כוללים מע"מ ותקפים עד גמר מלאי

Microsoft

ידידות. זו התוכנה הבולטת שלנו.

לקבלת רשימת משווקים מורשים ולפרטים נוספים: מיקרוסופט ישראל, תובל 34 רמת גן טל. 03-5757034

מעבודות הבית: ...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 18

קוראינו משוועים: מתכונים לצבר אדום

אני יודעת שאצלכם ליד הרמזור אין משוכות צבר אדום. אבל קוראים לא מעטים אינם יכולים לשאת את העובדה שהמשוכות האלה מתמלאות פירות אדומים, יפים, עם צבע וניחוח של גרגרי־יער, המתבזבזים מחוץ למטבח.

הקוראים הללו אינם מגיעים משינקין אלא מכפר־הס, כפר־מלל, בת־גלים ובאר־טוביה, אבל גם שוכני ערים מוצאים לפעמים בחנויות המובחרות קופסאות פלסטיק ובהן צבר אדום.

מה עושים? לפתן עם יין, ומרקחת, כמובן.

אני מניחה שמי ששאל יודע שקוטפים עם כפפות, משפשפים להיפטר מהקוצים ויותר הקוצים מתרככים בכביסה (כלומר בבישול).

לפתן צבר אדום

צילום: שטולים ואורית

מרקחת צבר אדום

חומרים

1 ק"ג סברס אדומים
1 כוס יין אדום יבש
1 ק"ג סוכר
½ כוס מים

הכנה:

1. חותכים ומסירים את קצהו התום והעצי של הפרי.
2. שמים בסיר גדול, עם היין והמים, מכסים ומבשלים 15 דקות.
3. מעכים היטב במעך ידני, ומבשלים, מעט, עוד 5 דקות.
4. מסננים הכל דרך מסננת לתוך קערה כדי להיפטר מהגלעינים. מעכים בחוזקה את הפרי אל המסננת, כדי להעביר כמה שיותר מיץ לתוך הקערה.
5. שוטפים את מה שנותר במסננת ומוצאים בכף פיסות פרי, ללא גלעינים. מחזירים את פיסות הפרי ואת הנוזלים לסיר, יחד עם הסוכר, ומבשלים על להבה בינונית 30 דקות, או עד שרק מתחיל להתעבות. מצננים ומעבירים לצנצנת.

לפתן צבר אדום

גם כאן אין צורך בקילוף או בהסרת־גלעינים מראש

חומרים:

1 ק"ג סברס אדומים
1½ כוסות סוכר
2 כוסות יין אדום
8 כוסות מים רותחים
קליפה מלימון אחד
3 כפות קורנפלור, מדוללות ב־5 כפות מן הלפתן

הכנה:

1. מסירים את הקטע התום והעצי של הפרי. שמים בסיר גדול, עם כל החומרים מלבד הקורנפלור, ומבשלים 30 דקות.
2. מועכים את הפירות היטב במעך ידני של תפוחי אדמה, כשהם בתוך הנוזלים שבסיר, וממשיכים לבשל עוד 30 דקות.
3. טועמים, ומתקנים מתיקות אם רוצים. מוסיפים את הקורנפלור המדולל, בוחשים, מבשלים עוד 5 דקות, מסירים מהאש ומקררים. נתחי הפרי והגלעינים שוקעים לתחתית, ואינם מפריעים.

המראה הזמין והמזמין של טראטוריה שכונתית

צילומים [illegible] של פטריסיה וולס, "טראטוריה", הוצאת William Morrow

השקשוקה של האיטלקים

בטראטוריה האיטלקית מוגש מזון מיוחד: ביתי, שפוי, עונתי ואזורי. "טראטוריה" היא מסעדה שכונתית, שמתכוניה לא נמצאים בדרך כלל בספרי הבישול. עכשיו יש בארץ שני ספרים של מתכוני טראטוריה בלבד. שניהם נמצאים על מדפי חנות הספרים "אלשייך" בתל אביב, שניהם נכתבו אנגלית, שניהם יצירות של מחברות אמריקאיות בעלות שורשים איטלקיים, שהחליטו לחדור אל נבכי המטבח הביתי והשכונתי ולהוציא משם חומרים שלא הובאו לידיעתנו.

לא כל מטבחי הטראטוריות נפלאים, כפי שאני יכולה להעיד על סמך אין־ספור ביקורים בהן. אבל אפשר לאכול שם לא מעט מנות פשוטות וטובות, שאין למצוא כמותן במטבחי המסעדות האיטלקיות המוכרים לנו: אנטי־פאסטי, שומר מוקרם, סלטי פול וגבינות צאן, מרקי שעועית ועדשים (יחדיו) ומאפי לוקס וארטישוק כבוש.

"בין שמדובר במוללה הומה כלב פירנצה, בין שמדובר בכפר ועיר בסמטה צדדית בוונציה – הטראטוריה היא המקום שאליו באים האיטלקים לחפש טעמים חזקים, חברות, אווירה ובילוי". כך נפתח ספרה של פאטריסיה וולס, המפורסמת בין שתי המחברות. הופעת ספר חדש של וולס הוא תמיד סיבה להתרגשות בקהילה הקולינרית בארה"ב. כל תחום שוולס תבחר לעסוק בו, שוק המזון הסיני או הביסטרו הצרפתי (ספרה "מאכלי ביסטרו" הוא הטוב בסדרה), מואר פתאום באור בהיר בזכות מתכוניה המדויקים, המזמינים, הנגישים מאוד. וולס יודעת למסור מתכון, על כל המידע המדויק שבו, בלי להיות טרחנית.

כמו במדריכיה המפורסמים למסעות אוכל בצרפת, גם בספר הטראטוריות שלה לא הכל טוב. וולס אינה מצליחה להימנע מפיוטיות כמו "בערב חמים ומלטף של אוגוסט נסענו, חבורה עליזה, לבושה בבגדים לבנים מבהיקים, לסוף־שבוע בקאן"; או "באחר צהריים סתווי קריר מצאנו את עצמנו מסובים בנעימים מול מרק מהביל, בביסטרו הקטן של לוקא". משפטים שכמו נועדו להבהיר עד כמה נעים־באמת להיות עשיר מאוד. כך שאחרי קריאת עשרים המתכונים הראשונים בספר, אני מוצאת את עצמי עדיין נלהבת לבשל אבל לא כל כך מתלהבת מהמחברת. המתכונים כאמור נפלאים. סיבוב הטראטוריות כולל עשרות מקו, מפיימונטה ועד רומא.

יש בספר 150 מתכונים, מוגשים נהדר, רבים מהם לא מוכרים, אלא אולי למי שמרבים להסתובב באיטליה. מכל מקום, גם לאוהבת איטליה כמוני היו כאן חידושים: דרכים מענגות להחמצת פלפלים, ממרחי גבינת עזים ושום, צלעות כבש בלימון וכמה גרסאות יסודיות של טירמיסו, שלא לדבר על עוגת התפוח והלימון הריחנית, על עוגות הגבינה והצנוברים ועל הטיפול הפשוט באפרסקים. כמתכונאית אמריקאית מעשית, וולס גם מסבירה היכן לרכוש מה בניו יורק, וגם את הרשימה הזו אפשר לצלם ולשמור.

"פֶּנֶה" (פסטת־צינורות) עם וודקה, עגבניות ושמנת

מתכון זה הוא החביב ביותר על בעלה של וולס, וולטר, שכל ספריה מוקדשים לו, "כי הוא מגשים את כל חלומותי". המתכון הוא של הטראטוריה "לה וקיה בטולה" בפירנצה, מקום שבו "אתה יושב על ספסלי עץ גסים וחייב להשתתף בשיחה עם שכניך לסעודה". להלן תיאורה הפיוטי של וולס את המנה: "דבר אינו מספק ומרצה כמו צינורות עבים של פסטה, עטופים בתערובת של עגבניות מתובלות בקלילות ושמנת מתוקה. תוספת הוודקה מתסיסה את המנה הזו, ורק מתי מעט ינחשו שהיא היא הרכיב הסודי".

חומרים

1/4 כוס שמן זית משובח, בהיר
4 שיני שום שמנות, קצוצות
1/2 כפית פלפלת אדומה כתושה (יש במחלקת התבלינים. תוצרת מקורמיק)
מלח
1 קופסה (765 גר') עגבניות משומרות, או טריות, בשלות מאוד וקלופות
500 גר' פסטה איטלקית מסוג "פֶּנֶה"
2 כפות וודקה
1 מכל שמנת מתוקה
1/4 כוס פטרוזיליה, גזורה במספריים

הכנה

1. בוחרים במחבת כבדה ורחבה, שמים בה את השמן, השום, הפלפלת וקורט מלח, ובוחשים כך שכל התבלינים יצופו בשמן. מבשלים על להבה בינונית עד שהשום מזהיב, 3–2 דקות.
2. מרסקים את העגבניות במעבד מזון, ומוסיפים למחבת. בוחשים, ומבשלים ללא כיסוי 20 דקות. טועמים ומתבלים.
3. מרתיחים 6 ליטר מים בסיר רחב, מוסיפים 3 כפות מלח ואת הפסטה. מבשלים עד שמוכן, אך עדיין נוקשה.
4. מוסיפים את הפסטה המסוננת למחבת. בוחשים, מוסיפים וודקה ושמנת ובוחשים, מנמיכים להבה ומבשלים 3 דקות כך שהפסטה תספוג את הטעמים.
5. מגישים בקערות מרק שטוחות. אין צורך בגבינה.

פנה עם וודקה, עגבניות ושמנת

ריזוטו אפוי באספרגוס, תרד ופרמזן

מעדן זה מגיע לאחר שנאכל ב"גרציאלה" – טראטוריה על גבעות טוסקנה – ב"אחר צהריים חמים באוגוסט"

חומרים

2–1 כפות שמן זית
1 בצל קטן, קצוץ
מלח
1 כוס אורז עגול (כתחליף לאורז "ארבוריו")
2 כוסות מרק בשר או ירקות
4 כוסות עלי תרד טריים, שטופים
10 קלחי אספרגוס דקים, חתוכים לפיסות באלכסון
1/4 כפית אגוז מוסקט טחון
1/2 כוס פרמזן מגורד, עדיף איטלקי

הכנה

1. מחממים תנור ל־200 מעלות צלזיוס.
2. בסיר של 1/2 1 ליטר שמים את השמן, הבצל והמלח על להבה בינונית. בוחשים ומבשלים עד שהבצל זהוב ושקוף, 4–3 דקות.
3. מוסיפים את האורז ובוחשים כך שיצופה בשמן. מוסיפים את המרק, התרד, האספרגוס, המוסקט והמלח, ומביאים לסף רתיחה, עדיין על להבה בינונית.
4. בוחשים פנימה מחצית מכמות הגבינה.
5. מעבירים לכלי־סופלה משומן עם מכסה שתכולתו ליטר, ומשטחים בכף. בוזקים ביתר הפרמזן.
6. מכסים את הכלי, ואופים במרכז התנור כשעה. האורז יתקבל רך.

ריזוטו אפוי באספרגוס, תרד ופרמזן

אפרסקי קיץ עם פטל

קינוח פשוט ונפלא. ציטוט: "בצהרי אוגוסט אחד, שטוף שמש, ישבנו במרפסת המוצלת של 'להיסטלה', טראטוריה כפרית שלווה בכמר גרדונה ריווירה – על אגם גרדה. התענגנו על סלטים ענקים ירוקים, על נתחי גבינת פונטינה, קלויים בגריל, עם פטריות בר, ועל מנה נפלאה ומרעננת זו. המנה מכילה מחית אפרסקים מתקתקה המרוחה על צלחת הגשה, ובאמצעה הרבה פטל, או כל גרגרי יער אחרים שבנמצא" (רמז: אצלנו מתחילה עוד מעט עונת תותי העץ)

חומרים

5 אפרסקים בשלים, במשקל של כ־1 ק"ג
1/4 כוס סוכר וניליין
2 כוסות גרגרי יער

הכנה

1. קולפים את האפרסקים. מחממים הרבה מים בסיר לרתיחה מבעבעת, מוסיפים את האפרסקים, בזה אחר זה, ומבשלים 2 דקות, כדי שיהיה קל לקלפם.
2. מעבירים ישר למים קרים מאוד, והקליפה תיפרד בקלות, באמצעות סכין חד.
3. קוצצים גס את בשר האפרסקים ומעבירים למעבד מזון עם הסוכר. מעבדים למחית. מורחים אותה על צלחת הגשה, ממלאים המרכז בפטל ומצננים היטב.

סודות מהמטבח

נירה רוסו

העגבנייה שלנו נטולת כולסטרול

ההודעה לעיתונות הפילה עלי פחד גדול: היא בישרה על הופעתו של משקה קולה לילדים, שאינו מכיל קפאין וחומצה זרחתית.

וזה בדיוק הרגע שבו אני שואלת את עצמי בחשש, למה הם מתכוונים? אם המשקה החדש אינו מכיל חומצה זרחתית, האם פירוש הדבר שהקולה הרגילה כן מכילה אותה? ומה בדיוק גורמת החומצה הזאת, שהמפרסם מבליט כל כך את העדרה? ולמה מכניסים אותה למשקאות?

הפרסומים האלה, שהנסתר בהם רב על הנגלה, ממש מכרסמים בלב. כל החורף קראנו על תרסיס נגד הצטננות ש"אינו מכיל סטרואידים". מה כן מכיל סטרואידים? אקמול? או אולי רק התרסיסים האחרים?

יש סוגים של חלב שהתוויות שעליהם מבשרות "דל מלח". האם בסוגי החלב האחרים, ללא התווית, יש מלח? ולמה שיהיה מלח בחלב? על פרסומי סלטי "פיקנטי" נאמר "החומר שלנו אינו מכיל עמילן". אז מה כן מכיל עמילן? ואיך נגלה זאת? לפי ההירוגליפים שעל האריזה?

על שמן התירס ומרגרינת ה"מזולה" כתוב שהם נטולי כולסטרול. אז מה, בשמנים אחרים ובמרגרינות אחרות יש כולסטרול, או שרק בחמאה? הרי גם על שקית מלח אפשר להדביק תווית האומרת "ללא כולסטרול".

הנה, דווקא פרסומות חיוביות כמו הפרסומת על העגבנייה שלנו, נטולת הגופרית, מותירה אותנו נבוכים ואובדי עצות יותר מקודם, יותר מתמיד.

המשך בעמוד 13

השבוע בטלוויזיה | אורי קליין

חדש על המסך

◆ "יתחת שמי אפריקה": סדרה חדשה ב–26 פרקים. במרכזה אלמנה, מנהלת בכירה בחברה המנוהלת בידי אבי בעלה, שנשלחת לאפריקה עם בנה בן ה–16. עם ברברה באך ורוברט מיטצ'ם (ערוץ 2, שלישי 14:30).

◆ "סיינפלד" עובר לימי שלישי (ערוץ 3, 22:10). ישודרו שוב פרקי העונה החולפת ואחריהם 30 פרקים חדשים.

◆ "פרייזר": סדרה קומית אמריקאית שהיא היום להיט טלוויזיוני גדול. במרכזה ד"ר פרייזר קריין, פסיכיאטר – נראה לראשונה ב"חופשי על הבר" – שחוזר לסיאטל אחרי גירושיו ומגיש תוכנית ייעוץ ברדיו. דמויות אחרות הן אביו, שוטר בפנסיה, המפיקה שלו וגרושתו. עם קלסי גרמר, פרי גילפין, ובייב ניוורת (ערוץ 3, שלישי 22:35).

◆ שידורים חוזרים של פרקים מסדרת המתח הפופולרית "קרזיאק", שכוכבה, טלי סאוואלס, מת לא מזמן (ערוץ 3, ראשון־חמישי 01:00).

◆ "הארי וההנדרסונים": פרקים נוספים בסדרה שמפגישה את המשפחה האמריקאית הממוצעת עם מפלצת ענקית דמוית קוף. עם ברוס דייווידסון, קווין פיטר הול ואחרים (ערוץ 6, שלישי 15:30).

◆ "אוויר, אור ואוטופיה": סדרה בשלושה פרקים שהופקה לרגל כינוס האדריכלות בסגנון הבינלאומי שמתקיים בתל אביב. הסרט עוסק בתולדות הבאוהאוס ובאידיאולוגיה שהנחתה את התנועה, ומעלה את בעיית השימור של יצירותיה (ערוץ 8, ראשון 21:30).

◆ "מגלגלים עסקים": סדרה בארבעה פרקים על עסקי ההון הבינלאומיים – מניסיונותיו של הבנק האירופי לסייע בשיקומה של מזרח אירופה ועד לסוד הצלחתה של חברת בנטון (ערוץ 8, שלישי 22:00).

◆ "שם המשחק – כוח": סדרה בארבעה פרקים שעוסקת במוקדי הכוח בוואשינגטון – הנשיאות, הפנטגון, הקונגרס, התקשורת והשדולות הפוליטיות. מגיש העיתונאי הדריק סמית (ערוץ 8, רביעי 22:00).

◆ "עולמם של הפרישים": סדרה על מלתעותיו של הטורף, שלפי דפי המידע של ערוץ 8, אנו ממעטים להבין אותו (ערוץ 8, שבת 21:00).

◆ "נקודת תורפה" (Underbelly): מיני סדרה בארבעה פרקים. איש עסקים נשלח לכלא, אשתו ממשיכה לנהל את עסקיו וידידו הטוב הוא שר בממשלה הממונה, במקרה, על בתי הסוהר. עם דייוויד היימן וטום וילקינסון (ערוץ 1, ראשון 23:10).

◆ "נכות אחים": סדרה חדשה שמביאה סיפורים אישיים בהקשרים רחבים יותר. הסרט הראשון, שנכתב ונביים בידי חיים יבין, מביא את סיפורה של שלה שורש, תושבת כפר דרום, שבעלה נרצח על ידי מחבלים ובתה מתה ממחלה קשה (ערוץ 1, שלישי 22:00).

NYPD, ערוץ 2, רביעי, 10:00

המלצת השבוע

ז'אקו איש נאנט, הצגה שנייה, א', 21:30, 115 דקות

קולנוע כהספד: במאית מספידה את בעלה, במאי אף הוא. לא היה עוד סרט כזה. אנייס וארדה וז'אק דמי החלו ליצור סרטים בשנות החמישים והשישים, עם יוצרים כמו אלן רנה וכריס מרקר, לקבוצה שפעלה בעת ובעונה אחת עם זו של "הגל החדש". מתחילת הקריירה שלה ניסתה וארדה לטשטש הבחנות מסורתיות בין קולנוע עלילתי לתיעודי, לנוע בין שני התחומים ולקשור ביניהם. דמי, לעומתה, בחר ליצור קולנוע שניצב במרחק מהחיים. הוא יצר סרטים בעלי סגנון וראיית עולם מיוחדים לו, מהיפים שהכרנו. זהו קולנוע על מעגלי פרידות ופגישות, על כוחו של גורל ועוצמתה הפאטאלית של המקריות, קולנוע שמדגיש את הפער בינו למציאות ויוצר תחושה של חלום ומלנכוליה. דמי עשה מעט מאוד סרטים, וחוונו לא כל כך הובן בעולם. רק סרט אחד שלו, "מטריות שרבורג", היה להיט גדול. האחרים, כמו "לולה", "מפרץ המלאכים", "העלמות מרושפור", "הנסיכה בעור החמור", "חדר בעיר", היו רגעי חסד קולנועיים, פרטיים ונפלאים.

כמה חודשים אחרי מותו מסרטן, ב–1991, יצרה וארדה סרט לזכרו, שממנו חומרים אופייניים ליצירתו עם חומרים שלה. הסרט משחזר את שנות ילדותו והתבגרותו של דמי בעיר הנמל נאנט (ערי נמל היו אהובות עליו במיוחד). רואים בו, למשל, איך ז'אקו הילד (שמגולם על ידי שלושה ילדים בגילים שונים) מגלה את הקולנוע ויוצר את סרטיו הביתיים הראשונים, שהם אנג מקסימים. קטעים אלה מצולמים בשחור־לבן, ויש בהם כמה הכלאות של "שוטים" צבעוניים. וארדה שוזרת בהם קטעים קצרצרים מסרטיו (לאו דווקא הנודעים ביותר: לא נראה, למשל, את סצינת הפרידה מ"מטריות שרבורג"), וראיונות קצרים עימו (הוא כבר היה או חולה מאוד, רזה, כסוף שיער). פרי פעם היא קוטעת את הסרט בצילום־מקרוב של פרט בפניו או בגופו. אין זה סתם קלוז־אפ, אלא ניסיון להתקרב אליו ככל האפשר, וגם לממש את ייעודו של הקולנוע: להנציח את הפיסי והקיים; להשאיר עקבות, או כפי שתיאר זאת פעם התיאורטיקן הצרפתי אנדרה באזן: להיות קולנוע שכמוהו כמסיכת מוות.

סרטה של וארדה נועד בעיקר למי שמכיר את יצירתו של דמי ואוהב אותה. הסרט קושר אסוציאטיביות בין סצינות מסרטיו לרגעים בביוגרפיה שלו, ומשתמש ברבים מהתכסיסים שנקט דמי עצמו בסרטיו. הפתרונות פשטניים לפעמים, כאילו מבקשת וארדה לומר שלמרות ההקבלה בין האיש ליצירתו, סוד הזיקה ביניהם יישאר עלום. אין זה מחקר מעמיק בקולנוע וגם לא ביצירתו של ז'אק דמי. זהו סרט שקול, מיושב בדעתו ולא סנטימנטלי, על אחד היוצרים שהגדירו לי ולרבים מבני דורי את אהבת הקולנוע; הספד לו וגם לרגע שבו גילינו את הקולנוע שלו.

מבט כללי

לאחר תקופה ארוכה של שידורים חוזרים ופרקים מסדרות ותיקות עולות השבוע למרקע שתי סדרות אמריקאיות חדשות ומצליחות. האחת תשודר בערוץ השני (רביעי 10:00) ושמה NYPD (ראשי התיבות של משטרת ניו יורק; במקור היא נקראת NYPD Blue). הערוץ השני מוסיף לשמה את כותרת המשנה "סדרה למבוגרים בלבד", ואמנם בארצות הברית סירבו כמה תחנות טלוויזיה לשדרה, בגלל גודש האלימות והמתירנות המילולית והמינית המאפיינים אותה. NYPD היא הצלחה נוספת של המפיק סטיבן בוצ'קו ("כלות לכחולי המדים", "פרקליטי אל־איי"). גיבוריה הם ג'ון קלי (דייוויד קרוסו), שוטר שמכור לעבודתו ושנישואיו ללורה (שרי סטרינגפילד), עורכת דין, בצרות; אנדי (דניס פרנס), שותפו הגרגן והאלכוהוליסט; ג'ניס הקצינה (איימי ברנרמן), שלרכוי דפי המידע, מוכנה להחליף את לורה בחייו של קלי; ממקרו (ג'יימס מקדניאל), שמתקשה לשלוט בפיקודיו, וג'יימס פרטינו (ניקולאס טורטורו), שוטר שיודע איך להסתדר ברחובותיה האלימים של ניו יורק. המבקרים באמריקה טוענים שהסדרה שוברת מוסכמות בכל מה לסוגי העלילות שבה ולמידת הריאליזם המאפיין את סגנונה.

הלהיט השני הוא "פרייזר" (ערוץ 3, שלישי 22:35), סדרה קומית, שגיבורה, פרייזר קריין הפסיכיאטר (קלסי גרמר), הופיע לראשונה ב"חופשי על הבר". בסדרה שלו הוא חוזר, בעקבות גירושיו מאשתו, לעיר הולדתו סיאטל, ומגיש תוכנית רדיו שמציעה ייעוץ פסיכולוגי – מסגרת עלילתית שתאפשר מפגש עם סיפורים חריגים במצבים מופרעים.

ומול החידושים: שלושה מסרטי השבוע משודרים פעמיים בשני ערוצים שונים. כך, למשל, משודר "אחר מהלב" בערוץ הראשון ביום רביעי ולמחרת במסגרת הצגה שנייה. לא חבל?

אפשר גם

◆ "רחוב יבנהו": סרט תיעודי שביים רוד פרלוב, המשרטט את דיוקנו של רחוב תל אביבי אחד, שיש בו לשכת עבודה, כורסה לניירות ערך, מסעדת ספנטי ומקווה. את סרטיו של פרלוב תמיד כדאי לראות (ערוץ 2, שבת 17:30).

◆ טקס בחירת מיס תבל 1994: שידור ישיר מהפיליפינים (ערוץ 3, ששי 03:00).

◆ "ידי זרי": מפקח משטרה ניו יורקי (ארמאנד אסאנטה) מנהל רומן עם עוזרת התובע המחוזי (כלייר בראון). אשתו (כרולי ד'אנג'לו) נאנסת, אהובתו מתמנית לטפל בתיק שלה והוא עצמו מואשם ברצח האנס. חיים לא פשוטים. מיני סדרה לפי רב מכר של רוברט ריילי (ערוץ 3, שבת 22:35; ראשון 22:10).

◆ "שושנים אדומות כדם": מיני סדרה על סקוטית שלחמה לשיפור תנאי התעסוקה של נשים והקמתו של ארגון שיגן עליהן. עם אליזבט מקלגן, ג'יימס גרנט וגרגוד פישר (ערוץ 3, שלישי 01:50).

◆ "הנסיכה דיידרי": מיני סדרה מ–1983, לפי ג'ודית קרנץ, שגיבורה שלה היא בתם של נסיך רוסי וכוכבת הוליוודית שנעשית דוגמנית צמרת. עם מריט ואן־קמפ, רופרט אוורט, פול מייקל גלייזר ורוברט יוריק (ערוץ 3, חמישי 01:55).

◆ "הלוויתן האחרון": אם לא נזהר הוא יהיה כל מה שיוותר בסוף המאה. מגישה אוליוויה ניוטון ג'ון (ערוץ 8, שלישי 21:00).

◆ "המדריך לקריקטורות של לאו ופלאקי", מי שיצרו את הבובות המוצלחות מאוד לתוכנית הבריטית "ספיטינג אימג'" (בראבו, חמישי 23:00).

◆ "עקב אכילס": סרט טלוויזיה על פי רות רנדל. המפקח ווקספורד ועוזרו ברדן חוקרים את פרשת היעלמותה של אשה נשואה (ערוץ 1, שלישי 23:10).

◆ "כתר בראשו": שידור חוזר, לזכר אבנר חזקיהו, של הסרט שביים רם לוי לפי מחזהו של יעקב שבתאי. חזקיהו מגלם, בחן ניכר, את דמותו של המלך הקשיש שמנסה לשרוד. עם ארנון צדוק, תחיה דנון, ז'אק כהן, רמי ברוך, נאוה זיו ואחרים (ערוץ 1, חמישי 21:50).

סרטים

מוכן חשאי, ערוץ 2, ו', 08:50, 100 דקות; ערוץ 4, ו', 13:40
מותחן ריגול שביים אלפרד היצ'קוק ב–1936, ובמרכזו הדילמה המוסרית של סוכנים חשאיים, גבר ואשה, שנשלחים לחסל יריב. סצינת החיסול היא הבריקה קולנועית. עם ג'ון גילגוד, מדלן קרול, פיטר לורה, רוברט יאנג, לילי פלמר.

כל מה שרצית לדעת על המין ופחדת לשאול, ערוץ 2, ו', 22:20, 87 דקות
ארבע אפיזודות קומיות על קשיים מיניים, שביימו בידי וודי אלן ב–1972. באפיזודה האחרונה מגלם אלן זרע חסר־סבלנות. גס ולא מתוחכם במיוחד, אבל יש רגעים מצחיקים. עם ברט ריינולדס, ג'ין ויילדר (שמתאהב בכבשה) ואחרים.

פשעים שבלב, ערוץ 1, ו', 22:50, 101 דקות; ערוץ 4, שבת, 19:15
שלוש שחקניות טובות, סיסי ספייסק, ג'סיקה לאנג ודיאן קיטון, מעשירות בנוכחותן האטרקטיווית את סרטו של ברוס ברספורד מ–1986, המבוסס על מחזה מצליח, ומגלות את דמותן של שלוש אחיות דרומיות אקסצנטריות, שכל אחת מהן מעורבת בשערורייה משלה. מהנה.

מעולם לא היית מקסימה יותר, ערוץ 1, שבת, 11:55, 97 דקות
פרד אסטר וריטה הייוורת כיכבו יחד בשני סרטים מוסיקליים מצליחים, והנוכחות המופשטת שלו התמזגה להפליא עם האירוטיקה המעודנת שלה. בסרט זה, שבוים בידי ויליאם א. סייטר ב–1942, הוא רקדן אמריקאי בבואנוס איירס והיא בתו של ארגנטינאי אמיד. יחד הם עושים מוסיקה נפלאה. הפזמונים הם של ג'רום קרן.

מי רצח אותי (D.O.A.), ערוץ 2, שבת, 21:00, 100 דקות
גרסה קולנועית כושלת מ–1992 לפילם נואר קלאסי. הסיטואציה זהה – גבר שהורעל מנסה, בזמן שנותר לו, לגלות מי עשה לו את זה. אך הביצוע חסר את המתח של המקור. עם דניס קווייד ומג ריאן. ביימו רוקי מורטון ואנאבל ג'אנקל.

הצעירה לרומא, ערוץ 1, שבת, 23:20, 90 דקות
סרטו של דינו ריזי מ–1962 הוא סאטירה שנונה על עליית הפאשיזם באיטליה – נושא רלוונטי ביותר. דוגמה מצוינת לקומדיה האיטלקית החריפה והעממית כאחת. עם ויטוריו גסמן, אוגו טוניאצי ורווה אניק.

אחר מהלב, הצגה שנייה, ערוץ 1, ד', 22:30; ה', 21:30, 102 דקות
פנטזיה וידאו מוסיקלית מלאכותית, צבעונית ומקסימה שביים פרנסיס פורד קופולה ב–1982. העלילה, המתרחשת בלאס וגאס שכולה תפאורות, מערבת בין זוגות אוהבים ובין רמות שונות של מציאות והזיה. עם פרדריק פורסט, טרי גאר, נסטאסיה קינסקי וראול ג'וליה.

אימפריית השמש, ערוץ 2, ד', 22:45, 146 דקות
גיחתו הקודמת של סטיוון ספילברג למלחמת העולם השנייה. הסרט, מ–1987, מביא את סיפורו של ילד שמופרד מהוריו כשהיפאנים פולשים לשנחאי, מובא למחנה מעצר ועובר שם תהליך התבגרות מזורז. ארוך, דחוס, מייגע ובעיקר חסר רגש; אפילו פצצת האטום המוטלת על הירושימה נראית כאפקט. עם כריסטיאן בייל, ג'ון מאלקוביץ', מירנדה ריצ'רדסון, נייג'ל האוורס ועוד.

כבלים

יצרים (Extremities), ערוץ 4, ו', 20:30, 85 דקות
פארה פוסט מופיעה בתפקיד הראשי בגרסה הקולנועית למחזהו של ויליאם מסטרוסימונה, שבו כיכבה גם על הבמה הניו יורקית. היא מגלמת אשה שנוקמת בגבר שאנס אותה. הסרט, שמבקש לדון בגבולות האלימות המותרת, נוטה – כמו המחזה – לסנסציוניות יותר מאשר לדיון שקול. רוברט מ. יאנג ביים ב–1985.

צללים וערפל, ערוץ 4, ו', 22:00, 81 דקות
אליגוריה קפקאית לכאורה על אירופה שבין שתי מלחמות העולם ומחווה ריקה מתוכן לאקספרסיוניזם הגרמני. סרטו של וודי אלן מ–1992 חצה את גבולות היומרה אל מחוזותיה של הטרחנות המייגעת. אלן עצמו מופיע בסרט, מוקף בחבורה גדולה של כוכבים, ביניהם מיה פארו, ג'ון מלקוביץ', ג'ודי פוסטר, לילי טומלין, קתי בייטס ואפילו מדונה, כאילו היתה זו מסיבת קוקטייל מסויטת.

השמש זורחת גם בלילה, הצגה שנייה, ו', 22:30, 108 דקות
סרטם היפה מאוד של האחים טאוויאני, מ–1990, מעביר את עלילת "האב סרגיי" של טולסטוי לאיטליה של המאה ה–18. סיפורו של בן אצילים שפורש מהחיים בעקבות אהבה נכזבת ונעשה נזיר, הופך בידי האחים למשל על אמונה והקרבה. חמור סבר ומרגש מאוד. עם ג'וליאן סנדס, נסטסיה קינסקי ושרלוט גינסבורג.

שליחות קטלנית (Terminator), ערוץ 4, ו', 23:25, 102 דקות
רובוט, בדמותו של ארנולד שוורצנגר, נשלח מהעתיד כדי לחסל את מי שתהיה אמו של מנהיג מרד עתידי במכונות. סרטו של ג'יימס קמרון מ–1984 הפך את שוורצנגר לכוכב שמתייחסים אליו ברצינות, והוא הבריקה של עיצוב וביצוע. בנוסף לאלימות יש בו גם רגש. עם לינדה המילטון.

עבודה שחורה (Matewan), ערוץ 4, שבת, 21:00, 132 דקות
סרטו של ג'ון סיילס ("עיר של תקווה", "דג חת שוקה") מ–1987, שלא הוצג אצלנו בהקרנה מסחרית, מתאר חיים בעיירה קטנה של כורי פחם בשנות העשרים. עם כריס קופר, מרי מקדונל וג'יימס ארל ג'ונס.

הרתיעה, הצגה שנייה, שבת, 22:00, 104 דקות
אחד מסרטיו הטובים ביותר של רומן פולנסקי, ואחד מתפקידיה המרשימים ביותר של קתרין דנב המגלמת בסרט, שנעשה ב–1965, אשה שרוצחת גברים. פולנסקי מרחיב את גבולותיו של סרט האימים וממקם את מרכיביו המסורתיים בהקשרים תרבותיים ואירוניים שונים. מנועז, שחור ולפעמים אפילו מצחיק.

ים של אהבה, ערוץ 4, שבת, 23:15, 108 דקות
הסקס הוא קטלני מתמיד במותחן זה, שביים הרולד בקר ב–1989. גברים נרצחים בזמן האקט המיני, ואל פצ'ינו, שוטר ניו יורקי עייף, מתאהב באלן ברקין, אחת החשודות. איך יוצאים מזה? מזל שיש המואים, שאפשר להטיל עליהם את כל חרדות ואשמות העולם. בעייתי מאוד ומרתק מאוד. עם ג'ון גודמן.

צעירים ותמימים, ערוץ 4, ב', 14:35, 79 דקות
מותחן מהנה מאוד שביים אלפרד היצ'קוק ב–1937. אשה צעירה עוזרת לסופר להוכיח את חפותו. סיטואציה היצ'קוקית מוכרת, שמטופלת באלגנטיות ובשנינה. במיוחד נפלא אותו שוט ארוך־ארוך, סמוך לסופו של הסרט, שמתחיל מרחוק ומתרכז לבסוף בעינו המצמצמת של הרוצח האמיתי. עם דרק דה מארני ונובה פילבים.

טרוף תיעשירים, הצגה שנייה, ב', 21:30, 84 דקות
קומדיה מ–1987, בהפקת הקומיק סטרים, על חבורת מתפכנים שמגישים סעודה שכולה בשר־אדם. פיטר ריצ'רדסון ביים. פול ולינדה מקרטני מתארחים.

החישוב אחר האמת (Dead Reckoning), הצגה שנייה, ב', 21:30, 96 דקות
מותחן מהנה ביותר שביים ג'ון קרומוול ב–1947, ובמרכזו חקירת רצח ושחיתות בוואשינגטון שאחרי מלחמת העולם השנייה. עם האמפרי בוגארט וליזבת סקוט, כוכבת קצת נשכחת שהיו לה קול חורק מאוד ועיניים עצובות ביותר.

פונדק האושר השישי, הצגה שנייה, ד', 21:30, 157 דקות
להיט מאוחר של אינגריד ברגמן (מ–1958), המגלמת את דמותה של מיסיונרית בסין, שהקדישה את חייה לטיפול בילדים. ארוך ודביק, למרות צוות שחקנים טוב, שכולל גם את רוברט דונאט וקורד יורגנס. ביים: מרק רובסון.

הנרי וג'ון, ערוץ 4, ה', 21:00, 130 דקות
סרט יומרני מאוד, אבל מסקרן, שעשה פיליפ קאופמן ב–1990, המתאר את מערכת היחסים שבין אנאיס נין, הנרי מילר ואשתו ג'ון בפאריס של שנות השלושים. קאופמן הופך יחסים אלה למעבדה לבדיקת גבולות התשוקה והיצירה. הצלחה חלקית, אך מרתקת. עם פרד וורד, אומה טורמן ומריה דה מאדרוס.

שידורי ספורט

משדרי סיכום – זה המכנה המשותף השבוע של רוב שידורי הטלוויזיה, שיסכמו את עונות הכדורגל והכדורסל באירופה. התחרויות הממשיות הן האליפות הפתוחה של צרפת בטניס (רולאן גארוס) ומשחקי ההכרעה באן־בי־אי. טורניר הטניס ייפתח ביום שני, וערוצי הלוויין סטאר ספורט ויורוספורט יקצו לו שעות שידור רבות. רולאן גארוס היא אחת מארבע האליפויות המרכיבות את הגראנד־סלאם (שלוש הנוספות הן: וימבלדון, אליפות ארצות הברית ואליפות אוסטרליה). הייחוד בטורניר הוא קיום המשחקים על משטחי חימר אטיים, לעומת האליפויות האחרות שמתקיימות על משטחים קשים או דשא, המקנים מהירות גבוהה יותר לכדור. המשטחים האטיים יעזרו למומחי חימר כמו הספרדים סרחי ברוגרה והאווייר סאנצ'ז, או האמריקאי פיט סאמפראס, המוביל ביתרון עצום בדירוג העולמי, ובן ארצו ג'ים קורייר. גם עמוס מנסדורף יופיע בטורניר (יורוספורט, החל ביום שני, 12:00–20:00; סטאר ספורט, 12:00–19:00).

באן־בי־אי יסתיימו השבוע סדרות חצי הגמר האזוריות במזרח ובמערב. ערוץ הספורט ישדר את המשחק השביעי (אם יהיה) בסדרות פיניקס־יוסטון או דנוור־יוטה. אם שתי הסדרות יוכרעו לפני כן, ישודר משחק בגמר המערב בין המנצחות. שידורים נוספים צפויים בערוץ 2 ובערוץ הכבלים הטורקי טי־אר־טי.

תוכנית מומלצת לצפייה היא "אחד על אחד" עם דיק ויטאל, פרשן כדורסל המכללות של איי־בי־סי ואי־אס־פי־אן (ערוץ הספורט, רביעי 20:30). ויטאל, מאמן מכללת דטרויט והקבוצה המקצוענית דטרויט פיסטונס עד תחילת שנות ה–80, הוא ידען מופלג, אך פטפטן בלתי נלאה. בארץ הוא מוכר בזכות התבטאויותיו בקשר לכדורגל הנפלד ודורון שפר.

בין משדרי הסיכום בכדורגל האירופי מומלץ לצפות בזה של הליגה האנגלית (ערוץ הספורט, שבת 12:30). ביום שני (19:00) ישודר משחקה של נבחרת אנגליה שתארח את נורווגיה באיצטדיון וומבלי.

רון קופמן

ג'ים קורייר, רולאן גארוס, יורוספורט, שני, 12:00–20:00

מעבודות הבית: ...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 18

המלצות טלוויזיה

לפני כשנתיים הועלתה ברומא וכסביבותיה האופרה טוסקה של פוצ'יני בהפקה מגלומנית כמעט, ושודרה ישירות מכמה אתרים על ידי. יותר מחמישים רשתות שידור. האופרה במתכונתה זאת תשודר בסאט 3 (שבת, 21:45), בכיכובם של פלסידו דומינגו ורוג'רו ראימונדי. חצי שעה לפני תחילת האופרה (21:15) ישודר בערוץ זה סרט דוקומנטרי המתעד את קורות ההפקה הענקית הזאת, שלשם הגשמתה היו דרושים מאות רבות של אנשים.

לעתים, מרוב אנסמבלים אותנטיים הממלאים את לוחות המשדרים במה שמתקרב לאופנה, מורגשת עליה מסוימת במתח לקראת ביצוע שמרני של מוסיקה מוקדמת. ביום ראשון בסאט 3 (10:00)יתרחש אירוע כזה: אנסמבל בניצוחו של הלמוט רילינג הוותיק וכזמרת הסולן וולפגנג שאבה יבצע את פרקי האביב והקיץ מאורטוריית "עונות השנה" של היידן. שני הפרקים בהחלט מספיקים כי היום, לאחר מהפיכת המוסיקה המוקדמת, מתברר כמה רילינג מיושן ומייצג תפיסה שאבד עליה כלח. מאוחר יותר באותו ערב תשיר הסופרן קתלין באטל, שסגנונה מסורתי, מוסיקה של באך. יתלווה אליה לקנטטה מס' 51 החצוצרן וינסטון מרסליס (סאט 3, ראשון, 00:40).

עוד אנסמבל מסורתי, שניגן מוסיקה שהיום כבר נהוג לבצעה בכלים אותנטיים, הוא ברנבוים, פרלמן, צוקרמן, דיי־פרה ומהטה בסרטם הבלתי נשכח מ־1969, שנה שבה היו בשנות השלושים לחייהם (למעט הקונטרבסיסט זובין מהטה המבוגר מעט יותר). בסרט, המתעד את עבודתם על חמישיית "דג השמך" של שוברט, מתגלה הצ'לנית ז'קלין די־פרה כאמנית המרתקת מבין החמישה באישיותה המופלאה וכשרונה העצום. שנתיים לפני הפקת הסרט היא נישאה לברנבוים, והאהבה בין השניים ניכרת בו היטב. לאחר שנתיים בלבד נקטעה הקריירה של די־פרה בגלל מחלת השרירים, אשר בעטיה נפטרה לפני שבע שנים. הסרט מלא הומור, התלהבות ומוסיקה נהדרת (ארטה, רביעי, 21:40).

ערוץ 8 מסיים השבוע את הסדרה עם קן ראסל בסרט על המלחין הצ'כי בן זמננו בוהוסלב מארטינו (נפטר 1959), ביום שני ב־21:00. ביום חמישי בערוץ 8 האופרה "שלוש המשאלות" של מארטינו בביצוע נהדר של האופרה מליון (21:00).

קתלין באטל, סאט 3, ראשון 00:40

שידורי רדיו

שני אמנים, שניהם כנרים דגולים, יושמעו בפתיחת השבוע בקול המוסיקה. הראשון הוא יאשה חפץ, במסגרת תוכניתו (ההיסטורית כשלעצמה) של רם עברון, "דור הזהב", המוקדשת להקלטות של אמני עבר. יושמעו קטעים קצרים משל מלחינים רבים, וזוהי הראשונה בסדרת תוכניות מהקלטותיו של חפץ (שישי, 18:00).

למחרת, החל ב־13:00, יוקדשו כשעה וחצי לכנר העבר ברוניסלב הוברמן. תחילה יושמעו קטעים קצרים בנגינתו, ולאחר מכן סונטת "קרויצר" של בטהובן בהקלטה שלו מ־1930, תגיבה למכורים להקלטות נדירות שלא מתעצבנים מרעשי רקע, צליל אטום ואווירה ארכיאולוגית.

עימות בין הגישות המודרניות ביותר בביצוע לבין ענקי המוסיקה של פעם יהיה בתוכנית "מוסיקה ליום ראשון". זה בצד זה יושמעו המיסה הקצרה בסול מינור של באך, בניצוח הרווגה, והרקוויאם של מוצרט בניצוח ברונו ואלטר. המיסות הקצרות של באך, ארבע במספר, הן עיבודים שלו לקנטטות שהוא עצמו חיבר, והמיסה בסול מינור היא לדעת רבים הרגשית והיפה מכולן.

שני אמנים הנמצאים גם הם משני עברי המתרס של הביצוע המוסיקלי הם הפסנתרן מאוריציו פוליני וזמר הקונטרה־טנור ג'יימס באומן; אבל גאוניותם מצד אחד והשתייכותם לז'אנרים מוסיקליים שונים לחלוטין מצד שני, אינן יוצרות עימות בביצועי ביניהם (שלישי, 09:00): פוליני ינגן שלושה קטעים לפסנתר מאת שוברט, ובאומן (עם הקינגס קונסורט) ישיר את ה"סלוות רג'ינה" של ויוולדי. שירתו הנפלאה של באומן קרובה לאשש את טענתם של המכורים להקלטות כדבר "ביצועים אולטימטיוויים", כאלה שאין להם – ואף לא יהיה להם בעתיד – מתחרה.

יום רביעי מזמן שידור נהדר בקול המוסיקה: הסימפוניה השמינית ("סימפוניית האלף") של גוסטב מאהלר. הביצוע הוא של תזמורת אטלנטה והמקהלה של רוברט שו, ובניצוחו. שו האמריקאי ומקהלתו התפרסמו בשנות החמישים עם ביצועים שהיו אז מהפיכה של ממש בתחום השירה המקהלתית ויצרו סטנדרטים חדשים של ביצוע בכל העולם, כולל באירופה. עוד ביום רביעי: ברברה הנדריקס וראדו לופו בלידר של שוברט (19:05).

קול המוסיקה מתחיל השבוע בשידורים ישירים מפסטיבל ישראל. בשבת ב־21:00 האנסמבל "בוסטון קאמרטה", המתמחה במוסיקה יהודית עתיקה; ביום שני יצירות של יוני רכטר ושלמה גרוניך (20:00), ובארוק עם אנסמבל פרייבורג במוסיקה איטלקית (רביעי, 20:00). אבל התוכנית הבארוקית הטובה ביותר השבוע היא, כמעט כרגיל, "קשת של צלילים" (שישי, 19:05; שידור חוזר שני, 23:00). הפעם משמיעה ציפי ויצטום מוסיקה לא שגרתית של הנדל: פתיחה לאופרה, רואט, סוויטה וסונטה, וזאת בביצועים המסקרנים ביותר בשטח.

ברברה הנדריקס, קול המוסיקה, רביעי 19:05

ביקורת רדיו

ממדף התקליטיה, קול המוסיקה, חמישי, 18:00

"ממדף התקליטייה" של קול המוסיקה לא מראה שינויים גדולים לטובה. הכמות נשארה כשהיתה, שעה בשבוע; האיכות – אם לשפוט לפי התוכנית האחרונה, מרשרשת במקום. מבנה התוכנית נשאר כשהיה: סקירה של קטעים מתקליטים חדשים בפרשנות חסרת חיים למדי, טקסט מליצי שמקוריין בקול רשמי, כמעט מטהיר.

הפעם התעלה קול המוסיקה על עצמו, ובשם חופש הביטוי הציג תקליט שבו משתתפת כפסנתרנית עדית צבי, אחת העורכות הבולטות בתחנה. מדובר בעיבודים שעשה הקלרניתן אלי חפץ ליצירות של שוברט – בהן לידים, והסונטינה לכינור ופסנתר והסונטה ארפג'ונה. הסיבה או התירוץ לעיבודים היא יחסו המיוחד של שוברט לקלרינט, שהתבטא בכתיבת קטעי סולו נפלאים ביצירותיו התזמורתיות (הסימפוניה הבלתי גמורה, למשל), וביצירה הקאמרית שלו שבה משתתף כלי זה, "הרועה על הסלע", לקלרינט, קול ופסנתר.

אבל שוברט הבין כידוע משהו בתזמור, ויש להניח שבדמיונו שמע קול אדם בשירים, כינור בסונטינה לכינור וארפג'ונה (כלי ארכאי) בסונטה ארפג'ונה. אותם דווקא ולא את הקלרינט. לכן העיבודים שעשה אלי חפץ, קלרינטיסט מעולה, נידונו מראש לכישלון. הם עשויים לעורר עניין בקרב נגני קלרינט בלבד.

מעניינת היתה הביקורת של עורכת התוכנית, עדנה ענתי, על התקליט שבו משתתפת קולגה שלה. הרגשתי שקשה היה לה להתאפק והיא העירה, בעדינות אמנם, שאיכות ההקלטה ירודה ושיש חוסר התאמה מובנה בין הקלרינט לפסנתר, בעיבוד לסונטינה לכינור ופסנתר. נשאר לשאול אם ענתי ראויה לשבחים על תוכן הביקורת, או לגנאי – על שלא נמנעה מלהקדיש דקות יקרות להקלטה שהעניין בה מועט.

שניים מהתקליטים האחרים שהוצגו בתוכנית היו מעניינים מאוד, וכללו את האורטוריות "העלייה לשמים", האחת מאת באך והשנייה מאת בנו, קרל פיליפ עמנואל. בני באך, וביניהם ק.פ.ע, זוכים לעדנה בתקופה זו של פריחת המוסיקה המוקדמת והתנופה בתעשיית התקליטים. המוסיקה באורטוריה זו הוכיחה כמה ברכה יש בכך. תזמורת "עידן ההשכלה" ומקהלת "שאפל רויאל" בניצוח הרווגה מבצעות את האורטוריה באקספרסיוויות ומצרפות לרפרטואר את המלחין השכוח הזה.

תקליט נוסף שנסקר בתוכנית כלל מוסיקה לפסנתר ותזמורת מאת סטרווינסקי, בנגינת אולי מוסטונן ובניצוח ולדימיר אשכנזי. הביצוע הוא מהטובים, אבל סטרווינסקי של הקפריצ'ו ושל הקונצ'רטו לפסנתר וכלי נשיפה אינו בשיאו. עוד תקציב ועוד שעות – זה מה ש"ממדף התקליטייה" זקוקה לו, ובדחיפות. אז תוכל ענתי להרשות לעצמה להביא לידיעת הציבור גם הקלטות אזוטריות ומשניות. בינתיים נגזר עלינו תסכול, ונמשיך להכיר את אוצרות ההקלטה הגדולים בעיקר מעיון בעיתונים המקצועיים.

מעבודות הבית: ...מה הפשע? ראשית כל,
המשך בעמוד 13

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 סיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פירוט שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 בלי סודות. התפריט המצויר
08.25 בא בחשבון
08.35 מושגים ומיומנויות. התחברות
08.55 חבורה. קשר זה סויז – רז ויזורי
09.20 שולית הקוסם
09.40 הגיל הרך. נצייר ונראה יותר
10.00 כאן יא מכאן. הזקנה והעז
10.10 טלטקסט
10.15 חיים על סף הכחדה. פרק 4. הסמור שחור הרגל המסתורי
11.10 אנגלית
11.20 יהדות. על מזוזות
11.40 ספרות וסרט
12.00 מדעי החיים. החיים בתוך האדמה
12.30 אנגלית
12.45 גיאוגרפיה. סימני דרך־מצרים תחת שלטון הפרעונים
13.00 היסטוריה כללית. רוזוולט: שנות המלחמה
13.25 חלומות פרועים
14.00 סיפורי מוש. א. אלוף האיגרוף. ב. צבי רוצה לישון
14.30 בית. פרק 7
15.00 פיצוחים. פיצוחים ספרותיים
15.35 ילדורקולה. דרקולון כבר לא כל כך קטן
16.00 חדשות
16.10 מרלין, הקוסם ממערת הברולה. סדרת הרפתקאות המתרחשת בימי הביניים המסתוריים. התמודדות
17.00 ערב חדש. דן מרגלית
17.35 ציפי ללא הפסקה. פרק 3. תופעת טבע. עם ציפי שביט, ספי ריבלין, מוני מושונוב, רב רייזר ואחרים
18.05 הגיע זמן לשון
18.15 חדשות באנגלית
18.30 מבט. תוכנית דיון בענייני היום
19.00 חדשות בערבית
19.30 ספורט. שער לשבת
20.00 מבט: שבשבת
21.00 יומן תרבות. יעל דן
21.45 אנטוניו קרלוס ז'ובים. מופע במסגרת פסטיבל ישראל 94'. שידור חי. הגינת בוסה נובה
22.10 פרקליטי אל־איי. וינועו אמות הספים
23.00 חדשות
23.10 העולם בעיני עצמו. דור ויצטום
23.55 כמו בסרטים. אהבה בכחול
24.20 אגדה של מקום

● ערוץ 2 (22)

14.00 פלסטפוס
14.05 בזכויות. נושאי צרכנות לנוער
14.30 סנג הלבן. טיסה אחרונה
15.00 זמן דיסני. אגדות ברווזים. פרק 27
15.25 כנפי הרעם
15.55 כמעט כמו בבית. פרק 7. שתקן מלידה
16.20 בלוסום יש רק אחת. פרק 27. הבחינה
16.45 אוסף להיטים
17.00 חדשות
17.05 אגדות הנסיך וליאנט. פרק 9
17.30 תיק תקשורת. מיכה פרידמן
18.00 תפוס כיוון. אמנון פישר
18.30 בחזרה לאיזור הדמדומים. פרק 27
19.00 קרוב רחוק. פרק 757
19.30 יותר מזל משכל. דני רופ
20.00 החדשות
20.30 עולמו של רייב. פרק 12
21.00 כל שני וחמישי. רפי רשף
22.00 עובדה. אילנה דיין
22.30 החמישייה הקאמרית. קרן מור, שי אביבי, רב נבון, מנשה נוי ורמי הויברגר
23.00 לוגוס. עם להיטת הברירה הטבעית
23.30 חדשות
23.35 לוגוס. המשך
23.55 מכחן בר. בהנחיית עידן רגב. "חסריס", סרטו של דייב סימון. "משה אלפרט", סרטה של רותי כהן ו"עברת", סרטו של איציק לרנר

◆קאן 94': נטיות דיון על פסטיבל הסרטים המתקיים השבוע (ארטה, 21:40)

◆אנטוניו קרלוס ז'ובים מופע מפסטיבל ישראל של הגיטריסט הברזילאי (ערוץ 1, 21:45)

◆פרקליטי אל־איי מוראלס מממש את איומיו ועוזב את החברה. אדיוס (ערוץ 1, 22:10)

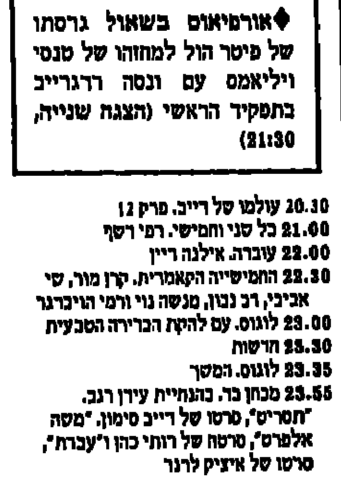

◆אורפיאוס בשאול גרסתו של פיטר הול למחזהו של טנסי ויליאמס עם ונסה רדגרייב בתפקיד הראשי (הצגה שנייה, 21:30)

● לבנון

14.00 מועדון ה־700 ● 14.55 סרט: "המרדף" ● 16.50 העכבר האדיר. מצויר ● 17.20 העכבר המטוכן ● 17.45 סופרבוק. מצויר ● 18.10 הוואי חמש אפס ● 19.10 כוח הצלה 911 ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי־אן־אן מרווחות ● 21.00 בית אריימן ● 21.30 ג'ק וחשמן ● 22.20 חוק וסדר ● 23.10 מועדון 700 ● 24.00 סרט חצות: "המרדף" (ש.ח)

● ירדן 6

17.40 המתעה, המתעה. סדרה צרפתית ● 18.10 סרט תעודה צרפתי ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 אשנב ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 עולם הספורט ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 לפי הקצב. מגזין מוסיקלי ● 21.10 בתי. סדרה ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.20 סרט

עולמו של רייב, ערוץ 1, 20:30

כבלים

● ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 סגנונות. תוכנית אירות
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1061 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 אבא המפקד
11.30 אנטונלה. פרק 61 (ש.ח)
12.15 המטבח של פסקואלי. תוכנית בישול
12.40 פלקון קרסט. פרק 16 (ש.ח)
13.35 יציאת חרום: קרובים רחוקים מאד, רחוב ג'אמפ 21 (ש.ח)
15.00 חדר מיון
15.50 רצח במשיכת קולמוס
16.40 כוח מאוארס לסנאט
17.05 רדיו סינסנטי החדש
17.30 ספינת האהבה
18.20 שכנים, שכנים. פרק 535
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1062
19.30 שידור מקומי
20.00 אנטונלה. פרק 62
20.55 פלקון קרסט. פרק 17
21.45 חופשי על הבר
22.10 חוק וסדר
23.00 איש משטרה
23.50 המופע של ג'קי תומאס
24.15 זינוק לאתמול
01.05 האנטר
01.55 גבר אחר, אשה אחת. אוסטרליה. מיני־סדרה. סיפורם של מריון וניל קלרק והמשבר שאליו נקלעו חיי נישואיהם בעקבות סיפוריו של ניל מהעבודה

● סרטים (04)

10.30 "מקסי". ארה"ב 85'
12.10 "לאהוב אותך". ארה"ב 57'
14.00 "הכותנת הכך". ארה"ב 90'
15.35 "אמריקה על גלגלים". ארה"ב 81. ראש עיר קטנה מחליט לצבוע את עירו בוורוד על מנת למשוך תיירים, אבל אלה הנמשכים אינם לטעמו. עם ג'סיקה טנדי, טרי גר, כוורלי ד'אנג'לו ובו ברידג'ס. במאי: ג'ון שלזינגר. 101 ד'
17.20 "פתרון נריר". הודו. 106 ד'
19.10 "אוניות הברזל". ארה"ב 91'
21.00 "חטיפת טיסה 847". ארה"ב 88'. ביוני 85' נחטף מטוס אמריקאי בידי שני פלסטינים, שתבעו את שחרורם של מאות אסירים בטחוניים בישראל בתמורה לשחרור המטוס. עם אלי ונקר, ג'וזף נאמר ולינדסי וגנר. במאי: פול ונדקוס. 95 ד'
22.40 "לילות חמים ברכבת אימית". ארה"ב 89'. מורה בבית ספר מעבירה את לילותיה ברכבת כשהיא עוסקת בזנות, על מנת לממן קניית תרופות לאחיה הסובל ממחלה קשה. עם תנרי יוזן, שלין פריילס ותורמן קירין. במאי: בוב אליס. 86 ד'
24.10 "סונמנגרי". שוויץ 81'. כושית אמריקאית משועממת, הנשואה לאיש עסקים שוויצרי, עוברת חוויה מינית משחררת בקרב חבורת צוענים. עם סוזן אנספך וארלנד יוספסון. במאי: רושאן מקביינ. 92 ד'
01.45 "העונה הבוערת". ארה"ב 85'
03.25 "טיקט טייגר". ארה"ב 89'
05.10 "המשמוה". איטליה 87'. 122 ד'

תנרי יוזן, "לילות חמים ברכבת אימית", סרטים, 22:40

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 ירח דבש
21.00 ואהבת לשכנך
21.30 "אורפאוס בשאול". ארה"ב 90'. סיפור אהבה חסר סיכוי של ליידי טורנס, הלכודה בחיי נישואין משמימים, לנווד צעיר. עם ונסה רדגרייב וקווין אנדרסון. במאי: סר פיטר הול. 112 ד'
23.25 לא רחוק מהבית
23.50 בני היל
24.15 "מי זה שר שם?". יוגוסלביה 90'. 82 ד'

● ספורט (05)

16.00 כדורסל מה־NBA משחקי הפלייאוף
17.30 הג'ימיקאנה
18.00 אתלטיקה. תחרות ה"פן ריליי"
19.30 כדורגל מהליגה הספרדית
21.00 היאבקות מה־WWF
22.00 אחד על אחד עם קרל מלון, כוכב יוטה ג'ז
22.30 הספירה לאחור. לקראת הגביע העולמי
24.00 כדורגל מהליגה הספרדית

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם סם. מצויירים
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.05 מכסחי השדים. פרק 20 (ש.ח)
10.30 אבן חלום. פרק 1 (ש.ח)
11.00 הכיתה המעופפת (ש.ח)
11.05 חתולי הרעם. פרק 124 (ש.ח)
11.30 סופר סכתא. פרק 24 (ש.ח)
12.00 האישה הכיונית. פרק 7 (ש.ח)
12.50 אולפן חי – האוניברסיטה הקטנה
13.30 המחסן של כאילו
14.00 גינת ההפתעות
14.05 איש העכביש. פרק 11
14.30 אי המטמון. פרק 4
15.05 חתולי הרעם. פרק 125
15.30 אני וסור כוחי. פרק 58
16.00 ואלרי. פרק 33
16.30 האוריסאה. פרק 21
16.50 אולפן חי – האוניברסיטה הקטנה
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.00 גינת ההפתעות
18.05 מכסחי השדים. פרק 20 (ש.ח)
18.30 אבן חלום. פרק 2
19.00 קרובים רחוקים מאד
19.35 תהילה

● תרבות מדע וטבע (08)

08.00 אוניברסיטה פתוחה. מדע וטבע
11.00 נתיב החוקרים. נהרות האש (ש.ח)
11.30 רדום פראי. קאקאפו – התוכי של הלילה (ש.ח)
12.00 מסקרי משטרה (ש.ח)
13.00 סוד בבעלי חיים. עור (ש.ח)
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 נתיב החוקרים. נהרות האש (ש.ח)
16.30 רדום פראי. קאקאפו – התוכי של הלילה (ש.ח)
17.00 מסקרי משטרה (ש.ח)
18.00 הצילו את העולם. האוכלוסיה והאנושית
18.30 גוף האדם. אוכלים כדי לחיות
19.00 צפונות כדור הארץ. היווצרות הקרקע
19.30 מקבר ליקום המכני. טרנספורמציית לורנץ
20.00 שורשים. כבש המושק (ש.ח)
20.30 שורדים שיאים. פרק 5 (ש.ח)
21.00 בראבו. ווהאן וויליאמס והרוכבים אל הים. בתפקיד הראשי, המצו־סופרן שרה ווקר
22.00 בראוו. צ'יליבידקה מנצח. הסימפוניה החמישית של ברוקנר עם התזמורת הפילהרמונית של מינכן. הסקנדליסט כמו לפסנתר ולתזמורת מאת רוזול עם התזמורת הסימפונית של לונדון
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

רדיו

● רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה. בני הגדל
09.05 פתוח. זכויות צרכנים. רם תושף
10.05 סלרדיו. משה טימור
11.05 חיים. בריאות, רווחה ופנאי
12.05 צלול. מגזין לאיכות הסביבה
13.30 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 מי ישן. מנשה וקונצל (ש.ח)
15.00 סינמן. לנו ולגדולים גם
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מוסף רדיו לספרות (ש.ח)
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 מגזין יומי בשידור חי מפסטיבל ישראל. שידור ישיר מתיאטרון ירושלים. יובל מסקין
18.05 מנחת ערב. חלק א'
20.00 מבט לחדשות
21.50 סולם הזמירות. קובי כהנא
23.05 סיפורי סבתא

● רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מגור
10.05 הכל ריבונים. שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת דוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות. זוהיר בהלול
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 אחזו הסימה
23.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד. יובב כץ
01.05 לילה חי מאור. רוטנר ומאר

● רשת ג'

06.00 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שוש עטרי
14.05 חדש חדיש ומחודש. נועם גילאור
15.00 חולה רדיו. דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 שלבו. מנחם פרי
19.05 שעה אישית
20.05 פופ '94
21.05 אמצע הדרך
22.05 שיר לאחותי
23.05 חולם בהקיץ. אבי מורגנשטרן

● גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 שש בבוקר. שירים עבריים
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קשת בבוקר. ארז טל
10.05 ותלה. סיון רוזן
10.40 בילוי היום. ישי וורייס
11.05 נכון לעכשיו. גיא זהר
13.15 משהו לצהריים. אורלי יניב
14.05 העולם שמח. אברי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר. גרשון לב ארי
16.05 שעה לפני. עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל. עם רזי ברקאי
18.05 שעה קלה על כלכלה. זאב חסר
18.30 הדשא של השכן. רוני דיין
18.45 חמש עשרה קטנות. צבא וביטחון
19.05 המוסיקה כמקום. פייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 דרך הרגליים. דודו דיין
21.05 צ'ק 5. טל ברמן
22.05 קול הג'ז הזה. רני קרטל
23.05 24 – היום שהיה. ירון וילנסקי
24.00 יומן חצות
24.10 יומן פסטיבל ישראל
24.15 ציפורי לילה. דורון נשר
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

07.05 מרינה כדרך. טל ברמן
09.05 תשע בכיכר. תומי קוריט
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אוויר. ארי שגיא
14.05 כפריה. נויה עינב
15.05 שבוע רוק. רובי לנץ
16.05 חכם בכוכבים. רון לוינטל
18.05 גלגולים. לאה עוז
20.05 דרייב אין. גרב רביד
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

טלוויזיה

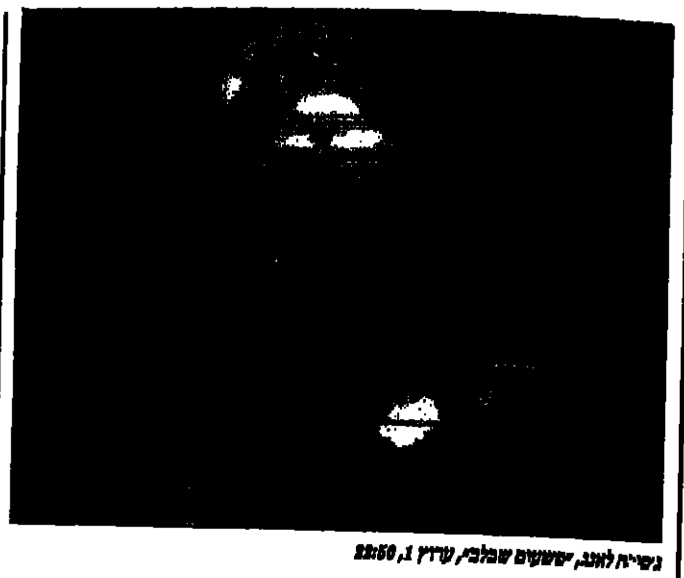

נשיקה לאנג, "משעים שבלבי", ערוץ 1, 22:50

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 חדשות בערבית
06.45 סיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פירוט שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 תולדות התרבות המערבית. האבסולוטיזם הנאור
08.45 טלטקסט
08.50 קופל בופל. שעשועים בשלג
09.00 רחוב סומסום. התנין והגונה
09.30 קיים ואלי. צ'רלס נישא לקלייר
10.00 מסעותיו של קפטן בלאר. פרק 2
10.40 "ליבו של ג'ושוע". קלאודיה היא בחורה בודדה הפוגשת אדריכל גרוש. מתפתח ביניהם סיפור אהבה, אך לא הוא כובש את ליבה אלא בנו הקטן ג'ושוע, ילד בודד בן 10, המשתוקק למישהו שיאהב אותו בכנות. כאשר קלאודיה נגררת מהאב היא עומדת בפני דילמה. עם מליסה גילברט, טים מת'סון ומת'יו לורנס. במאי: מייקל פרסמן. 91 ד'
12.30 אבא לעניין. פרק 22
13.00 זומביט
13.30 צאבלה. שחקנים: יורם חטב, תומר שרון, רמי עמית, רענן הפץ
14.00 אכפת לי. תוכנית אקטואליה
15.00 קליידוסקופ
15.30 צולם ביום חול. אלעזר שטרום
16.00 מוסף המוספים. ישראל סגל
16.30 חדשות באנגלית
16.40 משפחות. פרק 130
17.05 על המרקע. סקירה שבועית של תוכניות הטלוויזיה בערבית
17.15 סרט ערבי
19.00 יומן השבוע
20.00 הילוך חוזר. אהוד מנור משוחח באולפן עם אורחים
20.30 יומן שבשבת
21.40 סוף שבוע עם יאיר לפיד
22.50 "משעים שבלבי". 86'. סיפורן של שלוש אחיות דרומיות, כל אחת בעלת התנהגות מוזרה בפני עצמה, הנפגשות יחד לחלוק את צרותיהן. עם דאיין קיטון, ג'סיקה לאנג וסיסי ספייסק. במאי: ברוס ברספורד. 101 ד'
24.30 חדשות
24.35 בית דין לילי. ויהי שלג

● ערוץ 2 (22)

08.00 מקום קטן. קדש ברנע (ש.ח)
08.30 חמסה וחמישה. פרק 3 (ש.ח)
08.50 "סוכן חשאי". גבר ואישה, סוכנים חשאיים, נשלחים למשימה בג'ונגל בשנת 1916, במטרה לחסל מרגל של האויב. עם ג'ון גילגוד, מדליין קרול, רוברט יאנג, פיטר לור, פרסי מרמונט ולילי פלמר
10.30 כוח המחץ. סדרת הפשע
11.00 מסאראת. שעשועון ידע בערבית
11.30 דרך המשי ביבשה. מעבר לבגדד
12.30 המחשב ואני
13.00 כדורגל. שידור חי של 8 המשחקים האחרונים של הליגה הארצית. פרשן: מרדכי שפיגלר. מגיש: אביעד פוהורילס
15.00 מגזין הגביע העולמי של ג'ילט
15.30 ילדי הקשת
15.35 איקס מן. פרק 17. ההשתלטות האדומה
16.00 ווקר. סדרת פעולה עם צ'אק נוריס
17.00 החדשות
17.05 מי הבוס?
17.35 זהו זה
18.25 אשת נכסים. מיני־סדרה. חלק ג'
20.00 גבי גזית. הלילה השישי+החדשות

● לבנון

13.00 תוכנית מסחרית ● 14.00 מועדון ה700 ● 14.55 סרט. "F.D.R" ● 16.55 סוס וג'ר. מצויר ● 17.20 אלפרד ג'יי קוור ● 17.45 סופרבוק. מצויר ● 18.15 אור לכל האומות. תוכנית מיוחדת ● 18.45 צער גידול בנות ● 19.10 כוח הצלה 911 ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי־אן־אן מרוחות ● 21.00 בורדר טאון – עיירת גבול ● 21.30 סרט. "סמוך עליי" ● 23.30 מועדון ה700 ● 24.00 סרט חצות. "F.D.R" (ש.ח)

● ירדן 6

17.30 העולם בין ידיך ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 תעודה ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 עולם הספורט ● 20.00 חדשות בערבית ● 21.10 זירת הפשע – מתח ומסתורין ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.20 האאבקה השחורה. דרמה מקסיקנית ● 23.20 שלושה ברירה אחת

הערב

◆ברברה וולטרס מראיינת את פיל דונהיו, קירסטי אלי ודייוויד לטרמן (ערוץ 3, 21:20)

◆משעים שבלבי סיסי ספייסק, ג'סיקה לאנג ודיאן קיטון מצילות מכשרונן על סרטו של ברוס ברספורד (ערוץ 1, 22:50)

◆השמש זורחת גם בלילה ג'וליאן סנדס מתפתה ומתגבר בסרטם של האחים טאוויאני. עם נסטסיה קינסקי (הצגה שנייה, 22:30)

◆לשחק את שקספיר פרק שלישי המתמקד בשפה (ערוץ 3, 23:00)

כבלים

● ערוץ 3 (03)

08.00 סגנונות
08.50 הלדו
09.40 אופרה ווינפרי
10.30 משפחת טליבן. פרק 76
10.55 תאווה לחיך
11.05 דר' רות
11.55 עשירים ומפורסמים
12.45 עולם האופנה
13.10 לא יכול לחיות
14.00 מתיחות ופיספוסים
14.50 תסמונת לאזרוס
15.40 שביה בין זהויות. מיני־סדרה. פרק 5
16.30 אני מקגויר
17.00 מלחמת העולמות
17.45 סירת קויבנגמן
18.35 היצור מן הביצה
19.00 שידור מקומי
20.00 הכדור חוזר לקטר
20.30 בהופעה – קונצרט
21.20 ספיישל עם ברברה וולטרס
22.10 שלושים ומשהו
23.10 חיטובים מסוכנים
24.00 וידויים וחלומות/ שידור מקומי
24.25 סיפור ללילה/ שידור מקומי
24.55 ג'נסיס – הכניסה אמורה. על תקליטה האחרון של הלהקה
01.50 שושנים אדומות כדם. מיני־סדרה. חלק 1
03.08 מיס תבל 1994. שידור ישיר ממנילה
05.00 שושנים אדומות כדם. חלק אחרון

● סרטים (04)

07.15 "רומירו". ארה"ב 89'. 100 ד'

פארה פוסט, "יצרים", סרטים, 20:30

09.00 "אלף גיבורים". ארה"ב 92'. 88 ד'
10.30 "אהבה לנצח". ארה"ב 82'. 92 ד'
12.05 "אנדה". אנגליה 85'. 89 ד'
13.40 "סוכן חשאי". אנגליה 36'. 83 ד'
15.05 "שמתי ברין לפורה". ארה"ב 86'
16.50 "אהבה בשחקים". ארה"ב 86'. 104 ד'
18.35 "קיים ואלי". ארה"ב. אשת עסקים מצליחה שחברתה הטובה חולה בסרטן, עוברת לגור איתה ועם בתה. והחויה משנה את תפיסת עולמה. עם שלי לונג וליגרסי וגנר. 90 ד'
20.10 ספיישל לפסטיבל הבינלאומי החמישי לסרטי סטודנטים
20.30 "יצרים". ארה"ב 85'. אישה כולאת בביתה פסיכופט שאנס אותה. האם תתנקם בו או תרחם על חייו? עם פארה פוסט, ג'יימס רוסו ואלפרי וודרד. במאי: רוברט מ. יאנג. 85 ד'
22.00 "צללים וערפל". ארה"ב 92'. פקיד קטן ואפורי נרדף על ידי המון סוער שמחפש רוצח מטורף המאיים על העיר. עם וודי אלן, מיה פארו, ג'ון מלקוביץ', ג'ון קיוזק, מדונה וג'ודי פוסטר. במאי: וודי אלן. 81 ד'
23.25 "שליחות קטלנית". ארה"ב 84'. רובוט דמוי אדם נשלח מהעתיד כדי לחסל את מי שתהיה אמו של מנהיג מרד בני האדם במכונות. עם ארנולד שוורצנגר, לינדה המילטון ומייקל ביהן. במאי: ג'יימס קמרון. 102 ד'
01.10 "ספריי לשיער". ארה"ב 88'. 91 ד'
02.45 "מטבע הדברים". פורטוגל 91'. 95 ד'
04.20 "יגון וסערה". ארה"ב 90'. 91 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 סאם, בלש לשבת
21.30 משפחת אדמס
22.00 המופע של טרייסי אולמן
22.30 "השמש זורחת גם בלילה". איטליה 90'. בן אצולה באיטליה של המאה ה־18 פורש מהחיים בעקבות אהבה נכזבת והופך לנזיר. עם ג'וליאן סנדס, נסטסיה קינסקי ושרלוט גינסבורג. בימוי: האחים טאוויאני. 108 ד'
24.20 "מפחד מהחשכה". אנגליה 91'. רוצח סדיסט, התוקף אנשים עיוורים, פוגש בילד הצרר לגורלה של אמו העוורת, שמתקשה להבחין בין הזיה למציאות. עם ג'יימס פוקס, פאני ארדן ופול מקגאן. במאי: מרק פפלו. 87 ד'
01.50 "אורפאוס בשאול". ארה"ב 90'. 112 ד'

● ספורט (05)

10.00 הספירה לאחור (ש.ח)
11.30 כדורגל מברזיל. ליגת הפאוליסטה
12.30 כדורגל מהליגה הארגנטינאית
13.30 כדורגל מהליגה הספרדית
15.00 היאבקות מה־WWF
16.00 בושידו
17.00 פוטבול מונדיאל
17.30 סיכום בליגה האנגלית בכדורגל
18.30 הליגה העולמית בכדורעף
19.30 הוקי קרח מליגת ה־NHL
20.15 כדורסל מ־NBA. משחקי הפלייאוף
21.45 טניס שולחן
22.45 גימיקאנה
23.45 מגזין הכדורגל האירופי

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.05 איש העכביש. פרק 11
10.30 אי המטמון. פרק 4
11.05 חתולי הרעם. פרק 125 (ש.ח)
11.30 אני וסור כוחי. פרק 58 (ש.ח)
12.00 ואלרי. פרק 33 (ש.ח)
12.30 האוריסאה. פרק 21 (ש.ח)
12.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה
13.30 המחסן של כאילו
14.05 החתולים הסמוראיים. פרק 7
14.30 שיגעון הכדורסל. פרק 4
15.05 בוורלי הילס 90210. פרק 92
16.00 שנות הקסם. פרק 83
16.30 הרפתקאות בארץ אבודה. פרק 16
17.00 עולמו של ביקמן. פרק 25
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.05 איש העכביש. פרק 11 (ש.ח)
18.30 אי המטמון. פרק 4 (ש.ח)
19.00 החבובות
19.35 בוורלי הילס 90210

● תרבות מדע וטבע (08)

11.00 שורשים. כבש המושק (ש.ח)
11.30 דיסקברי. שורדים שיאים. פרק 5
12.00 דיסקברי. לחפש גולד (ש.ח)
13.00 מאסטרו. הגבריאלים והמאה ה־16
13.30 חקר ההתנהגות האנושית. קונפורמיות, צייתנות ומחלוקת (ש.ח)
14.30 הערבים בראי ההיסטוריה. נצחונה של העיר
15.10 הביאנלה ה־21 של סנט פאולו 1991
15.35 האוכלוסיה האנושית (ש.ח)
16.00 בראוו. וואהן וויליאמס והרוכבים אל הים (ש.ח)
17.00 בראבו. צ'יליבידקה מנצח (ש.ח)
19.00 דיסקברי. מפרים נכחדים. פרק 4
20.00 דיסקברי. לוויתנים אינם בוכים
20.30 הטיפול של באקמן. רכבות, סירות ומטוסים
21.00 אקווינוקס. פלג קר ושמש בוקר
22.00 קצה האוקיינוס. יבשת כל האפשרויות
23.00 בראוו. לשחק את שייקספיר. השפה והרמזות (ש.ח)
24.00 בראוו. ראלף ווהאן וויליאמס (ש.ח)

רדיו

● רשת א'

07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 זה רעיון. סיפים. רם תמור
09.05 דרך אישה. יעל צדוק
10.05 יש עצה. יצחק אלון
11.05 הירושלמים. הפרלמנט הירושלמי להווי ולפולקלור
12.05 ענג שבת
13.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.05 קבלת שבת. פרשת "נשא"
16.05 רדיו ודרמה. והשבוע: "פרשת המשפט של רודולף קיפר". מאת: אברהם רז. בימוי: רוני ניניו. משתתפים: רבקה נוימן, אבנר חזקיהו, אורי אברהמי, גבי עמרני, משה בקר, אליעזר יונג, מרים גבריאלי, גבי גזית ואחרים (ש.ח)
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 צלצול שלישי. יובל מסקין
18.05 מוסף רדיו לספרות
19.05 בעין בוחנת. יצחק אלון
20.05 קצת מזה וקצת מזה. שירים לכל טעם
20.30 יומן
21.40 קצת מזה וקצת מזה (המשך)
22.05 לקראת שבת. שירים מבית אבא
23.05 זמן אמן. שיחה עם אמנים

● רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
09.05 מה יהיה. יואב גינאי
11.05 שריקת פתיחה
12.05 בחצי היום
14.05 במעט שבת. מנחם מיכלסון
15.06 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 פותחים יומן. חיים קינן
17.05 פניני שבת. גדעון הוד
18.05 ליל שבת. ידון אנוש
20.05 שירים שאהבנו
23.05 בין שישי לשבת. יצחק לבני
24.05 שירים עם טל השילוני
01.05 תורנות שבת. גינאי/ מגור

● רשת ג'

06.06 מעורב ישראלי
08.05 עברי על הגל
10.05 אגן הים התיכון. סביון/ פרי
13.05 צפיחית בדבש. דן כנר
15.05 לפנות ערב. גאות סביון
17.05 כאן, שם ובכל מקום. יהודית בן־יעקב
19.05 זמר שכוח
20.05 ראגס FM. משה מורד
22.05 97.8 רוק קלאסי

● גלי צה"ל

05.02 צה"ל יוצא שבת
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 ליפשיץ משוחח עם סופהשבוע. איתן ליפשיץ
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 בילוי נעים. טולי שפירא
11.05 קולה של אמא. אהוד גרף
12.05 פריחה. רורי ברזאב
13.00 בצהרי היום. יומן לסיכום החדשות
13.15 פריחה (המשך)
14.05 עוד לא שבת. שלמה ארצי
15.05 הדרן. עם זמרת הרוק סאמנו. הקלטה מתיאטרון ירושלים
16.05 קלאסי בבית. תוכנית המוסיקה הקלאסית של גל"צ בשיתוף התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנחה: פנחס עירן
17.05 הסלון של יום שישי. מחשבה שנייה על אירועים חשובים
18.05 פאריס – מסע אישי של מלקולם מקלרן. דני קרמל
19.05 תיאטרון הרימון. שיחות על הרדיו הישראלי במשך השנים. פרק א'
20.05 לא על הלוך לבדו. איה עמיקם
22.05 מרתון רגאיי. במלאות 13 שנים למות של בוב מרלי. אורי לוטן
02.00 לא רוצים לישון. מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

● גלגל"צ

07.05 מועדון אורחות הבוקר. איה עמיקם
09.05 תשע בכיכר
11.05 סידורים. מוסיקה הידותי תנועה לקראת סוף השבוע. דני דוס
14.05 שלוות. לימור דהאן
17.05 נוסעים לחיבור. מודי בר־און על השבוע שהיה
18.05 שש. מוסיקה ישראלית לשישי בערב
20.05 רוקים מסביב לשעון. יעל קרון
22.05 מסיבת ריקודים
23.05 מסיבת ריקודים. טל ברמן

מעבודות הבית ...מה הפשעו ראשית כל,

המשך בעמוד 18

קתרין דנב, "הרתיעה", הצגה שנייה, 22:00

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

10.00 פיטר פן. פרק 16. נעורי נצח
10.20 חבורת הרוכבים. פרק 6. פרידות
10.45 עולם אחר. סדרה קומית
11.10 קציר החטאים. פרק 44
11.55 "מעולם לא היית מקסימה יותר". '42. מריה היא בתו הבכורה של בעל מלון. כדי שאחיותיה יינשאו עליה להנשא קודם לכן, אך ורק על פי בחירתו של אביה. רקדן מגיע לבית המלון ומחזר אחר הבת הבכורה למורת רוחו של האב. עם פרד אסטר וריטה הייוורת'. במאי: ויליאם איי סייטר. 97 ד'
13.30 ספנורד. פרק אחרון. המפלט
14.25 מפתח ללב. סינים
14.50 "האופק האבוד". דיפלומט בריטי נחטף ונלקח למקום מסתורי, "שנגרילה", שם הוא פוגש את קתרין ונקלע לסבך הרפתקאות. עם פיטר פינץ' וליב אולמן. במאי: צ'רלס ג'רוט. 132 ד'
17.00 שבועון הטלוויזיה
17.30 חדשות באנגלית
17.40 עם לילית נגר
18.30 חדשות בערבית
19.00 צלילים לוהטים. לקט שירים
19.05 נוכלים מושלמים
20.00 ספורט. משחק השבת
20.50 הגיע זמן לשון. אבשלום קור
21.00 רואים עולם
22.00 שירים ומשהו. משירי שלושת הדורות במשפחת אורלנר. מנחה: דורו אלהרר
22.55 רוח רפואית. הבן יקיר לי
23.20 הצגת חצות. "הצעדה לרומא". '62. סאטירה המתרחשת באיטליה שלאחר המלחמה. שני חיילים איטלקים מחליטים להצטרף לקבוצתו של מוסוליני בצעדה לרומא. עם ויטוריו גסמן, רוג'ר האנין ואוגו טוגנצי. במאי: דינו ריזי. 90 ד'
24.00 חדשות
24.05 "הצעדה לרומא". המשך
24.50 מסוקי של יום

● ערוץ 2 (22)

08.00 זמן דיסני. פרק 1 (ש.ח)
08.50 הדב רופרט. רופרט ובילי סופה
09.15 יוסף המספר. תוכנית סיפורים
09.45 ילד פוגש עולם. פרק 12
10.15 קופידו. פרק אחרון. מלכודת האהבה
10.30 המסמן. אמנון פישר
11.15 סינבאד. פרק 12
11.40 מסתורי החיים. פרק 6. האי ביקיני
12.40 מסורף מטורף
13.10 בארבע עיניים. ראיון השבוע בהנחיית אמנון לוי
13.40 ד"ר קווין – רופאה במערב
14.30 "החיפושית השובבה". '69. נהג מירוצים קונה חיפושית מיוחדת ומתחרה איתה במירוצי מכוניות. הוא מגלה שלמכונית רצונות משל עצמה. עם דין ג'ונס, מישל לי, דייוויד טומלינסון, ג'ו פלין ובאדי האקט. במאי: רוברט סטיבנסון. 107 ד'
16.20 אופק להיטים
16.30 ערבסק. אורח: רנה אבו אל־עסל
16.45 מפגשים. עם עוזאת אבו עני ועמר אל סיידיסי
17.00 החדשות
17.05 מצלמה עולה
17.30 רחוב יבנה. סרטו התיעודי של דוד פרלוב המתעד רחוב אחד בתל־אביב
18.00 הגברים לבית עגלי. פרק 12. ג'יגולו אמריקאי איטלקי
18.30 גיבורי תרבות. תוכנית 12. פוליטיקה באמנות
18.50 מסע עולמי. פרק 12

19.30 לינגו. גיל אלון
20.00 החדשות
20.30 פירמה. מגזין בנושא פרסום ושיווק. יורם ארבל
21.00 "מי רצה אותי". '92. בקמפוס אוניברסיטאי, פרופ' לספרות העומד על סף גירושין מגלה שהורעל ושנותרו לו יומיים בלבד לחיות. 100 ד'
22.50 מאטריקס. פרק 10
23.30 חדשות
23.35 מאטריקס. המשך

● לבנון

13.00 תוכנית מסחרית ● 14.00 מועדון 700 ● 14.55 אגדות היער הירוק ● 15.15 כדורגל אנגלי ● 17.15 כדורסל. אן־בי־איי ● 19.05 איגרוף ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי־אן־אן מרוחות ● 21.00 "60 הדקות" – קטעים נבחרים ● 21.30 20/20. קטעים נבחרים ● 22.00 סרט. "אל תשלח לי פרחים" ● 23.30 תשובות. אקטואליה ● 24.00 סרט חצות: "ארוחת ערב בריץ"

● ירדן 6

17.30 סרטים מצוירים בצרפתית ● 17.40 תשואות ראשונות ● 18.00 חדשות בצרפתית ● 18.15 אשנב ● 18.30 חדשות בעברית ● 19.45 עולם המדע ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 הנסיך המדליק מבל אייר. סדרה קומית ● 21.00 העולם הקסום של המוות. תעודה ● 21.30 בני קמפבל ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.20 סרט קולנוע

◆סוף שבוע מפסטיבל קאן בהנחיית טים דאן (MTV, 15:00)
◆הרתיעה אחד מסרטיו הטובים ביותר של רומן פולנסקי, (הצגה שנייה, 22:00)

◆יום של אהבה אל פצ'ינו, שוטר ניו יורקי עייף, מתאהב באלן ברקין, חשודה ברצח (ערוץ 4, 23:15)
◆מגרה מייקל גמבון מקבל הודעה על רצח שיתבצע בעיירת ילדותו (ערוץ 3, 24:15)

כבלים

● ערוץ 3 (03)

08.00 יש עצה
08.30 אף אם
08.55 המאמן
09.45 אבא המפקד
10.40 שושנים ארומות כדם. מיני־סדרה. שני החלקים (ש.ח)
13.15 בהופעה – קונצרט
14.00 קולומבו
15.30 פרחים רכים של קיץ
16.30 לו גרנט
17.20 אחרי המלחמה
18.10 נשים במלחמה
19.00 שידור מקומי
20.00 מים תכל (ש.ח)
22.05 מופע השיער שלא יאמן. תצוגת תספורות ישראל '94
22.35 ידי זר. מיני־סדרה. ארה"ב '88. בלש במחלק הסמים חוקר את אונס אשתו. עם ארמנד אסנטה, בלייר בראון ובוורלי ד'אנג'לו. במאי: לארי אליקאן. פרקים 1, 2
24.15 מגרה

● סרטים (04)

06.00 "הקונדור". ארה"ב '86. 69 ד'
07.10 "גירושין בהוליווד". ארה"ב '84
09.10 "אבא חלומי". ארה"ב '90. 80 ד'
10.35 "המאבק הטוב". ארה"ב '92. 87 ד'
12.05 "הצייד האחרון". ארה"ב '90. 90 ד'
13.40 "סופרמן". ארה"ב '78. 140 ד'
16.00 "העלמות ללא עקבות". ארה"ב '92. שלושה נערים משועממים מחליטים לבצע את הפשע המושלם: לחטוף

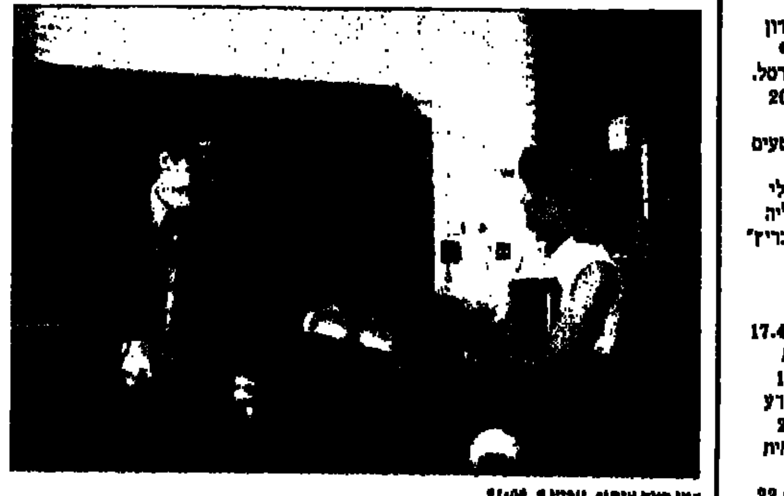
"מי רצה אותי", ערוץ 2, 21:00

אוטובוס המסיע ילדים לבית־ספר על מנת לתבוע דמי כופר. עם קארל מולדן. במאי: ורן גילום. 89 ד'
17.55 "כישוף קטלני". ארה"ב '91. עם פרד וורד, דייוויד וורנר וקלנסי בראון. במאי: מרטין קמפבל. 92 ד'
19.15 "פשעים שבלב". ארה"ב '86. שלוש אחיות דרומיות נפגשות לאחר שנים בבית המשפחה. עם ג'סיקה לאנג, דיאן קיטון וסיסי ספייסק. במאי: ברוס ברספורד. 100 ד'
21.00 "עבודה שחורה". ארה"ב '87. שנות העשרים במערב וירג'יניה: עיר קטנה וענייה של כורי פחם החיים במצוקה ויאוש, הופכת אתר להתגוששות אלימה בין הבורים לחברת המכרות. עם כריס קופר, מרי מקדונל וג'יימס ארל ג'ונס. במאי: ג'ון סיילס. 132 ד'
23.15 "יום של אהבה". ארה"ב '89. בלש במשטרת ניו־יורק מתאהב בחשודה העיקרית בפרשת שרשרת רציחות. עם אל פצ'ינו, אלן ברקין וג'ון גודמן. במאי: הרולד בקר. 108 ד'
01.05 "קוקטייל". ארה"ב '88. 90 ד'
02.40 "שיחות לילה". ארה"ב '89. 104 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 מופע הקולנוע שלא ייאמן
21.30 סאטרדיי נייט לייב
22.00 "הרתיעה". אנגליה '65. צעירה בלגית מופנמת מסתגרת בדירתה בלונדון הגועשת של שנות ה־60. לגברים המתעקשים להכנס לחייה צפויות הפתעות לא נעימות. עם קתרין דנב ופטריק ויימרק. במאי: רומן פולנסקי. 104 ד'
23.50 "השמש זורחת גם בלילה". איטליה '90. בן אצולה באיטליה של המאה ה־18 פורש מהחיים בעקבות אהבה נכזבת והופך לנזיר. עם ג'וליאן סנדס, נסטסיה קינסקי ושרלוט גינסבורג. בימוי: האחים טאוויאני. 108 ד'

● ספורט (05)

09.30 כדורגל מהליגה הספרדית
11.00 פוטבול מונדיאל
11.30 מגזין הכדורגל האירופי
12.30 כדורגל מהליגה האנגלית
13.30 כדורעף. סיכום המחזור השני בליגה העולמית מעונת 1994
14.30 תחרות קפיצות סוסים כחול־לבן
15.00 יפורסם
16.00 כדורסל מה־NBA משחקי הפלייאוף
17.30 רוגבי עולמי
18.00 טורניר טניס. אייזנברג
18.30 סיכום עונת 1993-4 בכדוריד
19.00 תחרות קפיצות סוסים כחול־לבן
19.30 פוטבול מונדיאל
20.00 היאבקות מה־WWF
21.00 כושירו
22.30 שידור ישיר. ליגת ה־NBA משחקי הפלייאוף (יפורסם)

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
08.05 המחסן של כאילו
08.40 יאמיואור. פרק 7
08.50 באגס באני מציג שעת וורנר
10.15 צעירי הראשונים באיכות הסביבה
10.25 ביטלג'וס. פרק 89
10.55 להתבגר ולהתגבר. פרק 90
11.25 משפחה אוהבת. פרק 71
12.20 בוורלי הילס 90210. פרק 92 (ש.ח)
13.15 שנות הקסם. פרק 83 (ש.ח)
13.45 הרפתקאות בארץ אבודה. פרק 16
14.15 עולמו של ביקמן. פרק 25 (ש.ח)
14.45 צעירי הראשונים בקסמים. פרק 6
14.50 המחסן של כאילו (ש.ח)
15.30 יאמיואור. פרק 7 (ש.ח)
15.40 באגס באני מציג שעת וורנר
17.10 קומיקי. פרק 2
17.25 מלך הכיתה. פרק 37
18.00 אגדות ילדים. פרק 8
19.00 ביטלג'וס
19.35 בוורלי הילס 90210

● תרבות מדע וטבע (08)

07.00 מאסטרו. הגבריאלים והמאה ה־16
07.50 חקר ההתנהגות האנושית. קונפורמיות, צייתנות וסולידריות (ש.ח)
08.20 הערבים בראי ההיסטוריה. נצחונה של העירה (ש.ח)
09.10 הביאנלה ה־21 של סאו פאולו 1991
09.35 הצילו את העולם. האוכלוסיה האנושית (ש.ח)
10.00 הם יורדים גם בכבישים
11.00 בעקבות ההרפתקה. צניחה חופשית
12.00 עולם הכלבים הנפלא (ש.ח)
13.00 דיסקברי. לחופש נולד (ש.ח)
14.00 דיסקברי. מלחמות צייד (ש.ח)
15.00 הנבחרים חוזרים ללאוס (ש.ח)
16.00 נתיב החוקרים. נהרות האש (ש.ח)
16.30 קאקאפו – התוכי של הלילה (ש.ח)
17.00 דיסקברי. מסקרי משטרה (ש.ח)
18.00 אקזוטיקס. טלג שר ושמש כוקר (ש.ח)
19.00 קצה האוקיינוס. יבשות כל האפשרויות. חלק א (ש.ח)
20.00 דיסקברי. המצאות. פרק 16 (ש.ח)
20.30 עולם כל פסטיבלים. פסטיבל הגוור – תאילנד (ש.ח)
21.00 הם יורדים גם בכבישים (ש.ח)
22.00 בעקבות ההרפתקה. צניחה חופשית
23.00 סתר בבעלי חיים. עוזי (ש.ח)
24.00 הטיפול של כאוקמן. רכבות, סירות ומטוסים (ש.ח)

רדיו

● רשת א'

07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 מי ישן. מנשה וקוונצל
09.05 בין המבחנות. המדע בראי העיתונות
09.30 דעת קול
10.05 מלים שמגנות לגעת. הפעם: "תחת כיפת שמים אחת". גוסטה סרן מספרת על החיים במחיצתו של החוקר פרופ' רב סון. ראיין: שמואל הופרט
11.05 בין השורות. הפעם: "עלמה וגוסטב מהלר". בהשתתפותו ד"ר אסתריה בלמן והמנצח נועם שריף
12.05 יחסים. משה טימור (ש.ח)
13.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר. מאיר שטיין
15.05 פנים אל פנים. הפעם: עם שמעון שחל – "על המיזאון המרוקאי"
16.05 א־פרופו פסטיבל. ג'ז בפסטיבל. יובל מסקין
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 הקול קולנוע. דן פיינרו
18.05 מסביב לעולם בשעה קלה. יצחק נוי
19.05 מוזה. מילכה למדן
20.05 השושנה פורחת. רומנסות
21.05 קפד ראשו. חידונים בשידור חי
22.05 מלווה מלכה. "כבר לא עלה גורף" – רשמי ביקור באגף "לשם" בכלא מעשיהו
23.05 תרמיל צר. תרצה ארזי

● רשת ב'

06.05 שירים לשבת בבוקר
08.05 שי לשבת. שמואל שי
09.45 שבועוני העולם. דן פתיר
10.05 השבוע. יומן אירועים
11.05 אולפן קיץ. עם מני פאר
13.05 רגעי קסם
15.05 ירח. עם שלמה ארצי
17.05 שירים ושערים
19.05 עברה שבת
21.05 תוורים הביתה. דור פלאי
23.05 בהגשה אישית. חיים קינן
24.05 יומן חצות
01.05 לתוך הלילה. זוהר סרן

● רשת ג'

07.07 צלילים למוכרת
08.05 דרך ארץ. שירים עבריים
10.05 רדיו חוק
12.05 ברחוק בגימל
15.05 רדיו חוק. כחול לבן
18.05 הצעירים. קליף ריצ'רד. מנחם פרי
19.00 מאחורי השירים. פגישה עם אמן יוצר
20.05 מומונהמון. סרן/ פלחי
22.00 שירים ומשהו. עם דורו אלהרר. שידור משותף עם הטלוויזיה הישראלית
23.05 ג'ז ישראלי. אילנה השכל
24.05 רוקנצרט

● גלי צה"ל

05.00 צלילי שבת. שירים עבריים
07.05 יוסי של שירים
08.05 מקהלה עליזה. שידה גרא
09.05 שבת צוהב. מוסיקה ומערכונים
10.00 במצב העוכתי. עדי טלמור
11.05 התרוממות. שירים עבריים
12.05 הדרך. רוק כריבוע. קטעים מפסטיבל עוד עם אלון אולארצ'יק וחברים
13.05 שאלות אישיות. יעקב אגמון משוחח עם ד"ר איציק לוי רופא הבית של הוספיס חולי האיידס בתל השומר
14.05 גל עברי ירוק
16.05 ספרים רבותי ספרים. עם ציפי גון־גרוס
17.05 נרנר כמרצ"ש. מאזינים משוחחים עם פנחס עידן ועם אורח באולפן
19.00 שישבת. גיא הר
20.05 שבת ברבש
21.30 ג'וקים בראש. גידי אורשר
22.05 מסורת מסורת. כמרצאי יום מנוחה
23.05 הולך בחצות. יוסי עוזר
24.00 יומן חצות. יומן לסיכום החדשות
24.10 יומן פסטיבל ישראל. כתבות, עידכונים וביקורת
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

08.05 מעל ומתחת לשמיכה. פנחס עידן
10.05 עבריית של שבת. רני ליטני
12.05 הצגה מאחורה
14.05 הכול חדש
16.05 אולדיז. לילך ברנע
18.00 שישבת. גיא הר
20.05 מעבירים לראשון. יעל קרזון
22.05 מגזין רוק כבד. צחי יערי
23.05 עד אתה. שעתיים עם מיכל גיב

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 פיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 סיכום שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 חברת. סיפורים מהחיים. חירש כמוני
08.35 אנגלית
08.50 הבנת הנקרא. שתי כפיות
09.05 יהדות. קשת וענן. ציון הלא תשאלי
09.40 פרפר נחמד. פיאנו פורטה
10.05 פשוט אמרו לא. במגרניה
10.10 טלטקסט
10.15 קשר משפחתי. טיפול בשיטת הגשטלט
10.45 צער גידול בנות. סטפני בין המיצרים
11.10 בעין מתמטית. בעיות חקר וגילוי
11.25 אנגלית
11.55 אנגלית
12.05 מדעי החיים. תהליכי חיים בטבע. החיים בטיפת מים
12.20 מתמטיקה. טריגונומטריה
12.30 מתמטיקה לבגרות. תכנון ליניארי. תרגול חוזר
12.50 צרפתית
13.05 מוסיקה
13.30 סיפורי עמים. דדאלוס ואיקרוס
14.00 רחוב סומסום. קיפי עוזר לגבי
14.30 במצולות הים עם דלפי. פרק 12. המגדלור בסכנה
15.00 זומביט
15.35 קפטן פלאנט. חבלות ברכבת
16.00 חדשות
16.15 הופה היי. באשקלון. חלק א'
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 משטרת הדגים. בנות שתיים נובחתיים
18.15 חדשות באנגלית
18.30 תוכנית מיוחדת לרגל חג הקורבן
19.00 חדשות
19.30 עניין ראשון. עם עמוס ארבל
20.00 מבט שבשבת
21.00 מועדים בשמחה. יגאל שילון
21.30 מבט שני
22.30 אהבה ומלחמה. לא בהכרח דווקא כך
23.00 חדשות
23.10 נקודת תורפה. סדרת דרמה חושפת, מן הצד האפל של הפוליטיקה, את עולם העסקים ושירותי הכלא באנגליה. עם ריצ'רד היימן וטום וילקינסון. במאי: ניקולס רנטון. פרק 1
24.00 פסוקו של מקום. מבט אל רחובות

● ערוץ 2 (22)

14.00 פלטפוס. עידן אלתרמן ואבי גרייניק
14.05 מסע בין כוכבים – הדור הבא. אתיקה
15.01 אמת או חובה. על חוויות ההתבגרות. קבוצת נוער של בני 13-11 בתוך עולמם המיוחד. פרק 2. מסך ועשן
15.30 שרקי וג'ורג'. סדרה מצויירת
16.00 סיפורו המופלא של בילי ווב. העיתונאי פותר את התעלומה
16.30 מדליק עם דליק ווליניץ
17.00 החדשות
17.05 ראג. סדרה מצויירת לילדים. ראג על חכמה
17.30 מוקש – אח"מים על האש. אורן ציבלין וצוות מנחים צעירים. האורח: שר החינוך והתרבות, אמנון רובינשטיין
18.01 חלום עליבה. עוזי חיטמן. ילדים מגשימים חלומות

◆מגננות גוף שיגעון הדיאטה (ערוץ 8, 20:00)
◆עולם האופנה ג'יני בער מדווחת מהמסלול האיטלקי (סטאר פלוס, 21:30)
◆ברבורי ג'ז מגוון שנעים לראות ולשמוע (סופר צ'אנל, 22:30)

◆ג'וני סטקינו רוברטו בניני מצחיק כמליים (ערוץ 4, 22:35)
◆תיאודור פונטנה ערב המוקדש לסופר. יוקרן סרטו של פסבינדר "אפי בריסט" (ארטה, 21:40)

18.30 חוף פורדייס
19.00 סטרץ'. שעשועון עם אפי אבני
19.30 בילי בורכים
20.00 החדשות
20.30 הגשש החיוור
21.00 בשידור חי. דן שילון מארח
22.45 אין עם מי לדבר. יאיר גרבוז
23.30 החדשות
23.35 משחק כדורסל מליגת ה־NBA

● לבנון

14.00 תהלוכת הנצחון. תוכנית מיוחדת ● 14.30 ג'ון אוסטין ● 15.00 מגע ● 16.00 יסודותיה של משפחה מאושרת ● 16.30 סרט "הדף הקרמי" ● 18.15 היאבקות ● 19.00 שעת ספורט ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי־אן־אן מרוחות ● 21.00 אן־בי־איי כדורסל ● 23.30 תשובות ● 24.00 סרט חצות "המבודד הנפלא"

● ירדן 6

17.30 סרט קולנוע צרפתי ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 אשנב ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 לקט שירים ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 חמר על חייך. ביל קוסבי ● 21.10 חיים גבוהים. סדרה דרמטית ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.20 בן האיים ● 23.15 הוד על העליונה

גי תומאס, "אהבה ומלחמה", ערוץ 1, 22:30

כבלים

● ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 סנגנות. תוכנית אירוח
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1062 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 אבא המפקד
11.30 אנטונלה. פרק 62 (ש.ח)
12.20 המסכה של פסקאלי
12.40 פלקון קרסט. פרק 17 (ש.ח)
13.35 יציאת חרום (ש.ח)
15.00 הדר מירן
15.50 רצח במשיכת קולמוס
16.40 כוח פאורס לסגאס
17.05 רדיו סינסנטי החדש
17.30 ספינת האהבה
18.20 שכנים, שכנים. פרק 536
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1063
19.30 שידור מקומי
20.00 אנטונלה. פרק 63
20.50 פלקון קרסט. פרק 18
21.40 חופשי על הבר
22.10 ידי זר. מיני־סדרה. פרקים 3, 4
23.50 המסע של ג'קי תומאס
24.15 זינוק לאתמול
01.05 קודאק

● סרטים (04)

10.30 "יגון וסערה". ארה"ב '90
12.10 "חברות במבחן". ארה"ב '85. 97 ד'
14.00 "אמריקה על גלגלים". ארה"ב '81. ראש עיר קטנה בפלורידה מחליט לצבוע את עירו בוורוד על מנת למשוך תיירים, אבל אלה המשבים אינם לטעמו. עם ג'סיקה טנדי, טרי גר, בוורלי ד'אנג'לו ובו בריג'ס. 102 ד'
16.00 "נשק חם". ארה"ב '82. שבעה מנהיגים של חבורות רחוב מגוייסים למשטרה לפעולות מיוחדות כדי לבטל את התיקים הפליליים שלהם. עם טמריק מוריץ, רנדי ברוקס, פול מנט וטרייסי סקוטיגם. במאי: רוג'ר ספוטיסווד. 90 ד'
17.35 "שומרים בשמורה". ארה"ב '91. סוכן סמוי ושותפתו יוצאים לחסל ארגון פשע אלים שהיה אחראי לרציחתו של עמית למקצוע. עם ג'ף ויינקוט, סינטיה רוטרוק ובילי דראגו. 87 ד'
19.10 "אלכס, הוי ילדה". ארה"ב '86. מבוסס על ספרו של כתב הספורט, פרנק דפורד, על מאבק בתו במחלת הסיסטיק פיברוזיס. עם קרייג ט. נלסון, בוני בדליה וג'ני ג'יימס. במאי: רוברט מרקוביץ. 94 ד'
21.00 "אהבה ממבט ראשון". ארה"ב '92. גננת צעירה ונוהגת בפולקסווגן שלה מתגוררת במבנית מרפס השייכת לגבר חלומותיה. עם ג'יימי גרטס, דילן מקדרמוט ושריל לי. במאי: דיוויד ברטון מוריס. 91 ד'
22.35 "ג'וני סטקינו". איטליה '91. נהג אוטובוס מתפתה לנסוע עם אישה נשואה לפלרמו. בעלה המפיוזו מתחבא מפני אויביו ונהג האוטובוס אמור להיות הכפיל שבו יתנקשו. האהבה משבשת את התוכניות. עם רוברטו בניני וניקולטה בראסקי. במאי: רוברטו בניני. 109 ד'
24.25 "נערה נבגדת". ארה"ב '90. נערה מתבגרת מואשמת ברצח. מערכת המשפט מנסה לדון אותה על פי החוק היבש לשיפוט מבוגרים. עם ג'ולייט לואיס, מייקל טאקר ובראד פיט. במאי: רוברט מרקוביץ'. 88 ד'
01.55 "בגידות בריר". ארה"ב '84. 90 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 ירח דבש
21.00 ואהבת לשכנך
21.30 "ז'אקו איש נאנט". צרפת '91. תיאור ילדותו ובגרותו של הבמאי ז'אק דמי בעיר הנעל נאנט, בשילוב קטעים מסרטיו ואיתור הרגעים והמקומות בחייו שהשפיעו על יצירתו. עם פיליפ מארון. במאית: אנייס ורדה. 113 ד'
23.25 באסמן
23.55 משפחת אדמס
24.20 "הרתיעה". אנגליה '65. 104 ד'

● ספורט (05)

15.45 הוקי קרח מליגת ה־NHL
16.30 כדורעף. סיכום המחזור השני בליגה העולמית
17.30 טניס. טורניר אייזנברג
18.00 ליגת ה־NBA משחקי הפלייאוף
20.30 היומן הבינלאומי
21.30 כדורגל מהליגה הארגנטינאית
22.30 הספירה לאחור – משדר יומי לקראת גביע העולם
24.00 סיכום עונת 1993-4 בליגה האנגלית בכדורגל.

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים של הבוקר
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.00 גינת ההפתעות
10.05 החתולים הסמוראיים. פרק 7 (ש.ח)
10.30 שיגעון הכדורסל. פרק 4 (ש.ח)
11.05 בוורלי הילס 90210. פרק 92 (ש.ח)
12.00 שנות הקסם. פרק 83 (ש.ח)
12.30 הרפתקאות בארץ אבודה. פרק 16
13.00 עולמו של ביקמן. פרק 25 (ש.ח)
13.30 המחסן של כאילו
14.00 גינת ההפתעות
14.05 סנדוקאן. פרק 14
14.30 איק וחתול. פרק 7
15.05 חתולי הרעם. פרק 126
15.30 אגותי סם. פרק 19
16.00 מקס גליק. פרק 22
16.20 הסיירת השחורה. פרק 2
16.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.00 גינת ההפתעות
18.05 החתולים הסמוראיים. פרק 7
18.30 שיגעון הכדורסל. פרק 4
19.00 קרובים רחוקים מאוד
19.35 עכברים לשלטון
20.00 אחרות הגאונים

● תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה תרבות ואמנות
11.00 עולמם של הכרישים. הם יורדים גם בכבישים (ש.ח)
12.00 בעקבות ההרפתקה. צניחה חופשית
13.00 דיסקברי. שורשים. האייל הקורא
13.30 דיסקברי. שובבים שיאים. פרק 6
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 עולמם של הכרישים. הם יורדים גם בכבישים (ש.ח)
17.00 בעקבות ההרפתקה. צניחה חופשית
18.00 מאסטרו. מונטוורדי והמאה ה־17
18.50 אמנות המאה ה־20. דאדאיזם
19.20 פיסול שנות ה־80
20.00 סגנונות גוף. מעבר לבשר ולדם
20.30 דיסקברי. על גג העולם. יומן (חלק ב')
21.00 גוף בריא. מגזין לענייני בריאות
21.30 דיסקברי. אוויר, אור ואוטופיה
22.00 דיסקברי. מעבר ל־2000. פרק 312
23.00 דיסקברי. שורשים. האייל הקורא
23.30 דיסקברי. שובבים שיאים. פרק 6
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

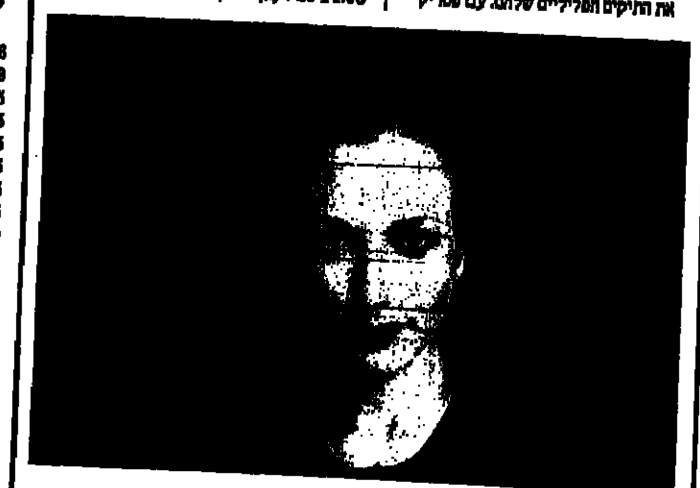
פנו טהורות, יהושע על הנהר, ערוץ 3, 21:40

רדיו

● רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חגוג. בני הגרל (ש.ח)
09.05 פתוח. חיסכון והשקעות. רם תרמור
10.05 סלדריו. משה טימור
11.05 חיים. בריאות, רווחה ופנאי
12.05 עיתונות במוקד. יצחק אלון
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 סיגנון. לנו ולגדולים גם
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מועדון שעון הזהב
17.05 מגזין יומי בשידור חי מפסטיבל ישראל מתיאטרון ירושלים
18.05 פגות ערב. אקטואליה ומורשה
20.00 מבט לחדשות
20.05 אומר בשבחו. פיוטים ופרקי חזנות
22.05 אשיר לאל. שירי מסורת
23.05 עיתונות במוקד. יצחק אלון (ש.ח)

● רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מגור
10.05 הכול דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת דוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
20.05 אחד על אחד. משדר ספורט
21.05 כותרות מבט היום הזה
21.15 אחד על אחד (המשך)
23.05 אהבה עברית. מיכאלי ומגור
01.05 לתוך הלילה. אבישי פלחי

● רשת ג'

06.06 סע לאט
07.09 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קוטר
13.05 לוחט. שוש עטרי
14.05 חרש, חריש ומחרש. נועם גילאור
15.05 הולך רדיו. דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 מקום בצמרת. מצעד הפזמונים הישראליים. נועם גילאור
20.05 פום '94
21.05 כותל המזרח. שעה עם אמן
22.05 שיר לאוהתי. מנחם פרי
23.05 חולם בהקיץ. נאוה סביון

● גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. זרמים והשפעות ביהדות בעת העתיקה. האסכולה הכוהנית. ד"ר ישראל קנול
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חריש. דורון נשר
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 יוצאים מהאוף. נויה עינב
10.05 ומלה. סיון דורון
10.49 בילוי היום. גיא פינס
11.05 נכון לעכשיו. קובי מידן
13.00 בצהרי היום. יומן לסיכום החדשות
13.15 משוב לצהריים. אורלי יניב
14.05 העולם שמח. אבנרי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר. יעקב אחימאיר
16.00 שעה לפני. רני ברקאי
17.05 ערב טוב ישראל. רני ברקאי
18.05 שעה קלה על כלכלה. בצי רנצגר
18.45 חמש עשרה קטנות. צבע ובטחון
20.00 מבט לחדשות
20.30 מסק זמן פוס קלי
21.05 צ'ק 5, טל ברמן
22.05 קול הג'ז הזה. דני קרפל
23.05 24 – היום שהיה. יורם וילנסקי
24.10 יומן פסטיבל ישראל
24.15 ציפורי לילה משוחחות. גדעון רייכר
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

07.05 פרינת בדרך. אמיר אשר
09.05 תשע בכיכר. טומי קורנס
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אויר. ארי שמאי
14.05 מסריה. נויה עינב
15.05 שבוע דוב. דובי לנץ
16.05 חכם בכביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאת. לאה עוז
20.05 דרייב אין. גרב רביד
22.05 לילה טוב. תמר פרום

...מה הפשע ראשית כל,
המשך בעמוד 13

גון קרטנו, "חשיפה לבטון", ערוץ 1, 22:10

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 כותרות חדשות בערבית
06.45 פיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פירוט שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 חשבון פשוט. מספרים שליליים
08.35 טבע. סוחי המשי
08.45 ראשית קריאה. בלי סודות
09.05 מדעי הטבע. היער בעונות השנה
09.20 טבע וסביבה. גרילה התפתחות
09.40 רחוב סומסום. זכרונות מן המושב
10.10 טלטקסט
10.15 אכפת לי (ש.ח)
11.10 גיאוגרפיה. ממות גושאיות
11.15 מדעי הטבע. כוכבים
11.35 גיאוגרפיה. טקטוניקה ותנועת היבשות
11.55 אזרחות. כללי המשחק. נועצות
12.30 צרפתית
12.35 היסטוריה כללית. ההיסטוריה של המאה ה-20. המלחמה הקרה – חציבות
12.55 הכרות. אהבה זה שיר לשניים
13.35 אמנות. המנות בתערוכה. ציור אנגלי
13.40 סיפורים מן הזירות. יאציס וחלומו
14.00 פרפר נחמד. אם רוצים לדעת
14.30 הקלברי פין. פרק 23. שני אורחים מאנגליה
15.00 צער גידול בנות. נוגע את העריסה
15.35 עלילות פייטסון. בנו של שלום מטורף של סאורס
16.00 חדשות
16.15 מי סופר. האורחת העונה הרצליה רז. מנחה גרי סאנט
16.35 הביטוקים הגרליקים. ציטוקים בטבע
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 חיות וחיבים. אבי רוזי
18.05 ריגנבט הצבי. מגקה ומלתות
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ספורט
19.00 חדשות
19.30 בריזת, כתבות ופורשי טבע. שירת נרא
20.00 מבט; שבשבת
21.00 פוליטיקה. יעקב אחימאיר
22.10 חשיפה לבטון. מלתעות החיים
23.00 חדשות
23.10 תה לשניים. רם עברון מתארח אצל ד"ר פרל אקאופין, צייר, במאי ומרצה לתיאטרון באוניברסיטת קורנל שבקנדה, העושה את השבתון שלו בארץ
23.40 ג'ייק והשמן. יותר משמעות חושב
24.35 פסוקו של יום

● ערוץ 2 (22)

14.00 פלטסטס. עידן אלתרמן ואבי בריינין
14.05 הפסקת צהריים. עם בתיה כריק
14.30 משימה סודית ביותר. נשים בסכנה, חלק ב'
15.00 השכונה של נועי. פרק 28. מגישה עם הגורלן שלם סרחוני. פרק 28. מלכודת אפליה
16.00 "סיפה אל העבר". סרט מצולם של וולט דיסני. ילד פס אל העבר ופוגש את סבו, טייס חלוץ שניסה לחצות את האוקיינוס האטלנטי בטיסה בשנות ה-20 של המאה. עם פיטר קיונג, הקלברי פוקס ודניס ליפסקומב. חלק א'
17.00 חדשות
17.05 דוגי האוזר – רופא. פרק 12. הלילה הוא הלילה
17.30 רבלילה. משחק טלוויזיה בשידור חי
18.00 מיינבאוגרים. פרק 29
18.30 מי בריכוני. פרק 3
19.00 קריה רחוק. פרק 756
19.30 יותר מול משכל. משחק טלוויזיה. דני רופ
20.00 חדשות
20.30 קומדי סטור
21.00 כל שני וחמישי. רפי רשף
22.00 לילה גוב. גידי גוב
23.30 חדשות
23.35 בשבילי הזמן. פרק 7. המוות יוצא לחופשה

● לבנון

13.00 תוכנית מסרית ● 14.00 מועדון ה-700 ● 14.55 סרט "GO FOR BROKE" ● 16.30 העכבר והאריה. מצויר ● 17.20 העכבר המטכן ● 17.45 סופר בוק. מצויר ● 18.10 תוכנית תעודה ● 19.10 כוח הצלה 911 ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי-אן-אן מרוחות ● 21.00 משפחת קוסבי ● 21.30 איש משטרה ● 22.20 הנעדרים ● 23.10 מועדון 700 ● 24.00 סרט הצגת "GO FOR BROKE" (ש.ח)

● ירדן 6

17.30 האסטרונאוטים. סדרה צרפתית ● 18.00 מגזין תרבות ● 18.30 מאג'. סדרה צרפתית ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 מגזין ספורט ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 מגזין ברק ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 האמנות ● 21.00 תעודה ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.30 אבקה שחורה. דרמה מקומית

הערב

◆רולן גארוס סיבוב ראשון בטורניר הטניס (12:00; ש.ח 23:00, יורוספורט)

◆חשיפה לבטון מלתעות החיים: גיורת לטיפולי שיניים מגיעה לסיסלי (ערוץ 1, 22:10)

◆המופע של לארי סנדרס לארי מארח את ג'ירי סיינפלד(!) ואת ברט ריינולדס(?) (ערוץ 3, 22:30)

◆בל קיקי בן 50 תעודה (ארטה, 23:10)

◆לוטי פרידע מלין תעודה (ארטה, 24:00)

כבלים

● ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 סגנונות. תוכנית אירוח
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1063 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון. תוכנית אירוח
11.00 אבא המסקר
11.30 אנטונלה. פרק 63 (ש.ח)
12.15 המטבח של פסקואלי
12.40 פלקון קרסט. פרק 18
13.35 יציאת חירום: קרובים רחוקים מאר, עכברים לשלטון, אחוות הנאנחים (ש.ח)
15.00 חדר מיון
15.50 רצח במשיכת קולמוס
16.40 כח מארס לסנאט
17.05 רדיו סינסנטי החדש
17.30 ספינת האהבה
18.20 שכנים, שכנים. פרק 537
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1064
19.30 שידור מקומי
20.00 אנטונלה. פרק 64
20.50 פלקון קרסט. פרק 19
21.40 חופשי על הבר
22.05 משתגעים מאהבה
22.30 המופע של לארי סנדרס
23.00 אי.אן.ג'י
23.50 המופע של ג'קי תומאס
24.15 זינוק לאתמול
01.05 קוג'אק

● סרטים (04)

10.30 "גבורי השכונה". סרט ערבי. 89 ד'
12.05 "נערי הכרך". ארה"ב '83. 86 ד'
13.35 "חותן של סבתא". סרט קצר
14.35 "צעירים ותמימים". אנגליה '37. הצעירה והתמימה של ספקה משטרה מוליכה לסייע לסופר הנחשד בביצוע רצח, להוכיח את חפותו ולמצוא את הרוצח האמיתי. עם דריק דה מארני, נובה פילבים ופרסי מרמונט. במאי: אלפרד היצ'קוק. 79 ד'
16.00 "אהבה במלכודת". ארה"ב '85. זוג הורים יוצא במאבק להצלת בנם המכור לסמים. עם ברוס דרן, לי רמיק, פייפר לורי וג'ייסון פטריק. במאי: גלן ג'ורדן. 92 ד'
17.35 "על המסלול". ארה"ב '91. עם ריקי שרודר וקראר פיט. במאי: טנרי טאגג. 94 ד'
19.15 "דקסטר". ארה"ב '88. צעיר מבטוח, מוצא מוקה בחווה בטקסס, שם הוא מטפל בסוסים, פוגש טיפוסים מרתקים ומתעסק עם עברה. עם דיירי נורטון. במאי: פרד הולמס. 95 ד'
21.00 "נרצחות". ארה"ב '89. ראש עיר, מוצאת עצמה מול פרשת רציחות מסתורית. סוכן אף.בי.איי שנשלח לחקור את הפרשה מתגלה כמכר קרוב. עם ויקטוריה פרינסיפל ומר האם. במאי: ריצ'רד קולה. 92 ד'
22.35 "טוויסט ובעקבה". ארה"ב '86. שני נערים, ואחר מתחפש כלהקה הנשי בתור ... 1964 ... במאי: ... אוגוסט. 102 ד'
24.30 "יום שישי הארוך". אנגליה '80. גנגסטר בריטי, יזם פרויקט יוקרתי עם שותף חדש, מאפיונר אמריקאי ומבלי להתבונן מתנגד עם המחתרת האירית. עם בוב הוסקינס, אדי קונסטנטין והלן מירן. במאי: ג'ון מקנזי. 109 ד'
02.10 "השעה הבוערת". ארה"ב '85. 99 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 ירח דבש
21.00 ואהבת לשכנך
21.30 "טרוף ח'עשירים". אנגליה '87. חבורת מתכבים משתלטים על מסעדה בלונדון ומגישים תפריט על טהרת בשרם של מנהגי הקהילה. במאי: פיטר ריצ'רדסון. 84 ד'
22.55 "ז'אקו איש נאנט". צרפת '91. תיאור ילדותו ובגרותו של הבמאי ז'אק דמי בעיר הנעורים נאנט, בשילוב קטעים מסרטיו ואיתור הרגעים והמקומות בחייו שהשפיעו על יצירתו. עם פיליפ מארון. במאית: אנייס ורדה. 113 ד'

● ספורט (05)

16.30 הספירה לאחור – משדר יומי לקראת גביע העולם (ש.ח)
17.30 היומן הבינלאומי
18.30 תחרות קפיצות סוסים בתל-לבן
19.00 כדורגל בינלאומי. אנגליה נגד נורווגיה מוומבלי
20.00 יורוספורט
20.30 טניס. השבוע ב-ATP
21.00 כדורעף. המשחק המרכזי במחזור השני בליגה העולמית
22.30 משדר יומי לקראת גביע העולם
24.15 כדורגל בינלאומי. אנגליה נגד נורווגיה מוומבלי

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.05 סנדוקאן. פרק 14 (ש.ח)
10.30 איק החתול. פרק 7 (ש.ח)

ויקטוריה פרינסיפל ומר האם, "נרצחות", סרטים, 21:00

11.05 חתולי הרעם. פרק 126 (ש.ח)
11.30 אחותי סם. פרק 19 (ש.ח)
12.00 מקס גליק. פרק 22 (ש.ח)
12.30 הסיירת השחורה. פרק 2 (ש.ח)
12.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה (ש.ח)
13.30 המחסן של כאילו
14.05 צבי הנינג'ה. פרק 89
14.30 שדים קטנים. פרק 20
15.05 חתולי הרעם. פרק 127
15.30 קשרי משפחה. פרק 48
16.00 בית קטן בערבה. פרק 121
16.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.05 סנדוקאן. פרק 14 (ש.ח)
18.30 איק החתול. פרק 7 (ש.ח)
19.00 קרובים רחוקים מאר
19.25 כלבים אינם טועים

● תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. ניהול הכלכלה
11.00 גוף בריא. מגזין לענייני בריאות
11.30 דיסקברי. אויר, אדר האטמוספירה (ש.ח)
12.00 דיסקברי. מעבר ל-2000. פרק 312
13.00 מנגנונות גוף. מעבר לבשר ולדם
13.30 על גג העולם. יוון (חלק ב')
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
15.00 גוף בריא. מגזין לענייני בריאות
15.30 אויר, אדר האטמוספירה (ש.ח)
17.00 מעבר ל-2000. פרק 312 (ש.ח)
18.00 קשר המכירות. בקו הראשון
18.30 אוניברסיטה פתוחה
19.00 5 דקות על כלכלה
19.05 עם המשחק שירות. מלחמת הבחירות
19.35 חקר עסקים. סיוע לפעילות עסקית
20.00 דיסקברי. מבטים נסתרים. פרק 5
21.00 בראוה. לשחק את שייקספיר. דיבורים ומונולוגים
22.00 בראוה. התעלומה של דר' פרטינג. סרטו של קן ראסל
23.00 בראוה
24.00 האוניברסיטה הפתוחה (ש.ח)

רדיו

● רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה. בני הגרל
09.05 פתוח. חוקי עבודה. רם תדמור
10.05 טלרדיו. משה טימור
11.05 אצבע על הדופק. אברהם מרון
12.05 מוסף מורת תיכון
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 כראש צעיר
15.00 טינטן. לגו ולגדולים גם
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מה קרה לי. סיפורים מהחיים
17.05 מגזין יומי בשידור חי מפסטיבל ישראל. שידור ישיר מתיאטרון ירושלים
18.05 מנחת ערב. אקטואליה ומורשה
20.00 מבט לחדשות
20.50 בובורחוא. יהדות במרחב הזמן
22.05 יוסים. משה טימור
23.05 מוסיקה. מה יהודי בגוסטב מאהלר

● רשת ב'

06.05 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מגור
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
16.05 צבע הכסף. ענת רודיזב
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים. משה נגבי
20.05 שירים עבריים
21.15 מכירה פומבית. למען אגודת "אור עולמי" לרכישת ציוד רפואי לנזקקים
24.30 שירים עבריים
01.05 לתוך הלילה. יוסי סיאס

● רשת ג'

06.05 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
08.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שוש עטרי
14.05 חדש חדיש ומחודש. נועם גילאור
15.00 חולה רדיו. דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 מופע רוק
18.05 קצת אחרת. אורלי מורג
20.05 פרס '94
21.05 כותל המזרח. שעה עם אמן
22.05 שיר לאהוה. ריש בבקשתך
23.05 חולם בהקיץ. עופר נחשון

● גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. כלכלה ופוליטיקה. תיאוריה ומציאות. ד"ר לב גרינברג
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קפה בבוקר. ארז טל
10.05 ופלה. סיון רודין
10.49 בילוי היום. ליאור פרידמן
11.05 נכון לעכשיו. קובי מידן
13.15 משהו לצהריים. אורלי יניב
14.05 העולם שמח. אברי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר. אריה מליניאק
16.00 שעה לפני. עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל. רזי ברקאי
18.05 באש צולבת. אלים (מיל') שמואל גורדון
18.45 חמש עשרה קטנות. צבא ובטחון
19.05 המוסיקה במקום. פייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 יבוא ללוה. מנחם עידן
21.05 צ'ק 5. טל ברמן
22.05 קול תג'ו וזה. דני קרמל
23.05 24 – היום שהיה. ירון וילנסקי
24.10 יומן פסטיבל ישראל
24.15 ציפורי לילה. סי חיימן
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

07.05 המרינה בדרך. אמיר אשר
09.05 תשע בכיכר. טומי קוריס
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אוויר. קובי את
14.05 בסריה. נויה עינב
15.05 שבוע רוב. רובי לנץ
16.05 חכם בבכיש. רון לוינטל
18.05 גלגלאת. לאה עוז
20.05 הדרייב אין. גרב רביד
22.05 לילה טוב. נורית עינב

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 חדשות בערבית
06.45 פיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פירוט שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 ספרות. מספרי אריך קסטנר
08.40 בא בחשבון. הנדסה. איך למצוא שטח
08.50 ספרות. הנסיך המושלם
09.15 אנגלית
09.40 הגיל הרך. סיפור לי
09.45 בארץ האגדות. הגמל שיצא לטייל
09.50 סיפורה של טיפת מים
10.00 כאן יא מכאן. החלילן מהמלין
10.10 טלטקסט
10.15 קשר משפחתי. דוגו הדולפין
10.45 אבא לעניין. פרק 8
11.10 מתמטיקה. הסתברות
11.25 גיאוגרפיה של א"י. קציר בים
11.50 מדעים. אלקטרוניקה ובקרה
12.10 תלמוד. שניים אוחזין. דיוק
12.30 לשון לבגרות. יוצא מן הכלל
12.45 מדעי החיים. הצפרדעים והזיהום
13.00 הנחשים והזוחלים
13.10 צרפתית
13.25 ספרות וסרט. וירג'יניה וולף (חלק א')
14.00 רכבת ההפתעות. סרטים מצויירים
14.15 הי בינגה. הגנב המוזר
14.30 העמק הסודי. פרק 9. אבוד ביער
15.00 חדש בעיניים
15.35 טום וג'רי. דור ההמשך
16.00 חדשות
16.15 אורחי דין. בית משפט של ילדים
17.00 ערב חדש. ישראל סגל
17.35 נורת'ור. השיבה הביתה
18.00 היתקליף. היתקליף יוצא לדוג
18.15 החדשות באנגלית
18.30 אפרופו. תוכנית דיון בענייני השעה
19.00 חדשות בערבית
19.30 משפחת קוסבי. כמה רומנטי
20.00 מבט; שבשבת
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו
21.00 רוזאן. ג'קי משנה כוון
21.25 שיחה ועידה. נסים משעל
22.00 כוח אדם. סדרה דרמטית חדשה העוסקת בסיפורן האישי של דמויות שונות, בסביבת חייהן. סרט ראשון: "שלה שורשן – בין כפר דרום לדיר אל-בלח". סיפורה של שלה שורשן, תושבת כפר דרום, אלמנתו של דורון שורשן, שנרצח בידי מחבלים
23.00 חדשות
23.10 "עקב אכילס". גבר נשוי מודאג מהעלמה הפתאומי של אשתו, יורשת צעירה ויפהפיה שנחטפה באופן מסתורי. חקירה סבוכה ומסתורית מובילה לחשיפה של סיפור טרגי. 103 ד'
24.55 פסוקו של יום

● ערוץ 2 (22)

14.00 פלטסטס
14.05 כוכבים. נושאי צרכנות לנוער
14.30 תחת שמי אפריקה. סדרת הרפתקאות חדשה. מנהלת בכירה נשלחת לאפריקה לאחר מות בעלה, עם בנה בן ה-16. פרק 1. מורדי הגשם
15.00 ילדי הקשת
15.30 מייק ואנג'לו. פרק 19
16.15 ראפי רק
16.30 אירי אינדיאנה. הגשר
17.00 חדשות
17.05 זהו זה (ש.ח)
18.00 אלף. תסתכלי עלי עכשיו
18.30 חוף פרדיים
19.00 רוק שוק. מנחה: מרב מיכאלי
19.30 מי הבוס
20.00 החדשות
20.30 גלגל המזל. ארז טל
21.00 התוכנית של דן מרגלית
22.15 NYPD סדרת משטרה חדשה
23.15 מקום קטן. קדש ברנע
23.30 החדשות
23.35 מקום קטן. המשך
23.45 מגזין הספורט העולמי של ג'ילט

● לבנון

13.00 תוכנית מסרית ● 14.00 מועדון ה-700 ● 14.55 סרט "סרן אפאשי" ● 16.30 העכבר והאריה. מצויר ● 17.20 העכבר המטכן ● 17.45 סופרבוק. מצויר ● 18.10 סרט תעודה מוסיקלי ● 19.10 כוח הצלה 911 ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי-אן-אן מרוחות ● 21.00 מספסים נוטה אמריקה ● 21.30 מסע בין כוכבים – הדור הבא ● 22.20 ירח מעל למיאמי ● 23.10 מועדון 700 ● 24.00 סרט. "סרן אפאשי" (ש.ח)

● ירדן 6

17.30 החיים מתחת למים ● 18.30 במונואר – סדרה בצרפתית ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 לקט שירים ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 שירים ● 20.00 חדשות בערבית ● 20 30 אבא הורג, אמא הורגת ● 21.10 ירח מעל מיאמי ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.20 מפרץ המרד ● 23.10 החצי השני

הערב

◆כוח אדם סרטו של חיים יבין על מחיר הדו קיום (ערוץ 1 22:00)

◆סיינפלד ג'ורג, ג'רי, איילין וקרמר בשעת שידור חדשה (ערוץ 3, 22:10)

◆פרייזר סדרה קומית חדשה, מצליחה מאוד בארה"ב (ערוץ 3, 22:35)

◆התיפרש אחר האמת מותחן עם האמפרי בוגארט וליזבת סקוט, בעלת העיניים העצובות (הצגה שנייה, 21:30)

כבלים

● ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 סגנונות
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1064 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 אבא המסקר
11.30 אנטונלה. פרק 64 (ש.ח)
12.15 המטבח של פסקואלי. תוכנית בישול
12.40 פלקון קרסט. פרק 19 (ש.ח)
13.35 יציאת חירום: קרובים רחוקים מאר, כלבים אינם טועים (ש.ח)
15.00 חדר מיון
15.50 רצח במשיכת קולמוס
16.40 כוח מארס לסנאט
17.05 רדיו סינסנטי החדש
17.30 ספינת האהבה
18.20 שכנים, שכנים. פרק 538
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1065
19.30 שידור מקומי
20.00 אנטונלה. פרק 65
20.50 פלקון קרסט. פרק 20
21.40 חופשי על הבר
22.10 סיינפלד
22.35 פרייזר
23.00 רוזי אוניל
23.50 המופע של ג'קי תומס
24.15 זינוק לאתמול
01.05 קוג'אק

● סרטים (04)

10.30 "סוכן חשאי". אנגליה '36
12.00 "אהבה לנצח". ארה"ב '82
13.35 אסטרונומית. סרט קצר
14.00 "עשרת הדיברות". ארה"ב '56. 221 ד'
18.00 "אהבה על האש". ארה"ב '90. מובטל מחליט לנסוע את מזלו באוסטרליה ומוצא עצמו מתחתן לארוס של יורשת עשירה כחלק ממזימה נגד אביה. עם צ'יץ' מרין. במאי: אלן סמית'. 82 ד'
19.35 "צללים וערפל". ארה"ב '92. פקיד קטן ואפרורי נרדף על ידי המון סוער שמחפש רוצח מטורף המאיים על העיר. עם וודי אלן, מיה פארו, ג'ון מלקוביץ', ג'ון קיוזק, מדונה וג'ודי פוסטר. במאי: וודי אלן. 81 ד'
21.00 "פיצוץ חי". ארה"ב '92. סנטור אמריקאי נהרג בפיצוץ מסתורי, והמשטרה לא מצליחה לפענח את הפרשה. סוכן אף.בי.איי שמנסה לסייע נאלץ להילחם במטמר. עם פירס ברוסנאן, רון סילבר ובן קרוס. במאי: כריסטיאן דוגאי. 81 ד'
22.35 "צרק המלרה". ארה"ב '87. חייל אמריקאי שחור מוייטנאם ממשיך לחיות את אימת העבר בביתו שבקליפורניה. הוא לוקח את החוק לידיו ותוקף מאפיה וייטנאמית העוסקת בסמים וברצח. עם מרטין קוב, סלה ורד ורוני קוקס. במאי: רוברט בורס. 92 ד'
24.00 "חטיפת פלאהם 1, 2, 3". ארה"ב '74. ארבעה גנגסטרים משתלטים על קרון רכבת תחתית בניו-יורק, לוקחים בני ערובה ודורשים כופר של מיליון דולר. עם וולטר מתיאו, רוברט שואו ומרטין בלזם. במאי: ג'וזף סרג'נט. 100 ד'
01.40 "סופרמן". ארה"ב '78. 140 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 ירח דבש
21.00 ואהבת לשכנך
21.30 "התיפרש אחר האמת". ארה"ב '47. גיבור מלחמה נעלם בוושינגטון בדרכו לקבל עיטור גבורה. ניסיון לפתור את התעלומה תושף תככים ושחיתות. עם המפרי בוגרט, ליזבת סקוט, מוריס קרנובסקי וצ'רלס קיין. במאי: ג'ון קרומוול. 96 ד'
23.10 "מופע הקולנוע שלא ייאמן" (ש.ח)
23.50 "טרוף ח'עשירים". אנגליה '87. 84 ד'

● ספורט (05)

16.00 ספירה לאחור (ש.ח)
17.45 כדורעף. המשחק המרכזי מהמחזור השני
19.15 טניס שולחן מאליפות אירופה
20.15 פוטבול אוסטרלי. מחזורים 5, 6
21.00 כדורגל מברזיל. ליגת הפאוליסטה
22.00 כדורגל צרפתי. סיכום מחזור הסיום
22.30 ספירה לאחור. משדר יומי לקראת גביע עולם 1994
24.15 טניס השבוע ב-ATP
24.45 כדורעף. המשחק המרכזי מהמחזור השני

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים על הבוקר
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.00 גינת ההפתעות
10.05 צבי הנינג'ה. פרק 89 (ש.ח)
10.30 שדים קטנים. פרק 20 (ש.ח)
11.00 הכיתה המעופפת (ש.ח)
11.05 חתולי הרעם. פרק 127 (ש.ח)
11.30 קשרי משפחה. פרק 48 (ש.ח)
12.00 בית קטן בערבה. פרק 121 (ש.ח)
12.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה (ש.ח)
13.30 המחסן של כאילו
14.00 גינת ההפתעות
14.05 כספר הזכרים. פרק 22
14.30 עיר התחיה. פרק 9
15.00 הכיתה המעופפת

קלסי גרמר, "פרייזר", ערוץ 3, 22:35

15.05 חתולי הרעם. פרק 128
15.30 הארי וההנדרסונים. פרק 25
16.00 מקגיוור. פרק 73
17.00 קופיקו. פרק 2 (ש.ח)
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.00 גינת ההפתעות
18.05 צבי הנינג'ה. פרק 89 (ש.ח)
18.30 שדים קטנים. פרק 18 (ש.ח)
19.00 קרובים רחוקים מאוד
19.35 אינדיאנה ג'ונס הצעיר. רכבת הרפאים. חלק א'

● תרבות מדע וטבע (08)

06.00 היסטוריה ומדעי המדינה
11.00 אקוינוקס. פלג קר ושמש בוקר (ש.ח)
12.00 קצה האוקיינוס. יבשת כל האפשרויות. חלק א' (ש.ח)
13.00 מבטים נסתרים. פרק 5 (ש.ח)
14.00 האוניברסיטה הפתוחה (ש.ח)
16.00 אקוינוקס. פלג קר ושמש בוקר (ש.ח)
17.00 קצה האוקיינוס. יבשת כל האפשרויות. חלק א' (ש.ח)
18.00 הערבים בראי ההיסטוריה. כוחה של המילה
18.55 מעלי המים בירושלים בתקופת המקרא
19.05 המיתוס היווני. חלק ב'
19.30 גיבון על תרבות רומא
20.00 דיסקברי. המצאות. פרק 17
20.30 עולם של פסטיבלים. ארץ רמטת הבוקר – קוריאה
21.00 דיסקברי. הלוויתן האחרון
22.00 מגלגלים עסקים. סיפורה של בנטון
23.00 דיסקברי. סגנונות גוף (ש.ח)
23.30 על גג העולם. יוון. חלק ב'
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

שלה שורשן, יפעת ארמי, ערוץ 1, 22:00

רדיו

● רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה. בני הגרל (ש.ח)
09.05 פתוח. רם תדמור
10.05 טלרדיו. משה טימור
11.05 אצבע על הדופק. אברהם מרון
12.05 ארץ מולדת. רות בקי
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 כראש צעיר
15.00 ספושים. דורון לוי
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 בכותרות. מגזין שבועי
17.05 מגזין יומי בשידור חי מפסטיבל ישראל בירושלים. שרי רז
18.05 מנחת ערב. אקטואליה ומורשה
20.00 מבט לחדשות
20.50 ברכי נפשי
23.05 שמירת הפצים. אמנון בירמן

● רשת ב'

06.05 הבוקר הזה
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מגור
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת רודיזב
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
21.15 ג'ז ועוד. לאה ליאור
23.05 אמצע הלילה. אבי בטלהיים
24.05 יומן חצות
24.30 אמצע הלילה (המשך)
01.05 מועדון הלילה השלישי. יובב כץ

● רשת ג'

06.05 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
08.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שוש עטרי
14.05 חדש חדיש ומחודש. נועם גילאור
15.00 חולה רדיו
16.05 קופסת הלהיטים. צ'רלי בוגנלו
17.05 מצעד המומנים והלועזי. עופר נחשון
20.05 פרס '94
21.05 פסטיבל ישראל. בוסתן אברהם. שידור ישיר מירושלים
23.05 חולם בהקיץ. דן עומרי

● גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. תורת המפץ הגדול – התפשטות היקום. מרצה: פרופ' צבי פירן
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קפה בבוקר. ארז טל
10.05 ופלה. סיון רהב
10.49 בילוי היום. גידי אורשר
11.05 נכון לעכשיו. קובי מידן
13.00 בצהרי היום. יומן לסיכום החדשות
13.15 משהו לצהריים. אורלי יניב
14.05 העולם שמח. אברי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר. גדעון רייכר
16.00 שעה לפני. עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל. רזי ברקאי
18.05 שעה קלה על כלכלה. אברהם כל
18.45 חמש-עשרה קטנות. צבא וביטחון
19.05 המוסיקה במקום. פייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 פרקליטי F.M. צבי כהנא ועידו באום
21.05 צ'ק חמש. טל ברמן
22.05 קול תג'ו וזה. דני קרמל
23.05 24 – היום שהיה. ירון וילנסקי
24.00 יומן חצות
24.10 יומן פסטיבל ישראל
24.15 ציפורי לילה. עם אורי לוטן
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

07.05 מרינה בדרך. אמיר אשר
09.05 תשע בכיכר. טומי קוריס
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אוויר. ארי שמאי
14.05 בסריה. נויה עינב
15.05 שבוע רוב. רובי לנץ
16.05 חכם בבכיש. רון לוינטל
18.00 גלגלאת. לאה עוז
20.05 דרייב אין. גרב רביד
22.05 לילה טוב. רונית כשיר

מעבדות הכי ...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 13

כריסטיאן בל, "אימפריית השמש", ערוץ 2, 22:45

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 חדשות בערבית
06.45 פיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פירוט שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 חשבון פשוט. מספרים שליליים
08.35 אריץ מולדת
09.05 יהדות. קשת וענן. ציון הלא תשאלי
09.25 מדעי הטבע. לחלל וחזרה
09.40 פשוט אמרו לא
09.42 פרפר נחמד
10.10 טלטקסט
10.15 קפטן קרק. פרק 7
11.10 טבע. תצפית בטבע
11.20 מדע וטכנולוגיה. תכונות האור
11.40 צרפתית
12.00 בעין חוקרת. אוצרות טבע ומיחזור
12.25 מתמטיקה. טריגונומטריה
12.35 מתמטיקה לבגרות. תכנון לינארי
13.10 מדע וטכנולוגיה. מעבר לרמזור. התרסקות קוסמוס 1900
13.35 ישומי מחשב. בתעשיה
14.00 מסיפורי המלך בבר
14.30 שנות הקסם. אומץ
15.00 זומביט
15.35 פו הדוב. חג האוהבים
16.00 חדשות
16.15 קונצרטון. סדרת קונצרטים לילדים. פרק 2. כלי פריטה
17.00 ערב חדש. דן מרגלית
17.35 אגדות המלך שלמה. הכל בגלל ספטר
17.45 משפחת סימפסון. אזור באפריל
18.10 אגדה של מקום. נחמה כהן
18.15 החדשות באנגלית
18.30 כוכבי המזר
19.00 חדשות בערבית
19.30 זמן אמיתי. צ'רלי בורגלו ומיכל זוארץ
20.00 מבט; שבשבת
21.00 סטרייט ולעניין. המצאה הנבונה
21.30 פוסט מורטם. מיכאל דק
21.40 אולפן לילה. מני פאר
22.30 "אחר מהלב". ארה"ב 82'. פראני והנק הם זוג מבוגר. עם השנים נעלמה הרומנטיקה מחייהם המשותפים. פראני עוזבת את הבית ופוגשת את ריי, מלצר נאה ומסקרן, בעוד הנק פוגש לוליינית. עם טרי גאר, פרדריק פורסט, ראול ג'וליה ונסטסיה קינסקי. במאי: פרנסיס פורד קופולה. 103 ד'
23.00 חדשות
23.05 "אחר מהלב". המשך
24.20 פסוקו של יום

● ערוץ 2 (22)

14.00 פלטסטס
14.05 מסע בין הכוכבים – הדור הבא. המנודה
15.01 חבורת הזבל. ינב"א
15.30 פיין פיין. אסירי אל השמש. חלק ב'
16.00 אגדות שלי. המטיר
17.00 החדשות
17.05 ראג. ראג משתתף במסע
17.30 הנסיך המדליק מבל אייר. הילרי יוצאת לעבוד
18.01 מהקליפסיית באהבה. אברי גלעד
19.00 NBA. מגזין שבועי
19.30 כלבוטק. רפי גינת
20.00 החדשות
20.30 הגשש החיוור
21.00 בשידור חי. דן שילון מארח
22.45 "אימפריית השמש". 87'. נער בריטי ממשפחה עשירה בשנגחאי מאבד את הוריו עם פלישת היפנים לסין במלחמת העולם השנייה. הוא מתבגר, לומד את תורת ההישרדות ומתיידד עם מלח אמריקאי צעיר. עם ג'ון מלקוביץ', כריסטיאן בייל, מירנדה ריצ'רדסון, נייג'ל האוורס, רוברט סטיוונס ואחרים. במאי: סטיבן שפילברג. 146 ד'
23.30 החדשות
23.35 "אימפריית השמש". המשך

הערב

♦NBA משחקי הפלייאוף (ערוץ הספורט, 21:00)
♦אחר מהלב פנטזיה צבעונית מוסיקלית של פרנסיס פורד קופולה (ערוץ 1, 22:30)
♦חופשי על הבר וודי הרלסון קונה מכונית משומשת (ערוץ 3, 21:45)
♦מלרוז פלייס המשולש הנצחי: בילי מחליט לעזוב את אליסון בגלל קשריה עם סטיב (ערוץ 3, 22:10)

♦דג השמך בירנבוים, פרלמן, צוקרמן, מהטה וז'קלין דו־פרה מנגנים שוברט (ארטה, 21:40)

כבלים

● לבנון

13.00 תוכנית מסחרית ● 14.00 מועדון ה־700 ● 14.55 סרט. "הפרה ואנוכי" ● 16.20 העכבר האדיר. מצויר ● 17.20 העכבר המסוכן ● 17.45 סופר בוק. מצויר ● 18.10 הארט ואשתו ● 19.10 כוח הצלה 911 ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי־אן־אן מרווחת ● 21.00 כנפיים ● 21.30 מטלוק ● 22.20 רצח במשיכת קולמוס ● 23.10 מועדון 700 ● 24.00 סרט. "הפרה ואנוכי" (ש.ח)

● ירדן 6

17.30 סרטים מצויירים ● 18.00 סרט תעודה ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 לקט שירים ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 לקט שירים ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 קרוב מדי לבית. סדרה קומית ● 20.50 פריזמה ● 21.00 מיטב הקסם – בידור ● 22.00 חדשות באנגלית ● 22.20 פולדרק. דרמה בריטית ● 23.15 אוהב אותי ברכות

● ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 סנגנות
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1065 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 אבא המפקד
11.30 אנטונלה. פרק 63 (ש.ח)
12.15 המטבח של מסקאלי. תוכנית בישול
12.40 פלקון קרסט. פרק 20 (ש.ח)
13.35 יציאת חרום: קרובים רחוקים מאוד, אינדיאנה ג'ונס הצעיר (ש.ח)
15.00 חדר מיון
15.50 רצח במשיכת קולמוס
16.40 כח פאוארס לסנאט
17.05 רדיו סינסנטי החדש
17.30 ספינת האהבה. על אי בודד א'
18.20 שכנים, שכנים. פרק 519
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1066
19.30 שידור מקומי
20.00 אנטונלה. פרק 64
20.50 פלקון קרסט. פרק 21
21.45 חופשי על הבר
22.10 מלרוז פלייס
23.00 אקפולקו היט
23.40 המופע של ג'קי תומאס
24.10 זינוק לאתמול
24.55 קוזאק

● סרטים (04)

10.30 "פתרון גרדי". סרט הודי. 106 ד'
12.30 "זהות מבשלת האחרת לאי". ארה"ב 83'. סוכן נכסי דלא ניידי מארח בדירתו את גרושתו ואת בנם המתבגר, עקב מבוכה הכלכלי של גרושתו. כלתו הצעירה משתדלת מאוד להתחרות עם הגרושה. עם ג'ורג' בולוניה, מרן פלשט ורוזנה ארקט. במאי: ריצ'רד מייקלס. 91 ד'
14.05 "אהבה בשחקים". ארה"ב 86'
16.00 "הסקרנות הורגת". ארה"ב 90'. צלם ופסלת מגלים ששכנם החדש הוא רוצח שכיר. הם מחליטים להטמין בדירתו מכשירי האזנה כדי לאסוף ראיות. עם סי תומס האוול, ריי דון צ'ונג וג'ף פאהי. במאי: קלין בקסי. 82 ד'
17.30 "הציר האחרון". ארה"ב 90'
19.05 "חטיפת טיסה 847". ארה"ב 88'. ביוני 85' נחטף מטוס אמריקאי בידי שני פלשתינים שתבעו את שחרורם של מאות אסירים במחנות בישראל תמורת שחרור המטוס. עם לינדסי וגנר, אלי רנקר וג'וזף נאסר. במאי: פול ונדקוס. 95 ד'
21.00 "הטירה של אמא". סרט המשך לסיפורי ילדותו של מרסל פאניול. מרסל חוזר אל נופי פרובנס, אל הבריות ואל רומן ילדות. במאי: איב רובר. 93 ד'
22.40 "רצח מיותר". ארה"ב 86'. ג'ין סטרס בתפקיד הרוצחת הסדרתית הראשונה בארה"ב. עם פארק אוורל ושים גרים. במאי: פיטר לוין. 93 ד'
24.15 "מטבע הדברים". פורטוגל 91'. 95 ד'
01.50 "שדה הבצל". ארה"ב 79'. שני פושעים לוכדים שני שוטרים ורוצחים אחד מהם. מערכת המשפט מתקשה להטיל עונש, וחיי השוטר שנותר בחיים הופכים לגהינום. עם טד דנסון, ג'יימס וודס ופרנקלין סאווג'. במאי: הרולד בקר. 121 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 ירח דבש
21.00 ואהבת לשכנך
21.30 "פונדק האושר השישי". ארה"ב 58'. סיפור חייה של גלדיס איילוורד, משרתת אנגליה שהפכה למסיונרית וטיפלה שנים רבות בילדי סין. עם אינגריד ברגמן, רוברט דונט וקורט יורגנס. במאי: מרק רובסון. 157 ד'
24.10 הגומלים
24.55 "החיפוש אחר האמת". ארה"ב 47'. 96 ד'

● ספורט (05)

16.00 ספירה לאחור (ש.ח)
17.45 כדורגל צרפתי. סיכום מחזור הסיום בליגה
18.15 טניס שולחן. אליפות אירופה
19.15 פוטבול אוסטרלי. מחזורים 6, 5
20.30 אחד על אחד עם דיק ויטל. פרשן כדורסל המכללות
21.00 כדורסל מה־NBA. משחקי הפלייאוף
22.30 ספירה לאחור. משדר יומי לקראת הגביע העולמי
24.00 כדורגל מברזיל. ליגת הפאוליסטה

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.00 גינת ההפתעות
10.05 כספר והחברים. פרק 22 (ש.ח)
10.30 עיר החזיר. פרק 9 (ש.ח)
11.05 חתולי הרעם. פרק 128 (ש.ח)
11.30 זאבי הטוגרדוננים. פרק 25 (ש.ח)
12.00 מקיוזור. פרק 73 (ש.ח)
13.00 קופיק. פרק 3 (ש.ח)
13.30 המחסן של כאילו
14.00 גינת ההפתעות
14.05 מכסחי השדים. פרק 21
14.30 אבן החלומות. פרק 3
15.00 הכיתה המעופפת
15.05 חתולי הרעם. פרק 129
15.30 סופר סבתא. פרק 25
16.00 האישה הביונית. פרק 8
16.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.00 גינת ההפתעות
18.05 כספר והחברים. פרק 22 (ש.ח)
18.30 עיר החזיר. פרק 9 (ש.ח)
19.00 קרובים רחוקים מאוד
19.35 רחוב ג'אמפ 21

● תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. מדעי החברה
11.00 דיסקברי. הלווייתן האחרון (ש.ח)
12.00 מגלגלים עסקים. סיפורה של בנטון (ש.ח)
13.00 דיסקברי. המצאות. פרק 17 (ש.ח)
13.30 עולם של מסטינלים. ארץ דממת הבוקר, קוריאה (ש.ח)
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. הלווייתן האחרון (ש.ח)
17.00 מגלגלים עסקים. סיפורה של בנטון
18.00 חקר ההתנהגות האנושית. סוגיות בפסיכולוגיה
18.30 פסיכולוגיה אבנורמלית. פסיכותרפיה
19.30 גבולות המוח. התמכרות המוח
20.00 סחר בבעלי חיים. אל מחוץ לאוסטרליה
21.00 נתיב החוקרים. סערה מבפנים
21.30 דרום פראי. הקיץ של אריות הים
22.00 דיסקברי. שם המשחק: כוח. הקונגרס
23.00 ספורים נסתרים. פרק 5 (ש.ח)
23.45 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

רדיו

● רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה. בני הנדל
09.05 פתות. דיני אישות. רם תדמור
10.05 טלרדיו. משה טימור
11.05 אצבע על הדופק. אברהם מרון
12.05 מגזין תעשיה. יצחק טישלר
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 טינטן. לנו ולגדולים גם
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מי על התוך. גדעון הוד
17.05 מגזין בשידור חי מפסטיבל ישראל
18.05 מנחת ערב. אקטואליה ומורשה
20.00 מבט לחדשות
20.50 שיעור בפרשת השבוע
22.05 מגזין ירושלים
23.05 מלים שמנסות לגעת. והפעם: חויקה והזמיר – פגישה עם הסופר בנימין תמוז – ראיון אחרון שנערך באביב 89' – התוכנית משודרת לרגל הוצאה חדשה של כתבי בנימין תמוז. אילנה צוקרמן

● רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מנור
10.05 הכול דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
16.05 צבע הכסף. ענת רוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 שעת ערבית. זוהיר בהלול
20.05 שירים עבריים
21.15 הערכת מצב. ד"ר יורם פרי
23.05 טיסה לילית. יואב גינאי
01.05 לתוך הלילה. חיים אדרור

● רשת ג'

06.06 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שוש עטרי
14.05 חדש חריש ומחודש. נועם גילאור
15.00 חולה רדיו
16.05 קופסת הלהיטים. עופר נחשון
17.05 רוק ישראלי
18.05 קו ההתחלה. מנחם פרי
19.05 שעה אישית. שמעון פרנס
20.05 טופ 94'
21.05 כותל המזרח. שעה עם אמן
22.05 שיר לאחותי
23.05 לילות משי לבן. מנחם פרי

● גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. קבוצות שוליים בימי הביניים – על מחקר קבוצות השוליים. מרצה: פרופ' שולה שחר
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קשה בבוקר. ארז טל
10.05 ופלה. סיון דורון
10.40 בילוי היום. גידי אורשר
11.05 נכון לעכשיו. קובי מידן
13.15 משהו לצהריים. אורלי יניב
14.05 שבוע טוב. נתנה לב
15.05 יש עם מי לדבר. איתן ליפשיץ
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל. רזי ברקאי
18.05 מעבר לאופק. אביאם סלע
19.05 המוסיקה במקום. סייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 ציפור והנפש. ציפי גוד־גרוס
21.05 צ'ק 5. טל ברמן
22.05 קול הג'ז הזה. דני קרפל
23.05 24 – היום שהיה. ירדן וילנסקי
24.15 ציפורי לילה. עם שחר בן־ברק
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

07.05 המרינה שבדרך. אמיר אשר
09.05 תשע בכינר. טומי קויס
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אוויר. קובי אוז
14.05 בטריות. נויה עינב
15.05 שבוע רוב. רובי לבץ
16.05 חכם בכביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאת. לאה עוז
20.05 דרייב אין. גרב רביד
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

טלוויזיה

● ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 פיף ותלתול
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פירוט שידורי הבוקר
08.05 שעת כושר
08.15 בלי סודות. ביניים 3. שלט – הספסל
08.35 בא בחשבון
08.45 מושגים ומיומנויות. הסתגרות
09.05 חברה. קשר זה סריג – הקטטה
09.40 נצייר ונראה יותר. אנשים וצללים
10.00 כאן יא מכאן. שנדל ומנדל
10.10 טלטקסט
10.15 חיים על סף הכחדה. פרק 5. גלפגוס האיזון העדין
11.10 אנגלית
11.20 יהדות. מושגים ביהדות. פתיל תכלת
11.45 ספרות וסרט
12.05 מרעי החיים. החיים מתחת למים
12.30 אנגלית
12.50 גיאוגרפיה. יבשות ועמים. סימני דרך־מצרים: מתת הנילוס
13.05 היסטוריה כללית
13.30 סיפורי התבגרות. נקמת היורים
14.00 סיפורי מוש. א. סיפורו של לוני ב. הקוקסיף והמראה
14.30 בית. פרק 8
15.00 פיצוחים. פיצוחים ספרותיים
15.35 ילדרקולה. דרקולון בתיאטרון
16.00 חדשות
16.10 מרלין, הקוסם ממערת הבדולח. הקמת האבנים
17.00 ערב חדש. דן מרגלית
17.35 ציפי ללא הפסקה. פרק 4. ילדה טובה. עם ציפי שביט, ספי ריבלין, דב גליקמן, דורון תבורי, דב רייזר ואחרים
18.05 הגיע זמן לשון
18.15 חדשות באנגלית
18.30 מפגש. תוכנית דיון בענייני היום
19.00 חדשות בערבית
19.30 ספורט. שער לשבת
20.00 מבט. שבשבת
21.00 יומן תרבות. יעל דן
21.50 "כתר בראש". 89'. דרמה שביים רם לוי, על פי מחזה מאת יעקב שבתאי. משתתפים: אבנר חזקיה, ארנון צדוק, תחיה דנון, ז'אק כהן, רמי ברוך, דוד רייזר, נאוה זיו, יוסי יבלונקה ויוסי אשרות. הדרמה מוקרנת לזכרו של אבנר חזקיה
23.00 חדשות
23.10 העולם בעיני עצמו. עם דוד ויצטום
23.55 כמו בסרטים. אהבה בכתול
24.20 אגדה של מקום

● ערוץ 2 (22)

14.00 פלטסטס
14.05 בזכוזים. נושאי צרכנות לנוער
14.30 סנג הלבן. האויב מבפנים
15.00 זמן דיסני. אגדות ברווזים. פרק 28
15.25 כנפי הרעם
15.55 כמעט כמו בבית. השועל והכלב הצייר
16.20 בלוטום יש רק אחת. פרק 28
16.45 אוסף להיטים
17.00 חדשות
17.05 אגדת הנסיך וליאנט. פרק 10
17.30 תיק תקשורת. מגזין שבועי בענייני תקשורת בארץ ובעולם
18.00 תפוס כיוון
18.30 בחזרה לאיזור הדמדומים. פרק 28
19.00 קרוב רחוק. פרק 759
19.25 יותר מול משכל. דני רופ
20.00 החדשות
20.30 עולמו של דייב. פרק 13
21.00 כל שני וחמישי. רפי רשף
22.00 עובדה. אילנה דיין
22.30 החמישיה הקאמרית. עם קרן מור, שי אביבי, דב נבון, מנשה נוי ורמי הויברגר
23.00 לוגוס. עם בארי סחרוף במועדון לוגוס בת"א
23.30 חדשות
23.35 לוגוס. המשך
23.55 מבחן בר. בהנחיית עידן רגב. התוכנית תיוחד לפסטיבל הבינלאומי לסרטי סטודנטים החמישי המתקיימים בתל אביב

הערב

♦כתר בראש אבנר חזקיה בדרמה של רם לוי לפי מחזה של יעקב שבתאי (ערוץ 1, 21:50)
♦הנרי וג'ון משולש בפאריס אנאיס נין, הנרי מילר ואשתו ג'ון (ערוץ 4, 21:00)
♦חוק וסדר סדרה שלא מתפשרת על פתרונות צפויים (ערוץ 3, 23:10)

♦לאו ופלאק סרט על עבודתם של יוצרי סיפיטינג אימג' (ערוץ 8, 23:30)
♦בארי סחרוף בהופעה בלוגוס (ערוץ 2, 23:00)

אומה טורמן ופרד וורד, "הנרי וג'ון", סרטים, 21:00

כבלים

● לבנון

13.00 תוכנית מסחרית ● 14.00 מועדון ה־700 ● 14.55 סרט: "הוא מצא כוכב" ● 16.30 העכבר האדיר. מצויר ● 17.20 העכבר המסוכן ● 17.45 מוטרבוק. מצויר ● 18.10 הוואי חמש אפס ● 19.10 כוח הצלה 911 ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 סי־אן־אן מרווחת ● 21.00 אוצות הגאונים ● 21.30 ג'ק והשמן ● 22.20 חוק וסדר ● 23.10 מועדון 700 ● 24.00 סרט: "הוא מצא כוכב" (ש.ח)

● ירדן 6

17.40 הפתעה, הפתעה. סדרה צרפתית ● 18.10 סרט תעודה צרפתי ● 19.00 חדשות בצרפתית ● 19.15 אשנב ● 19.30 חדשות בעברית ● 19.45 עולם הספורט ● 20.00 חדשות בערבית ● 20.30 לפי הקצב. מגזין מוסיקלי ● 21.10 בוני. סדרה ● 22.00 חדשות

בארי סחרוף במועדון לוגוס, ערוץ 2, 23:00

● ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 סנגנות. תוכנית אירוח
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1066 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 אבא המפקד
11.30 אנטונלה. פרק 66 (ש.ח)
12.15 המטבח של מסקאלי. תוכנית בישול
12.40 פלקון קרסט. פרק 21 (ש.ח)
13.35 יציאת חרום: קרובים רחוקים מאוד, רחוב ג'אמפ 21 (ש.ח)
15.00 חדר מיון
15.50 רצח במשיכת קולמוס
16.40 כוח פאוארס לסנאט
17.05 רדיו סינסנטי החדש
17.30 ספינת האהבה. על אי בודד ב'
18.20 שכנים, שכנים. פרק 540
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1067
19.30 שידור מקומי
20.00 אנטונלה. פרק 67
20.50 פלקון קרסט. פרק 22
21.40 חופשי על הבר
22.10 חוק וסדר
23.00 איש משטרה
23.45 המופע של ג'קי תומאס
24.15 זינוק לאתמול
01.00 קוזאק
01.55 הנסיכה דייזי. ארה"ב 83'. סיפור חייה של דייזי, בתם של נסיך רוסי וכוכבת הוליוודית. עם מריט ואן־קמפ, רופרט אוורט, פול מייקל גלייזר ורוברט יוריק. חלק 1

● סרטים (04)

10.30 "שיר שנות השמונים". ארה"ב 79'. שלושה שועלים זקנים החיים על חסדי הביטוח מחליטים לשדוד בנק. עם ארט קרני, ג'ורג' ברנס ולי סטרסברג. במאי: מרטין ברסט. 94 ד'
12.10 "היומור בשניים". ארה"ב 80'. 98 ד'
14.00 "צללים וערפל". ארה"ב 92'. פקיד קטן ואפרורי נרדף על ידי המון זועם שמחפש רוצח מטורף המאיים על העיר. עם וודי אלן, מיה פארו, ג'ון מלקוביץ', ג'ון קיוזק, מדונה וג'ודי פוסטר. במאי: וודי אלן. 81 ד'
15.35 "שעשועים שבלב". ארה"ב 84'
17.20 "צידו השני של המטבע". סרט הודי. 179 ד'
19.00 "ג'וני סטקינו". איטליה 91'. נהג אוטובוס מתפתה לנסוע עם אישה נשואה לפלרמו. בעלה המפיונר מתחבא מפני אויביו ונהג האוטובוס אמור להיות הכפיל שבו יתנקשו. האוהבת משבשת את התוכניות. עם רוברטו בניני וניקולטה בראסקי. במאי: רוברטו בניני. 109 ד'
21.00 "הנרי וג'ון". ארה"ב 90'. יחסיהם של הסופרים אנאיס נין, הנרי מילר ואשתו ג'ון, על רקע פאריס הבוהמית של שנות השלושים. עם פרד וורד ואומה טורמן. במאי: פיליפ קאופמן. 130 ד'
23.15 "קוקטייל". ארה"ב 88'
24.55 "זנדלי". ארה"ב 90'. יחסיהם האירוטיים של בעל, אישה ומאהב. עם ג'ודג' ריינהולד, אריקה אנדרסון וניקולס קייג'. במאי: סאם פירסטנברג. 99 ד'
02.30 "קשת שחורה". ארה"ב 90'. מדיום חוזה את מותם של תושבי עיירה קטנה. הנשלחת על ידי איש עשיר ומושחת. עיתונאי מקומי שחוקר את הסיפור מתאהב בנערה. עם רוזנה ארקט, תום הולקה וג'ייסון רוברדס. 98 ד'
04.15 "אישה מסוכנת". אוסטרליה 87'. רעיה משועממת ומתוסכלת מנהלת רומן עם מוזג במלון המקומי. עם סם ניל, סטיוון וילדר וג'ניפר קלייר. במאי: קן קמרון
05.55 "אבא חלומי". ארה"ב 90'. 80 ד'

● הצגה שנייה (06)

20.30 יומני כרמל
20.35 ירח דבש
21.00 ואהבת לשכנך
21.30 "אחר מהלב". ארה"ב 82'. סיפור אהבה צבעוני על רקע עיר ההימורים, לאס וגאס. עם טרי גאר, פרדריק פורסט, נסטסיה קינסקי וראול ג'וליה. במאי: פרנסיס פורד קופולה. 102 ד'
23.15 לא רחוק מהבית
23.40 בני היל
24.05 "פונדק האושר השישי". ארה"ב 58'. 157 ד'

● ספורט (05)

16.00 ספירה לאחור (ש.ח)
17.30 כדורסל מה־NBA משחקי הפלייאוף
19.00 כדורגל צרפתי. סיכום המחזור
19.30 כדורסל מה־NBA
21.00 היאבקות מה־WWF
22.00 אחד על אחד עם דיק ויטל. תוכנית ראיונות
22.30 הספירה לאחור. לקראת הגביע העולמי

● ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים על הבוקר
09.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
10.05 מכסחי השדים. פרק 21 (ש.ח)
10.30 אבן החלומות. פרק 3 (ש.ח)
11.05 חתולי הרעם. פרק 129 (ש.ח)
11.30 סופר סבתא. פרק 25 (ש.ח)
12.00 האישה הביונית. פרק 8 (ש.ח)
12.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה
13.30 המחסן של כאילו
14.05 איש העכביש. פרק 12
14.30 אי המטמון. פרק 5
15.05 חתולי הרעם. פרק אחרון
15.30 אני וסוד כוחי. פרק 59
16.00 ואלרי. פרק 34
16.30 האודיסאה. פרק 22
16.50 אולפן חי. האוניברסיטה הקטנה
17.30 המחסן של כאילו (ש.ח)
18.00 גינת ההפתעות
18.05 מכסחי השדים. פרק 21 (ש.ח)
18.30 אבן החלומות. פרק 3 (ש.ח)
19.00 קרובים רחוקים מאוד
19.35 תהילה

● תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. מדע וטבע
11.00 נתיב החוקרים. סערה מבפנים (ש.ח)
11.30 דרום פראי (ש.ח)
12.00 שם המשחק: כוח. הקונגרס (ש.ח)
13.00 סחר בבעלי חיים. אל מחוץ לאוסטרליה (ש.ח)
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 נתיב החוקרים. סערה מבפנים (ש.ח)
16.30 דרום פראי. הקיץ של אריות הים
17.00 שם המשחק: כוח. הקונגרס (ש.ח)
18.00 הצילו את העולם. אנרגיה
18.30 גוף האדם. פירוק – עיכול
19.00 צמתות כדור הארץ. סלעי משקע
19.30 מעבר ליקום הטכבי. מהירות וזמן
20.00 שורשים. האייל הקורא (ש.ח)
20.30 שוברים שיאים. פרק 6 (ש.ח)
21.00 בראבו. שלוש המשאלות. האופרה של מרטינו בביצוע בית האופרה של ליאון. מנצח: קנט נגנו
23.00 בראבו. לק ופלו – מדריך לקריקטורה
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

רדיו

● רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה. בני הנדל
09.05 פתות. זכויות צרכנים. רם תדמור
10.05 טלרדיו. משה טימור
11.05 חיים. בריאות, רווחה ופנאי
12.05 צלול. מגזין לאיכות הסביבה
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 מי ישן. מנשה וקוונצל (ש.ח)
15.00 טינטן. לנו ולגדולים גם
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מוסף רדיו לספרות (ש.ח)
17.05 מגזין בשידור חי מפסטיבל ישראל. משדרה יובל מסקין
18.05 מנחת ערב
20.00 מבט לחדשות
20.50 סלם הזמירות. קובי כהנא
23.05 סיפורי סבתא

● רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מנור
10.05 הכול דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת רוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות. זוהיר בהלול
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 אחיו והוסיפה
23.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד. יובב כץ
01.05 לילה חי מאוד. נתן רטנר ואמנון פאר

● רשת ג'

06.00 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שוש עטרי
14.05 חדש חריש ומחודש. נועם גילאור
15.00 חולה רדיו. דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 קולבו. מנחם פרי
19.05 שעה אישית
20.05 טופ 94'
21.05 אמצע הדרך
22.05 שיר לאחותי. מנחם פרי
23.05 חולם בהקיץ. אבי מורגנשטרן

● גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. פסיכותרפיה אנליטית – מה זה פסיכותרפיה. מרצה: ד"ר אורי הדר
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קשה בבוקר. ארז טל
10.05 ופלה. סיון דורון
10.40 בילוי היום. ישי וורייט
11.05 נכון לעכשיו. גיא זהר
13.15 משהו לצהריים. אורלי יניב
14.05 העולם שפה. אברי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר. גדעון לב ארי
16.00 שעה לפני. עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל. עם רזי ברקאי
18.05 שעה קלה על כלכלה. זאב חסטר
18.30 הדשא של השכן
18.45 חמש עשרה קטנות. צבא וביטחון
19.05 המוסיקה במקום. סייר ופרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 דרך הרגליים. דודו דיין
21.05 צ'ק 5. טל ברמן
22.05 קול הג'ז הזה. דני קרפל
23.05 24 – היום שהיה. ירדן וילנסקי
24.00 יומן חצות
24.10 יומן פסטיבל ישראל
24.15 ציפורי לילה. עם דורון נשר
02.00 לא רוצים לישון

● גלגל"צ

07.05 מרינה בדרך. טל ברמן
09.05 תשע בכינר. טומי קויס
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 מיזוג אוויר. ארי שמאי
14.05 בטריות. נויה עינב
15.05 שבוע רוב. רובי לבץ
16.05 חכם בכביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאת. לאה עוז
20.05 דרייב אין. גרב רביד
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

מעבודות הבית: ...מה הפשעו ראשונו כל,
המשך בעמוד 18

קול המוסיקה כל השבוע

שישי / 20.5

06.06 לקום עם מוסיקה. שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה. שעה שנייה. הנדל: "מוסיקה על פני המים" – ארבעה קטעים (קפלה איסטרופוליטנה). הנדל: סונטה ברה־מינור לחליל בארוק לכינור ולצ'לו (ברטהולד קאוקן/ יאנקה ו.ד. מר/ ריכטה ו.ד. מר). הנדל: "הקוקיה והזמיר", מתוך קונצ'רטו בפה־מז'ור לעוגב ולתז. (ארטורה/ תז. קאמ. פסטיבל הנדל/ מינגה). ויוולדי (בעיבוד קאולה): קונצ'רטו ברה־מז'ור ל־12 כלים (הפיל. של ניו־יורק/ לנארד ברנשטיין). רוסיני: הפתיחה לאופרה "הספר מסביליה" (קאמ. אירופה/ קלאודיו אבאדו)
08.05 לקום עם מוסיקה. שעה שלישית. טורטיני: קונצ'רטו ברה־מז'ור לחצוצרה ולתז. (אולה ארוהארד אנטונס/ קאמ. אנגלית/ ג'פרי טייט). מוצרט: רונדו בדו־מז'ור לכינור ולתז. ק. 373 (כריסטיאן טצלאף/ סינפוניה צפונית/ היינריך שיף). היידן: סימפוניה מס' 93 ברה־מז'ור (לה פטיט באנד/ סיגיסוואלד קאוקן). דבוז'אק: פתיחה "קרנבל", אופ. 92 (תז. סימפ. בי.בי.סי/ סטיבן גונצנהאוזר)
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. סלמאן: רביעיה מס' 6 במי־מינור לחליל, לכינור, לוויולה כאס ולצ'לו (ווילברט האולוס/ שלישיית סונרי). גמיניאני: קונצ'רטו גרוסו מס' 1, אופ. 3 (קאמרטה מברן). מוצרט: קונצ'רטו בסול־מז'ור לחליל ולתז. ק. 313 (קרלהיינץ צלר/ סולני הפילהרמונית של ברלין)
10.00 היידן: סימפוניה מס' 94 בסול־מז'ור, "ההפתעה" (פילהרמונית וינה/ לנארד ברנשטיין). בטהובן: סונטה לפסנתר מס' 31 בלה־במול מז'ור, אופ. 110 (סטפן קובצ'ביץ'). בטהובן: רביעיית כלי קשת בדו־מז'ור, אופ. 59/3, "רזומובסקי" (רביעיית קליבלנד)
11.15 רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתז. (ניכני קיסין/ סימפ. לונדון/ ולרי גרגייב). סן־סנס: סימפוניה מס' 3 בדו־מינור (ז'אן הורה – עוגב/ סימפ. רדיו פראג/ ולדימיר ואלק)
12.30 שרפנטייה: אריות מתוך האופרה "מדאה" (לואר סלוריסאן/ ויליאם כריסטי/ סולנים)
13.50 שעה ישראלית. מנחם אבידום: רביעיית כלי נשיפה על אותיות שמו של באך (חמישיית אנסמבל אולבני). מנחם אבידום: סימפוניה מס' 10 (סימפ. רשה"ש/ י. אידלסון). עמי מעייני: "קומראן", מטפורה סימפונית לתז. (פילהרמונית ישראלית/ אליהו ענבל). מנחם ויזנברג: קונצ'רטו לצ'לו ולתז. (דורון טויסטר/ סימפ. ראשל"צ/ נועם שריף)
13.57 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
14.06 נראוס אר טרנסום. המיקרופון לרשות נוער הנכב מוסיקה
16.00 כבקשתך. סמטנה: "וולטאבה" – פואמה סימפונית (תז. אר.סי.איי/ ל. סטוקובסקי). בטהובן: קונצ'רטו לכינור ולתז. בנוסח לפסנתר, אופ. 61 א' (פיטר סרקין/ פילהרמוניה החדשה/ סיג'י אוזאווה). סיבליוס: "אן סאגה" ("אגדה") (תז. פילדלפיה/ יוג'ין אורמנדי). שופן: פנטסיה על נעימות פולניות (ארתור רובינשטיין/ תז. פילדלפיה/ יוג'ין אורמנדי). צ'ייקובסקי: פתיחה "1812" (הפילהרמונית הישראלית/ זובין מהטה)
18.00 דור הזהב. אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות. הקלטות "רקה" של יאשה חפץ/ תוכנית ראשונה. מיצירות פרוקופייב, דביסי, ברהמס, ראוול, שוסטקוביץ', גרשווין, דבוז'אק ועוד
19.00 קשת של צלילים. גאורג פרידריך הנדל: פתיחה לאופרה "אלסנדרו סוורו" (האקדמיה למוסיקה עתיקה/ כריסטופר הוגווד). רואט קאמרי – "שכמות ונבנות מול" (ש. דורי/ פ. אסור, עם צ'לו וצ'מבלו). סוויטה מס' 7 בסול־מינור לצ'מבלו (סקוט רוס). סונטה מס' 6 בפה־מז'ור לשני כינורות ולבסו־קונטינואו (לונדון ברוקה). "ציפור מתוקה" – אריה מתוך "העליז המהורהר והמתון" (אמה קירקבי/ אקדמיה למוסיקה עתיקה/ כ. הוגווד)
20.05 בימת שיר. שבעה פרקים בספר "הזוהר"
20.08 קונצרט ליל השבת. מוצרט: קונצ'רטו במי־במול מז'ור לקלרנית ולתז. ק. 622 (ע. פרידלי/ תז. קאמ. ציריך/ אדמונד דה שטוליץ). ברליוז: "לילות קיץ", אופ. 7 (קירי טה קנאווה/ תז. פאריס/ דניאל ברנבוים). יאנאצ'ק: רביעיית מיתרים מס' 1 ("סונטת קרויצר") (רביעיית גבריאלי). רוסל: סימפ. מס' 2 בסי־במול מז'ור, אופ. 23 (התז. הלאומית של צרפת/ שארל דיטואה). צ'ייקובסקי: קונצ'רטו מס' 1 בסי־במול מינור לפסנתר ולתז. אופ. 23 (ולדימיר הורוביץ/ סימפ. אן.בי.סי/ ארטורו טוסקניני). רימסקי־קורסקוב: סוויטה מתוך "אגדת הצאר סלטן" (התז. הלאומית הסקוטית/ נאמה יארבי)
23.00 צלילים לסיומו של יום

שבת / 21.5

07.10 שבת של מוסיקה. שחרית לשבת. אופנבאך: הפתיחה "הלנה היפה" (תז. פילהרמוניה/ נויל מרינר). י. סטמיץ: קונצ'רטו בסי־במול מז'ור לקלרנית ולתז. (לאסלו הורבאט/ תז. ליסט/ יאנוש רולה). באך: "הריעו בחצוצרות", קנטטה מס' 214 (תז. ומקה. העירון הנאור/ גוסטב לאונהרדט). מוצרט: קונצ'רטו במי־במול מז'ור, ק. 271 (הפסנתרן אלפרד ברנדל/ סולני ואגרב/ א. יאניגרו). סטרווינסקי: "משחק הקלפים", באלט (הפילהרמונית של רוטרדם/ ג'יימס קונלון)
09.00 פרקי מקהלה. מתוך אופרות של דוניצטי, בליני, ורדי, מסקאני וגונו (עם מקהלת האופרה האמברוזית, מקהלת הסקלה, מקהלת קובנט־גארדן, ועוד)
10.00 קונצרט בוקר השבת. דבוז'אק: סוויטה צ'כית, אופ. 39 (הסינפונייטה הסלובקית). שוברט: שמיניה בפה־מז'ור, ד. 803 (אנסמבל קאמרי של אקדמיית סנט מרטין). בטהובן: סונטה מס' 10 בסול־מז'ור, אופ. 14 מס' 2 (הפסנתרן אמיל גיללס). ליסט: "הפרלודים", פואמה סימפונית (הפילהרמונית הלונדונית/ סר גאורג שולטי)
11.57 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
12.05 צלילי עמים. מוסיקה עממית מקרוב ומרחוק
13.00 קונצרט לצהרי השבת. הכנר ברוניסלב הוברמן מנגן קטעים מאת באך, שוברט, ברהמס, שופן, ברוך (הקלטות היסטוריות). מיצירות בטהובן: סונטה בלה־מז'ור לכינור ולפסנתר, אופ. 47, "קרויצר" (ברוניסלב הוברמן/ איגנץ פרידמן) הקלטה מ־1930). פתיחה "לאונורה" מס' 2, אופ. 72 א'; סימפוניה מס' 4 בסי־במול מז'ור אופ. 60 (תז. סימפ. קולומביה/ ברונו ולטר)
15.00 מוסיקה עתיקה
16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש. מנצח: רוד שלון. סולנים: הדר הלוי – מצו־סופרן, תומס בות – טנור, דייוויד וילסון־ג'ונסון – בריטון, פיטור טבאצקי – בס. בהשתתפות: ותז. הסימפ. הבינלאומית, המק. הפיל. הלאומית של ורשה. הקטור ברליוז: "קללת פאוסט"
18.10 שבוע טוב עם דני אורסטיו. שומאן: פתיחה, סקרצו ופינאלה, אופ. 52 (תז. סימפ. רדיו שטוטגארט/ נביל מרינר). פרנץ נגרא: סינפוניה לכלי קשת ופילהרמונית ישראלית/ רפאל פריהבק דה־בורגוס). צ'ייקובסקי: מבחר תמונות ואריות מתוך האופרה "יבגני אונייגין" (לפי פושקין) (סולנים, מק. השידור של לייפציג/ תז. דרזדן/ ג'יימס לוין)
20.05 אורחים באולפן. רביעיית אביב. מרדכי סתר: קונצ'רטנטה. פורה: רביעיית הפסנתר בדו־מינור, אופ. 15
21.00 פסטיבל ישראל־ירושלים תשנ"ד. שידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים – בוסטון קמריטה/ ג'ואל כהן. "הגשר הקודש" יהודים ונוצרים באירופה של ימי־הביניים

ראשון / 22.5

06.06 לקום עם מוסיקה. שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה. שעה שנייה. מוצרט: הפתיחה לאופרה "נישואי פיגרו" (סימ. דרזדן/ אוטמר סויטנר). ליסט: קונצ'רטו מס' 1 במי־במול מז'ור לפסנתר ולתז. (הוסלן – עמנואל אקס). צ'ייקובסקי: סוויטה מתוך "מפצח האגוזים" (סימפ. שיקגו/ שולטי)
08.05 לקום עם מוסיקה. שעה שלישית. קטעים מתוך סרטי מחזמר של הוליווד. ברודסקי־קלק: קטעים מתוך "עשירים, צעירים ויפים" (עם ג'ין פאואל, דניאל דרייה ודרנגו למאס). לואו: קטעים מתוך "הנסיכה העליזה" (פ. למאס והמקהלה). קרן־המרשטיין: קטעים מתוך "ספינת השעשועים" (עם ה. ודפילד, ק. גריסון, ה. קיל, א. גרדנר)
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. י. ס. באך: סינפוניה בלה־מז'ור לכלי קשת ולקונט' (תזמורתו הקאמרית של ז'אן־פרנסואה פאייאר). הנדל: קונצ'רטו בסי־במול מז'ור לנבל ולתז. אופ. 6/4 (ניקנור זבלטה/ תז. קאמ. של פול קונץ). מוצרט: שתי אריות מתוך האופרה "ואידה", ק. 344 (אמה קירקבי/ אקדמיה למוסיקה עתיקה/ כ. הוגווד). מוצרט: סונטה במי־במול מז'ור לפסנתר ולכינור, ק. 481 (אינגריד הבלר/ הנריק שרינג)
10.00 שוברט: חמישיה בלה־מז'ור לפסנתר ולכלי קשת, "הטרוטה", ד. 667 (להקת דומוס). שומאן: קונצ'רטו בלה־מינור לצ'לו ולתז. אופ. 129 (פול טורטלייה/ פיל. מלכותית/ יאן־פסקל טורטלייה). ורדי: "ארבע העונות", מוסיקה לבלט מתוך "ערבית סיציליאנית" (תז. המטרופוליטן אופרה/ ג'יימס ליוויין). מושקובסקי: קונצ'רטו במי־מז'ור לפסנתר ולתז. אופ. 59 (פ. ליין/ סימפ. סקוטית של הבי.בי.סי/ י. מקסימיוק)
12.05 שוסטקוביץ': שלישיית פסנתר מס' 2 בסי־מינור, אופ. 67 (שלישיית יובל: יונתן זק, אורי פיאנקה, שמחה חלד). סן־סנס: סונטה לקלרנית ולפסנתר, אופ. 167 (ז'רכו דה פאייאר/ גונת' פריור). ראוול: "דפניס וכלואה" (מק. ותז. סימפ. לונדון/ אנדרה פרבין)
13.57 בימת שיר. ספרים חדשים
14.06 מוסיקה לשעת צהריים
16.00 מוסיקה ליום ראשון. אורלנדוס לאסוס: מיסה "בל'אמפיטריט'אלטרה" (מיסה אמפיטריטה) (השעה עשר/ הארי כריסטופרס). באך: מיסה בסול־מינור (א. מלון/ ר. לין/ כ. פרגארדיין/ פ. קוי/ קולגיום ווקאלה/ פ. הרבגה). מוצרט: רקוויאם ברה־מינור (אירמגרד זיפריד/ ג'ני טורל/ לאופולד סימונו/ ויליאם וורפילד/ מק. וסטמינסטר/ פיל. ניו־יורק/ ברונו ואלטר)
18.00 מאולפן ההקלטות. יונתן זק/ אורי פיאנקה. בטהובן: סונטות לפסנתר ולכינור: מס. 2 בלה־מז'ור, אופ. 2/12; מס' 3 במי־במול מז'ור, אופ. 3/12; מס' 8 בסול־מז'ור, אופ. 3/30.
19.05 צלילים בין ערביים. יוהן שטראוס הבן/ וברן: ואלס האוצר (רביעיית אלבן ברג). גלואני: קונצ'רטו לקולורטורה ולתז. אופ. 82 (ג'. סתרלנד/ סימפ. לונדון/ ריצ'רד בונינג). רימסקי־קורסקוב/קרייזלר: פנטסיה על נושאים רוסיים, אופ. 33 (נתן מילשטיין ותז. בניצוח רוברט אירבינג). דליבס: קטעים מתוך הבלט "סילביה" (תז. פילהרמוניה בניצוח ר. אירבינג)
20.00 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
20.03 מאולמי הקונצרטים שלנו. מהקלטות "קול המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1993". קונצרט מס' 10 – כפר בלום, 7.8 – ויוולדי: "לה פוליה", סונטה ברה־מינור, אופ. 12 מס' 1 (בנימין שמיר, דניאל רובינשטיין, גבי ליפקינד, רומן קרסנובסקי). מיכאל וולפה: "קפריוסה נ", קונצ'רטו קאמרי לגיטרה (חגן סיינשטיין, אריאל שמאי, קתי דברצני, צבי כרמלי, הלל צרי, חן צימבליסטה, אודון סוורץ, אריאל צוקרמן, אלי חפץ, שירי סנגול, מאוריציו פאז, שרה רלה פוסטה, פטר מאטרס, וולפגאנג ניטלר). שומאן: משחק שירים ספרדי, אופ. 74 (סיון רותם, סוזנה פורצקי, יעקב זמיר, ידון וינדמילר, עדית צבי). ברהמס: רביעיית פסנתר בסול־מינור, אופ. 25 (רוברט לוין, גיל שרון, גד לברטוב, פיטר וורל). הקאמרטה הישראלית ירושלים/ אבנר בירון. סולנים: סיון רותם – סופרן, יוהאנס שמידט – בס. המקהלה הקאמרית שליד האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים בהדרכת אהרן חרל"פ (הקלטה: מוזיאון תל־אביב, 15.2.94). באך: קנטטה מס' 82 – "די לי". באך: קנטטה מס' 84 – "אני מרוצה". הנדל: קונצ'רטו גרוסו במי־במול מז'ור, אופ. 2/3. באך: קנטטה מס' 47 "כל המרומם עצמו – ישפל"
23.00 צלילים לסיומו של יום

שני / 23.5

06.06 לקום עם מוסיקה. שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה. שעה שנייה
08.05 לקום עם מוסיקה. שעה שלישית
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. בוקר שני. אנחנו מאנגליה. בריטן: "ג'ונסון מעבר לירדן" – סוויטה לתז. (הקאמ. האנגלית/ ברטורד). גרילר: פינוזי חמש בנסלות לקלרנית ולפסנתר (ז'רכו דה פאייה/ גונת' פריור). בליס: פסטורלה – "בנות פוורות הנוצות הלבנות" למק., לסופרן, לחליל, לתופים ולתז. כלי קשת (מרי הולסט/ שרלי מינטי/ ג'ודית פירסט/ תז. הולסט/ ה.ד. ווסון). בליס: סוויטה לפסנתר (פיליפ פוק)
10.30 ובר, ברג, שנברג. ובר: רביעיה לכלי קשת (1905) (קוורטטו איטליאנו). ברג: קונצ'רטו קאמרי לפסנתר ולכינור עם 13 כלי נשיפה (פ. סרקין/ א. שטרן/ נגנים מהסימפ. לונדון/ ק. אבארו). שנברג: "ליל זוך" לשישיית כלי קשת (אנסמבל שנברג)
12.00 מסקסופון לסקסופון. גבריאל פיירנה: מבוא ווריציות על רונדו פופולרי, לרביעיית סקסופונים ורביעיית נוכה. ביל מטרייהורן: "חיים עסיסיים", עיבוד לרביעיית סקסופונים (רביעיית הסקסופון העולמית). דייוויד עמרם: קונצ'רטו משולש לכלי נשיפה מעץ, לכלי נשיפה ממתכת, לחמישיית ג'ז ולתז. (חמישיית עמרם/ פיל. רוצ'סטר/ דייוויד זינמן). אלברט פיאמנטה: עיבוד ל"ספי אל" (רביעיית הסקסופון הישראלית). אנואר בראהם: "סביקה" לעוד ולסקסופון (בראהם/ גרברק)
13.00 סימפוניה של גלס ומינימליזם מבריל. פיליפ גלס: "נמוך" – סימפוניה ע"פ נושאים מאת בראן אינו ודייוויד בואי (פיל. ברוקלין/ דניס ראסל דייוויס). להקת אואקטי: "ריקוד הילדים" – מוסיקה מינימליסטית על בסיס מוטיבים פולקלוריים־ברזיליים, בכלים אותנטיים)
13.57 בימת שיר. ספרים חדשים
14.06 מוסיקה לשעת צהריים. בנגינתן של תזמורות ישראל. ויוולדי: קונצ'רטו בפה־מז'ור וקונצ'רטו ברה־מינור לכינור ולתז. כלי קשת (שלמה מינץ והקאמ. הישראלית). מנדלסון: סימפוניה מס' 1 בדו־מינור, אופ. 11 (הסינפונייטה הישראלית באר־שבע/ מנדי רודן). סינגמן בעיבוד גרדמן ואורלופו: קטעים מתוך הסוויטה "להתעורר בירושלים" (חברי הסימפ. ראשל"צ). דבוז'אק: קונצ'רטו בסי־מינור לצ'לו ולתז. אופ. 104 (מישה מייסקי/ פיל. ישראלית/ לנרד ברנשטיין)
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם. מעונת הקונצרטים 94'-93' של איגוד השידור האירופי. התז. הסימפ. של הבי.בי.סי/ איון מרין. ברטוק: סוויטת מחול. ליגטי: קונצ'רטו לכינור ולתז. (סאשקו גברילוף). סטרווינסקי: "משחק קלפים"
18.00 מחזורי יצירות. היצירות לפסנתר של יוהאנס ברהמס. סדרת תוכניות של אלכסנדר תמיר. קטעים לפסנתר, אופ. 76
19.05 צלילים בין ערביים. מוצרט: דיוורטימנטו ברה־מז'ור, ק. 136 (נגני מוצרט מלונדון/ ג'יין גלובר). סטנלי־נבמן: סוויטה על מחולות אנגליים עתיקים (תז. החברה למוסיקה קלה/ וויואן דאן). שוברט: אלגרו ויואצ'ה, מתוך שמינית בפה־מז'ור, ד. 803 (גדעון קרמר וידידיו). קרייזלר־רחמנינוב: "שמחת אהבה" (רות לרדו – פסנתר). מרטיני: אינמורמצו (פיל. ברנו/ פטר ורונסקי)
20.00 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
20.03 לקראת קונצרט
20.30 פסטיבל ישראל־ירושלים תשנ"ד. שידור חי מאולם רבקה קראון בירושלים – המקהלה הקאמרית קנטוס/ ריקרדו הגמן. יהני רבבורי: "לומן אקסיבה" לשירים מאת אברהם כהן־צחק, אמיר גלבוע, ישראל פנקס והוד פוגל. שלמה גרונוק: "שעמי ציפור" לשירים מאת יאיר הורביץ, לאה גולדברג, ביאליק, אורי ברנשטיין ואבות ישורון
23.00 צלילים לסיומו של יום. קשת של צלילים. גאורג פרידריך הנדל: פתיחה לאופרה "אלסנדרו סוורו" (אקדמיה למוסיקה עתיקה/ כ. הוגווד). רואט קאמרי – "שכמות וכנות מול" (פ. ודורי ופ. אסחול עם צ'לו וצ'מבלו). סוויטה מס' 7 בסול־מינור לצ'מבלו (סקוט רוס). סונטה מס' 6 בפה־מז'ור ל־2 כינורות ובסו־קונטינואו (לונדון ברוק)

שלישי / 24.5

06.06 לקום עם מוסיקה. שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה. שעה שנייה
08.05 לקום עם מוסיקה. שעה שלישית
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. שוברט: שלושה קטעים לפסנתר, ד. 946 (מאוריציו פוליני). ויוולדי: "סלבה רג'ינה" (ג'. באומן – קונטרה טנור/ קינג קונסורט). ל. קופרן: סוויטה בסול־מינור לצ'מבלו (בוב ואן אספרן). מוצרט: שתי אריות קונצרטיות: "מגינים טובים קבלו תודות", 383 "היי שלום, שלהבת יפה שלי", ק. 528 (פ. לוט – סופרן/ נגני מוצרט מלונדון/ ג'. גלובר)
11.10 שרפנטייה: "מיזרה" (סולנים, מק. ותז. סימפ. של קרן גולבנקיאן, מליסבון / מישל קורבוז). היידן: סימפוניה מס' 35 (ל'אסטרו ארמוניקו, בכלי התקופה/ ר. סולומונס). מוצרט: רביעיה במי־במול מז'ור לכלי קשת, ק. 428 (רביעיית סלומון, בכלי התקופה)
12.40 דביסי: פרלוד "מנחת הפאון" (הסימפ. של לונדון/ מייקל טילסון תומס). מנדלסון: ארבעה מוטטים (מקה. שאפל רויאל מפאריס/ קולגיום ווקל גנט/ ח. דה רייכרה – סופרן/ י. האוס – עוגב/ פ. הרבגה). פ. מרטן: קונצ'רטו לשבעה כלי נשיפה, לכלי הקשה ולתז. כלי קשת (תז. שוויץ המערבית/ א.ג'ורדן). רחמנינוב: "ליל תפילות" (נ. פנבה – סופרן/ ס. גריגורוב־טרס – טנור/ המק. הבולגרית הלאומית/ ג. רובב)
13.57 בימת שיר. ספרים חדשים
14.06 הדרך – צלילים וקולות בעקבות הזמן
16.00 כבקשתך. בריטן: וריאציות על "לקרימה" של ג'ון דאולנד (טביאה צימרמן – ויולה/ הרטמוט הל – פסנתר). רביעיית כלי קשת מס' 1 ברה־מז'ור, אופ. 25 (רביעיית אנדליון). בטהובן: המוסיקה ל"אגמונט", עפ"י גתה (סלביה מקגייר – סופרן/ ויל קוארפליג – קריין/ הפיל. של ניו־יורק/ קורט מאזור)
18.00 מאולפן ההקלטות. עווי ויול ומשפחת באך. באך: סוויטה מס' 2 ברה־מינור, לצ'לו בלא ליווי. באך: סונטה מס' 3 בסול־מינור לצ'לו ולצ'מבלו (עם אלדר נוימרק). ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו בלה־מז'ור לצ'לו ולכלי קשת (עם תז. סימפ. ים רשה"ש/ מנדי רודן)
19.05 צלילים בין ערביים. פיאטרו לוקאטלי: סונטה בסול־מינור לחליל ולקונטינואו (הנס־מרטין לינדה – חליל/ קורט ראפף – עוגב). בטהובן: 32 וריאציות בדו־מינור (מארי פראייה – פסנתר). שומאן: רביעיית כלי קשת, "בלתי גמורה", אופ. 35 (רביעיית מואיר). ליסט: "נחמה" מס' 3 ברה־במול מז'ור (מארי פראייה – פסנתר)
20.00 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
20.03 פלסטרינה בראי תקופתו. רוחות חדשות מעבר לתעלה
21.00 עניין של הסכמה. "כלים ושלות". גורצקי: סימפוניה מס' 1 – "1959" (הפיל. של קרקוב, רולנד באדרה). שניטקה: "קונצ'רטו למקהלה" (84/5'), עפ"י "ספר הקינות" של גריגורי מנארק (המק. הלאומית של הרדיו הדני/ סטפן פרקמן). גורצקי: "כורוס I" ('64) (הפיל. של קרקוב/ רולנד באדרה). שניטקה: "מינואנג" ('81) עפ"י שירי זמרים־נודדים (המק. הלאומית של הרדיו הדני). גורצקי: רביעיית כלי קשת מס' 1 – "כבר עת־ערב" ('88) (רביעיית קרונוס)
23.00 צלילים לסיומו של יום. דור הזהב. אמנים בהקלטות היסטוריות. הקלטות "רקה" של יאשה חפץ/ תוכנית ראשונה. מיצירות פרוקופייב, דביסי, ברהמס, ראוול, שוסטקוביץ', גרשווין, דבוז'אק ועוד

רביעי / 25.5

06.06 לקום עם מוסיקה. שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה. שעה שנייה. תומס ארן: טריו סונטה ברה־מז'ור לחליל, לכינור ולקונט' (ג. הגרן/ א. הדלי/ ל. קארולן/ ק. מקינטוש). חנולו: קונצ'רטו גרוסו בפה־מז'ור, אופ. 6 מס' 2 (אנסמבל כלי הקשת גילדהול/ פול ניקולסון). א. שטאמיץ: קונצ'רטו בסול־מז'ור לשני חלילים ולתז. (ש. קודז/ ז'.פ. רמפאל/ מוצרטאום זלצבורג). ברגר: סימפוניה ועידה לכלי נשיפה (קאמ. סנט פול/ כריסטופר הגווד)
08.05 לקום עם מוסיקה. שעה שלישית. בטהובן: הפתיחה "פידליו" (גוונדהאוז לייפציג/ ק.ג. נוימן). בוקריני: קונצ'רטו בסי־במול מז'ור, לצ'לו ולתז. (מס ויימוביץ'/ קאמ. אנגלית/ אנדרו רייזיוס). מוצרט: סימפ. מס' 23 ברה־מז'ור (קאמ. פראג/ צ'רלס מקרס). סמטנה: הפואמה הסימפונית "בלאניק" (פיל. צ'כית/ רפאל קובליק)
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. ויוולדי: מגניפיקט בסול־מינור, VR 611 (ס. איהלה – סופרן/ א. ווילקה – מצו־סופרן/ א. מרקט – אלט/ מק. המדריגל של הולה/ הווירטואוזים הסכסונים/ לודוויג גינתר). היידן: סימפוניה מס' 44 במי־מינור, "האבל" (טאפל מוזיק/ ברונו וייל)
09.45 מאולמי הקונצרטים שלנו. התז. הסימפ. הבינל. הצעירה/ דור שלון (הקלטה: 30.12.93). באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 3. פטרוינסקי: "אלוני רמברנדט". שומאן: סימפוניה מס' 1
10.45 אנסקו: שמיניה ברה־מז'ור, אופ. 7. שוברט: לידר (פ. לוט – סופרן/ ג. ג'ונסון – פסנתר)
11.45 מאולמי הקונצרטים בעולם/ פסטיבל המוסיקה ברלין (22/9/93). באך: "הפסנתר המושווה" – לקט 1 (אנדראש שיף)
12.20 מאהלר: סימפוניה מס' 8 – "סימפוניית האלף" (סולנים, מק. הנערים ומק. האוניברסיטה אוהיו/ המק. והתז. הסימפ. של אטלנטה/ רוברט שאו)
13.57 בימת שיר. ספרים חדשים
14.06 מוסיקה לשעת הצהריים. שירי לכת סימפוניים מאת צ'ייקובסקי, מאיירבר, מנדלסון, אלגר, ברליוז, רספיגי, פרוקופייב, יוהן שטראוס, פרוה. גרשווין: קטעים מתוך "פורגי ובס" (עם לאונטין פרייס, וויליאם וורפילד, ג'ון וו. באבלס, המק. והתז. של חברת אר.סי.איי ויקטור/ סקיפ הנדרסון)
16.00 תקול פתות. תוכנית הארוח של דני אורסטיו
18.00 מפתחות. הפסנתרן אלאן פיינברג מנגן – דווידובסקי, קייג', שייפי, תלוניוס מנק, אורנשטיין, הרביסון נגקרו – ואחרים
19.05 צלילים בין ערביים. מיצירות שוברט: שירים לקול ולפסנתר (ברברה הנדריקס/ ראדו לופו). אימפרומפטו בלה־במול מז'ור מס' 4 (ניקולאי דמידנקו). סונטה בלה־מז'ור לכינור ולפסנתר, אופ. 162, ד. 574 (דוד אויסטרך/ פרידה באואר). הקלטה משידור חי ברדיו פראג – (18.5.66)
20.00 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
20.03 פסטיבל ישראל־ירושלים תשנ"ד. שידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים – תזמורת הבארוק של פרייבורג. מקהלת בלתזר־נוימן, אנסמבל טרנ'קומריה. סולנית: טוזי לבלנק – סופרן, מנצח: תומאס הנגלברוק: "משתה איטלקי" מוסיקת בארוק איטלקית – קולית וכלית, מאת מונטוורדי, רוסי, ארצ'ילגני, סקרלטי, למברדי, ואחרים
23.00 צלילים לסיומו של יום. דומינו. רצף של ג'אז קלאסי ואלתורים מן העולם

חמישי / 26.5

06.06 לקום עם מוסיקה. שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה. שעה שנייה
08.05 לקום עם מוסיקה. שעה שלישית
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. שוברט: "פנטסיית הנודד" (ס. ריכטר – פסנתר). גולדמרק: קונצ'רטו בלה־מינור לכינור ולתז. אופ. 28 (נתן מילשטיין/ תז. פילהרמוניה/ ה. בלך). שימנובסקי: סימפוניה קונצרטית לפסנתר ולתז. אופ. 60 (פ. בלומנטל/ תז. סימפ. רדיו פולין/ ק. קורד). סמטנה: רביעיית כלי קשת מס' 1 במי־מינור (רביעיית דניאל). בריטן: סוויטה מתוך האופרה "מוות בוונציה" (התז. הקאמ. האנגלית/ ס.ב. פורד)
11.20 ברליוז: "רומאו ויוליה" (סולנים, זמרי סיודור/ תז. סימפ. מונטריאול/ שארל דיטואה)
13.00 שומן: סונטה מס' 3 לפסנתר (מאוריציו פוליני). שומן: סונטה מס' 2 לפסנתר (איוו פוגורליץ')
13.57 בימת שיר. ספרים חדשים
14.06 הדרך – קולות וצלילים בעקבות הזמן
16.00 אתנותא. סדרת קונצרטים. שלישיית עידן. אירית רוב־לוי/ אורה שירן/ שמואל מגן. ראובן סרוסי: "ג'ו – אפרופו דה מאטיס" (1992). ראוול: שלישיית פסנתר בלה־מינור. ארנסקי: שלישיית פסנתר ברה־מינור, אופ. 32
18.00 מגוף התקליטיה
19.05 צלילים בין ערביים. עם הכנרת סוזנה מילרוניין
20.00 בימת שיר. "חמדה" – יונתן רטוש
20.03 ענגים, חגיגות, סירנות. זמירה לוצקי ושלמה ישראלי מארחים יצירות ויוצרים
23.00 צלילים לסיומו של יום. היידן: שלישיה מס' 39 בסול־מז'ור (שלישיית פורטה פיאנו מלונדון, בכלי התקופה). מוצרט: רביעיית כלי קשת, ק. 387 (רביעיית מוזאיק, בכלי מהתקופה). שוברט: שתי רומנסות (א. אוז'אגר – סופרן/ ג. ג'ונסון – פסנתר/ ת. קינג – קלרנית

הערה: במועדי שידור היצירות עלולים לחול שינויים קלים

סרטים בבתי הקולנוע

תל אביב

גורדון המחודש בן־יהודה 87, 5236992
האשה שלא תיאמן. מוצ"ש־ה' 18.30, 22.00
אמון חדרי. מוצ"ש־ה' 20.00

גן העיר אבן־גבירול 71, 527922
1 – בית הרוחות. ר' 22.00. מוצ"ש 19.25, 21.55. א'־ה' 14.10, 16.45, 19.25, 21.55
2 – בודהה קטן. ר' 22.00. מוצ"ש 19.35, 22.00. א'־ה' 14.20, 16.55, 19.35, 22.00

גת אבן־גבירול 62, 267888
אריק הצללים. ר' 21.55, 24.25. מוצ"ש 19.25, 21.55. א'־ה' 16.50, 19.20, 21.50

דיזנגוף דיזנגוף סנטר, 200485
1 – לבן – שלושת הצבעים. ר' 11.00, 13.30, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
2 – רומיאו בן זונה. ר' 11.00, 13.30, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
3 – השיתוף הכי יפה של חיי. ר' 13.30. מוצ"ש 21.50. א'־ה' 13.05, 17.15, 21.50. הפסנתר. ר' 11.00, 22.00. מוצ"ש 19.30. א'־ה' 11.00, 15.10, 19.30
מלכי אשמורת. ר' 24.15

דקל יהודה המכבי 94, 5443200
פילדלפיה. ר' 22.00. מוצ"ש־ה' 19.30, 21.50

הוד דיזנגוף 101, 5226226
1 – ללא פחד. ר' 21.45, 24.30. שבת־ה' 13.30, 16.45, 19.30, 22.00
2 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.15. שבת־ה' 13.30, 18.00, 20.00, 22.00
3 – תיק שקנאי. ר' 24.30. שבת 13.30, 16.45, 19.30. א'־ה' 13.30, 16.45, 19.30, 22.00
זקנים חמרי מזג. ר', מוצ"ש 22.00
4 – הצטלבות. ר' 22.00, 24.30. שבת־ה' 13.30, 17.00, 19.30, 22.00

הקולנוע דניאל פריש 1, 6959341
הזה שמות המזל. ר' 22.00. מוצ"ש, א' 19.15, 21.45. ב', ד' 16.30, 19.15, 21.45. ג', ה' 21.45

חן כיכר דיזנגוף, 5282288
1 – עדה באמצע. ר' 22.00, 24.20. שבת 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
תתולים בצמרת. שבת 11.00
2 – אנגי. ר' 22.00, 24.20. שבת 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
גלשני הענקית. שבת 11.00
3 – התפרנים מכברלי הילס. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
4 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.25, 21.55
5 – בכוונת זדון. ר' 22.00, 24.20. שבת 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
גבי ראשטייר. שבת 11.00

טיילת יונה הנביא 2, 657952
1 – בשם האב. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
2 – העיתון. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
3 – רשימת שינדלר. ר' 21.45. מוצ"ש 18.00, 21.45. א'־ה' 17.00, 21.45

לב דיזנגוף סנטר, 5288288
1 – פנסאק. ר' 12.00, 14.00, 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'־ה' 12.15, 14.00, 17.00, 19.45, 22.00
2 – קיקה. ר' 12.00, 14.00, 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 12.00, 14.15, 16.50, 19.30, 21.50
3 – שלום לשלש. ר' 11.30, 14.00, 21.45. מוצ"ש 19.00, 21.40. א'־ה' 13.40, 19.00, 21.40. הוצאתי עלי חווה. ר' 24.30. א'־ה' 12.05, 16.30
4 – עירום. ר' 14.00, 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 12.10, 19.40, 22.00
הוצאתי עלי חווה. א'־ה' 14.15, 18.00

מוזיאון שד' שאול המלך 27, 6961297
האשה שיצרה שמן שמשום. ר' 22.00. מוצ"ש 19.45, 22.00. ב'־ה' 17.00, 19.45, 22.00

מקסים החדש קינג ג'ורג' 48, 5287437
עידן התמימות. ר' 22.00. מוצ"ש־ה' 19.15, 21.40

סינמטק שפרינצק 2, 6917181
אורלנדו. ר' 14.00, 22.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 19.45, 21.45

צפון לואי מרשל 18, 5443966
ברכה – עולם מושלם. ר' 22.00. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50

רב אור בית האופרה, הירקון, 5102674
1 – אנגי. ר' 22.00, 24.20. שבת 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 – תמונות קצרות. ר' 22.00. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'־ה' 17.30, 21.00
3 – בודהה קטן. ר' 21.50, 24.25. מוצ"ש 19.20, 21.55. א'־ה' 16.30, 19.15, 21.50
4 – עידן התמימות. ר' 21.55, 24.25. מוצ"ש 19.20, 21.55. א'־ה' 16.35, 19.15, 21.50
5 – שארית היום. ר' 21.50, 24.20. מוצ"ש 19.20, 21.55. א'־ה' 16.35, 19.15, 21.50

שחף כיכר אתרים, 5271645
1 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 – רשימת שינדלר. ר' 21.45. מוצ"ש 18.00, 20.45. א'־ה' 17.00, 20.45

תל־אביב פינסקר 65, 5281181
1 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 – העיתון. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
3 – בשם האב. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

אור שמאי, 252914
אורלנדו. ר' 22.00. מוצ"ש 19.03, 21.45. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45. האשה שיצרה שמן שמשום. ר' 22.00. מוצ"ש 19.03, 21.45. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45

גיל קניון ירושלים, 788448
1 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. מוצ"ש 18.00, 20.00, 22.00. א'־ה' 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
2 – העיתון. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'־ה' 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
3 – ללא פחד. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 13.30, 16.15, 19.00, 21.30
4 – רשימת שינדלר. מוצ"ש 21.00. א'־ה' 13.30, 17.00, 20.30
5 – מקס ומוריס. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
6 – הצטלבות. מוצ"ש 19.30, 21.45. א'־ה' 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
7 – תיק שקנאי. מוצ"ש 19.30. א'־ה' 13.30, 16.30, 19.30, 22.00. ה' 13.30, 16.45, 22.00
זקנים חמרי מזג. שבת 22.00
8 – בשם האב. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 14.00, 17.00, 19.30, 21.45

חן בניין רב מכר, האומן 19, תלפיות
1 – אנגי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 – עדה באמצע. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50. תתולים בצמרת. שבת 11.00. 3 – התפרנים מכברלי הילס. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50. 4 – אריק הצללים. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.20, 21.55. א'־ה' 16.40, 19.15, 21.50. 5 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50, 24.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50. 6 – קיקה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.55. א'־ה' 16.50, 19.25, 21.50. 7 – בכוונת זדון. ר' 21.50, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50

רון רבי עקיבא 1, 234704
1 – התפרנים מכברלי הילס. מוצ"ש 19.15, 21.30. א'־ה' 17.00, 19.15, 21.30
2 – פילדלפיה. מוצ"ש 19.15, 21.30. א'־ה' 17.00, 19.15, 21.30

תיאטרון ירושלים מרכוס 20, 617167
שלושת הצבעים – לבן. ר' 14.00. ג' 16.30. ד', ה' 19.00, 21.30

חיפה

אורלי מוריה 4, 381868
אריק הצללים. ר' 22.00. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 18.45, 21.15

סינמת קפה מוריה 242477
האשה שיצרה שמן שמשום. ר' 22.15. מוצ"ש־ה' 19.15
רומיאו בן זונה. ר' 24.15. מוצ"ש־ה' 21.30

סינמה קפה עממי 325755
1 – בודהה קטן. ר' 22.00. מוצ"ש־ה' 21.15
שארית היום. מוצ"ש־ה' 19.00
2 – תיק שקנאי. ר' 22.00. מוצ"ש־ה' 21.15
הפסנתר. מוצ"ש־ה' 19.15

עצמון הנביאים 30, 673003
1 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.15
2 – העיתון. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.15
3 – ללא פחד. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.15
4 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.15
5 – הצטלבות. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.15

פנורמה שד' הנשיא 109, 382020
1 – בשם האב. ר' 21.45, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.30
החיים לפי משפחת אדמס. שבת, ב' 11.00
2 – רשימת שינדלר. ר' 22.00. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'־ה' 17.00, 20.30
פו הדב והגמלה. שבת, ב' 11.00
3 – שלושת הצבעים – לבן. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.30
המבצע המושלם הבייתה. שבת, ב' 11.00

רב אור חורב 15, 246551
1 – אנגי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.40, 19.00, 21.20
גלשני הענקית. שבת 11.00
2 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.00, 21.30. א'־ה' 16.40, 19.00, 21.20
3 – קיקה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש־ה' 19.00, 21.30
תתולים בצמרת. שבת 11.00. א'־ה' 16.45

רב גת מגדל הנביאים, 674311
1 – עדה באמצע. ר' 22.00. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.40, 19.00, 21.20
2 – התפרנים מכברלי הילס. ר' 22.00. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.45, 19.00, 21.20

רב מור לב המפרץ, 416897
1 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.45, 19.00, 21.20
2 – התפרנים מכברלי הילס. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.20
3 – אריק הצללים. ר' 21.55, 24.25. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 18.55, 21.25
4 – עדה באמצע. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.45, 19.00, 21.20
5 – אנגי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.45, 19.00, 21.20
6 – פילדלפיה. ר' 21.50, 24.25. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 18.50, 21.20
7 – בכוונת זדון. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.00, 21.30. א'־ה' 16.30, 19.00, 21.20

אור־יהודה

גיל קנאור, 03-5333292
1 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45
2 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 20.00, 22.00
3 – רשימת שינדלר. ר' 21.45. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'־ה' 17.00, 20.30
4 – שארית היום. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.30, 21.45. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45

אשדוד

גיל קניון, 08-647202
1 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 20.00, 22.00
3 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'־ה' 17.30, 20.00, 22.00
4 – בכוונת זדון. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'־ה' 17.30, 19.45, 22.00
5 – פילדלפיה. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00

רון קניון הפורום, הבנאים 2, 08-566077
1 – הפסנתר. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש־ה' 19.30, 21.30
2 – רומיאו בן זונה. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש־ה' 19.30, 21.30

אשקלון

חן קניון גירון, 07-711223
1 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 – רשימת שינדלר. ר' 22.00. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'־ה' 17.30, 21.00
3 – עדה באמצע. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
4 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
5 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50

באר־שבע

רב נגב קניון הנגב, 07-35278
1 – עדה באמצע. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
תתולים בצמרת. שבת 11.00
2 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
3 – בכוונת זדון. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
גלשני הענקית. שבת 11.00
4 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50

בת־ים

חן קניון, 03-5531077
1 – מקס ומוריס. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 – עדה באמצע. ר' 22.00, 24.20. שבת 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
תתולים בצמרת. שבת 11.00
3 – האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
4 – מאוהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.25, 21.50
5 – התפרנים מכברלי הילס. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
6 – רשימת שינדלר. ר' 22.00. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'־ה' 17.30, 21.00
7 – בכוונת זדון. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50

הרצליה

אורי־מדיה דניאל 09-544044
ברכה – עולם מושלם. מוצ"ש־ה' 19.15, 21.30

אביבית 09-557799
רשימת שינדלר. מוצ"ש 20.45. א'־ה' 17.15, 21.00

מנדרין 09-6902666
1 – בכוונת זדון. ר' 22.00. מוצ"ש, ב'־ה' 19.30, 22.00
2 – שארית היום. ר' 22.00. מוצ"ש־ה' 19.30, 22.00

כפאר סוקולוב 29, 09-589068
1 – התפרנים מכברלי הילס. ר' 19.45, 22.00, 24.10. שבת 11.00, 17.30, 19.45, 21.50

...מעבודות הבית ...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 18

סרטים בבתי הקולנוע

א'-ה' 19.45, 21.50
2 - מקס ומורים. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש-ה' 22.00
בורחה קטן. מוצ"ש 19.20. א'-ה' 19.25
סוד הגן הנעלם. ר' 20.00. שבת 11.00, 17.30
3 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 19.45, 22.00, 24.10. שבת 11.00, 17.30, 19.40, 21.50. א'-ה' 19.40, 21.50

חדרה

לב קניון חדרה, 06-343555/6
1 - עדה באפילה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 - מקס ומורים. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.40, 21.50
3 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.50, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
4 - רשימת שינדלר. מוצ"ש-ה' 18.45
קיקה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 22.15. א'-ה' 17.00, 22.15

חולון

גל לישינסקי 4, 03-9619668
1 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 18.00, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.00, 20.00, 22.00
2 - מאהב אחד יותר מדי. ר' 20.00, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 17.30, 19.45, 22.00
3 - מקס ומורים. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 18.00, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
4 - מבוגרות זרון. ר' 20.00, 24.15. מוצ"ש 19.30. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
זקנים חמרי מנוח. ר', מוצ"ש 22.00
5 - רשימת שינדלר. ר' 21.45. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'-ה' 17.00, 20.30
אלדין. שבת 11.30

כפר-סבא

גיל קניון
1 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 18.00, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 - בשם האב. ר' 19.15, 22.00, 24.40. מוצ"ש 19.20, 22.00. א'-ה' 16.45, 19.20, 22.00
סוד הגן הנעלם. שבת' 11.30
3 - קיקה. ר' 19.30, 22.00, 24.40. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
תתולים בצמרת. שבת 11.30
4 - עדה באפלה. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 18.00, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
5 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 19.30, 22.00, 24.15. שבת 11.30, 19.30. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
זקנים חמרי מנוח. ר', מוצ"ש 22.00
6 - העיתון. ר' 19.45, 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
7 - מקס ומורים. ר' 20.00, 24.00. שבת 11.30, 18.00, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
עמל בן גוריון, 03-955219
חוג שמחת המזל. מוצ"ש, א', ב' 19.00, 21.30. ג', ר' 21.30
פיורילה. ה' 21.15

כרמיאל

סינמה קניון כיכר העיר, 06-883571
1 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 22.00. מוצ"ש-ה' 19.00, 21.30
2 - רשימת שינדלר. ר' 22.00. מוצ"ש-ה' 19.00, 21.30. 3 - מקס ומורים. ר' 22.00. מוצ"ש-ה' 19.00, 21.30

מגדל העמק

רב חן 546179
1 - על קיקע בקעירה. ר' 22.00. מוצ"ש-ה'
21.30, 19.00
2 - אריץ הצללים. ר' 22.00. מוצ"ש-ה' 19.00, 21.30
3 - מקס ומורים. ר' 22.00. מוצ"ש-ה' 19.10, 21.30

נהריה

היכל הרצל 64, 04-920502
רשימת שינדלר. מוצ"ש 18.15, 21.30. א'-ה' 17.30, 21.00

נס-ציונה

גיל 08-404729
1 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 18.00, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 - מקס ומורים. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
3 - העיתון. ר' 20.00, 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
ספר הג'ונגל. שבת 11.30
4 - בשם האב. ר' 21.45, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 19.30, 22.00
סוד הגן הנעלם. שבת 11.30

נצרת-עילית

גיל קניון נצרת, 06-561312/32
1 - יחסים משתנים. ר' 2.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.45, 22.00
2 - בשם האב. ר' 21.45, 24.15. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
3 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
4 - רומיאו בן זונה. ר' 21.45, 24.15. מוצ"ש 19.30, 22.00. א' 17.00, 19.15, 22.00
5 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 19.30, 21.45. א'-ה' 17.00, 19.15, 21.45
6 - מקס ומורים. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'-ה' 20.00, 22.00
7 - מבוגרות זרון. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 19.30, 21.45. א'-ה' 17.00, 19.15, 21.45

נתניה

גיל קניון דרום, אזור התעשיה, 09-628452
1 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 - בשם האב. ר' 22.00, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
3 - מקס ומורים. ר', מוצ"ש 20.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
זקנים חמרי מנוח. ר', מוצ"ש 22.00
4 - העיתון. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.45, 22.00
5 - ללא פחד. ר' 21.45, 24.30. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00

חן קניון השרון, 09-618570
1 - עדה באפלה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.25, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
תתולים בצמרת. שבת 11.00
2 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.20, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
3 - אנגי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.20, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
גבי דאוטפייר. שבת 11.00
4 - אריץ הצללים. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.20, 21.50, 24.00. א'-ה' 16.45, 19.20, 21.50
ג'ודית בלו 2. שבת 11.00

פתח-תקוה

היכל ההסתדרות 21, 03-9317374
1 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00
2 - העיתון. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
3 - מבוגרות זרון. מוצ"ש 19.45, 22.00. ב', ג', ה' 17.00, 19.45, 22.00. ר' 19.45, 22.00
רם מרדהוב ההגנה 4, 03-9340818
1 - בשם האב. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
2 - רשימת שינדלר. מוצ"ש 21.00. א'-ה' 17.00, 20.30
3 - מקס ומורים. מוצ"ש 20.00, 22.00. א'-ה' 17.30, 20.00, 22.00

קרית-מלאכי

הקריה דבוטינסקי 12, 08-502906
עירן התמימות. ר' 14.00. מוצ"ש 21.30. א'-ה' 19.10, 21.30
רוקסיה. ג', ר' 17.00
היכל התרבות שד' בן גוריון 1, 580526
מקס ומורים. מוצ"ש 19.45, 21.45. ב', ג', ה' 19.30, 21.30

קריות

קריון הפלמ"ח 44, קרית-ביאליק, 04-779429
1 - ברקה. ר' 21.30, 24.00. מוצ"ש 21.00, 23.30. א'-ה' 19.00, 21.30
סוד הגן הנעלם. ר' 19.00. שבת 11.00. א'-ה' 16.45
2 - בשם האב. ר' 19.00, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.00, 23.30. א'-ה' 16.45, 19.00, 21.30
3 - בשם האב. ר' 21.30, 24.00. מוצ"ש 21.00, 23.30. א'-ה' 19.00, 21.30
גבי דאוטפייר. ר' 19.00. שבת 11.00, 18.45. א'-ה' 16.45
4 - מקס ומורים. ר' 19.00, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.00, 23.30. א'-ה' 16.45, 19.00, 21.30
5 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 19.00, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.00, 23.30. א'-ה' 16.45, 19.00, 21.30
6 - תיק שקנאי. ר' 24.00. מוצ"ש 21.00. א'-ה' 19.00, 21.30
הצגלבות. ר' 21.30. מוצ"ש 23.30. א'-ה' 19.00, 21.30
ספר הג'ונגל. שבת 11.00. א'-ה' 16.45
7 - עולמו של ווין 2. ר' 19.00. שבת 11.00, 18.45. א'-ה' 16.45
ללא פחד. ר' 21.30, 24.00. מוצ"ש 21.00, 23.30. א'-ה' 19.00, 21.30
8 - זקנים חמרי מנוח. ר' 19.00, 21.30, 24.00. שבת 11.00, 18.45, 21.00, 23.30
9 - רשימת שינדלר. ר' 21.30. מוצ"ש 18.45, 22.00. א'-ה' 17.45, 21.15
תראו מי שמדבר עכשיו. ר' 19.00. שבת 11.00, 18.45. א'-ה' 16.45

ראשון-לציון

הזהב קניון, 03-9616451
1 - עדה באפלה. ר' 19.45, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 16.45, 19.30, 22.00
מאריק הזורה. שבת 11.00
2 - בשם האב. ר' 21.45, 24.40. מוצ"ש 19.15, 22.00. א'-ה' 16.45, 19.30, 22.00
תתולים בצמרת. שבת 11.30
3 - העיתון. ר' 19.45, 22.00, 24.15. מוצ"ש 19.45, 22.00. א'-ה' 17.30, 19.45, 22.00
סוד הגן הנעלם. שבת 11.30
חן קניון, 03-9670503
1 - עדה באפלה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.25, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 - אריץ הצללים. ר' 22.00, 24.25. מוצ"ש 19.20, 21.55. א'-ה' 16.45, 19.20, 21.50
3 - אנגי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
4 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
נעמן אצ"ל 11, 03-941522
רומיאו בן זונה. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש-ה' 19.30, 21.45
סמטאר לישנסקי 27, 03-9619985
1 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 20.00, 22.00, 24.00. שבת 11.30, 17.00, 19.45, 22.00. א'-ה' 19.45, 22.00
2 - קיקה. ר' 22.00, 24.15. מוצ"ש-ה' 19.30, 22.00
גבי דאוטפייר. ר' 19.40. שבת 11.30, 17.10
3 - פילדלפיה. ר' 19.15, 21.45, 24.15. שבת 16.45, 19.25, 22.00. א'-ה' 19.25, 22.00
4 - בורחה קטן. ר' 19.15, 21.45, 24.15. שבת 11.30, 16.50, 19.25, 22.00. א'-ה' 19.25, 22.00
ראשון היל 13, 03-9653230
הצגלבות. ר' 22.00, 24.00. מוצ"ש-ה' 19.30, 21.45
רדן יעקב 50, שיכון המזרח, 03-9662175
1 - פילדלפיה. מוצ"ש 19.30, 21.45. א'-ה' 17.00, 19.15, 21.30
2 - מקס ומורים. מוצ"ש 19.15, 21.45. א'-ה' 17.00, 19.15, 21.45
3 - עירום. מוצ"ש 19.15, 21.30. א'-ה' 17.00, 19.15, 21.30

רחובות

חן שד' בן ציון 08-5337794
1 - תמונות קצרות. ר' 22.00. שבת 11.00, 17.40, 21.10. א'-ה' 17.40, 21.10
2 - עדה באפלה. ר' 21.50, 24.10. מוצ"ש-ה' 19.20, 21.45
3 - מקס ומורים. ר' 21.50, 23.50. שבת 11.10, 19.25, 21.40. א'-ה' 19.25, 21.40
4 - פילדלפיה. ר' 21.45, 24.10. שבת 11.00, 19.10, 21.45. א'-ה' 19.10, 21.45

ר"ג-גבעתיים

אואזיס הרצל 75, 03-6739592
1 - עדה באפלה. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
2 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
3 - מבוגרות זרון. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
רב גן קניון אילון, 03-6198825
1 - אנגי. ר' 22.00, 24.20. מוצ"ש 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
תתולים בצמרת. שבת 11.00
2 - מאהב אחד יותר מדי. ר' 22.00, 24.20. שבת 11.00, 19.30, 21.50. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
3 - רשימת שינדלר. ר' 22.00. מוצ"ש 18.00, 21.30. א'-ה' 17.30, 21.00
תראו מי שמדבר עכשיו. שבת 11.00
4 - בשם האב. ר' 21.55, 24.25. מוצ"ש 19.15, 21.55. א'-ה' 16.50, 19.10, 21.50
בלשני הג'ונגל. שבת 11.00
שביט המחודש מצולות ים 30, 03-314797
שארית היום. מוצ"ש-ר' 19.15, 21.30

רעננה

מוסית אליעזר יפה 4, 09-22915
עירום. מוצ"ש 21.15. א', ב', ר' 19.30, 21.45
סאריק אחוזה פ' ירושלים, 09-905006
1 - מאהב אחד יותר מדי. ר' 19.30, 22.00, 24.00. שבת 11.00, 17.00, 19.30, 21.45. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.45
2 - התפרנים מבברלי הילס. ר' 19.30, 22.00, 24.00. שבת 11.00, 17.00, 19.30, 21.30. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
3 - האקרה מת מצחוק 33 ושליש. ר' 19.30, 22.00, 24.00. שבת 11.00, 17.00, 19.30, 21.30. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.30
4 - פילדלפיה. ר' 19.30, 22.00, 24.00. מוצ"ש 17.00, 19.30, 21.30. א'-ה' 17.00, 19.30, 21.50
תתולים בצמרת. שבת 11.00
5 - אריץ הצללים. ר' 19.20, 21.30, 24.15. מוצ"ש 19.30, 22.00. א'-ה' 17.00, 19.30, 22.00
בלשני הג'ונגל. שבת 11.00, 17.00

הבימה התיאטרון הלאומי
יעקב ארץ אהובת · משרתם של שני אדונים · העלמה והמוות · מלך היהודים
03-296071

הקאמרי של תל אביב
שיינדלה · החלה ההרשמה לעונות המנויים 94-95 · צלצל ואתה מנוי · לאחדשים הנחה מיוחדת
03-5233335 · 5245211 · 5229353

חיפה התיאטרון העירוני
אלטרי שוקל (פסטיבל ישראל) · אמדיאוס · משחקים בחצר האחורית · שיינדלה · פסטיבל ישראל בתאטרון חיפה
04-620670

תיאטרון באר שבע
נופלים ואוהבים · המלך · דשנר שר וספסר מנשען
07-238278

בית ליסין
המלך · אבא של ארוג · פילומנה · עץ המוסד הערב
03-6957966

האופרה הישראלית-ת"א
חלום ליל קיץ · בריטן
03-6316427

תיאטרון הגשר
הגיגת "גשרי" בחולון · "אדם בן כלב"
03-5152812

מעבודות הבית ...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 13

מדור פרסומי

מדור מסעדות

ההמבורגר הכי טוב בעיר ב ברנר 2
רח, ברנר 2 (פינת אלנבי 67) ת"א טל:03-6281378

ARTHUR ארתור
מסעדה איטלקית יצירתית
חוויה גסטרונומית !

תפריט יצירתי:
• בריוש במלית קוקי סן ג'ק
• מולים בחמאה לבנה
• קרפאצ'יו סלמון
• סלט קלאמרי
• קורדון בלו
• עגל בקלבדוס
• טורנדו רוסיני
• דג בס ברוטב ויניגרט
• קוקטייל פירות ים
• עוגת תותים וקרם שנטלי
• פרפה קרם דה קקאו

ארועי יוקרה:
• תפריט מיוחד עד 70 איש. התפריט מבוסס על התפריט הקיים ובנוסף מבחר מנות ראשונות, פסטות, בשרים, דגים ופירות ים.

ארוחות צהריים עסקיות:
שלוש הצעות המשתנות מדי יום וכוללות שלוש מנות וכוס יין הבית. במנות העיקריות בחירה בין דגים / פירות ים / בשרים / פסטות.
מחיר התפריט: 35—45 ש"ח

03-5496049 ,03-5492852

חדש בארץ TEXAS JACK'S
הטקסס ברביקיו האמיתי היחיד בארץ
ספר ריבס טקסני אותנטי מעושן
בכל יום ו' ב-23:00: לחקת קאונטרי
מינימום הזמנה 26 ש"ח
ארוחה עסקית מלאה כולל תוספות + שתיה + קינוח:
22 ש"ח - נקניקיה 1/4 מטר
25 ש"ח - 300 גר' המבורגר
35 ש"ח - 250 גר' בקר ברביקיו
א.ת. הרצליה פיתוח, משכית 27 (בית קורקס), טל. 09-561144

ישראל מגלה את קולומבוס
COLUMBUS
American Bistro
חדש: מגוון ארוחות עסקיות מדי צהריים, א'-ו': 35—27 ש"ח
תפריט אמריקאי-מקסיקני • פתוח 12:00—01:30 • חניה חפשית חינם
בנין שער הים, שד' הגלים פינת שנקר, א.ת. הרצליה פתוח, טל. 09-589880

מסעדה ובית בירה 206
אוכל ואומנים ברמה אחרת.
צהלה
בשרים על הגריל, דגים, ממולאים, סלטים ומנות אחרונות.
בירה ומצב רוח בטמפרטורה מתאימה. אירועים עד 100 איש.
בימים חמישי - שישי משעה 24.00 אומנים אורחים.
דרך הרצליה 158 צהלה, 03-499466

יושי-ין · הסינית בטיילת
• ארוחות עסקיות • ארועים • מנות מיוחדות
ככר המורקה, הרברט סמואל 56, ת"א, טל. 5103348

נוף, דשאים, פסטורליה וקיסריה:
במסעדת הגומה ה-19 במועדון הגולף בקיסריה
אירועים, מסיבות וכנסים משקיפים על נוף מקסים
ארוחות גורמה צהריים וערב
מועדון הגולף, קיסריה, טל. 260272, 06-362011

הסינית הצהובה
כמו שבמזרח יודעים לפנק
• אוכל סיני מקורי תפריט דים-סאם (בהוסוה סראש)
• מנות מיוחדות - שריספס במנוו, עוף ברוטב צרפות ועוד...
• אירועים עד 60 איש • ארוחות עסקיות
תחנת דלק פז, בכניס עוקף רמלה. טל: 08-233149, 08-254644

הנוף והים של תשלוני...
קפה תיאטרון בריזה מזמין אתכם לחוויה בלתי נשכחת, עם תפריט עשיר ומגוון במקום מרהיב עם נוף לים וחניה בשפע
• הופעות חיות מדי ערב • ארוחות עסקיות
• אירועים עד 130 איש
בריזה - הירקון 109 ת"א, טל. 5232210, 5235022

מסעדה איטלקית ופיצות 207 איטליאנו
הארוחה העסקית הכי טעימה החל מ-25 ש"ח
לבחירה מהמנות העקריות: מרליונים ברוטב פלפלת / חזה עוף בפטריות יער / סול ממולא בקלמארי, ברוטב לימון ערין / סטייק ברוטב / דג פורל / פטוצ'יני קישואים / ועוד, ועוד..
משלוחים הביתה חינם! של מבחר פיצות וארוחות מהתפריט
צהלה, משה סנה 54 ת"א, טל. 03-6483030

נוף הים, האוירה האקזוטית והשקט - בחינם!
הסוכה הלבנה מסעדת דגים ופירות-ים מובחרת
ארוחה עסקית: סלטים+דגים יקפה+בקלאווה 45 ש"ח, עם פירות ים 55 ש"ח
• אירועים באוירה יחודית עד 250 איש בתפריט עשיר
• בימי שישי בצהריים - קוסקוס וחריימה • חניה חינם ובשפע
• מוסיקת רקע יוונית
• פתוח ככל ימות השבוע
קדם 72 יפו, טל. 6830064

בעצם דג
מסעדת הדגים הטובה בישראל. נקודה.
שרימפס, קאלאמרי, סרטנים, צדפות, לובסטר, לנגוסטין, מבחר דגי ים ובריכה
ארוחות צהריים בלאגן: מבחר סלטי הבית +דג התספסת + פודיה קלה / כוס יין 35 ש"ח בלבד
משכית 19 בית קורקס, אזור התעשיה הרצליה פיתוח
פתוח כל השבוע צהריים וערב. להזמנות טל. 09-576126

אש על הבשר!

ב-באפלו - מסעדת הבשרים, המטעמים והמעדנים החדשה בבעלותו ובניהולו של ערן ניצן, מציגים בפניך את המושג "אש על הבשר".

שב אצלנו על איזה סטייק עסיסי, שישליק פילה, צלעות כבש, חזה עוף או כל מעדן אחר על האש ותגלה לאיזה מגוון עשיר של טעמים ועונגות אפשר להגיע בבשר. תתענג על מטש ופורל בים של טעמים. תהנה מסלטי הבית המשמעים - פטריות, חצילים, טחינה וחומוס בסלט של סנעונות.
אל תוותר על המרקים הטעימים, התוספות שעליהן אין צורך להוסיף והמנות האחרונות כמו שרק ב-באפלו יודעים להכין.

אם אתה אוהב לאכול טוב, בשר עם הרבה בשר ובמנות גדולות - באפלו הוא בדיוק המקום בשבילך.

באפלו · ארוחה בריאה כמו שור!
באפלו - מסעדה גריל בר, מרכז שטפר, רמת אביב ג', טל. 6428837, 03-6413054
BUFFALO באפלו

תערוכות גלריות ומוזיאונים

ג ל ר י ו ת

● תל אביב

• עליזה ברס, (10.6.94-21.5.94). גאולה כספי, (20.5.94-30.4.94). הבאוהאוס בת"א, מבעד של אריך מנדלסון, ברלין (30.5.94-3.5.94)
אגודת הציירים רח' אלחריזי 9, ת"א. טל' 5246685. א'-ה' 19.00-09.30. ו' 13.00-10.00

• תערוכת אדריכלים אוסטריים, במסגרת אירועי הבאוהאוס (28.5.94-22.5.94)
בית רב גוטמן רח' הס 21, ת"א

• "עיר לבנה", אדריכלות בת"א בשנות ה-'30, '40 (4.6.94-19.5.94)
בית חנה שדרות בן-גוריון 75, ת"א. 22.00-10.00

• "ותאמן אוב חוא", האקספרסיוניזם הממתתר 19-'25. ראובן, "ראובן מצייר לתיאטרון" (17.7.94-30.4.94)
בית ראובן רח' ביאליק 14, ת"א. טל' 5253402. א', ב', ד', ה' 14.00-10.00. ג' 13.00-10.00, 20.00-16.00. שבת 14.00-11.00

• תערוכות סטודנטים, במסגרת "באוהאוס בשדירה" (27.5.94-25.5.94)
בניין בהורי שדרות רוטשילד 79 ת"א וברחבת השדירה 23.00-10.00

• מירית כהן-כספי, עבודות '94 (7.6.94-18.5.94)
גלריה טובה אוסמן רח' בן יהודה 100, ת"א. טל' 5227687. ב'-ה' 13.00-10.30, 19.30-17.00. ו' 13.00-10.30

• חנרי מקרוני, "אבני המקדש" ציורים (3.6.94-7.5.94)
גלריה אנגל רח' גורדון 26, ת"א. טל' 5225637. א'-ה' 13.00-10.00, 20.00-17.00. ו' 14.00-10.00

• רחל אלקלעי, "נטיפי" (8.6.94-21.5.94)
גלריה אפרת רח' גורדון 21, ת"א. טל' 5237624. ב'-ה' 13.00-11.00, 19.00-17.00. ו' 12.00-10.30

• ישעיהו שמיר, "כתם וקו" (31.5.94-18.5.94). טוני פרנוביץ', ציורי שמן (פתיחה-1.5.49)
גלריה עמליה ארבל רח' שער ציון 3, ת"א. טל' 5444399. ב'-ה' 13.00-11.00, 21.00-17.00. מוצ"ש 22.00-19.00

• יהושע בורקובסקי, "מות ורגילי" (8.6.94-1.5.94)
גלריה ארטיפקט רח' אמ"ק 12, ת"א. טל' 6819211. ב'-ה' 13.00-10.00, 20.00-17.00. ו' 13.00-10.00

• דפנה פריד, עבודות (20.5.94-2.6.94)
גלריה שרת ארמן רח' בן יהודה 58, ת"א. טל' 5281434. ב'-ה' 13.00-10.00, 19.00-17.00. ו' 13.00-10.00

• מיקי קרצמן, חנרי שלוניאק, גליה יהב, צילומים (3.6.94-2.5.94). עבודות מתולפות צילומי עתונות, מיכל חיימן, סמדר לוי
גלריה בוגרשוב רח' בוגרשוב 60, ת"א. טל' 5280807. ב'-ה' 14.00-10.00, 20.00-17.00. ו' 14.00-10.00

• תערוכה קבוצתית, עבודות על נייר (31.5.94-3.5.94)
גלריה פיטו רח' פרישמן 15, ת"א. טל' 5240852. ב'-ה' 14.00-10.00, 19.00-16.00. ו' 13.00-10.00

• אביגדור אריכא, רישומים (15.6.94-25.5.94). מנחם מזרחי, "מטרופוליס" (עד-22.5.94)
גלריה גורדון בן יהודה 95, ת"א. טל' 5244862. ב'-ה' 13.00-10.00, 20.00-17.00. ו' 13.00-10.00

• דגנית ברסט, אתי יעקובי, מיכל נאמן, (31.5.94-8.5.94)
גלריה גלי מ. רח' גליקסון 7, ת"א. טל' 295473. ב'-ה' 13.00-10.00, 19.30-17.00. ו' 13.00-10.00

• מרילו לוין, "משלח יד" (31.5.94-6.5.94)
הסטודיו בכוכוכב רח' שינקין 26, ת"א. טל' 5282420. א'-ה' 19.00-10.00. ו' 14.00-10.00

• יהודית לוין, (25.6.94-21.5.94)
גלריה דביר רח' נחום 11, ת"א. טל' 6043003. ב'-ה' 13.00-10.00, 17.00-19.30, ו' שבת 10.00-13.00

• ליליאן קלאפיש, עבודות על נייר (10.6.94-11.5.94)
גלריה שרה לוי רח' פינלס 10, ת"א. טל' 6050202. א'-ה' 20.00-18.00. ב', ד', ו' 13.00-11.00

• אירית חמו, '92-'94 (18.6.94-21.5.94)
גלריה נגא לאמנות עכשווית דיזנגוף 34, ת"א. טל' 5250740. ב'-ה' 13.00-10.00, 19.30-17.00. ו' 13.00-10.00

• יחיאל סגל, ציורים (14.6.94-23.5.94)
גלריה נמה רח' גורדון 21, ת"א. טל' 5223956. א'-ה' 13.00-10.00, 20.00-17.00. ו' 13.00-10.00

• שוובל, "אהבה קטנה" (31.5.94-13.5.94)
גלריה סאר רח' גורדון 28, ת"א. טל' 5238546. ב'-ה' 13.00-10.00, 20.00-17.00

• תערוכה קבוצתית, "מטבח תפי" (30.5.94-30.1.94)
גלריה שרה קונפורטי יפו שד' ירושלים 66, יפו. טל' 6824542. ב'-ה' 20.00-17.00. ו' 13.00-11.00

• מירי ברכה, מיצב ווידיאו (18.6.94-24.5.94). עפר בכור, "מיסטריה 2" (20.5.94-2.5.94)
גלריה קרמת עדן רח' הנביאים 2, ת"א. טל' 5251830. א'-ה' 21.00-10.00. ו' 15.00-10.00. שבת 22.00-20.00

• מיכל שמיר, (12.6.94-12.5.94)
גלריה שלוש רח' חיסין 5, ת"א. טל' 5289713. ב'-ה' 13.00-10.00, 19.30-17.00. ו' 13.00-10.00

• נינה צוון, "רגים לא שמחים" (28.5.94-3.5.94)
גלריה שלוש שלושים לקדרות רח' שלוש 30, ת"א. טל' 5106067. א'-ה' 21.00-10.30. ו' 14.30-09.30. שבת 21.00-11.00

• נפלאות האוריינט, (3.6.94-14.5.94)
ורהויש רח' רב הוז 21 ת"א. טל' 5248852

• מעבר לבאוהאוס, (28.5.94-23.5.94)
הביטה תרס"ט 2 ת"א. טל' 296071. 22.30-9.00

• טוני פרנוביץ', ציורי שמן (21.5.94-30.4.94)
הגלריה בית ציוני אמריקה רח' פריס 1, ת"א. א'-ה' 22.00-10.00. שבת 22.00-18.00

• מרסל דושאן, "הזכוכית הגדולה והעבודות המיוחסות לה" (22.7.94-22.5.94)
הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ופקולטה לאמנות, אוניברסיטת ת"א, רח' חיים לבנון, רמת אביב. טל' 6408860. א'-ה' 19.00-11.00

• אבי גנור, שמחה שירמן, שי ניגות, יוסף כהן, צילומים "שמש, רוחות, אור" (20.5.94-17.6.94)
חיכל ותרבות הכרמן 1, ת"א. טל' 5289163. ג' 18.30-12.00. ד', ה' 18.30-10.00. ו' 14.00-10.00

• באוהאוס בבניין הארץ, בעקבות הבאוהאוס, ת"א, בתי המגנן הבינלאומי מולמנס מציג באוהאוס (28.5.94-18.5.94)
רח' מאו"ה 56 ת"א. 23.00-10.00

• באוהאוס על הכרמל, (30.5.94-9.5.94)
לובי עיריית ת"א כיכר מלכי ישראל. 17.00-09.00

• דליה מאירי, איקונות (3.6.94-13.5.94)
מבט גלריה לאמנות רח' גורדון 31, ת"א. טל' 5236868. א'-ה' 13.00-10.00, 20.00-17.00. ו' 14.00-10.00

• תבאוהאוס בת"א, לסלו מהולי-נגי, אמנות רב תחומית (16.6.94-1.5.94)
מכון גתה רח' ויצמן 4, בית אסיה, ת"א. טל' 6917266/7. ב'-ה' 18.00-09.00. ו' 12.00-09.00

• אביב לבנת, מעברי לים - ציורים (28.5.94-3.5.94)
מרכז לימודי האמנויות, יפת 28, יפו. טל' 6820247. א'-ה' 13.00-10.00, 20.30-16.30. ו' 12.00-10.00

• יונה בן-דוד פסליס. ענת מאור, ציורים. דוד הראל, פריה מעורבת (12.6.94-23.5.94). יובל קדר, "כל ילד יפולי" (20.5.94-2.5.94)
נוער אמנות נחלת בנימין 52, ת"א. טל' 5170669. ב'-ה' 14.00-11.00, 19.00-16.00. ו' 14.00-10.00. מוצ"ש 21.00-18.00

• אמני הסדנאות במחווה לבאוהאוס, (18.6.94-12.5.94)
סדנאות האמנים רח' אליפלט 18, ת"א. טל' 830505. ב'-ה' 19.00-17.00. ו' ושבת 13.00-11.00

• לילה בן אבי-יאארט, קלדים
תל אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156

• "שדרותיות/ מקריות", עבודות מחשב (2.6.94-13.5.94)
קלישר חמש רח' קלישר 5, ת"א. טל' 5120114. ב', ד', ה' 14.00-10.00, 19.00-17.00. ג', ו' 13.00-10.00

• תערוכה קבוצתית, "אני רואה את זה" (8.6.94-12.5.94)
קמרה אובסקורה רח' ריבל 4, ת"א. טל' 5371871. א'-ה' 20.00-10.00. ו' 12.30-10.00

● מרכז

• ידיד רובין, עבודות חדשות (14.6.94-14.5.94)
ביתן האמנים רח' בילו 6, ראשל"צ. ו' 13.00-11.00. ב'-ה', מוצ"ש 20.00-18.00

• רותי סגל, "כרמל 94" (9.6.94-21.5.94). מישל בוקובזה, אקוורלים ורישומים (20.5.94-7.5.94)
גלריה עמליה ארבל רח' רוטשילד 7, ראשון לציון. טל 9696207. ב'-ה' 13.00-10.00, 21.00-19.00. ו' 13.00-10.00. מוצ"ש 22.00-19.00

• דורון בר-אדון, (1.6.94-7.5.94)
ארשם גלריה לאמנות מושב רשפון. טל' 09-507118. א', ב', ד', ה' 13.00-10.00, 19.00-17.00. ו' 13.00-10.00

• דן מלר, (9.6.94-7.5.94)
גלריה שרת רח' משמר הירדן 18, גבעתיים. טל' 5711032. א'-ה' 12.00-9.00, 19.00-16.00

• תערוכה קבוצתית, "מוטור לחומר" (30.6.94-21.5.94)
הגלריה העירונית כפר סבא רח' גאולה 12, כפר סבא. טל' 052-915649. א'-ה' 13.00-9.00, 21.00-18.00. שבת 13.00-11.00

• מיכל זיתון, הדסים (31.5.94-3.5.94)
הגלריה של המחלקה לצילום המדרשה לאמנות, רח' בית גוברין 7 רמת-השרון. טל' 5490880. א'-ה' 20.00-08.00. ו' 13.00-08.00

• סידי פוקס-אוידינגר, וריאציות (15.6.94-21.5.94)
המשכן לאמנות בית מאירוב רח' הרצפלד 31, חולון. טל' 882244. א'-ה' 20.00-17.00. שבת 13.00-10.00

● ירושלים

• פנינה פינס, ציורים בסגנון יפני (30.5.94-23.5.94). תערוכה קבוצתית, יהודים וערבים בנושא ירושלים (22.6.94-22.5.94). מאיסה רנו מנסור, "הערים" (21.5.94-1.5.94)
בית הקונפדרציה הציונית רח' אליאל דרור ימין משה ירושלים. טל' 02-245208

• שמואל חרובי ז"ל, יהודה חרובי ועידה חרובי-זפרן, (עד ה-20.6.94)
בית חרובי רח' המגיד 7, המושבה הגרמנית, ירושלים. טל' 02-669246. מוצ"ש 21.00-18.00

• אמנות עכשווית מהודו (31.5.94-12.5.94). אלכס קרמר, (30.5.94-7.5.94). לי ננור, "קרוסלה" (31.5.94-7.5.94)
גלריה בית האמנים ירושלים רח' שמואל הנגיד 12, ירושלים. טל' 02-252636. א'-ה' 13.00-10.00, 19.00-16.00. ו' 13.00-10.00. שבת 14.00-11.00

• תערוכה קבוצתית, "תוקרת לגן בייל" (30.6.94-23.5.94)
גלריה בצלאל הבבין ההיסטורי רח' בצלאל 1, ירושלים. א'-ה' 19.00-10.00. ו' 14.00-10.00

• דיוניסיו בלאנקו, "הרפובליקה הדומיניקנית" ציורים (4.6.94-14.5.94)
גלריה נורה שד' מימון 9, ירושלים. טל' 02-632849. א'-ה' 13.00-11.30, 18.00-16.00. שבת 14.00-11.30

• סוזן שוואלב, ציורים (8.6.94-28.4.94)
ומרכז האמריקאי לתרבות רח' קרן היסוד 19, ירושלים. טל' 255755. א'-ה' 16.00-10.00. ו' 12.00-9.00

• לארי אברמסון, ג'ניפר ברילב, יהושע נוישטיין, יגאל עוזרי, תמרה ריקמן ודגנית שוקן, "מבט פרטי" (31.5.94-9.4.94)
מקום לאמנות עכשווית אצל דפנה נאור רח' יאיר 4, בקעה, ירושלים. טל' 734072. שבת 14.00-11.00 או בתאום טלפוני

• יורם רוזוב, ציורים. שירלי פקטור, דיוקנאות מסטל (עד-15.6.94)
תיאטרון ירושלים רח' מרכוס 20, ירושלים. טל' 667167

● חיפה והצפון

• אריה אלואיל, "חזרה לביתניה עילית" (12.6.94-23.4.94)
בית גבריאל חוף כנרת, צמח. טל' 751175. ב'-מוצ"ש 21.00-10.00

• מיכאל גרוס, פנחס כהן-גן, מנשה קדישמן, יחיאל שמי, "ויאלוגים" (30.6.94-9.5.94)
הגלריה לאמנות הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת חיפה. א'-ה' 15.00-11.00

• "בית לנשיא לעתיד במדינה לעתיד", צילומים של הבית שבנה אריך מנדלסון לחיים ורה ויצמן ב-'36 (16.6.94-20.5.94)
קיבוץ מללים טל' 06-562625. ו' 21.00-19.00, שבת 14.00-12.30

מ ו ז י א ו נ י ם

● תל אביב

• משה שק, עבודות קרמיקה (הפתיחה-30.3.94). ציון וירושלים ברוח ובחומר, חפצים שנוצרו לסן המאה הי"ח ואילך. ירושלים במטבע ובמדליות. "קנקני חושבת", כנקנים עתיקים. "צבע מהטבע" צבעים טבעיים בעת העתיקה
מוזיאון ארץ ישראל רח' חיים לבנון 2, רמת אביב. טל' 6415244. א'-ה' 14.00-09.00. ו' 18.00-09.00. שבת 14.00-10.00

• צילום בבאוהאוס, תצלומים מארכיון הבאוהאוס בברלין (8.8.94-21.5.94). מותחם ויסנהוף - שכונה לדוגמא במסגרת אירועי הבאוהאוס (2.7.94-21.5.94). אלסי, לשם שימוש, עשרות כלים שעוצבו עבור חברת אלסי (18.8.94-19.5.94). סיפורת של מצדה, מומצאים מחפירות (30.5.94-10.5.94). דוד ריב, ציורים '82-'94 (16.7.94-16.4.94). אוסף מיונה-בלומנטל, (תצוגת קבע)
מוזיאון תל-אביב לאמנות שד' שאול המלך 27, ת"א. טל' 6961297. א', ב', ד', ה' 18.00-10.00. ג' 22.00-10.00. ו', שבת 14.00-10.00

• חנן דה-לנגה, עיצוב אוטוביוגרפי (עד ה-25.5.94)
ביתן הלנה רובינשטיין מוזיאון ת"א שד' תרס"ט 6, ת"א. טל' 5287196. א'-ה' 20.00-10.00. ו' 14.00-10.00. שבת 15.00-10.00

• "תחנות נשכחות", תערוכת תצלומים של תפלגת השלטרית ויהאנורת היר. "עמלים ומהטכניסי", תנועת הפועלים היהודים (31.5.94-28.9.93)
בית התפוצות רמת אביב. טל' 6462020

● מרכז

• טדאוש קנטור, "כיבר אנשי רישומים. ז'אק ז'אנו, מיצב עם תרנגולות" (31.7.94-21.5.94)
מוזיאון הרצליה לאמנות בית יד לבנים, רח' הבנים, הרצליה. טל' 09-551011. א'-ה' 20.00-16.00. שבת 14.00-10.00

• איזון שוהבל, יענות בזמי יהודי (19.6.94-7.5.94). פנחס נולק, "התהוות ולקות" (18.6.94-7.5.94). תערוכה "דוקומנטה אסתר ראב" (12.6.94-21.4.94)
מוזיאון יד לבנים פתח-תקוה רח' ארלוזורוב 30, פתח-תקוה. טל' 9223450. א'-ה' 13.00-10.00. א', ג', ה', 19.30-16.30. שבת 13.00-10.00, 19.00-16.00

• מיכאל סגן כהן, ציורים 83-עד כאן. עמי לוי, הכבית נופים שיכונים. מוכי דוקטורי, "עקעקטיס" (נעולה ב-6.6.94)
המוזיאון לאמנות ישראלית רח' אבא הילל 146, רמת-גן. טל' 7521876. א', ב', ה' 19.00-8.00. ב', ד' 17.00-8.00. ו' 14.00-8.00. שבת 14.00-10.00

● ירושלים

• "גנוזים מספרים", צילומים (פתיחה-11.5.94). נופים קסומים, ציורי קיר מתתקופה הרומית. אוסף עתיקות, מהתקופה הפרהיסטורית ועד תקופת התלמוד, תערוכת קבע. תקשורת בסמלים, מערכת מחשבים, תערוכת קבע
מוזיאון ארצות המקרא רח' גרנות, ירושלים. טל' 611066. א'-ג', ה' 17.30-09.30. ד' 21.30-09.30. ו' 14.00-09.30. שבת 15.00-11.00

• קיקי סמית, מיצב (הפתיחה-26.5.94). מוניו נתאי וויינראוב, "בניה לחברת עובדית" (הבאוהאוס). מורית כהן, "קשר שברי" 90-'45, תערוכה רטרוספקטיבית. מזל טוב, כתובות מצוירות. מאוספי המוזיאון השונים. אמנות עכשווית, אוסף אמנות עכשווית. גוף, תערוכה חוויתית
מוזיאון ישראל דרך רופין, הקריה, ירושלים. טל' 02-708811. א', ב', ד', ה' 17.00-10.00. ג' 22.00-16.00. ו' וערבי חג 14.00-10.00. שבת וחגים 16.00-10.00

• "אלילות מקומיות - מאלות קדמוניות ועד לנשים מיתולוגיות של היום"
מוזיאון מגדל דוד ירושלים. טל' 02-274111. קו מידע פתוח 24 שעות ביממה 02-294411. א'-ה' 19.00-09.00. ו', שבת 14.00-09.00

● דרום

• מיקי טרופר, פיסול בעץ אורן, ענת מסד, מיצב וציור (הפתיחה-23.4.94). הדפסים יפנים, ויתוכי עץ
מוזיאון אשדוד ע"ש קורין מטן רח' קרן היסוד 16, אשדוד. טל' 08-543092. א'-ד' 13.00-9.00, 20.00-17.00. ה' 13.00-09.00. ו' 12.00-09.00. שבת 13.30-10.30

● חיפה והצפון

• תערוכת חסידי אומות העולם, תערוכת קבע. סלוניקי, תערוכת קבע
מוזיאון השואה בית לוחמי הגיטאות, קבוץ לוחמי הגיטאות. טל' 04-820412. א'-ה' 16.00-09.00. שבת וחגים 17.00-10.00

• תערוכה קבוצתית, בנושא ירושלים (30.5.94-30.4.94)
מוזיאון בר-דוד לאמנות יהודית קיבוץ ברעם, ד"נ מרום הגליל. טל' 06-988295. שבת 14.30-12.30

• יגאל עוזרי, "חבטא חריקי" ציורים. באוהאוס על הכרמל, ארכיטקטורה מודרנית בחיפה 18-'48. תחרות, היסטוריה וטכניקה (התערוכות נפתחות ב-30.4.94)
מוזיאון חיפה רח' שבתאי לוי 26, חיפה. טל' 523255. א', ב', ו' 13.00-10.00. שבת 13.00-10.00, 20.00-17.00

• פוליס רנצר ומויק לוין, "ממלת בכסמלת" (28.5.94-5.3.94)
מוזיאון וילפריד ישראל לאמנות ולידיעת המזרח קיבוץ הזורע, מ.א. מגידו. טל' 04-899566. א'-ה' 14.00-9.00. ו' 12.00-9.00. שבת 13.00-10.00, 18.00-17.00

• רודי לחמן, "חרת אינו אלא תבנית נוף מולדתו" (פתיחה-14.5.94)
המוזיאון המתח תפן טל' 04-872022. א'-ה' 17.00-9.00. שבת 17.00-10.00

• ליאורה אינר-דרייפוס, "עקי צילומים"
מוזיאון הגבורות האיתרים סמתר, כפר תבור. טל' 06-765844. א'-מוצ"ש 14.00-08.30. א'-ה' 18.00-16.00

• רלי דה פריס, "ארכיטקטורה בשלושה ולקים". אברהם אילת, פלשטולר, יובל אז תלמידים נפלאים (9.7.94-28.4.94). פרסל ינקו, תצוגת קבע
מוזיאון ינקו דאדא עין הוד. טל' 04-842350. א'-ה' ושבת 17.00-9.30. ו' 16.00-9.30

• תערוכת זוכי מלגות קרן התרבות אמריקה-ישראל, (21.5.94-16.4.94)
המשכן לאמנות עין-חרוד קיבוץ עין-חרוד מאוחד. טל' 06531670. א'-ה' 16.30-9.00. ו' 13.30-9.00. שבת 16.30-10.00

• תערוכת "תקשורת קול ומגן", (הפתיחה ב-23.3.94)
המוזיאון הלאומי למדע רח' שמריהו לוין, בנין הטכניון ההיסטורי, חיפה. טל' 04-628111. ב', ד', ה' 17.00-9.00. ג' 19.00-9.00. ו' 13.00-9.00. שבת 14.00-10.00

הצגות

● תל־אביב והמרכז

אדם בן כלב
מחזה מאת אלכסנדר צ'רבינסקי על פי הרומן של יורם קניוק. במאי: יבגני אריה. משתתפים: איגור מירקורבנוב, אלכסנדר דמידוב, יבגניה דודינה, נטליה ויטולביץ', ליאוניד קנייבסקי ואחרים. העלילה מתרחשת בתוך אוהל קרקס, מציאות ותלוש, שפיות ושיגעון, עבר והווה, נעים ונוגעים בנושאי השואה השונים על האבסורד שבהם.
● חולון רחבת העירייה ויצמן 58, מוצ"ש־ה' 20.30

בשר ודם
מחזמר. מאת: דן רונן. עפ"י "מוטקה גנב" מאת שלום אש. שירים: אהוד מנור. במאי: דן רונן. סיפורו המפורסם של שלום אש "מוטקה גנב" על חיי העולם התחתון במזרח אירופה בתחילת המאה.
● רמת־גן בית צבי, בית הספר לאמנויות הבמה שועלי שמשון 2, 5796739. מוצ"ש־ה' 20.30

גורודיש
מאת הילל מיטלפונקט ובבימויו. יגאל נאור, אבי קושניר, יונתן צ'רצ'י, תחיה דנון, ששי סער, דב נבון, אלישבע מיכאלי ורבים אחרים, במחזה על היום השביעי אחרי מלחמת ששת הימים. אל"מ גורודיש, מי שהיה אחד מסמלי הנצחון של 67', מוצא עצמו בנג' כאשם העיקרי בכשלונות הצבאיים.
● אור יהודה היכל התרבות 5337836, מוצ"ש־ב', ד' 21.00
● רמלה היכל התרבות שד' ויצמן 8995, 232940, ה' 21.00

האב
מאת אוגוסט סטרינדברג. ביים: חנן שניר. עם יוסי פולק, אהוד בוכמן, עמי וינברג, עדה טל ואחרים. איש צבא ומדען הש מתנק בביתו הנשלט על ידי נשים.
● תל־אביב הבימה (הבימרתף) תרס"ם 2, 296071. ב'–ה' 20.30

האשה המופלאה שבתוכנו
מאת: חנוך לוין. בימוי: חנוך לוין. מוסיקה: פולדי שצמן. קומדיית חיוורים חדשה, משחקים של מחזרים ומחוזרים, משפילים ומושפלים, מכאיבים וכואבים. עם יצחק חזקיה, יוסף שילוח, אורנה כץ, יהודה אלמגור, יונתן צ'רצ'י, אבינועם צ'רנר, פלורנס בלוך, אלכסנדר כהן, שמעון מימרן וניר רון
● תל־אביב בית ציוני אמריקה דניאל פריש 1, 6959341. מוצ"ש, ה' 20.30

חבית של מרווין
מאת סקוט מק'פירסון. נוסח עברי: בן בר שביט. בימוי: איציק ויינגרטן. תפאורה ותלבושות: פרידה שוהם. מוסיקה: חני אלקיים. תאורה: מאיר אלון. בהשתתפות ענת וקסמן, רבקה גרימן, דבורה קידר, רפי תבור, גילת אנקורי.
● תל־אביב בית ליסין ויצמן 34, 6956222. ב'–ד' 21.00

החגיגה של ז'וקו
מאת: רולאן טופור. תרגום ובימוי: ניקו ניתאי. בהשתתפות: יואב ברילב, פירה קנטר, אליעזר אפלבוים, ריקי מורה ואחרים. אלגוריה משעשעת על העכירות בחברה המודרנית.
● יפו העתיקה הסימטה מול רנים 8, 6828729. ר' 22.00, ר' 21.00

הכלה וצייד הפרפרים
מאת: ניסים אלוני. במאי: עומר שמר. שחקנים: פיטר פורג'ץ ואפרת בקר
● תל־אביב צוותא 2 אבן גבירול 30, 6950156. ג' 20.30

המלך ליר
הסיפור על המלך ליר ובנותיו. עם יובל זמיר, רונית אלקבץ, נגה פרת, שירלי מילוא. בימוי: יגאל עזרתי ובני אלדור.
● רמת־גן תיאטרון הספריה חיבת ציון 16, 5781688. מוצ"ש 20.30

המסיבה
מאת: ריצ'רד נלסון ואלכסנדר גלמן. במאי: עמית גזית. בהשתתפותו: מנה פרת, אלכסנדר פלג, רינת דורון, יולי הרגיל, ניסים זוהר, סינה סולין, גלוריה מרה, שלמה סרף, דגנית סולג, אורלי פרל ואחרים. המחזה מתרחש בבית מלון "אוקראינה" ברוסיה, מישה חוגג את יום הולדתו ה־60. מוזמני למסיבה כל נשותיו ובעליהן וכן ארוסתו בת ה־19. המסיבה נערכת כאשר בחוץ – מהפכה. ילצין וחבריו נאבקים בחבורת קושרים אשר שמו את גורבצ'וב במעצר.
● תל־אביב מוזיאון א"י חיים לבנון 2, 6415244. ה' 16.00

המעגל הפתוח
הצגה בת שלושה חלקים. א. הכנת השחקן לקראת ההצגה. ב. העלאת ההצגה "דם". צעירה, לאחר לידה ראשונה, מתמודדת עם טראומת האונס שביצע בה בעלה. ג. שיחה עם היוצרים. מחזה, בימוי והנחיה: אמיר אוריין
● תל־אביב תיאטרון החדר המעבדה לתיאטרון, הרב קוק 8, 5171818. ה' 20.00

הנפילה
מאת אלבר קאמי. עיבוד וביצוע: ניקו ניתאי. סנגור פריסאי לשעבר, חושף את הזיוף שבתרמיתו ועורך בהשתתפות הקהל משפט פומבי של התרבות בת זמננו.
● יפו הסימטה מול רנים 8, 6828729. ג' 21.00

העלמה והמוות
מאת: אריאל דורפמן. תרגום: דורון תבורי. בימוי: חנן שניר. סיפור המתרחש בצ'ילה, שבמרכזו מפגש מחורש בין אשה, לבין אורח המגיע לביתה. היא מזהה באורח את הרופא שעינה אותה במהלך תקופת המאסרים הפוליטיים בצ'ילה בזמן השלטון הצבאי של פינושה. עם לאורה ריבלין, אלכס פלג ואשר צרפתי.
● תל־אביב הבימה (האולם הקטן). תרס"ם 2, 296071. מוצ"ש 21.00. א'–ג' 20.30
● רעננה היכל התרבות אליעזר יפה 4, 451067. ה' 20.30

הקוסם מברוקלין
מחזה מאת וודי אלן. סול פולק, צעיר יהודי הבורח משיגרת החיים היומיומית האומללה אל הפנטזיה ועולם הקסמים. במאי: אילן אלדד. תרגום: דניאל לסין. עם ליא קניג, שרון בר־זיו, מוסקו אלקלעי, יהודה אפרוני, סנדרה שונוולד ומיכאל הנגבי.
● תל־אביב הבימה תרס"ם 2, 296071. ד', ה' 20.30
● תל־אביב בית ציוני אמריקה דניאל פריש 1, 6959341. ב', ג' 20.30

ולוויו אונה נוצ'ה
ההצגה במסגרת שלושה ימי תיאטרון בספרדית. כתב: ארוארדו רובנר, ביים: ארוארדו גמבץ'.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. ה' 20.30

זעקי ארץ אהובה
סגה הברתית המתארת את המאבק הבינגזעי בדרום אפריקה של שנות ה־20. עם יוסי פולק, אתי אנקרי, יגאל שדה, דוד ד'אור ועוד. ביים: אורי פסטר. כוריאוגרפיה: ניר בן גל וליאת דרור
● תל־אביב הבימה תרס"ם 2, 296071. מוצ"ש 21.00. א' 20.30

חקירה חוזרת בדבר מותו המוזר של אנרכיסט מפוקפק...
מאת: דריו פו. נוסח עברי: ניסים אלוני. בימוי: אילן רונן. בתפקיד הראשי: שמואל וילוז'ני. כמו כן משתתפים: תגית דסברג, רפי תבור, אבי פניני, דורון צפריר (צפריס), א.י.ש. חזן.
● תל־אביב בית ליסין ויצמן 34, 6956222. מוצ"ש, א' 21.00

ל.ט. דיוניסוס
מחזה ומשחק: ניקו ניתאי. מסע אל מקורות התיאטרון כמאבק תמידי נגד העריצים.
● יפו העתיקה הסימטה מול רנים 8, 6828729. מוצ"ש 21.30

לרקוד עם אבא
סיפור על יחסים מכאיבים, אמיצים ומצחיקים בין אב רקדן לבנו, דרך עיניו של נער תמים ורגיש. משחק ובימוי: איציק ויינגרטן.
● תל־אביב בית ליסין ויצמן 34, 6956222. ה' 21.00

מבקר המדינה
בכיכובו של אילן דר. עם יוסי גרבר, רמי ברוך, תיקי דיין, אילן דר, קרן מור ואחרים. קומדיה סטירית מאת אילן הצור על פי "רביזור" של גוגול.
● תל־אביב הקאמרי דיזנגוף 101, 5233335. ד', ה' 20.30
● כפר־סבא היכל התרבות ירושלים 33, 479230. מוצ"ש 21.00. א', ב' 20.30

מה בעניין שמחה יחזקאל
חוה אורטמן מתוך פסטיבל התיאטרונטו. כתיבה: חוה אורטמן ודניאלה מיכאלי. בימוי: דניאלה מיכאלי.
● תל־אביב בית ליסין (מרתף עליון) ויצמן 34, 6956222. ד' 21.30

מופע הפרידה של בנג'ו או חייתי סגנו של ברוך ממן
מאת: נרב בן־יהודה ויוני להב. בימוי וניהול מוסיקלי: אולכיה אפלבאום. להיות איש פרינג' – זה לא מקצוע – זה גזר דין, אהבה אמיתית לתיאטרון, לאשה, לכדורגל... קומדיה עגומה על איש קן שכל חייו היה בשוליים
● תל־אביב בית ציוני אמריקה דניאל פריש 1, 6959341. ד' 21.00

מלון מינסק
קומדיה מקורית מאת חנן פלר, במאי: ערן בניאל. בהשתתפות: מוטי כץ, בוריס אחנוב, ג'ולי גולדשטיין־אראל, ערן בן־זאב, ברוריה אלבקלרין, אדווה עדני, אנטון וילקין והלנה סטאסין. שני מחזאים ישראלים מבלים בחדר אחד במלון מינסק במוסקבה של אחרי המהפכה. העוני, המחסור והמלון העגמומי משמשים רקע למערכת יחסים בין שני אנשים השונים באישיותם ותפיסת עולמם.
● חולון תיאטרון שד' קוגל 11, 881599. ד' 20.30

מסעות בנימין ה־3
סנדרל ובנימין המזכירים לנו את גיבוריו של סרוונטס, סנצ'ו פנסא ודון קישוט, החולמים להגשים את חלומם – להגיע לחופי ארץ ישראל. מחזה: אהרן אשמן. בימוי: יורם פלק. בהשתתפות: יעקב בורו, יעקב אלפרין, טרייסי אברמוביץ, הלנה יבלונה, יוסי סוקולסקי ואחרים.
● רמת־גן תיאטרון הספריה חיבת ציון 16, 5781688. מוצ"ש 20.45
● תל־אביב בית ציוני אמריקה דניאל פריש 1, 6959341. א' 18.00

מעגלים
פרויקט נשים חדש, לקבוצת שחקניות פלסטיניות וישראליות המחפשות "זהות" נשית משותפת. בימוי: שי בר יעקב. משחק: נעמי אקרמן, ראוירה ג'ואלת, קורין מרשב, אימאן עון.
● תל־אביב בית ציוני אמריקה דניאל פריש 1, 6959341. ב', ג' 21.00

משרתם של שני אדונים
קומדיה מאת קרלו גולדוני, הנשענת על מסורת הקומדיה דל־ארטה ונסבה סביב דמותו של המשרת טרופלדינו, שחמדנותו מביאה אותו למכור את שירותיו לשני אדונים שאינם יודעים זה על זה. במאי: עמרי ניצן. עם שמואל וילוז'ני, דב רייזר, שרית וינוגרד, עידית טפרסון ואחרים.
● תל־אביב הבימה האולם הגדול תרס"ם 2, 296071. ד', ה' 20.30

נעמי
הצגת יחיד של רובי פורת שוכל, על אודות צעירה ברורית שהיתה בחברה סגורה בעלת כללים נוקשים, המממשת את מרדנותה וכורחה מן הבית והשבט. ביים זכריה טובי.
● תל־אביב הקאמרי דיזנגוף 101, 5233335. ב', ג' 21.00

עצמאות
מאת עומר קיטסמל. בימוי: איריס שביט. שחקנים: פירה קנטור, אליעזר אפלבוים, עמיר שלום, רנה כהן ויעקב גולדמן. אם שכולה חוזרת לפעול בעסקנות ציבורית על מנת להפוך את סדרי החברה הישראלית כשבנה השני עומד לפני גיוס.
● [illegible] בית פרנקפורט קיבוץ 23, 482400. מוצ"ש 20.30
● יפו העתיקה הסימטה מול רנים 8, 6828729. ה' 21.30

פגישה בסופר
מאת: שולה מגידו. במאי: זכריה טובי. משתתפים: גדעון שמר ועידית צור. סיפור אהבה אוטסימי ונוגע ללב בין שני גימלאים בסופר. הצגה רצופה אהבות אנושיות קטנות.
● כפר־סבא קאנטרי קלאב מוצ"ש 21.00

פילומנה
קומדיה מאת אדוארדו דה־פיליפו. נוסח עברי: מיקי גורביץ'. בימוי: איציק ויינגרטן. עם יונה אליאן־קשת, ששון גבאי, נסים זהר, דבורה קידר, רנה שרייר ואחרים.
● פתח־תקוה קולנוע היכל ההסתדרות 21, 9317374. ר' 22.00
● לוד היכל התרבות דיזראלי 259072. מוצ"ש 21.00

רומאו ויוליה
אנסמבל עיתים בהנהלת רינה ירושלמי. למרות שהסיפור יסתיים במוות של הנאהבים, הם תמיד יחזרו לחיות בתוכנו ולהזכיר לנו את ערכם של החיים. עם ליאור בן־אברהם, נועם בן־אור, יפעת גלעדי, איציק כהן, בועז כהן, משה מלכא ואחרים.
● תל־אביב בית ציוני אמריקה דניאל פריש 1, 6959341. ד', ה' 20.30

שיינדלה
חיים צפופים, מלאי איסורים, שנאות ואהבות בשכונת מאה שערים מונעים משיינדלה, גיבורת המחזה, את אהבתה. רמי דנון ביים ואורנה פורת, עודד תאומי ומירב גרובר בין המשתתפים.
● תל־אביב הקאמרי דיזנגוף 101, 5233335. מוצ"ש 21.00. א'–ג' 20.30
● רעננה היכל התרבות אליעזר יפה 4, 451067. ה' 21.00

שלושה במי במול
קומדיה לשניים מאת אריק רוהמר. מהי הידידות בין גבר לאשה. עם דורית ניתאי ודורון ליניק.
● יפו העתיקה הסימטה מול רנים 8, 6828729. ר' 22.30

● ירושלים והדרום

האשה המופלאה שבתוכנו
ראו תל־אביב והמרכז
● ירושלים החאן כיכר דוד רמז 2, 718281. ב' 20.30, ג' 17.00, 20.30
● קיבוץ רביבים אולם מופעים 562511. ר' 21.30

המלך
מאת שמואל הספרי ובבימויו, בהשראת סיפור חייו של זוהר ארגוב ז"ל; עם מתי סרי, אורי גבריאל, עמוס לביא, חנה אזולאי־הספרי, אדי מוכתר, שלמה טולדו ונאוה מרינה (בית ליסין).
● באר־שבע היכל התרבות דרך הנשיאים, 71065. א' 19.00, ב' 20.30

מלון מינסק
ראו תל־אביב והמרכז
● ירושלים החאן כיכר דוד רמז 2, 718281. ה' 20.30

נכלים ואהבים
מאת: ג'ורג' פארקואר, בימוי: פיטר ג'יימס, תרגום: ט. כרמי, משתתפים: הגר ירדן, אדוה עדני, ליאור אשכנזי, גל וייד, אביטל מסטרנק, שירי גולן, אסף אשתר, נורמן עיסא. קומדיה אודות שני ג'נטלמנים אנגלים היוצאים לצוד כלה עשירה.
● באר־שבע תיאטרון שד' ולמן שזר, 230520. מוצ"ש 21.00. א' 20.30

פילומנה
ראו תל־אביב והמרכז
● נס ציונה היכל התרבות רח' השריון 1, 404572. ה' 21.00

רצח בבית תבד ותעלומת האוצר הגנוב
מאת ובבימויה של צביה אלטר, על פי תחקיר ועובדות היסטוריות. העלילה מתרחשת במאה השנייה לספה"נ בעיר מרשה הצידונית. אשה סוחרת, סוחר עבדים, טקסים, מחולות ותלבושות, כפי שהיו מקובלים באותה תקופה.
● בית גוברין הגן הלאומי מערות בית גוברין, 6852281. שבת 11.00, 15.00

● חיפה והצפון

איש המרתף
מחזה עפ"י אפיזודה אחרונה מתוך "מכתבים מן המרתף" של דוסטוייבסקי. בהשתתפות משה אבגי ורנה כהן/ ארנה כץ.
● קריית יגור אולם מופעים 848111. ר' 20.30

אמדיאוס
יצירתו של פיטר שאפר ובבימויו של מיקי גורביץ'. עם אופיר אלון, משה כפך, ניר ארז ואחרים. פרשת חייו של וולפגנג אמדיאוס על רקע החברה בה חי.
● חיפה תיאטרון פבזנר 50, 621555. א'–ד' 20.30

ארבאייט מאכט פראיי
ההצגה, זוכת פרס פסטיבל עכו 91', עוסקת בפולחנים האישיים והקולקטיביים הקשורים בשואה. משתתפים: מוני יוסף, סמדר יערון־מעיין וזאולף אבו־עלי. עיצוב ובימוי: דודי מעיין.
● עכו תיאטרון ויצמן 1, 913834, 919634. ב', ה' 14.45

חבית של מרווין
ראו תל־אביב והמרכז
● נהריה היכל התרבות כביש עכו ראש הנקרה, 927935. ה' 20.30

הדיוואן
עריכה ובימוי: מוני יוסף. ההפקה הראשונה של קבוצת שחקנים ערבים. תושבי עכו מתארחים ומספרים סיפורים פולקלוריסטיים. ההצגה בנויה בשיתוף עם הקהל שמוזמן להתארח בבתי השחקנים ולהשתתף מאוחר יותר בבילוי משותף ודיון על יחסי המינים בחברה הערבית־ישראלית.
● עכו תיאטרון ויצמן 1, 913834, 919634. ג' 20.00

משרתם של שני אדונים
ראו תל־אביב והמרכז
● כרמיאל היכל התרבות שד' נשיאי ישראל 33, 98795. ב', ג' 20.30

פילומנה
● צפת בית יגאל אלון הפלמ"ח 100, 971990. ג' 21.00. ד' 20.30

קלאסי ומחול

● תל־אביב והמרכז

אביב סעון מחול
רנה שינפלד: אשה במחול. א', ב' 21.00 להקת ביכורי מחול. ג' 20.30 תיאטרון תנועה קלנגה (גרמניה). כוריאוגרף: יורג לנסינג. מוסיקה: תומס ניוהאוס. – ד', ה' 21.00
● תל־אביב מרכז סוזן דלל יחיאלי 5, 5103658. ר' 22.00

אנסמבל בת־שבע
"ורסוס". כוריאוגרפיה: ענבל פינטו. מוסיקה: קלאוד בעריכת עברי לידר. "קאלוקאר". כוריאוגרפיה: לארה ברסק. מוסיקה: צחי ומיקי מטיש
● תל־אביב מרכז סוזן דלל יחיאלי 5, 5105656. ר' 14.00

בת דור
בתוכניתו: נהורת, טיול בניתותא, שלאגר ויצירה חדשה: ניו־יורק.
● תל־אביב תיאטרון בת דור אבן גבירול 30, 263175. ה' 20.30

האופרה הישראלית החדשה
"כך עושות כולן" מאת מוצרט. מנצח: רודריק בריידן. במאי ומעצב תפאורה: מייקל מקאפרי. סולנים: סול גיילון/ גלן ווינסלייד, מרינה לויט, לינדה מכלקה, סינתיה באקן, אנדרו שור, רוברט היוורד. בהשתתפות מקהלת האופרה הישראלית והתזמורת הסימפונית ראשון־לציון. האופרה מושרת באיטלקית עם תרגום עברי.
● יפו נגה שד' ירושלים 7, 813131. ר' 12.00. א', ג' 20.00

האופרטה הישראלית
ערב קטעי אופרה. בקטעים מתוך "הקפטן" – שטראוס, "סילווה" – קלמן, "האלמנה העליזה" – להר, ועוד. בניצוחו של אלכסנדר פיירמן. סולנים: סבל קרבביץ – בריטון, בוריס ירופייב – טנור, גלינה לוקומסקי – סופרן, ילנה טולפין – סופרן, טטיאנה רשקוב – סופרן
● תל־אביב אוהל שם בלפור 30, 5252266. מוצ"ש 20.45

הקאמרית הישראלית
"קולות וגוונים" 11, "קולות" 6. ג'וזף סודנס – מנצח, רודי גולוב – פסנתרן. בתוכנית: אייבו, מוצרט, שנברג. ב' (סדי 11), ד' (סדי 3), ה' (סדי 4) 20.30 מסי ופרש 3: רודי גולוב – פסנתרן, סולני התזמורת. מיצירות ברהמס. ג' 20.30
● תל־אביב מוזיאון ת"א לאמנות שד' שאול המלך 27, 6961297.

הפילהרמונית הישראלית
בתוכניתו שומאן, צ'ייקובסקי, סטרווינסקי. מנצח: אשר פיש. נטליה גוטמן: צ'לנית. מוצ"ש 21.00. א', ה' 20.30
מלחיניו של אנדרו לויד וובר: אנטוני אינגליס – מנצח, פיונה אוניל – סופרן. בתוכנית: "זיכרון" מתוך "קאטס"; "במבט אחד" מתוך "שדרות סנסט"; "לראות ולהאמין" מתוך "אספקטים של אהבה" ועוד. ר' 20.30
רסיטל מיוחד עם הבנרית מירורי: בתוכנית מיצירות: שניטקה, בטהובן, ברהמס, שימנובסקי, סן־סאנס. ה' 20.30
● תל־אביב היכל התרבות הוברמן 1, 5289163

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה
הסדרה הקאמרית – קונצרט מס' 5. עורך ומנחה: משה אפשטיין. בתוכנית: מ. סתר, פ. פולנק, ד. מיו ומנדלסון. מבצעים: אייל שילות, שמוליק כץ, קתי רברצני, זהר לרנר – כינורות, גיא בן־ציוני, עמנואל ויצטום – ויולות, יפים אייזנשטר, רועי הרן – צ'לים, רוויטל חכמוב, מיכל טל – פסנתרים. משה אפשטיין – חליל
● תל־אביב הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה שטריקר 19, 5466228. מוצ"ש 21.00

כנסיית עמנואל
תזמורת קשתניות קמרטה רמת־השרון. מנצח: לואיס גורליק. סולן: הלל צורי – צ'לו. מיצירות: מנדלסון, בוקריני, ברטוק.
● תל־אביב כנסיית עמנואל בר הופמן 9. מוצ"ש 20.30

ימי עדן קלאסיים
בלט קאסטרו – אלוואס (באהייה ברזיל). "סנקטוס" – כוריאוגרף: לואיס אריאטה. מוסיקה: דיוויד פאנשאוה. "אל תלך בעדינות" – כוריאוגרפיה: גלירמה בוטליי. מוסיקה: אלפרד שניטקה.
● תל־אביב היכל התרבות הוברמן 1, 5289163. ר' 14.30

מוזיאון תל־אביב
קונצרט מיוחד. י.ס. באך – יוהאנס פאסיון – סדרה ווקלית באך־הנדל. בתוכנית: תזמורת קאמרטה רחובות, סולנים ומקהלת קמרטה ווקאל מגרמניה. מנצחים: אבנר בירון – הרברט פיט.
● תל־אביב מוזיאון ת"א לאמנות שד' שאול המלך 27, 6961297. מוצ"ש 20.30

מועדון יובל
"אין כמו גמבה" – מסע מוסיקלי בעקבות הוויולה דה גמבה מהמאה ה־16 עד ימינו. עם מירנה הרצוג – ויולה דה גמבה, מירי זינגר – צ'מבלו. ר' 21.30 רסיטל. מיטי כהן – פסנתר, מיצירות מנדלסון, שומאן, ליסט. שבת 21.00 בימה פתוחה. עם המלחין מקס שטרן. ב' 21.00
● רמת־השרון מועדון יובל ההגנה, 5403164

ספריית שער ציון
קונצרט מס' 5 בסדרה "האם אתם אוהבים את ברהמס". עם הרביעיה הישראלית.
● תל־אביב בית אריאלה שד' שאול המלך 25, 6910146. א' 20.30

קונצרט צהריים
קונצרט המחלקה למוסיקולוגיה אוני' בר־אילן.
● רמת־גן אוניברסיטת בר־אילן אודיטוריום ארגנטינה, ב' 12.00

שחרית 11:11
עם רביעיית גרסלר מיצירות ברהמס.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. שבת 11.11

● ירושלים והדרום

אתנחתא
שלישיית עידן: א. רובילוי, א. שירן, ש. מגן. בתוכנית: ראובן סרוסי, ראוול, ארנסקי.
● ירושלים ימק"א דוד המלך 26, 257111. ה' 16.00

האקדמיה למוסיקה ולמחול
מוסיקה וריקוד מג'אווה, אינדונזיה בביצוע קלרה בראקל וקבוצת הגמלאן. א' 20.00. תזמורת ידי־רידיף בניצוחו של רוני פורת ביצירות באך, אלגר, בטהובן ומוצרט. ד' 20.00
● ירושלים האקדמיה למוסיקה ולמחול ע"ש רובין קמפוס גבעת רם, 636232

הסימפונית של ווצ"ו
מנצח: יבגני צירלין. פסנתרנית: אירינה ברקוביץ. בתוכנית מיצירות: רוסיני, שומאן, מנדלסון.
● אשדוד בית יד לבנים רובע השישי. 544167. א' 20.00

הסימפונייטה הישראלית באר־שבע
"קלאסיקה" מס' 9. מראוש סטרוגלה – מנצח (פולין), מוריס בורג – אבובן (צרפת). ביצירות מאת: גליק, באך, קוונסטון, היידן.
● אילת תיאטרון אילת 72511. ב' 20.30

מוזיאון ארצות המקרא
קונצרט: ערב גבינות, יין ומוסיקה. שלישיית כליזמרים.
● ירושלים מוזיאון ארצות המקרא גרנות, 611066. מוצ"ש 21.00

פסטיבל ישראל
טורנדוט – בית האופרה השוודי. מאת ג'אקומו פוצ'יני. במאי: קלאוס סלבום. מנצחת: קריסטין נובה. ר' 14.00
ביסטן קאמרטה – מנהל מוסיקלי: ג'ואל כהן. נעימות יהודיות מתקופת ימי הביניים. ר' 14.30. מוצ"ש 21.00
מוריסיקל – בידור: האולימפיאדה בראי ההומור. ר' 15.00
קרקס אז – עם אמנים מסין, צרפת ואוסטרליה. להטוטים, אקרובטיקה ועוד. אולם הקרקס: מתחם גן פעמון הדרור. ר' 14.30. מוצ"ש 20.45. ב', ג' 18.00. ד' 20.00
המנגנים בשרול – סטנד־אפ. א' 21.00
עלילות משה בעיר הגדולה – סטנד אפ עם טל פרידמן ומשה פרסטר. ב' 21.00
קנמום – א', ב' 20.30
נה ומנה – עבודת תיאטרון על הרומן ההיסטורי של מרטין בובר. אולם ליאו מנרל: מוצ"ש 21.30. א', ב' 21.00
מאמר שירה אום כלתום – בניצוי האמנית שר שור, 251174. ב' 20.30
תזמורת הבארוק של פרייבורג – מקהלת בלתזר־נוימן; אנסמבל טרגיקומדיה. מנצח: תומס הנגלברוק. ג', ד' 20.00
ג'ז: מופעים שונים. מוצ"ש 24.00. א'–ה' 23.00
בוסתן אברהם – מוסיקה אתנית־מערבית. ג' 21.00
הבלוזלמן – ד', ה' 20.30
טריו זונגרה – אנט קול, אליובט לייטון ופליקס שמידט. שומאן, דבוז'אק. ה' 18.00
הקול הבולגרי – מנצחת: דורה כריסטובה. ה' 21.30
● ירושלים תיאטרון (האולמות השונים) מרכוס 20, 617167

קאמרית בעין־כרם
שלישית מורוס. יאיר קלס – כינור, צבי הראל – צ'לו, ויקטור דרביאנקו – פסנתר. היידן, בטהובן, ראוול.
● ירושלים מרכז למוסיקה ע"ש טארג עין כרם, 414250. שבת 11.00

קלאסי ברנר
מקהלת הנערות – ושן, בניצוח מיכל זילבר. פסנתר – אילנה לייזרמן.
● קיבוץ גבעת ברנר אולם 443590. ר' 21.30

● חיפה והצפון

בחמדת ימים
רסיטלים לפסנתר בביצוע יצחק תויאור. יצירות מאת: באך, שוברט, ברהמס
● חמדת ימים טלפון להזמנות: 06־880655. שבת 11.30

הקאמרית הישראלית
"קולות וגוונים" 11. ראו תל־אביב והמרכז
● חיפה אודיטוריום שד' הנשיא 138, 380013. מוצ"ש 21.00
● עפולה היכל התרבות הש' 9, 591065. א' 20.30

הפילהרמונית
אשר פיש – מנצח, נטליה גוטמן – צ'לו. ביצירות מאת: שומאן, צ'ייקובסקי, סטרווינסקי.
● חיפה אודיטוריום שד' הנשיא 138, 380013. ג' 20.30

מוזיאון חיפה
קונצרט ב"ש. סדרת קונצרטים לכל המשפחה. בביצוע אנסמבל אריאל. מנצח: נועם ייני. תוכנית מס' 3: סטרווינסקי, גריג.
● חיפה מוזיאון שבתאי לוי 26, 523255. ג' 17.00

סימפונית חיפה
קונצרט למנויים מס' 10. מנצח: דוד־זאנג צ'ין. סולן: יוסי קליכשטיין – פסנתר. בתוכנית: רחמניני, מוצרט, רחמנינוב.
● קרית־חיים בית נגלר שד' בן־צבי, 724694. מוצ"ש 21.00
● חיפה אודיטוריום שד' הנשיא 138, 380013. א', ב', ד', ה' 20.30

פסטיבל ישראל
הבלט הלאומי של קובה ביצירה "היפהפיה הנרדמת". כוריאוגרפיה: רודולף נורייב והמוסיקה של צ'ייקובסקי. עם כוכבי הבלט קרול קין, רקס הרינגטון, מרגרט אילמן, רוברט טווסלי, וצוות של כ־60 רקדניות ורקדנים בליווי התזמורת הסימפונית ירושלים.
● קיסריה התיאטרון הרומי ד' 21.00. ה' 20.30
טרייסיקל – ראו ירושלים והדרום
● חיפה תיאטרון פבזנר 50, 621555. מוצ"ש 21.00

מופעים

● תל־אביב והמרכז

רונית אופיר
בתוכניתה "דרך הומר שלי", שבה היא מגישה את מיטב הומור העברי.
● הרצליה פאב קרוקודיל כיכר דה שליט
● תל־אביב בריזה הירקון 109, 5232210־5092. ה' 22.30

שלמה ארצי
בהופעה משיריו הישנים והחדשים, ביניהם "ירח", "תם יולי אוגוסט" ואחרים.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. ר' 22.00

אהוד בנאי
עם עובד אפרת – גיטרות, דודי לוי – גיטרות, רועי שקד – תופים ועודד שכטר – בס.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. מוצ"ש 21.30

מאיר אריאל
בתוכניתו "זרעי קיץ".
● תל־אביב בריזה הירקון 109, 5232210־5092. ר' 16.00

ג'ז עם תוספות
נגן הגיטרה הקלאסית ירון חסון, הכנר מירל רוזניק והזמרת דפנה ני והחצוצרן אבהם פלצר בקטעים של סיי. ג'ונס.
● תל־אביב מרכז סוזן דלל יחיאלי 5, 5105656. מוצ"ש 21.00

ריקי גל
במופע "חמש בי"י. חיים רומנו – גיטרות, רמי לוין – קלידים, דור סבן – בס, גיל לוין – תופים ויוסי בוזין – כלי הקשה.
● תל־אביב מוזיאון ת"א לאמנות שד' שאול המלך 27, 6961297. ר' 22.00

דבי ונולי
בקטעי סטנד־אפ.
● תל־אביב צוותא (2) אבן גבירול 30, 6950156. ר' 24.15

הביצה והתרנגולת
מוני מושונוב ושלמה בראבא במערכונים שבמרכזם הישראלי מודל 93'.
● חולון תיאטרון שד' קוגל 11, 881599. חולון ר' 22.00

החיים על פי לסלאו
עמי דיין מביים כאן את חנה לסלאו בתוכנית יחיד על אשה בת שלושים ומשהו היוצאת לפגישה עיוורת.
● תל־אביב בית־החייל ויצמן 60, 5464251. ר' 21.00

אורה זיטנר
במופע "בעיקר אהבה".
● תל־אביב בית ליסין (מרתף עליון) ויצמן 34, 6956222. מוצ"ש 21.30

חגיגה ספרדית
עם באלדי אליר ולהקת הפלמנקו.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. ר' 21.00

חנות קטנה ומטריפה
שירילי רשא מביימת את המחזמר המוכר על אודות צמח מדבר (סימפטי) שמזונו הוא בשר אדם ומתגלגל לחנות פרחים כושלת ומביא בעקבות ואת זרם קונים לחנות. עם עידן אלתרמן, שגית שמיר, גיל אלון ואחרים.
● רעננה היכל התרבות (מופעית) אליעזר יפה 4, 451067. ר' 22.30
● תל־אביב בית החייל ויצמן 60, 5464251. מוצ"ש 21.30

כאמל קומדי קלאב
שלום אסייג
● תל־אביב בית ליסין (מרתף עליון) ויצמן 34, 6956222. ה' 22.00

לנדוד עם הזמן
שירים ומוסיקה מתוך מופעים. עם לוטם
● תל־אביב צוותא (2) אבן גבירול 30, 6950156. ב', ר' 20.30

אפרת מאירוביץ'
סטנד־אפ.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. ר' 22.00

מה־כים למשיח
מוטי גלעדי על פוליטיקה, דתיים וחיי היומיום. ביים: שמעון ישראלי.
● יפו אודיטוריום אניס יפו ר', שטמונית 8, 592929. מוצ"ש 21.00

דני סנדרסון
"דרך סטנד־אפ".
● ראשל"צ מופ"ת רוטשילד 58, 9666141. ר' 22.00
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. ר' 24.30

ספיישל דומינו גרוס
מופעי סטנד־אפ ונונסנס.
● תל־אביב צוותא אבן גבירול 30, 6950156. מוצ"ש 23.00

ערב ממני
מני פאר בנושאים שמעסיקים אותנו בחיי היומיום.
● תל־אביב בית ליסין ויצמן 34, 6956222. ר' 22.30

איריס ועופר פורטוגלי
סקסופון – אלי דג'יברי, בס – עמיתי פיינטא, גיטרה – דייוויד מתרסון, איריס פורטוגלי – קלידים ושירה, עופר פורטוגלי – קלידים וניהול מוזיקלי.
● תל־אביב פאב לונגוס השומר 8, 661178. מוצ"ש 23.00

רונית רולנד – נראה אחרת
קלידים – קובי נעים, גיטרות – יובל אלעני, תופים – עדן שבי, בס – זם אש.
● תל־אביב צוותא 2 אבן גבירול 30, 6950156. מוצ"ש 23.00

שוקו – קומדיה תל־אביבית וולה
על החיים של אמצע שנות התשעים. חמישה צעירים תל־אביביים מחפשים אהבה בתוך מציאות ישראלית בלתי אפשרית. ביים: גיא אור. עם רותי אינגרמן, איציק כהן, יסמין קרד ואחרים.
● רמת־אביב מועדון פוקוס אינשטיין 56, 6467277, 647083

● ירושלים והדרום

דטנר שר מונטאן
בתוכנית "שמי פאריס" עם נתן דטנר.
● באר־שבע תיאטרון שד' ולמן שזר, 230520. ה' 20.30

דמעות אחרות
מאת: מוטי גלעדי. במאי: יואל זילברג. סיפור הנשמני של בעל האוהב את אשתו ללא גבול.
● באר־שבע היכל התרבות דרך הנשיאים, 71065. ר' 22.00

בועז שרעבי
במופע "לתת". שמוליק בודגוב – גיטרות, אילן רביב – גיטרה בס, ברק בן צור – תופים. זמרת לליווי: סימה עמר.
● קרית־מלאכי היכל התרבות ארלוזורוב 2, 580528. ר' 21.00

● חיפה והצפון

החיים עפ"י לסלאו
ראו תל־אביב והמרכז.
● נתניה היכל התרבות רזיאל 4, 612453. מוצ"ש 20.30

דני סנדרסון
"דרך סטנד־אפ".
● חדרה מופ"ת 324885. מוצ"ש 21.00
● טבריה מופ"ת 791614. ר' 21.00

ילדים

● תל־אביב והמרכז

אוזה גשם
שלומית דביר בליווי גיטרה וקסמים מספרת סיפורים על הוורי.
● תל־אביב בית אריאלה שד' שאול המלך 25, 6910146. ה' 17.00

הנסיכה שהפכה לאלה
קופידון, אל האהבה, מתאהב בבת־אדם ונושא אותה לאשה, אך אוסר עליה לראות את פניו ולגלות את זהותו. מספרת ציפי ליכטנשטיין
● תל־אביב מוזיאון ת"א לאמנות שד' שאול המלך 27, 6961297. שבת 11.30

הנסיכה והצפרדע
לגילאים 9–4. נסיכה מנשקת צפרדע ומקבלת נסיך.
● יפו מרכז תרבות מגדל התקומה 1, 6192894. ר' 17.30

לחקת קולדממה
בהצגה "פרדיננד השור והברווזון המכוער". ריקוד מלא שמחת חיים הנותן משהו מאווירת החגיגה הספרדית. (ברמלה ההופעה בשפה הערבית).
● רמלה היכל התרבות שד' ויצמן 8995, 232940. ב' 9.30, 10.45, 12.00
● חולון תיאטרון שד' קוגל 11, 881599. ה' 10.00, 11.00

סטנד־אפ לילדים
שרון בר־זיו מ"דומינו גרוס" יוצא במופע ראשון מסוגו – סטנד־אפ לילדים.
● תל־אביב מרכז סוזן דלל יחיאלי 5, 5105656. שבת 11.30

קונצ'רטו לליצנים
בימוי רותי ברדור. משתתפים: שמואל ארן, משה חנוכה, ג'קי בכר; התזמורת הסימפונית רעננה – "סימפונט" – בניצוחו של ירוחם שרובסקי. הפקה משותפת של תיאטרון דיאבולו והתזמורת הסימפונית של רעננה. סיפורם של שלושה ליצנים המוזמנים לנגן בכלנים בקונצרט סימפוני.
● כפר־סבא היכל התרבות ירושלים 33, 479230. ר' 17.00

תיאטרון הבובות של הפארק
על שלושה דובים וזהבה אחת. שבת 11.00, 12.30
מגדל הקסמים. ב' 17.00
● תל־אביב תיאטרון הבובות של הפארק, פארק הירקון, גני יהושע, 497599

תיבת הצעצועים של סוזנה
עפ"י אגדה יגוסלבית. משחק: ואדים דיקרמן, לריסה סומינסקי. סוזנה, ילדה קטנה, שבשל מחלה שוכבת במיטתה. כדי לשמח את ליבה מעלים הוריה הצגה עם בובותיה.
● תל־אביב בית אריאלה שד' שאול המלך 25, 6910146. ג' 16.30

● ירושלים והדרום

יצאו מתוך האגדה
תיאטרון דיאבלו בהדרכת ג'קי בכר. עם שמוליק ארן, נמרוד ולברמן, אודריאן שוורצשטיין. גילגולן של שלוש דמויות הבורחות כל אחת מאגדה אחרת.
● באר־שבע היכל התרבות דרך הנשיאים, 71065. ר' 21.00

שמריהו הילד וקופסת השימורים
מאת אילנה לנמס ובבימויו של מיכה לוינסון. סיפורם של ברכה, אשה סמכותית ושמריהו ילד מגומס וציירן. מוסיקה: אלון אולארצ'יק.
● קיבוץ דורות. א' 17.00

תיאטרון הקרון
"תעלולי לילה" שבת 11.00, 17.30
"יהונתן בקרחיים – מסיפורי אלף לילה ולילה" – ב' 17.30
"בילים, פילים" – ד' 17.00
● ירושלים תיאטרון הקרון גן פעמון הדרור, 635217

● חיפה והצפון

אלה ולואי
מחזמר על אודות אהבתם של פיל ופילה המתרחש ביער שעומד בפני הכחדה. במאי: אריק עשת. עם אמיר אבגי, מריאנו אנגל, יעל לבנטל ואחרים.
● נצרת עילית מתנ"ס ברקוביץ' דרך העמק 1, 574868. שבת 10.30

שמריהו הילד וקופסת השימורים
ראו ירושלים והדרום.
● כפר־תבור בית יגאל אלון ר' 17.00

...שהיא משונה
מעבודות הבית ...מה הפשע? ראשית כל,
המשך בעמוד 13

האפורים באים

המשך מעמ' 58

"ניסיתי לטעון שבנושאים חשובים כל כך דרושות ראיות יוצאות דופן", אומר סגן, "וג'ון דחה דרישה זו. הוא הסתפק בסיפורים ששמע ואמר שלהערכתו האנשים הללו סיפרו את האמת משום שהם נסערים כל כך". מאמרו של סגן, המפריך את החטיפות בידי יצורים, ראה אור בשנה שעברה במגזין "פארייד" ועכר את יחסיהם.

"הזיות הן תופעה שכיחה", כתב סגן, והן "עשויות להופיע אצל אנשים נורמליים לגמרי, בנסיבות נורמליות". ואולם יש להן גם קשר לשיתוק בשינה, תופעה שאינה ידועה ברבים אף על פי שהיא שכיחה בשיעור מפתיע ופוקדת לפחות שמונה אחוזים מן האוכלוסייה. במצבי דמדומים בין שינה לבין ערנות, יש אנשים שמרגישים שהם משותקים וכי ישויות זרות נמצאות במחיצתם. במקרים רבים מדווחים האנשים על גירוי מיני כתוצאה מצמצום אספקת החמצן למוח.

באירופה של ימי הביניים קראו לשד שאנס אשה Incubus, ושדה שאנסה גבר נקראה Succuba. זה לא היה רק שיגעון נוצרי. במאה ה-14 הופיע ספר הלכות של האימאם הסורי בדר א-דין א-שיבלי, העוסק כולו ב"דיני הג'ינים". פרקים רבים מנסים לענות לשאלות שמעוררים קשרים מיניים של ג'ינים עם נשים אנושיות, שמהם נולדים אנדרוגינוסים. הג'ינים, מגלה א-שיבלי, נוהגים לכרוך את עצמם על אברי המין של גברים וכך להשתתף במעשה האהבה, ולכן חייב גבר מוסלמי להתפלל לפני עלותו על משכבו. גם במסורת היהודית ישנן התייחסויות לפיתוי מיני מצד יצורים לא-אנושיים כמו השטן ולילית, והדיבוק הוא אולי הדוגמה המאוחרת ביותר. הקטע הקדום ביותר המספר על מפגשים מהסוג השלישי מצוי בספר בראשית, פרק ו', שם מסופר על "בני האלוהים" אשר ראו את "בנות האדם כי טובות הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו": מהזיווג הזה נולדו "הגיבורים אשר מעולם אנשי השם".

"האם ייתכן שבני אדם בכל הדורות והמקומות מתנסים לפעמים בהזיות חיות, מציאותיות, לעתים קרובות עם סיפוק מיני - כאשר הפרטים מסופקים על ידי התרבות של אותו זמן ועל ידי רוח התקופה?" שאל סגן.

הידיד הזה של מק נהג בעדינות. אחרים מגיבים בחריפות. ואולם מק מנותק מן הפולמוס הזה, כמעט ניתוק מיסטי, והוא משוכנע שהוא צודק.

"אנחנו מתכוננים לפלישה", אומרת ויויאן סימון, מנהלת "המרכז לתמורה פסיכולוגית וחברתית". "כאשר פרופסור מהרווארד טוען כי האנשים הללו אינם מטורפים, ולא זו בלבד שהם לא מטורפים אלא שהצליח לעזור להם - אזי נוצר תור גדול בפתח הדלת", היא אומרת.

מתוך ציפייה לנהירה כזאת, הותקנה מערכת טלפון חדשה לניתוב הפונים: חטופים לשלוחה אחת, שם יוכלו למסור מידע שיישמר בסוד; מטפלים למתאם הרשת; חטופים שמעוניינים להיבדק - אל מחלקת המחקר; מטלפנים מחוץ לארץ - למתאם הבינלאומי; עיתונאים - למנהל התוכנית.

"לפני שנה גרם הדיבר הזה לסערת רוחות במועצת המנהלים שלי", אומרת סימון, עורכת דין בת 43 שהיתה המתאמת של המערכה שניהל ארגון "גרינפיס" נגד התעשייה הגרעינית. "אני עדה לתמורה עצומה, מן הזמן שבו היו אנשים שחששו שמא ג'ון מאבד את שפיותו ועד לזמן שבו הם מתחילים להבין".

ג'ון מק אינו בודד במערכה. אחרים מעמיתיו, שנפגשו עם מטופליו בנסיבות לא פורמליות, יצאו כשהם מגרדים את פדחתם. חנציאן זוכר אשה שנראתה "מגיבה ופתוחה ומקושרת - כל הדברים הנחמדים והבריאים הללו". הוא אומר שתגובה שכיחה של אדם שמנסה לאמת תיאור פגישה של מק עם חטוף-עב"ם היא: "נכנסתי מתוך חוסר אמון ויצאתי בלי לדעת במה להאמין".

אף על פי שמק הוא אולי "בקו הקדמי של מחקר החטופים", ככתוב על עטיפת הספר שלו, הצטרפו אליו רבים. "יש משהו שקוראים לו 'המכללה הנסתרת' של חוקרי חטופים בידי עב"מים", אומר פיסיקאי מן המכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס (MIT). זו מעין אינטליגנציה שמסתתרת בארון. "הם שומרים על פרופיל נמוך. הם לא רוצים ששמותיהם יפורסמו בעיתונות".

מה שנכון לגבי רוב חטופי העב"מים האחרים שנחקרו, נכון גם לגבי פיטר פאוסט, אשר בדיקות פסיכולוגיות מלמדות כי אינו מטורף. וסיפורו אינו יוצא דופן ביותר. סקר שנעשה ב-1991 גילה כי שני אחוזים מן המבוגרים בארצות הברית התנסו בארבעה או חמישה "סימנים חזקים" שהם נחטפו.

ג'ון מק נתן לפיטר פאוסט ולאחרים הרגשה טובה יותר. בין המפגש הראשון של פאוסט עם מק, שבו נזכר בחטיפות מימי ילדותו, לבין המפגש השלישי שבו ראה את "השבב השחור הקטן" שנשתל במוחו - הוא הרגיש נטוש וחסר ישע. ואולם לאחר אותו "לילה אפל של הנפש" החל הגבר הזה להבין כי הוא היה "קשור למשהו הרבה יותר חכם וחזק ממה שהייתי מסוגל להבין, וכי לתופעה זו נודעה משמעות גדולה ממני ומרגימת הזרע שנלקחה ממני".

נסיגות זיכרון נוספות באמצעות היפנוזה לימדו את פאוסט, שמסתייע בפסיכותראפיסט כדי להתמודד עם הדברים שהוא מגלה בעזרת מק, שהעב"מים "להוטים ליצור קשר". בעת האחרונה הוא גילה את הידידה מהחלל שקיימה עמו יחסי מין לצרכי פרייה ורבייה. מרשים יותר החיזיון שבו הוא ראה את עצמו כזר מן החלל.

"מין חדש, או 'שבט' חדש, בן כלאיים, נוצר בין היצורים לבין בני אדם", טוען מק בספרו. "פיטר וגברים ונשים אחרים כמוהו, בעלי זהות כפולה של אדם-יצור, ממלאים תפקיד חיוני... מזווגים עם זר מן החלל או עם בן כלאיים כדי להעמיד צאצאים שיוכלו לשרוד בעתיד שלאחר קץ העולם".

לאנשי החלוץ הזה אולי יהיו זכויות יתר, אבל פאוסט נשאר עם הרבה שאלות. "האם נטייתו הרוחנית של ג'ון משפיעה על כולנו, או שמא ההתנסות שלנו משפיעה עליו?" הוא שואל. "האם זה אמיתי? אני תמיד נשאר עם השאלה: איזה חלק מן הזיכרונות שלי הוא אמיתי? האם חלק מהם נובעים מספר שקראתי לפני עשרים שנה ואשר נחקק כזיכרון? ואם זיכרונותי אמיתיים או שמא אחדים מהם אמיתיים ואחרים הם חלק מהעתקה פסיכולוגית של דמות אב אל ג'ון, וניסיון לרצותו ולהישאר במוקד התעניינותו - האם זה חלק מהעניין, או שמא נסיגות הזיכרון שלי בהיפנוזה, כל אחת ואחת מהן, הן חלק מן המציאות שלי וחלק מהתנסותי?

"תאמין לי", הוא אומר. "זאת הסיבה שאני מקבל טיפול פסיכיאטרי". ■

תשבץ הארץ
טומי שמיר

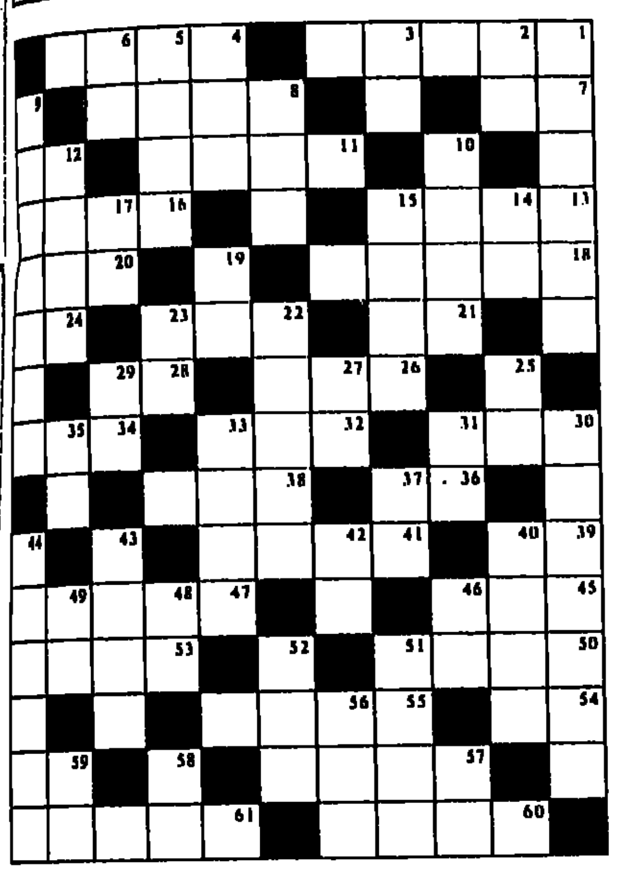

אופקי: 1) ישוב בשרון, 4) יחידה של עצמת זרם חשמלי, 7) קומפוזיטור גרמני, 8) מין עכבר, 11) זמר ישראלי, 12) רפנה, 13) חלק, תלול, 16) נהר בספרד, 18) אוכלי-אדם, 20) דרגה במשטרה, 21) בית הציפור, 22) שור, פר, 24) מידת נפח קדומה לנוזלים, 26) עובר-אורח, 28) חומה נמוכה, 30) קאוצ'וק, 32) מין עוף-קרקע, 34) רוטב של דגים, 36) זך, נקי, 38) מגלגולי הארבה, 39) סור, 41) צנים, 45) בן-כלאיים של יעל ועז, 47) עוף גדול שנזכר בתלמוד, 50) משה בן נחמן, 53) פרח נאה, 54) מטבע יפני, 55) בת איה, 57) צמח סיבים, 59) הלך לעולמו, 60) מתימטיקאי ואסטרונום גרמני, 61) כינוי לחייל הודי.

אנכי: 1) מעט אבל טוב, 2) רצוץ, מעונה, 3) לשד העצמות, 4) מין מתכת, 5) בקר מפוטם, 6) צורה, אופן, 8) צמח-בושם, 9) מין כרוב במשנה, 10) קיבוץ ברמת הגולן, 12) "כלב מים", 14) עצם כפה, 15) מין עץ, 17) ילד, 19) שגיאה, 22) אבן טובה, 23) מלכודת, 25) חומר נרקוטי, 27) מטבע אלבני, 29) מוקיון, 30) מושב בחבל עדולם, 31) ניצוץ, 33) פטיש-עץ גדול, 35) מצבת-זכרון, 37) שן של מפתח, 40) מין נחש, 42) סיעה, 43) אליל מואבי, 44) רגיעה בין מעשה למעשה, 46) נזל, 48) מזיק לבגדים, 49) נמצא, 51) אליל כותי, 52) מין משקה, 56) קקטוס, 57) כעס, 58) מחזאי אירי, 59) קידומת סקוטית.

תשבץ היגיון
יורם הרועה

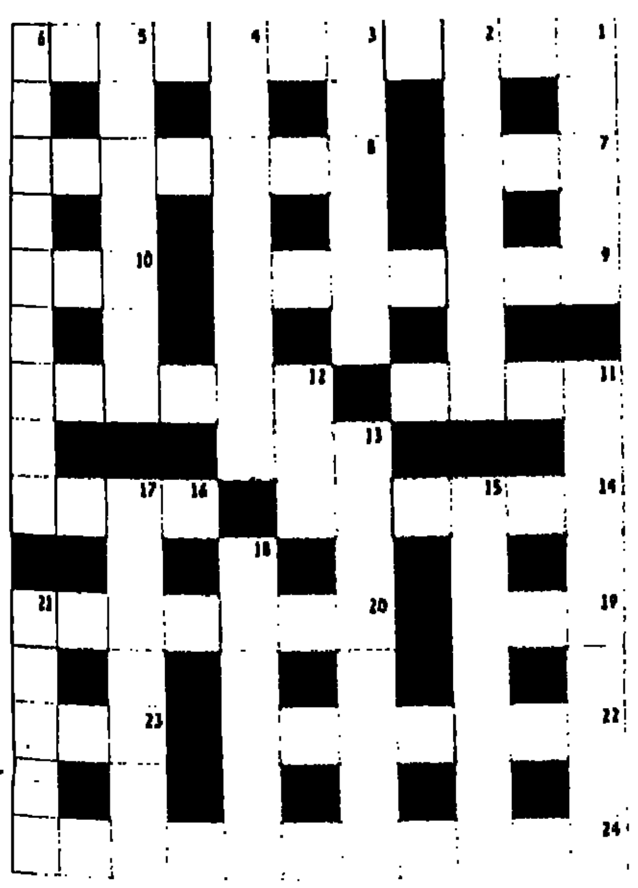

אופקי: 1. לפקיד אין זמן (עפ"י רב ליאון) (5,2,4); 7. צפו לשובו של הסופר (עפ"י מרדכי בן-מאיר) (3); 8. משתתפי הסרט מודים בעברם הפשיסטי (עפ"י יוסי קאופמן) (5,2); 9. הוא מרגיש בשינוי מגמה במופעי הסטריפטיז (עפ"י יוסי בוגין) (7); 10. לבנקאי יש פה בית (3); 11. נציב שהיה בעל תימוכין (עפ"י צבי ארגמן) (4); 12. היש צמוד יותר לעצמו מיצור זהו (עפ"י אריה קיק) (6); 13. פנה בזמן (3); 14. פראים כאלה לא נולדים בכל דור (עפ"י אריה קיק) (6); 16. מחלת עופות? (4); 19. שולל בגדולות שבי (3); 20. שמענו איזה שחקן ותם בסוף העצמה (עפ"י אליעזר כמון) (4,3); 22. השלונר יצא לתו"ל (מ) (5,2); 23. אוכל לתאבון לא רק מה שנחרך, להפך (3); 24. מה שהוריש צדלם לשלמה (עפ"י אריה קיק) (6,5)

אנכי: 1. בעליה עשיתי חשבון שיהיה יותר נקי, כנראה (5); 2. מנחם מאר לא פופולרי כדמות שלו (4,3); 3. בעית הקרוב שעלה אינה מיושנת כלל (6); 4. שמענו שהתעוררה שאלת אפס המנדרסים (עפ"י גלי שמעוני) (5,3); 5. נשיא כגבינה איש רדיו (4,3); 6. תורת אם וסב (עפ"י אריה קיק) (מ) (4,5); 11. שמענו מי נשא במחיר ב-"4 אנכי" באחרית הימים (עפ"י גלי שמעוני) (מ) (4,5); 12. המס עולה או יורד? (3); 13. שמענו על תיזוזים ומשמעת חזקה בפתרון משואות (עפ"י אלי מנשה) (4,4); 15. כביש הסרגלו אל חסמה (עפ"י נתן זמיר) (4,3); 17. כך, טוענים מימין, תראה ישראל ללא השטחים (עפ"י ניר גרנדה) (3,4); 18. נודניק מוסמך שהפך לגרפיקאי (3,3); 21. בהמה במין הליכה שכזאת (מ) (5)

פתרונות

תשבץ היגיון

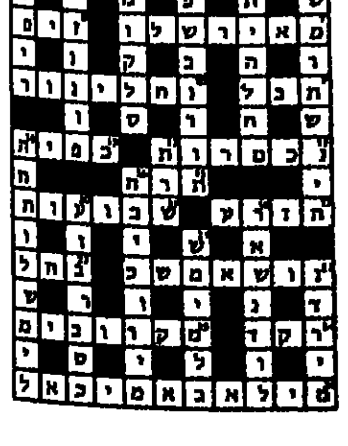

תשבץ הארץ

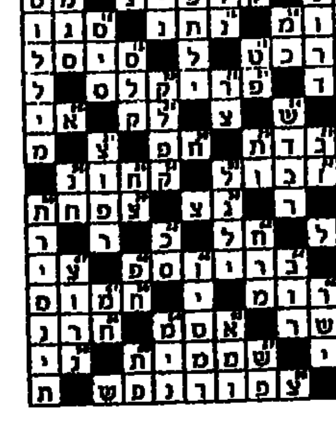

הפרס השבועי

את הפתרונות יש לשלוח על גבי גלויה למוסף "הארץ" עד יום שלישי, נא לציין בראש הגלויה את שם החידה ותאריך הגליון. בין הפותרים נכונה יוגרל ספר. בפרס השבועי זכה [illegible].

בריג'
ניסן רנד

סימולטנית ארצית מפתיעה

יותר מ-1,200 זוגות התמודדו ב-32 מועדונים שונים בארץ בתחרות הסימולטנית הארצית בחודש שעבר. התחרות נוהלה בשיטת העלית-תחתית שמאפשרת לזוגות רבים להשיג תוצאות טובות. התחרות הסימולטנית הסתיימה בהפתעה מרבית כאשר בני הזוג ברוך וגילה קרן-צבי מבית לחם הגלילית תפסו את המקום הראשון בתוצאה מדהימה של 70.25%. ההפתעה היא בכך שהזוכים הם בתחילת הדרך בעולם הברידג' ושניהם חסרי תואר כלשהו. דווקא בשל כך מגיעות להם מרב הברכות.

ביד שלפנינו הפגינו בני הזוג קרן-צבי אומץ לב בולט במהלך ההכרזה שהניב להם תוצאת שיא. הם הגיעו לחוזה סופי של "3 בלי שליט" בקו מזרח-מערב, בעוד החוזה הפופולרי ביותר היה "3 דיאמונד" מצד צפון. חוזה של "3 דיאמונד" בוצע ברוב השולחנות. צפון הפסיד לקיחה בוודאות בכל אחת מארבע הסדרות והשיג 110 נקודות. בני הזוג קרן-צבי סירבו לוותר והם הגיעו כאמור לחוזה סופי של "3 בלי שליט". הכרוז (מזרח) הרשה לצפון לזכות בשתי לקיחות דיאמונד ראשונות לפני שזכה בלקיחה עם האלוף דיאמונד. מהדומם הושלכו שני קלפי ספייד. קלאב גבוה הפיל מיד את המלכה, ואז שיחק הכרוז הארט. למזלו החזיק דרום באלוף הארט, והכרוז היה מסוגל לשחק הארט מידו פעם שנייה, כאשר הוא משתמש במעברים בקלאב לצורכי תקשורת.

בסיכום זכה הכרוז בחמש לקיחות קלאב, שתי לקיחות הארט, לקיחות בדיאמונד ולקיחה בספייד וביצע את החוזה עם תנובת שיא של 600 נקודות לטובת מזרח-מערב. כל הכבוד לזוג קרן-צבי שהוכיח לנו כאן כי תעוזה בהכרזה בשילוב ביצוע מדויק ובתוספת מזל היא ערובה להצלחה בשדה הברידג'.

יד השבוע: מזרח מחלק. הכל פגיעים

	צפון	
	♠ K 10 9 6	
	♥ J 10	
	♦ K Q J 6 4 2	
	♣ Q	
מערב		**מזרח**
♠ Q 8 7 4		♠ A 3 2
♥ K Q 7 2		♥ 8 3
♦ 9		♦ A 10 7
♣ A 10 4 2		♣ K J 9 4 3
	דרום	
	♠ J 5	
	♥ A 9 6 5 4	
	♦ 8 5 3	
	♣ 8 6 5	

שחמט
ישראל שרנצל

מורה להודית

ויקטור קורצ'נוי מעניק שיעור מאלף בהתמודדות מול "ההודית של המלך", שמאפייניה העיקריים הם הקרבה מושכלת ותחכום הגנתי.

לבן: קורצ'נוי
שחור: פריזו ניבואיר
ליגה הולנדית '94

1. ד4, פ־ו6; 2. ג4, ז6; 3. פ־ג3, ר־ז7; 4. ה4, ד6; 5. ר־ה2, 0־0; 6. פ־ו3, ה5; 7. 0־0, פ־ג6; 8. ד5, פ־ה7; 9. פ־ה1, פ־ד7; 10. ר־ה3, ו5; 11. ו3, ו4; 12. ר־ו2, ז5; 13. ר־ו2, ח5; 14. ב4, ב6; 15. א4, א5.

כפי שיוכח בהמשך, מסע זה מחליש את אגף המלכה. בא בחשבון ר־ד7. לקורצ'נוי כ-45 (!) שנות ניסיון בהתמודדות מול המבנה ההודי שמסייעות בגיבוש הרעיון הבא.

16. ב:א5, ב:א5; 17. צ־ב1, ז5;

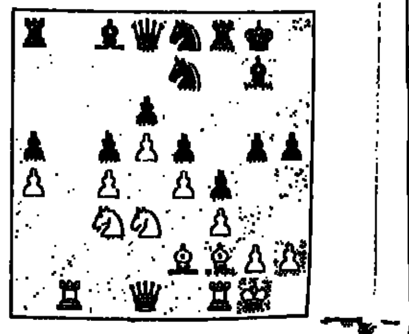

18. פ:א5 ר:א5; 19. ר:א5, פ־ז6; 20. ר־ב6 מה־ה6; 21. ג5, ז4; 22. ד6, ז:ו3; 23. ז:ו3, ר־ח3; 24. מ־ח1!! (פשוט וחזק מאוד. 24. מה־ד5+ ומה? א8 מוליך לתיקו לאחר מה־ו5+) 24... ר־ו1; 25. ר:ו1, מה־ח6; 26. ד7, פ־ז6; 27. ד8=מה, צ:ד8; 28. ר:ד8, פ־ד7; 29. ר־ו5! צ־ג8; (על פ:ג5 יבוא 30. מה־ד5, מה־ד5; 31. ה:ד5 והרגלי החופשי ד' מסוכן) 30. מה־ד5, פ־ו8; 31. ר־ה7! פ:ג5 (או 31... מה־ד5; 32. פ:ד5, פ:ג5; 33. צ־ג1, פ־ה6; 34. ר־ח3) 32. ר־ח3! מה־ד6; 33. פ:ד5, השחור נכנע כיוון שעל צ־ג6 יכריע צ־ג1.

לא רק קורצ'נוי, אלא גם רבי אמנים רבים מברית המועצות לשעבר מחזקים את הליגות האירופיות השונות. לפנינו קרב קצר מהליגה הצרפתית בין שניים מהבולטים שבהם, אם כי הפעם בעל הכלים הלבנים שיחק מתחת לרמתו הרגילה.

לבן: אנדריי סוקולוב
שחור: אלכסיי שירוב

1. ה4, ג5; 2. פ־ו3, ד6; 3. ד4, ג:ד4; 4. פ:ד4, פ־ו6; 5. פ־ג3, א6; 6. ר־ה2 (הדרך, פ־ו5 עם יוזמה) ה5; 7. פ־ב3, ר־ה7; 8. 0־0, ר־ה6 (על ה5 יבוא פ־ד7); 8. ו4, ... ח2, ח4; 10. מה־ד2 (מסוכנת הכאה כפולה ב־ה4 בשל צ־ה8) ה־ד8; 11. ג3, ד5; 12. צ־ה8; 12. מ־ד1, פ־ב7; 13. ז4, פ־ה6; 14. פ־ז3 (לא ז5 בשל פ־ד3) 15. מה־ד3, פ־ה4) ד4; 15. פג־ה4, פ־ד5; 16. צ־ה2, ב6; 17. פ־ה5, ר־א6; 18. מה־ה4 (אין תועלת בפתיחת טור ד') ר־ה8; 19. ו3, ג5; 20. מה־ד2, פ־ד8; 21. מה־ה4, פ־ו2+; 22. מה־ג2 (על פ־ו2 זוכה כמובן פ־ה3+) פ־ב4+ הלבן נכנע.

מתח בצמרת ובתחתית

לאחר הסיבוב הלפני אחרון בליגה הלאומית עדיין לא התבהרה התמונה באשר למנצחת וליורדות. ניצחונות גבוהים של כמה קבוצות והישג פושר של המובילה יצרו צפיפות בקצות הטבלה. ראשל"צ הסתפקה בתיקו 2.5-2.5 עם באר שבע א', בעוד באר שבע ב' גברה 1:4 על הפועל הרצליה. אס"א פניקס חזרה לצמרת בניצחון 0:5 על "ביכורי העתים" ובאותה תוצאה גבר הטכניון על עתודות אס"א. מכבי רעננה זכתה להישג יפה בניצחון 2:3 על אליצור פתח-תקווה, והפועל פתח-תקווה שיפרה במקצת את מעמדה בניצחון 1.5:3.5 על הפועל תל אביב.

הדירוג: ראשל"צ 35, באר שבע ב' 33, רעננה ואס"א פניקס 30, אליצור 28 (1), הרצליה 26, באר שבע א' 22, הטכניון ו"ביכורי העתים" 21.5, הפועל תל אביב 20.5, הפועל פתח-תקווה 17.5 (1), עתודות אס"א 10.

• • •

בתחרות החזקה בסוטיליה נדחק קארפוב מהפסגה שנכבשה בידי בוריס גלפנד עם 6.5 מ-9. אחריו קארפוב 6, ימישין 5.5, טופאלוב 4.5, איליסקאס, לאוטייה, גולקו ויהודית פולגאר 4 כ"א, מורוביץ' 3.5, ריבאס 3.

ולסיום דוגמה מהליגה הגרמנית, המשתלבת היטב בשורת התחבולות שהבאנו לאחרונה תחת הכותרת "קח את צריחי"

לבן: מיינר
שחור: קינדרמן

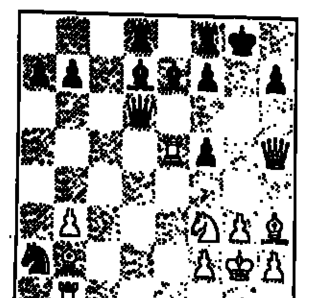

23. צ־ד1! מה־ו1; 24. צ:ה7, מה־ד6; 25. צ:ו7! צ:ו7; 26. מה־ו5+ השחור נכנע, אחרי מה־ו6; 27. מה־ד8+ צ־ו8; 28. מה־ו7 מצבו חסר סיכוי

חידת שחמט
ישראל שרנצל

השחור נוסע וזוכה (אינקיוב־ביוביץ', '84). יש למצוא הדרך הקצרה ביותר לניצחון.

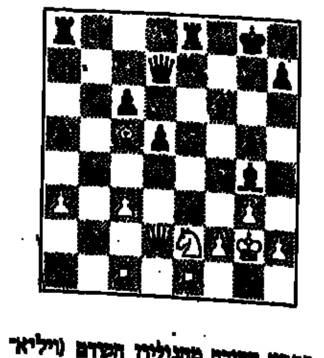

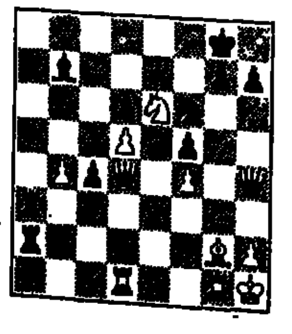

פתרון החידה מהגיליון הקודם (וויליאמס־הורוויץ, 1874): 1... ר־ו3+; 2. מ־ג3, מה־ד3; 3. מה־ד3, ... 4. מ־ד4+, מ־ו4; מה־ו4#.

מי היה האיש שהיה
מיכאל אוהד

השם שהדביקו לו מוצדק רק בחלקו. בשנותיו האחרונות, ובמרוכז בעשור הראשון של שלטונו האבסולוטי, עשה גדולות למען עמו והרחיב את גבולו. כשהזדקן התגבר שיגעון הרדיפה שלו והוא השתולל כמו רודן בן זמננו, שראה בו מודל ראוי להערצה.

ילדותו היתה עשוקה. כשנפטר אביו היה בן שנה. השלטון עבר לידי אמו והיא מתה לפני שמלאו לה 30. הילדון ישב עזוב ונפחד בארמון הגדול ושימש עד ראייה למאבק הכוחות של גדולי עמו. מצורכי היתום התעלמו והוא התהלך בקרועים ושכב לישון רעב. פעם העיר אותו ראש הכנסייה משנתו והתחנן שיציל אותו מידי אויביו. הנסיך קם ממיטתו, כרע ברך לפני הרודפים, הזיל דמעה והציל את הישיש.

את זוועות ילדותו לא שכח וחלם על היום שיזכה להחזיר למתעמרים מנה אחת אפיים. בהזדמנות הראשונה העביר את ראש אויביו לידי קלגסיו וכלבי הציד קרעו אותו לגזרים. בן 16 החליט ליטול את מוסרות השלטון לידיו. באותה שנה התחתן ונישואיו היו מאושרים. הוא אהב את רעייתו והיא השיבה לו אהבה והצליחה להרגיעו. הוא יצא למלחמה ושב כמנצח. העם העריץ את הגיבור הצעיר. אחרי סדרה מרשימה של ניצחונות נפל למשכב ודרש מיועציו להכתיר את בנו. השרים היססו. התינוק לא יוכל לשלוט בארצם הרחבה, גם אם אמו תעמוד לצדו. התינוק מת. האב החלים. לאחר שחזר לאיתנו, מתה רעייתו האהובה. האלמן היה משוכנע שהורעלה, ופתח ברדיפת אויביו האמיתיים והמדומים.

אם כי התאבל על המנוחה, מצא לה שש (!) יורשות. על עיר מורדת צר שישה שבועות. כשכבש אותה, חיסל את תושביה וציווה להשליך את הגוויות לנהר.

יום אחד הודיע שעייף מתלאות השררה - ופרש. את משפחתו, את כתרו ואת אוצר המדינה לקח אתו. חסידיו עלו אליו ברגל והתחננו שיציל את המדינה. הוא האזין לתחינותיהם שבועות וחודשים - וחזר לבירה.

כששב היה אחר: מקומט, מבולבל, אכול תסביכים. הוא אסף אבני חן והרבה לשחק אתן כי האמין בכוחן הקסום. עתה עצר ועינה והרג לא עשרות ומאות כי אם אלפים ורבבות. הקשר שקשרו נגדו גדולי הממלכה הפך לאידיאה פיקס. רק לאחר שהסתיר בשורה ארוכה של קרבנות, נרגע. גם זה אופייני לרודן: כששב כמנצח, השתולל. כששב מנוצח, התאפק. בשמונה שנותיו האחרונות שם קץ לטבח ההמוני, אם כי מדי פעם חזר לסורו.

אחד מאויביו (המדומים) ביקש מקלט במנזר. הרודן ציווה להושיבו על חבית של חומר נפץ. "הנזירים הם מלאכים", אמר, "והמלאכים אמורים לעוף. הדליקו את החבית!" בהתקף זעם הרג את בנו השני - ולא סלח לעצמו על המעשה הנמהר, כי בנו הנותר היה כסיל ירא שמים. הכסיל ירש את הממלכה כשאביו מת, בן 53, תוך כדי משחק שחמט.

זה האיש
פתרון החידה מהגיליון הקודם

הצעיר יפה התואר שגורש מעירו סמירנה כשאמר את השם המפורש בבית הכנסת; התגלגל במשך שנים מקהילה לקהילה; מצא חסידים נלהבים לרבבות, כשהוכרז שיטול את השלטון מידי עמלק וייכנס לירושלים רכוב על סוס, כיאה למלך המשיח; אך נשבר כשניצב מול השולטן, העדיף להמיר את דתו ולהציל את חייו ושימש את אדונו החדש כתור שומר הרמון - הוא שבתי צבי (1626-1676).

חידת היגיון
נחמן גבעולי

אל האי המפורסם, שכל אחד מתושביו הוא כוזב, המשקר תמיד, או ישר, הדובר אך ורק אמת, הגיע פעם נסיך צעיר שהתעתד לשאת את בת המלך. אלא שלמלך היו שתי בנות תאומות: אמינה, שהיתה ישרה, וכזיבה, שהיתה שקרנית. מאחר שהיו דומות דמיון מושלם, לא היה איש מסוגל להבדיל ביניהן, אילולא כתם לידה שהיה טבוע באחת מהן במקום מוצנע.

אתה מעוניין כוודאי לשאת את אמינה, אמר המלך, אבל אם לא תעמוד בהצלחה במבחן הבא, תצטרך להסתפק בכזיבה. המבחן הוא פשוט למדי: פנה לאחת מבנותי, ובשאלה קצרה אחת, שהתשובה עליה היא כן או לא, עליך לגלות אם בעלת כתם הלידה היא אמינה או כזיבה. שים לב: אינך חייב לגלות את שם הנשאלת, אלא רק את שמה של בעלת הכתם.

מה היתה שאלת כן או לא הקצרה שאליה התכוון המלך?

פתרון החידה מהגיליון הקודם

האלגוריתם שהאב הציע אינו פתרון טוב. נניח שהמחשב מקבל שלושה מספרים בסדר הבא: 5, ואחריו 4, ואחריו 3. לפי הצעת האב יוצא:

א. המחשב קורא למספרים: A=5, B=4, C=3

ב. המחשב משווה את A עם B. מאחר ש־A גדול מ־B הוא מחליף אותם זה בזה. מתקבל: A=4, B=5.

ג. המחשב משווה את B עם C. מאחר ש־B (5) גדול מ־C (3) הוא מחליף אותם. מתקבל: B=3, C=5.

ד. עכשיו המחשב מציג את המספרים בסדר A, B, C והיינו: 4, 3, 5. אבל זה אינו סדר עולה!

אפשר לתקן את האלגוריתם בדרך הבאה: לאחר צעד ג' יש לשוב לצעד ב' ולהמשיך לצעד ג'. עכשיו חייבים A, B, C להיות בסדר עולה.

נעם נדב

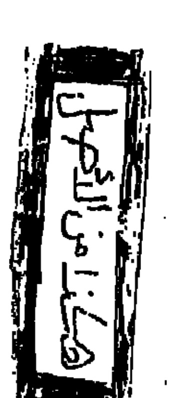

מעבודות הבית: ...מה הפשע ראשית כל,

המשך בעמוד 13

"באוהאוס בת"א"

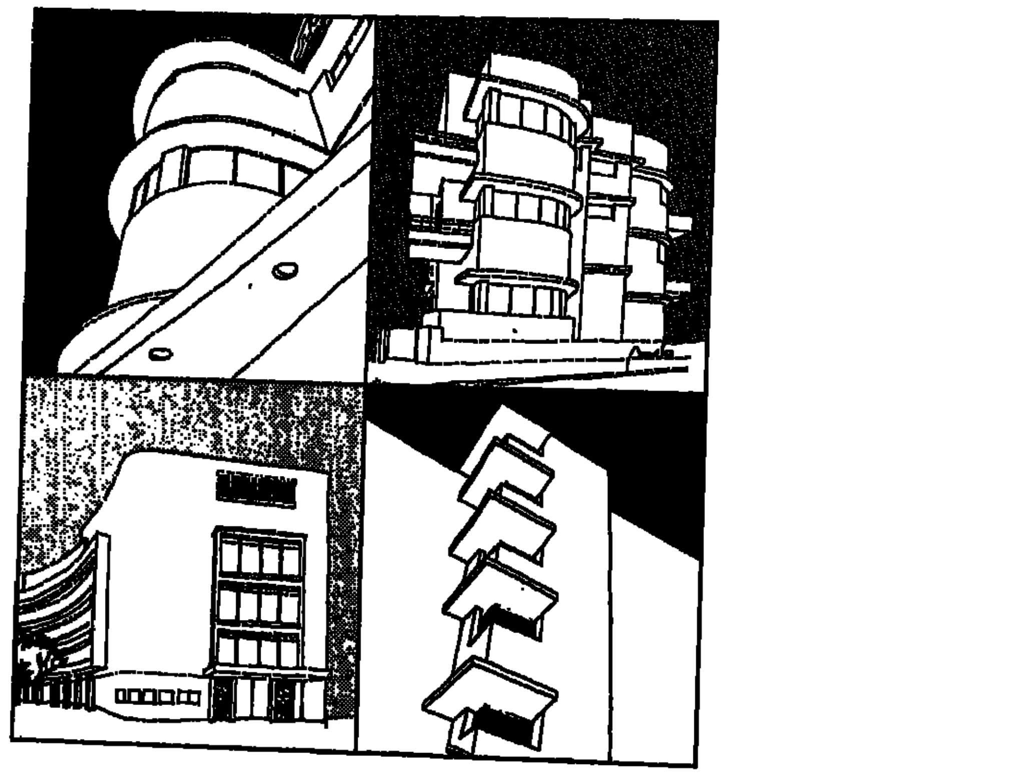

כל הארועים, מאי 1994

■ **אדריכלות הסגנון הבינלאומי- הועידה**
הועידה תעסוק בהערכה מחודשת של אדריכלות הסגנון הבינלאומי ובדרכים לשימורו ושחזורו של הסגנון, בהשתתפות אדריכלים ומרצים מהעולם כולו. הבימה, 22 עד 28 במאי.
פרטים בטלמסר 03-5653363

■ **לסלו מוהולי- נגי" אמנות רב תחומית**
תערוכה של האמן שעסק בציור, צילום וקולנוע והיחס שבניהם. מכון נתה, ויצמן 4 (בית אסיה), 1 במאי עד 15 ביוני.

■ **סרטי באוהאוס בסינמטק**
הפסטיבל יכלול מבחר סרטים העוסקים באדריכלות, סרטי אנימציה וסרטים עלילתיים בנושא הבאוהאוס. סינמטק ת"א, חיפה, ירושלים. 2 עד 30 במאי.

■ **בית השגריר**
צילומי בית השגריר הצרפתי ביפו ע"י הצלם ג'ורג' פסי. המכון הצרפתי, גאולה 38, 12 עד 30 במאי.

■ **מביתו של אריך מנדלסון, ברלין 1930-1994**
צילומי ביתו של האדריכל הידוע על ידי צוות "בניין ודיור" בית אגודת הציירים והפסלים, אלחריזי 9, 3 עד 30 במאי

■ **באוהאוס על הכרמל**
התערוכה תציג בניינים שנבנו בחיפה על ידי אדריכלים בעלי שם מהארץ ומהעולם. לובי עירית תל-אביב-יפו, 9 עד 30 במאי. הכניסה חינם.

■ **אמני הסדנאות במחווה לבאוהאוס**
יצירות בתחום האמנות והעיצוב המהוות מחווה לסגנון הבאוהאוס. אליפלט 18, 12 במאי עד 12 ביוני.

■ **תערוכת גיתאי**
מבחר מעבודותיו של האדריכל מוניו וינרוב-גיתאי. מוזיאון ישראל ירושלים, 17 במאי עד 1 באוקטובר.

■ **באוהאוס בבנין הארץ**
תל-אביב בעקבות הבאוהאוס
קשר בין אמנים ישראליים לבין הנוף האורבני בת"א.
ת"א, בתי הסגנון הבינלאומי
צילום ותעוד של 120 בניינים שנעשו ע"י צלמת האדריכלות אירמל קאמפ-בנדאו.
פולמנס מציג באוהאוס
הבאוהאוס כפי שהשתקף בעיצוב פנים של הבית.
רח' מזא"ה 56 ת"א, 18 עד 28 במאי. הכניסה חינם.

■ **תערוכת מנדלסון**
צילומים, שרטוטים, התכתבויות ופרוטוקולים של האדריכל הידוע אריך מנדלסון, הטכניון, חיפה, 19 במאי עד 19 ביוני.

■ **עיר לבנה**
אדריכלות מודרנית בת"א של שנות ה-30 וה- 40. בית חנה, שד' בן גוריון 75, 19 במאי עד 11 ביוני. הכניסה חינם.

■ **בית לנשיא לעתיד במדינה לעתיד**
תערוכת צילומים המפרטת את תהליך בניית הוילה של חיים וורה ויצמן ברחובות. קיבוץ הסוללים, 20 במאי עד 16 ביוני.

■ **צילום אדריכלות**
תערוכת אדריכלים אוסטריים מפורסמים בבית קרוסקל. הס 21, 20 עד 28 במאי.

■ **באוהאוס במוזיאון תל אביב**
מתחם וייסנהוף-שכונה לדוגמא
תעוד השכונה שנועדה להיות התשובה המודרנית לבעיות דיור.
צילום בבאוהאוס
רפרטואר תעודי רחב של מוצרים ומראות אדריכלות הבאוהאוס. מוזיאון ת"א לאמנות, שדרות שאול המלך 27, החל מ- 21 במאי.

■ **תאטרון תנועה קלנגה**
פרוייקט תיאטרלי באווירת הבאוהאוס. מרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון, נווה צדק, 24 עד 28 במאי.

■ **תחרות הבית התל אביבי**
עבודות אדריכלים בנושא עתיד הבית התל-אביבי וגורל רקמת העיר. הבימה, 23 עד 26 במאי. הכניסה חינם.

■ **בנתיבי הסגנון הבינלאומי**
מעבר לבאוהאוס-בתערוכה צילומי עבודות של אדריכלים בני זמננו שהושפעו מהבאוהאוס.
הבימה, 23 עד 26 במאי. הכניסה חינם.

■ **רנה שינפלד- אשה במחול**
קולז' יצירות מעבודותיה של רנה שינפלד המשקף את הקשר שלה לאמנות הבאוהאוס. מרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון, 22-23 במאי.

■ **באוהאוס בשדרה**
ארוע ססגוני בשדרות רוטשילד הכולל מיצגים, דוכנים, מופעים ותערוכות סטודנטים. 25 עד 27 למאי.

הטלטקסט משדר מידע מעודכן על ארועי באוהאוס בת"א. דף 481

אורים סדליו לדמן

ניהול מערכות תדמית

הפקה מיתוס פרוייקטים

הארץ | ארבע על חמש

משרד החינוך והתרבות
משרד המדע והאמנויות
משרד החוץ

אונסקו UNESCO

קרן תל-אביב לפתוח The Tel Aviv Foundation

עירית תל-אביב-יפו Municipality of Tel Aviv -Yafo

עירית לינור

הפסיק הפוסל

קשה לתאר כמה הגנות מקימים אנשים כדי למנוע מעצמם את הקשר הקרוי "אהבה". למשל, ההיטפלות לעניין שולי כמו אוזניים קטנות, שקיומן הופך את בעליהן לבלתי ראוי

לפני כמה זמן יצאה אחת מחברותי הרווקות ביותר לפגישה עיוורת עם בחור בעל רוומה ללא פגם. כשחזרה מהפגישה והתייצבה לתחקיר השגרתי, היא דיווחה בקור רוח על סגולותיו הרבות של הבחור, החל בצורתו המצודדת וכלה בצחות לשונו וחביבותו הכללית. בעודי ניגשת לטלפון כדי לשכור אולם שמחות, שאלתי אותה, רק בשביל הנימוס, מתי ייפגשו שוב. "אף פעם", ענתה. עזבתי את הטלפון כדי לשאת את הנאום השגרתי על כמה הגברים הם בני זונות ומניאקים וזאת שערורייה שהם פוגשים בחורה נחמדה ולא מוכנים לתת לה צ'אנס, אבל אז מילמלה חברתי "הוא דווקא רצה להיפגש. אני לא רוצה לראות אותו שוב". למה, שאלתי. כי יש לו אוזניים נורא קטנות, ענתה.

לא הוספתי לחקור. אני הרי מכירה את החברות שלי. הבחורה הספציפית הזאת מוכנה עקרונית, ואף מעשית, להתאהב בגברים מכוערים, עם שערות על הגב, כרס וטעם נורא בבגדים. אבל מי שיש לו אוזניים קטנות – מצרה, שיהיה נסיך אנגליה, מאהב המאה ומיליונר שעומד למות כל רגע ולהוריש לה את כל כספו – אין לו סיכוי אצלה. מבחינתה, אוזניים קטנות הן פסיק פוסל, להלן: עניין קטן ושולי שעצם קיומו הופך את בעליו לבלתי ראוי.

אני לא יודעת מתי בן אדם מגבש את הפסיק הפוסל שלו, ולפי מה. על הבחורה הזאת ישבתי שעות כדי לברר מה הסיפור הזה עם האוזניים. היה לה חבר עם אוזניים קטנות שירר לחייה לא. היא פגשה בילדותה סוטה מין עם אוזניים קטנות ולא יכולה להתגבר על הטראומה? לא. היא שמעה שיש קשר בין גודל האוזניים לגודל איברים אחרים? גם לא. אז למה? ככה.

אבל גם אם אין לה מושג למה קוטן האוזניים חשוב לה כל כך, היא יכולה להסביר שעות מה זה אומר: אדם עם אוזניים קטנות הוא מישהו שמרוכז בעצמו ולא מסוגל להקשיב לאנשים אחרים. ולא חשוב שהבחור הספציפי הזה האזין לה שעתיים רצופות, דבר שקשה מאוד לעשות. אפילו אני, שיש לי אוזניים גדולות ואני החברה שלה, לא מסוגלת להקשיב לה שעתיים.

יש לי חבר שהפסיק הפוסל שלו הוא תיאבון. הוא נגעל מבחורות שאוהבות לאכול. כשהוא יוצא עם בחורה למסעדה, הוא רוצה שתזמין סלט חסה, תשאיר חצי בצלחת ואחר כך תתלונן שהיא מתפוצצת. מכיוון שיחסינו אפלטוניים, התחביב שלי זה ללכת אתו לאכול, לתת לו להזמין פסטה (אוכל החביב במיוחד על גברים שנגעלים מאוכל), ואז, בשיא החביבות וההתלהבות, להזמין סטייק מדמם על הר של צ'יפס, לחסל אותם בנימוס אך בהחלטיות, לקנח במשהו עם הרבה שוקולד וקצפת, ואחר כך לייבב שהמנות היו קטנות מדי. ואת כל זה אני עושה רק כדי לראות את ההבעה שמתפשטת על פניו, האומרת: "תראי, כבר הרבה זמן לא היה לי סקס, ומצבי כל כך חמור עד ששקלתי להעביר את יחסינו לפסים יותר גופניים. אבל אחרי שראיתי מה את אוכלת, כל מה שיש לי להגיד לך זה – תשכחי מזה, חזירה".

כדי שלא ייווצר חלילה הרושם שרק החברים שלי חולי נפש, הלכתי לחפש במדורי השידוכים בעיתונים. שם אפשר לראות שהמחלה הזאת היא נחלת הכלל. שם גם אפשר למצוא פסיקים פוסלים הרבה פחות יצירתיים. יש שם מישהו שמחפש בת מזל טלה או קשת – כלומר, הם פוסלים את כל בנות המזלות האחרים – ועוד הרבה־הרבה אחרים שמחפשים בני זוג שאינם מעשנים. וזוהי כמובן זכותו הלגיטימית של כל אחד, אבל אי אפשר להשוות את היוצמכיות חסרת הדמיון של העישון להשראה רבת הדמיון הטמונה בסלידתה המולדת וחסרת הפשרות של חברה אחרת שלי מגברים שלובשים מכנסיים לבנים.

קשה לתאר כמה הגנות אנשים מקימים כדי למנוע מעצמם את הקשר הבין־אישי הקרוי מדי פעם "אהבה". כמה נשים מקסימות לא הצליחו לחצות את מחסום הגועל של ידידי, מכיוון שהעמיסו על צלחתן תפוח אדמה אחד יותר מדי; על כמה רומנים מסעירים ויתרה חברתי בעלת נוגדני המכנסיים הלבנים, וכמה יחסי־נפל מכאיבים הביאו עליה גברים שהמכנסיים שלהם היו בדיוק בצבע הנכון.

לרוב האנשים יש העדפות (למשל, רוב האנשים היו רוצים להתחתן עם בני זוג מושלמים מכל הבחינות), ורוב האנשים מסוגלים, כשצריך (וזה כל הזמן), להתעלם מחלק גדול מרשימת הדרישות והאיסורים שלהם. והראיה: הגברים שחושבים שסינדי קרופורד היא האשה הנחשקת ביותר בעולם מתחתנים בדרך כלל עם מישהי שלא נראית כמוה, ואותו דבר לגבי הנשים הכמהות לריצ'רד גיר. ככה זה בחיים – בן אדם לומד לסלוח על שטויות, או להתעלם מהן, או לפחות להכיר באפשרות שגם לו יש אי־אילו פסיקים פוסלים (שלא לדבר על משפטים שלמים), ושעדיף לא ללחוץ יותר מדי בעניין השלמות, פן נרד כולנו לשאול, למדור הנשמות שאף אחד לא רצה אותן.

אבל יש אנשים (טוב, אני מכירה חלק מהם באופן אישי – או מהן) שמייחסים משמעות מאגית לדברים שאף אחד אחר חוץ מהם לא שם אליהם לב. למרבה הצער, מה שהם אומרים נשמע הרבה פעמים נורא הגיוני. למשל, יש לי חברה שלא תיגע בצמחוני ("צמחונים הם תוקפנים־פסיביים, יש להם בעיה עם שמחת חיים, ולכן גם המיניות שלהם רפויה") וחבר אחר ימות לפני שיתקרב לאנשים מכל מין שיש להם שיניים קטנות ("זה מעיד על אופי ערמומי ואכזרי, חוץ מזה זה נורא מכוער"). בנוסף לסוטים מסוימים אלה, כל הנשים שאני מכירה מתכלות על כפות ידיים של גברים ומסיקות מהן שלל מסקנות (תירגעו, בנים, זה לא קשור לגודל) על אישיותו של בעל הידיים המבנה הרגשי שלו.

יכול להיות שיש פה רצון לקבל פטור. פסילה של מישהו על סמך ציפורן האגודל שלו חוסכת את האנרגיה הכרוכה בלנסות להכיר אותו באמת. יותר קל להיטפל לתכונה (גופנית, בדרך כלל), להעמיס עליה מגוון מסקנות וכך להגשים את החלום האנושי הישן להשיג ידע מוחלט בלי להתאמץ ובלי ללמוד. אם זה היה נכון, אז מילא. אבל אין שום הוכחות שאנשים שיש להם אגודלים קצרים הם אטומים ואלימים, מה שעושה את שיטת המיון באמצעות פסיק פוסל לעניין בזוי ולא אנושי. זה אפילו יותר גרוע מלהתחבר עם אנשים שלובשים תחתונים מבד מגבת, או עם אנשים שרואים להם את השיניים התחתונות כשהם מדברים.

נעם נדב

ביל בעלי

בעוור עיתונאי ארצות הברית יורדים על ביל בגי־לל השתובבויותיו השונות, תשומת הלב שהם מקדישים לי מתמקדת בשני אזורים: וראשון, היותי נשיא ארצות הברית בפועל (כן, בטח. כאילו שהמ־דינה הזאת היתה שורדת יום אחד אם ביל היה נשוי למישהי אחרת. אנשים יכולים להיות כל כך כפויי טובה לפעמים). השני, מכיוון שבאופן עקרוני מר־גיז אותם שאשה עומדת בראש המדינה, הם מרבים לציין את העובדה שיש לי רגליים עבות.

החודש התראיינתי למגזין "אל", וברור שהם שאלו אותי אם ההתייחסות לעובי רגלי מכעיסה אותי. עניתי בנימוס שלא, אבל האמת היא שראשית, גם אם זה נכון אני לא אוהבת לשמוע את זה. שנית, לא זכור לי שגברים נשאלים שאלות על הרג־ליים שלהם.

מצד שני, אם העובי כל כך חשוב, באמת רצוי שלמישהו ב־בית הלבן יהיה איזשהו חלק גוף עבה. ותאמינו לי, זה ב־טוח לא ביל.